

AD A
IÓN G

NOMIA
L DE

EFFICIUM
NATIVITAT

BT550

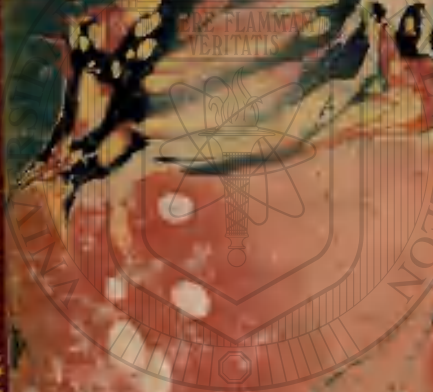
.055

c.1

TÓNOMA
NERAL DE

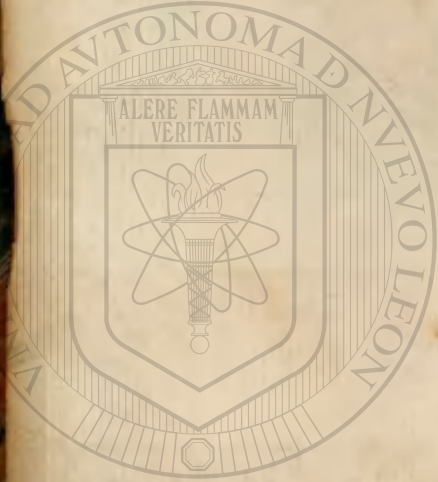
1080044396

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

264

U A N L

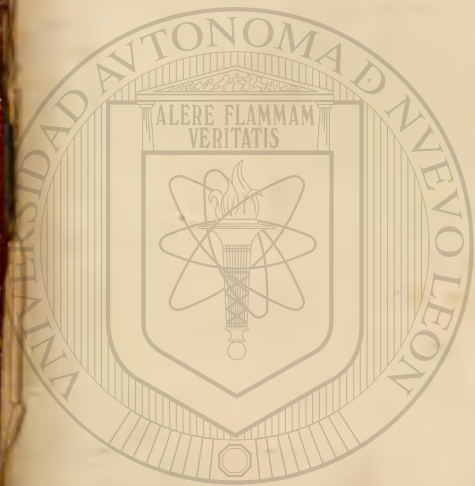
260-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

E#46#94

OFFICIUM
IN NATIVITATE
DOMINI
AD VESPERAS

Pater noster. Ave Maria

FONDO BIBLIOTECA PÚBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEÓN
Versus

DEUS in adjutorium
meum intende.

R. Domine ad ad-
juvandum me fes-
tina. **G**loria Patri,
& Filio, & Spiri-

tui sancto. **S**icut erat in principio,
& nunc, & semper, & in sécula
seculorum. Amen. Allelúia.

Antiphona. Rex pacíficus magni-
ficatus est, cujus vultum desiderat
universa terra.

110058

A 2

Psal-

38312

BTSSO
-0554

In Nativitate Domini,
Psalmus 109.

Dixit Dominus Domino meo: *
Sede a dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos: *
scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tue emittet Dó-
minus ex Sion: * dominare in mé-
dio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis
tue in splendoribus sanctorum: *
ex utero ante lucem genui te.

Juravit Dominus, & non poenite-
bit eum: * Tu es sacerdos in æter-
num secundum ordinem Melchise-
dech.

Dominus a dextris tuis, * confregit
in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit
ruínas: * conquassabit capita in ter-
ra multorum.

De torrente in via bibet: * prop-
terea exaltabit caput.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui
sancto.

Sicut erat in principio, & nunc, &

sem-

Ad Vesperas. 5

semper, * & in sécula seculorum.
Amen.

Ana. Rex pacíficus magnificátus
est, cujus vultum desiderat univer-
sa terra.

Ana. Magnificatus est Rex pacífi-
cus super omnes reges univérsæ
terræ.

Psalmus 110.

Confitêbor tibi Domine in toto
corde meo: * in consilio jus-
tôrum, & congregatiône.

Magna opera Domini: * exqui-
sita in omnes voluntates ejus.

Conféssio & magnificéntia opus
ejus: * & justítia ejus manet in sé-
culum séculi.

Memoriam fecit mirabílium suô-
rum, miséricors & miserâtor Dô-
minus: * escam dedit timénti-
bus se.

Memor erit in séculum testaménti
sui: * virtutem óperum suôrum an-
nuntiâbit populo suo:

Ut det illis hæreditâtem Géntium: *

A 3

ópe-

6 **In Nativitate Domini,**

opera manuum ejus veritas & judicium.

Fidelia omnia mandata ejus: confirmata in seculum seculi, * facta in veritate & æquitate.

Redemptionem misit populo suo: * mandavit in æternum testamentum suum.

Sanctum & terribile nomen ejus: * initium sapientie timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus eum: * laudatio ejus manet in seculum seculi.

Gloria Patri. Sicut erat.

Antiphona. Magnificatus est Rex pacificus super omnes reges universæ terræ.

Antiphona. Completi sunt dies Mariæ, ut pareret filium suum primogenitum.

Psalmus III.

Beatus vir, qui timet Dominum: * in mandatis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: *

ge-

Ad Vesperas. 7

generatio rectorum benedicetur.

Gloria & divitiæ in domo ejus: * & justitia ejus manet in seculum seculi.

Exortum est in tenebris lumen rectis: * misericors, & miserator, & justus.

Jucundus homo qui miseretur & commodat, disponet sermones suos in judicio: * quia in æternum non commovebitur.

In memoria æterna erit justus: * ab auditione mala non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domino, confirmatum est cor ejus: * non commovebitur donec despiciat inimicos suos.

Dispersit, dedit pauperibus: justitia ejus manet in seculum seculi, * cornu ejus exaltabitur in gloria.

Peccator videbit, & irascetur, dentibus suis fremet, & tabescet: * desiderium peccatorum peribit.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Completi sunt dies Mariæ, ut

8 **In Nativitate Domini,**
páreret filium suum primogénitum.
Aña. Scitôte quia propè est regnum
Dei: amen dico vobis, quia non
tardâbit.

Psalmus 112.

L Audâte pueri Dominum: *
laudate nomen Domini.

Sit nomen Dómini benedictum, *
ex hoc nunc, & usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, *
laudabile nomen Domini.

Excélsus super omnes Gentes
Dominus, * & super cœlos gloria
ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster,
qui in altis habitat, * & humília
réspicit in cœlo & in terra?

Suscitans à terra ínopem, * & de
stércore érigens páuperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus, *
cum princípibus pópuli sui.

Qui habitare facit stérilem in do-
mo, * matrem filiõrum latántem.

Gloria Patri. Sicut erat.

Aña. Scitôte quia propè est regnum
Dei:

Ad Vesperas. 9

Dei: amen dico vobis, quia non
tardâbit.

Aña. Levate capita vestra: ecce ap-
propínquat redémptio vestra.

Psalmus 116.

L Audâte Dominum omnes
Gentes: * laudate eum omnes
pópuli:

Quoniam confirmâta est super nos
misericórdia ejus: * & veritas Dó-
mini manet in ætérnum.

Gloria Patri. Sicut erat.

Aña. Levate capita vestra: ecce ap-
propínquat redémptio vestra.

Capitulum. Tit. 3. b

A Ppáruit benignitas & humá-
nitas Salvatoris nostri Dei:
non ex óperibus justitiæ quæ feci-
mus nos, sed secundum suam mise-
ricórdiam salvos nos fecit.

R. Deo grátias.

Hymnus.

Iesu Redémptor omnium,
Quem lucis ante originem
Parem Paternæ glóriæ

10 **In Nativitate Domini,**
Pater sup̄r̄mus éd̄didit.
Tu lumen, & splendor Patris,
Tu spes perén̄nis omnium,
Intende quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli,
Memento, rerum Cón̄ditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacrata ab alvo Vírginis
Nascendo, formam sumpseris.
Testátur hoc præsens dies
Curr̄ens per anni círculum,
Quod solus è sinu Patris
Mundi salus advéneris.
Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc, omne quod cœlo subest,
Salutis auctôrem novæ
Novo salutat canticò.
Et nos, beata quos sacri
Rigâvit unda Sanguinis,
Natâlis ob diem tui
Hymni tribûtum sólvimus.
Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, & Almo Sp̄ritu,
In sempiterna sécula. Amen.

ψ. Cras-

Ad Vesperas. 11

ψ. Crástina die delébitur iniquitas
terræ. R. Et regnâbit super nos
Salvator mundi.

Añã. Cum ortus fuerit sol de cœlo,
vidébitis Regem regum proceden-
tem à Patre, tamquam sponsum de
thálamo suo.

Canticum B. M. V. *Luce 1. e*

Magnificat * ánima mea
Dominum:

Et exultávit sp̄ritus meus * in Deo
salutari meo.

Quia respéxit humilitâtem ancillæ
suæ: * ecce enim ex hoc beátam
me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens
est: * & sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus à progenie in
progenies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: *
dispersit sup̄rbos mente cordis sui.
Depósuit potentes de sede, * &
exaltávit humiles.

Esuriéntes implévit bonis: * & dí-
vites dimísit inanes.

46

Sus-

12 In Nativitate Domini,

Suscēpit Israel p̄terum suum, *
recordātus misericórdiæ suæ.

Sicut locūtus est ad patres nostros: *
Abraham, & semini ejus in sēcula.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Cum ortus fuerit sol de cœlo,
videbitis Regem regum proceden-
tem à Patre, tamquam sponsum
de thalamo suo.

Y. Dominus vobiscum. *R.* Et cum
sp̄ritu tuo.

Orēmus.

Oratio.

Concēde quæsumus omnipo-
tens Deus: ut nos Unigeniti
tui nova per carnem nativitas
liberet, quos sub peccati jugo
vetusta sērvitus tenet. Per eundem
Dominum nostrum Jesum Chris-
tum Filium tuum: Qui tecum vi-
vit & regnat in unitate Sp̄ritus
sancti Deus, per omnia sēcula se-
culōrum. *R.* Amen. *Y.* Dominus
vobiscum. *R.* Et cum sp̄ritu tuo.

Y. Benedicāmus Dōmino. *R.* Deo
gratias. *Y.* Fidēlium animæ per mi-

se-

Ad Vesperas. 13

sericórdiam Dei requiēscant in pace.

R. Amen.

AD COMPLETORIUM.

Lector incipit Y. Jube domne be-
nedicere. *Benedictio.* Noctem quiē-
tam, & finem perfectum concē-
dat nobis Dōminus omnipotens.

R. Amen.

Lectio brevis. 1. Pet. 5. c

FRatres, Sōbrii estōte, & vigi-
late: quia adversarius vester
diabolus tamquam leo rūgiens cir-
cuit, quærens quem devoret: cui
resistite fortes in fide. Tu autem
Dōmine miserere nobis. *R.* Deo
gratias.

Y. Adjutōrium nostrum in nōmi-
ne Dōmini. *R.* Qui fecit cœlum &
terram. Pater noster, dicitur totum

secretō.

Deinde Hebdomadarius facit con-
fessionem.

Confiteor Deo omnipotenti,
beatæ Mariæ semper Virgini,
beato Michaëli Archangelo, beato
Joan-

14 **In Nativitate Domini,**

Joanni Baptistæ, sanctis Apóstolis
Petro & Paulo, omnibus Sanctis, &
vobis fratres: quia peccavi nimis
cogitatione, verbo, & opere: mea
culpa, mea culpa, mea maxima
culpa. Ideò precor beatam Mariam
semper Virginem, beátum Michaê-
lem Archangelum, beátum Joán-
nem Baptistam, sanctos Apóstolos
Petrum & Paulum, omnes Sanctos,
& vos fratres orare pro me ad Dó-
minum Deum nostrum.

Chorus respondet:

Misereatur tui omnipotens
Deus, & dimíssis peccatis
tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam.
R. Amen.

Deinde repetit confessionem: &
ubi dicitur vobis fratres, & vos fra-
tres, **dicatur**, tibi pater, & te pater.

Facta confessione à Choro Heb-
domadarius dicit:

Misereatur vestri omnípo-
tens Deus, & dimíssis
peccatis vestris, perdúcat vos
ad

Ad Completorium. 15

ad vitam ætérnam. **R.** Amen.

Indulgéntiam, absolutiònem,
& remissiònem peccatòrum nos-
tròrum tríbuat nobis omnipotens &
miséricors Dominus. **R.** Amen.

Et facta Absolutione dicitur V.

Convérte nos Deus salutaris
noster. **R.** Et avérte iram
tuam à nobis. **V.** Deus in adjutórium
meum inténde. **R.** Dómine ad ad-
juvandum me festína. **G**loria Patri,
& Fílio, & Spirítui sancto. Sicut
erat in princípío, & nunc, & sem-
per, & in sécula seculòrum, Amen.
Alleluia.

Antiphona. Miserere.

Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me
Deus justítiæ meæ: * in tri-
bulatiònem dilatásti mihi.

Miserere mei, * & exáudi oratiò-
nem meam.

Fílii hóminum úsquequò gravi
corde? * ut quid dilígitis vanitátem,
& quæritis mendatium?

Et

16 **In Nativitate Domini,**

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me, cum clamavero ad eum.

Irascimini, & nolite peccare: * quae dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiae, & sperate in Domino. * Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui Domine: * dedisti laetitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & olei sui * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam, & requiescam;

Quoniam tu Domine singulariter in spe * constituisti me.

Gloria Patri. Sicut erat.

Psalmus 90.

IN te Domine speravi, non confundar in aeternum: * in justitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam, * accelera ut eruas me.

Es-

Ad Completorium. 17

Esto mihi in Deum protectorem, & in domum refugii, * ut salvum me facias.

Quoniam fortitudo mea, & refugium meum es tu: * & propter nomen tuum deduces me, & enutries me.

Educes me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi: * quoniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum: * redemisti me Domine Deus veritatis.

Gloria Patri. Sicut erat.

Psalmus 90.

Qui habitat in adiutorio Altissimi, * in protectione Dei caeli commorabitur.

Dicet Domino: Suscceptor meus es tu, & refugium meum: * Deus meus sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, * & a verbo aspero. Scapulis suis obumbrabit tibi: * & sub pennis ejus sperabis.

Scu-

18 In Nativitate Domini,

Scuto circumdabit te veritas ejus: * non timebis a timore nocturno,

A sagitta volante in die, a negotio perambulante in tenebris, * ab incursu, & dæmonio meridiano.

Cadent a latere tuo mille, & decem millia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis: * & retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es Domine spes mea: * altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum: * & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te: * ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te: * ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem & basiliscum ambulabis: * & conculcabis leonem & draconem.

Quo-

Ad Completorium. 19

Quoniam in me speravit, liberabo eum: * protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamavit ad me, & ego exaudiam eum: * cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum, & glorificabo eum.

Longitudine dierum replēbo eum, * & ostendam illi salutarem meum.

Gloria Patri. Sicut erat.

Psalmus 133.

ECce nunc benedicite Dominum, * omnes servi Domini: Qui statis in domo Domini, * in atriiis domus Dei nostri.

In noctibus extollite manus vestras in sancta, * & benedicite Dominum.

Benedicat te Dominus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añā. Miserere mihi Domine, & exaudi orationem meam.

Hymnus.

TE lucis ante terminum Rerum Creator poscimus;

Ut

20 **In Nativitate Domini,**

Ut pro tua clementia
Sis præsul & custodia.
Procul recédant somnia,
Et nóctium phantasmata;
Hostémque nostrum comprime,
Ne polluantur corpora.
Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & Almo Spírítu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Capitulum. *Jeremíe 14. b*

TU autem in nobis es Domine,
& nomen sanctum tuum in-
vocátum est super nos, ne derelín-
quas nos Dómine Deus noster.

R. Deo gratias.

R. breve. In manus tuas Dómine,
* Commendo spírítum meum.
In manus tuas Dómine, commén-
do spírítum meum. **Ps.** Redemísti
nos Dómine Deus veritátis. Com-
mendo spírítum meum. **Gloría**
Patri, & Fílio, & Spírítui sancto.
In manus tuas Dómine, commendo
spí-

Ad Completorium. 21

spírítum meum. **Ps.** Custódi nos
Dómine ut pupíllam óculi.

R. Sub umbra alárum tuárum pró-
tege nos.

Antiphona. Salva nos.

Canticum Simeonis. *Luce 2. e*

Nunc dimíttis servum tuum
Dómine, * secúndum ver-
bum tuum in pace.

Quia vidérunt óculi mei * salutare
tuum,

Quod parasti * ante fáciem om-
nium populórum.

Lumen ad revelatióem gentium, *
& glóriam plebis tuæ Israël.

Gloria Patri. Sicut erat.

Antiphona. Salva nos Dómine vigi-
lantes, custódi nos dormiéntes: ut
vigilémus cum Christo, & requies-
cámus in pace. **Ps.** Dominus vobís-
cum. **R.** Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Oratio.

V 7 Isita, quæsumus Dómine, ha-
bitatióem istam, & omnes
insidias inimíci ab ea longe repelle:

An-

22 *In Nativitate Domini,*

Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant: & benedictio tua sit super nos semper. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per omnia sécula seculórum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *V.* Benedicámus Domino. *R.* Deo grátias.

Benedictio. Benedicat, & custodiat nos omnipotens & misericors Dominus, Pater, & Fílius, & Spíritus sanctus.

R. Amen.

Deinde dicitur sequens Antiphona flexis genibus, nisi venerit in Dominica.

A lma Redemptóris mater,

A quæ pèrvia cœli
Porta manes, & stella maris, succurre cadenti,

Súrgere qui curat, pópulo: tu quæ genuísti,

Na-

Ad Completorium. 23

Natura mirante, tuum sanctum genitorem,

Virgo prius ac posterius, Gabrielis ab ore

Sumens illud Ave, peccatórum miserere.

V. Post partum virgo inviolata permansísti. *R.* Dei genitrix intercede pro nobis.

Oratio.

Deus, qui salútis æternæ, beatæ Mariæ virginitate fecunda, humano generi præmia præstitísti: tribue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctórem vitæ suscipere, Dominum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

R. Amen.

V. Divinum auxílium maneat semper nobiscum. *R.* Amen.

Deinde dicitur secreto, Pater noster. Ave María, & Credo.

AD MATUTINUM.

Pater noster. Ave María. Credo.

Dein-

24 In Nativitate Domini,

Deinde clara voce dicitur *ψ.*

Domine labia mea apéries.
R. Et os meum annuntiábit
laudem tuam. *ψ.* Deus in adjutó-
rium meum inténde. *R.* Dómine
ad adjuvandum me festína. **G**loria
Patri, & Filio, & Spirítui sancto.
Sicut erat in principio, & nunc,
& semper, & in sécula séculórum,
Amen. Alleluia.

Invitatorium. Christus natus est
nobis: * Venite adorémus.

Repetitur. Christus natus est no-
bis: veníte adorémus.

Psalmus 94.

Venite, exultémus Dómino,
jubilémus Deo salutari nos-
tro: præoccupémus faciem ejus
in confessione, & in psalmis jubi-
lémus ei.

Christus natus est nobis:

veníte adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus,
& rex magnus super omnes deos:
quóniam non repellet Dóminus
ple-

Ad Matutinum. 25

plebem suam, quía in manu ejus
sunt omnes fines terræ, & altitúdi-
nes móntium ipse cónspicit.

Veníte adorémus.

Quóniam ipsúus est mare, & ipse
fecit illud, & aridam fundavérunt
manus ejus: veníte adorémus, &
procidámus ante Deum: plorémus
coram Dómino, qui fecit nos, quia
ipse est Dominus Deus noster:
nos autem pópulus ejus, & oves
pascuæ ejus.

Christus natus est nobis:
veníte adorémus.

Hódie si vocem ejus audieritis, no-
lite obdurâre corda vestra, sicut in
exacerbatione secundum diem ten-
tatiónis in deserto: ubi tentavérunt
me patres vestri, probavérunt &
vidérunt ópera mea.

Venite adorémus.

Quadráginta annis próximus fui
generatióni huic, & dixi: Semp-
er hi errant corde: ipsi vero non cog-
novérunt vias meas, quibus juravi
in

26 **In Nativitate Domini,**
in ira mea, si introibunt in requiem
meam.

Christus natus est nobis:
venite adoramus.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui
sancto. **S**icut erat in principio &
nunc, & semper, & in secula secu-
lorum. Amen.

Venite adoramus.

Christus natus est nobis:
venite adoramus.

Hymnus.

Jesu Redemptor omnium,
Quem lucis ante originem
Parem Paternæ gloriæ
Pater supremus edidit.

Tu lumen, & splendor Patris,
Tu spes perennis omnium,
Intende quas fundunt preces
Tui per orbem servuli.

Memento rerum Conditor,
Nostri quod olim corporis,
Sacrata ab albo Virginis
Nascendo, formam sumpseris.

Testatur hoc præsens dies

Cur-

Ad Matutinum. 27

Currens per anni circulum,
Quod solus est sinu Patris
Mundi salus adveneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne quod cœlo subest,
Salutis auctorem novæ
Novo salutat canticò.

Et nos, beata quos sacri
Rigavit unda sanguinis,
Natalis ob diem tui
Hymni tributum solvimus.

Jesu tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spiritu,
In sempiterna secula.
Amen.

In primo Nocturno.

Añ. Dominus dixit ad me: Filius
meus es tu, ego hodie genui te.

Psalmus 2.

Quare fremuerunt Gentes, *
& populi meditati sunt in-
ania?

Astituerunt reges terræ, & principes
convenierunt in unum* adversus Do-

B 2

mi-

minum, & advérsus Christum ejus.
Drumpâmus víncula eórum: * &
 projiciâmus à nobis jugum ipso-
 rum.

Qui habitat in cœlis, irridêbit
 eos: * & Dominus subsannâbit eos.

Tunc loquêtur ad eos in ira sua, *
 & in furore suo conturbâbit eos.

Ego autem constitûtus sum Rex
 ab eo super Sion montem sanctum
 ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me: * Fílius
 meus es tu, ego hódie génui te.
 Póstula à me, & dabo tibi Gentes
 hæreditâtem tuam, * & possessiõ-
 nem tuam términos terræ.

Reges eos in virga ferrea, * & tam-
 quam vas figuli confrínges eos.

Et nunc reges intelligite: * erudi-
 mini qui judicâtis terram.

Servíte Domino in timóre: * &
 exultâte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplinam, nequân-
 dô irascatur Dominus, * & pereâtis
 de via justa.

Cum

Cum exárserit in brevi ira ejus, *
 beati omnes, qui confidunt in eo.
Gloria Patri. Sicut erat.

Aña. Dominus dixit ad me: Fílius
 meus es tu, ego hódie génui te.

Aña. Tamquam sponsus Dominus
 procédens de thálamo suo.

Psalmus 18.

Cœli enarrant glóriam Dei, *
 & ópera mánuum ejus an-
 núntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox
 nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermõ-
 nes, * quorum non audiántur vo-
 ces eórum.

In omnem terram exívit sonus eó-
 rum: * & in fines orbis terræ verba
 eórum.

In sole pósuit tabernáculum
 suum: * & ipse tamquam spon-
 sus procédens de thálamo suo:

Exultâvit ut gigas ad curréndam
 viam, * à summo cœlo egréssio
 ejus.

B 3

E 6

Et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calore ejus.

Lex Domini immaculata, convertens animas: * testimonium Domini fidele, sapientiam præstans parvulis.

Justitiæ Domini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Domini lucidum, illuminans oculos.

Timor Domini sanctus, permanens in sæculum sæculi: * judicia Domini vera, justificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum & lapidem pretiosum multum: * & dulciora super mel & favum.

Etenim servus tuus custodit ea: * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me: * & ab aliènis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero: * & emundabor à delicto máximo.

Et erunt ut complacent eloquia
oris

oris mei: * & meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Domine adjutor meus, * & redemptor meus.

Glória patri. Sicut erat.

Añã. Tamquam sponsus Dominus procedens de thalamo suo.

Añã. Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in æternum.

Psalmus. 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: * dico ego opera mea Regi.

Lingua mea calamus scribæ, * velociter scribentis.

Speciosus forma præ filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis: * propterea benedixit te Deus in æternum.

Accingere gladio tuo super femur tuum, * potentissime,

Spécie tua & pulchritudine tua * intende, prospere procede, & regna.

Propter veritatem, & mansuetudinem,

nem, & justitiam: * & deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittæ tuæ acutæ, populi sub te cadent, * in corda inimicorum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiõnis virga regni tui.

Dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem: * propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ præ consortibus tuis.

Myrrha, & gutta, & casia à vestimentis tuis, à domibus eburneis: * ex quibus delectaverunt te filia regum in honore tuo.

Astitit regina à dextris tuis in vestitu deaurato, * circumdata varietate.

Audi filia, & vide, & inclina aurem tuam: * & obliviscere populum tuum, & domum patris tui.

Et concupiscet Rex decorem tuum: * quoniam ipse est Dominus Deus tuus, & adorabunt eum.

Et filia Tyri in muneribus * vul-
tum

tum tuum deprecabuntur, omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filia regis ab intus, * in fimbriis aureis circumamicta varietatibus.

Adducuntur regi virgines post eam: * proxima ejus afferentur tibi:

Afferentur in lætitia & exultatione: * adducuntur in templum regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: * constitues eos principes super omnem terram.

Memores erunt nominis tui * in omni generatione & generationem.

Propterea populi confitebuntur tibi in æternum; * & in sæculum sæculi.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in æternum. **Ÿ.** Tamquam sponsus.

R. Dominus procedens de thalamo suo. **Pater noster, secreto. Ÿ.** Et

34 **In Nativitate Domini,**
ne nos inducas in tentationem.
R. Sed libera nos à malo.

Absolutio.

EXaudi Domine Jesu Christe
preces servorum tuorum, &
miserere nobis, qui cum Patre &
Spiritu sancto vivis & regnas in sé-
cula seculorum. **R.** Amen.

V. Jube domine benedicere. **Bene-
dictio.** Benedictione perpétua be-
nedicat nos Pater æternus.

R. Amen.

**Tres sequentes Lectiones Isaie
leguntur sine titulo.**

Lectio j. *Cap. 9.*

PRimo tempore alleviata est
terra Zabulon, & terra Néph-
thali: & novissimo aggravata est
via maris trans Jordânem Galilææ
Gentium. Pópulus qui ambulabat
in ténebris, vidit lucem magnam:
habitantibus in regione umbræ
mortis, lux orta est eis. Multipli-
casti gentem, & non magnificasti
lætitiám. Lætábuntur coram te,
si-

Ad Matutinum. 35

sicut qui lætantur in messe, sicut
exultant victóres capta præda,
quando dividunt spólia. Jugum
enim óneris ejus, & virgam hume-
ri ejus, & sceptrum exactóris ejus
superasti, sicut in die Madian. Quia
omnis violenta prædatio cum tu-
multu, & vestiméntum mistum san-
guine, erit in combustiõnem, &
cibus ignis. Párvulus enim natus est
nobis, & filius datus est nobis, &
factus est principátus super hume-
rum ejus: & vocábitur nomen ejus,
Admirábilis, Consiliárius, Deus,
Fortis, Pater futuri séculi, Prin-
ceps pacis. Tu autem Domine, mi-
serere nobis.

R. Deo grátias.

R. Hodie nobis cœlòrum Rex de
virgine nasci dignátus est, ut homi-
nem pèrditum ad cœlestia regna
revocâret. * Gaudet exercitus An-
gelòrum: quia salus æterna huma-
no generi apparuit. **V.** Gloria in ex-
celsis Deo, & in terra pax homini-

B 6

bus,

36 **In Nativitate Domini,**

bus bonæ voluntâtis. Gaudet exercitus Angelôrûm : quia salus æterna humano generi apparuit. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Hodie nobis cœlôrûm Rex de virgine nasci dignatus est, ut hominem perditum ad cœlestia regna revocâret. Gaudet exercitus Angelôrûm : quia salus æterna humano generi apparuit. **Ps.** Jube domne benedicere. **Benedictio.** Unigénitus Dei Filius nos benedicere & adjuvâre dignêtur. **R.** Amen.

Lectio ij.

Cap. 40.

Consolamini, consolamini popule meus, dicit Deus vester. Loquimini ad cor Jerusalem, & advocâte eam : quoniam completa est malitia ejus, dimissa est iniquitas illius : suscepit de manu Domini duplicia pro omnibus peccatis suis. Vox clamantis in deserto : Parate viam Domini, rectas facite in solitudine semitas Dei nostri. Omnis vallis exaltabitur, & omnis mons & col-

Ad Matutinum. 37

collis humiliabitur : & erunt prava in directa, & áspera in vias planas. Et revelabitur gloria Domini & videbit omnis caro pariter quod os Domini locutum est. Vox dicentis : Clama. Et dixi : Quid clamabo? Omnis caro fœnum, & omnis gloria ejus quasi flos agri. Exsiccatum est fœnum, & cecidit flos, quia spiritus Domini sufflavit in eo. Verè fœnum est populus : exsiccatum est fœnum, & cecidit flos : verbum autem Domini nostri manet in ætèrnum. Tu autem Domine, miserere nobis.

R. Deo grâcias.

B. Hodiè nobis de cœlo pax vera descendit : * Hodiè per totum mundum mellisui facti sunt cœli.

Ps. Hodiè illuxit nobis dies redemptionis novæ, reparatiônis antiquæ, felicitâtis æternæ. Hodiè per totum mundum mellisui facti sunt cœli.

Ps. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Spiritus sancti grâcia illuminet

net sensus & corda nostra. R. Amen.

Lectio iij. Cap. 52.

Consurge, consurge, induere
fortitudine tua Sion, induere
vestimentis gloriæ tuæ Jerusalem
civitas Sancti: quia non adjiciet
ultra ut pertranseat per te incircum-
cisus & immundus. Excutere de pul-
vere, consurge, sede Jerusalem:
solve vincula colli tui captiva filia
Sion. Quia hæc dicit Dominus: Gra-
tis venundati estis, & sine argento
redimimini. Quia hæc dicit Domi-
nus Deus: In Ægyptum descendit
pópulus meus in principio, ut colôn-
nus esset ibi: & Assur absque ulla
causa calumniatus est eum. Et nunc
quid mihi est hic, dicit Dominus,
quóniam ablatus est pópulus meus
gratis? Dominatores ejus iniquè
agunt, dicit Dominus, & jugiter
tota die nomen meum blasphemân-
tur. Propter hoc sciet pópulus
meus nomen meum in die illa: quia
ego ipse qui loquēbar, ecce adsum.

Tu

Tu autem Domine, miserere nobis.

R. Deo grátias.

R. Quem vidistis pastores? dicite
annuntiate nobis, in terris quis ap-
paruit? * Natum vidimus, & cho-
ros Angelorum collaudantes Domi-
num. V. Dicite, quidnam vidistis?
& annuntiate Christi nativitatem.
Natum vidimus, & choros Ange-
lorum collaudantes Dominum.
Gloria patri, & Filio, & Spiritui
sancto. Natum vidimus, & choros
Angelorum collaudantes Dñm.

In secundo Nocturno, Añã.

Suscépinus Deus misericórdiam
tuam in medio templi tui.

Psalmus 47.

Magnus Dominus, & lauda-
bilis nimis * in civitate Dei
nostri, in monte sancto ejus.

Fundatur exultatione universæ ter-
ræ mons Sion, * latera Aquilónis,
civitas Regis magni.

Deus in domibus ejus cognoscê-
tur. * cum suscipiet eam.

Quo-

40 **In Nativitate Domini,**

Quóniam ecce reges terræ congregati sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolores ut parturiéntis, * in spírítu veheménti conteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitate Domini virtútum, in civitate Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscévimus Deus misericórdiam tuam, * in medio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic & laus tua in fines terræ: * justítia plena est dextera tua.

Lætétur mons Sion, & exúltent filia Judæ, * propter júdicia tua Domine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Ponite corda vestra in virtute ejus: * & distribuíte domos ejus,

ut

Ad Matutinum. 41

ut enarrétis in progénie altera.

Quóniam hic est Deus, Deus nos- ter in ætérnum, & in séculum séculi: * ipse reget nos in sécula.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añ. Suscévimus Deus misericórdiam tuam in medio templi tui.

Añ. Oriétur in diébus Domini abundántia pacis, & dominábitur.

Psalmus 71.

Deus júdiciú tuum regi da: * & justítiam tuam filio regis:

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & páuperes tuos in júdicio.

Suscípiant montes pacem pópulo: * & colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & salvos faciet filios páuperum: * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole, & ante lunam, * in generatióne & generatióne.

Descéndet sicut plúvia in vellus: * & sicut stillicidia stilántia super terram.

Oriétur

42 **In Nativitate Domini,**

Orietur in diebus ejus justitia, & abundantia pacis: * donec auferatur luna.

Et dominabitur à mari usque ad mare, * & à flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo procident Æthiopes: * & inimici ejus terram lingent.

Reges Tharsis & insulae munera offerent: * reges Arabum & Saba dona adducent:

Et adorabunt eum omnes reges terrae: * omnes Gentes servient ei: Quia liberabit pauperem à potente: * & pauperem, cui non erat adiutor.

Parcet pauperi & inopi: * & animas pauperum salvas faciet.

Ex usuris & iniquitate redimet animas eorum: * & honorabile nomen eorum coram illo.

Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiae, & adorabunt de ipso semper: * tota die benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra: in sum-

Ad Matutinum. 43

summis montium, superextolletur super Libanum fructus ejus: * & florebut de civitate sicut foenum terrae.

Sit nomen ejus benedictum in secula: * ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terrae: * omnes Gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dominus Deus Israel, * qui facit mirabilia solus:

Et benedictum nomen majestatis ejus in æternum: * & replèbitur majestate ejus omnis terra: fiat, fiat.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Orietur in diebus Domini abundantia pacis, & dominabitur.

Ana. Veritas de terra orta est, & justitia de coelo prospexit.

Psalmus 84.

Benedixisti Domine terram tuam: * avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuae: * ope-

44 **In Nativitate Domini,**

operuisti omnia peccata eorum.
Mitigasti omnem iram tuam: *
avertisti ab ira indignationis tue.

Converte nos Deus salutaris nos-
ter: * & averte iram tuam a nobis.

Numquid in ætèrnum irascèris
nobis? * aut extèndes iram tuam a
generatione in generationem?

Deus tu convèrsus vivificabis nos: *
& plebs tua lætabitur in te.

Ostènde nobis Dòmine misericór-
diam tuam: * & salutare tuum da
nobis.

Audiam quid loquatur in me Do-
minus Deus: * quoniam loquètur
pacem in plebem suam:

Et super sanctos suos, * & in eos
qui convertuntur ad cor.

Verumtamen prope timèntes eum
salutare ipsius: * ut inhabitet gloria
in terra nostra.

Misericordia & veritas obviavèrunt
sibi: * justitia & pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est: * & jus-
titia de cælo prospexit.

Ete-

Ad Matutinum. 45

Etenim Dòminus dabit benignità-
tem: * & terra nostra dabit fruc-
tum suum.

Justitia ante eum ambulabit: * &
ponet in via gressus suos.

Glória Patri. Sicut erat.

Añã. Veritas de terra orta est, &
justitia de cælo prospexit.

Ÿ. Speciòsus forma præ filiis homi-
num. **R.** Diffusa est grátia in lábiis
tuis. **Pater noster, secreto. Ÿ.** Et ne
nos indúcas in tentatiònem. **R.** Sed
libera nos à malo.

Absolutio.

Ipsius pietas & misericordia nos
adjuvet, qui cum Patre & Spí-
ritu sancto vivit & regnat in sécula
seculòrum.

R. Amen.

Ÿ. Jube domne benedicere. Bene-
dictio. **Deus Pater omnipotens sit**
nobis propitius & clemens.

R. Amen.

Ser-

46 **In Nativitate Domini,**

Sermo sancti Leonis Papae.

Serm. 1. de Nativitate Domini.

Lectio iv.

Salvator noster, dilectissimi, hodie natus est: gaudeamus. Neque enim fas est locum esse tristitiae, ubi natalis est vitae: quae consumpto mortalitatis timore, nobis ingerit de promissa aeternitate laetitiam. Nemo ab hujus alacritatis participazione secernitur. Una cunctis laetitiae communis est ratio: quia Dominus noster peccati mortisque destructor, sicut nullum a reatu liberum reperit, ita liberandis omnibus venit. Exultet sanctus, quia propinquat ad palmam: gaudeat peccator, quia invitatur ad veniam: animetur Gentilis, quia vocatur ad vitam. Dei namque Filius secundum plenitudinem temporis, quam divini consilii inscrutabilis altitudo disposuit, reconciliandam auctori suo naturam generis assumpsit humani, ut inventor mortis diabolus,
per

Ad Matutinum. 47

per ipsam, quam vicerat, vinceretur. Tu autem Domine, miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. O magnum mysterium, & admirabile sacramentum, ut animalia viderent Dominum natum, jacentem in praesepio: * Beata Virgo, cujus viscera meruerunt portare Dominum Christum. **V.** Ave Maria, gratia plena: Dominus tecum. Beata Virgo, cujus viscera meruerunt portare Dominum Christum. **V.** Jube domne benedicere. **Benedictio.** Christus perpetuae det nobis gaudia vitae. **R.** Amen.

Lectio v.

In quo conflictu pro nobis inito, magno & mirabili aequitatis jure certatum est, dum omnipotens Dominus cum saevissimo hoste non in sua majestate, sed in nostra congréditur humilitate: objiciens ei eandem formam, eandemque naturam, mortalitatis quidem nostrae participem, sed peccati totius ex-
pér-

48 **In Nativitate Domini,**

pértem. Aliènum quippè ab hac nativitate est , quod de omnibus légitur : Nemo mundus à sorde, nec infans , cujus est unûs diei vita super terram. Nihil ergo in istam singulârem nativitâtem de carnis concupiscéntia transívit , nihil de peccati lege manâvit. Virgo regia Davidicæ stirpis éligitur , quæ sacro gravidanda foetu , divînam humanamque prolem prius concíperet mente , quam corpore. Et ne superni ignara consílii ad inusitados pavêret affâtus , quod in ea operandum erat à Spírítu sancto , colloquio discit Angelico : nec damnun credit pudôris , Dei génitrix mox futûra. Tu autem Domine misere-
rere nobis.

R. Deo gratias.

R. Beata Dei génitrix María , cujus víscera intacta pérmanent : * Hodie génuít Salvatôrem séculi. **V.** Beata quæ crédidit : quoniam perfécta sunt omnia , quæ dicta sunt ei à Domino.

Hó-

Ad Matutinum.

49

Hodiè génuít Salvatôrem séculi.
V. Jube domne benedícere. **Benedictio.** Ignem sui amôris accéndat Deus in cordibus nostris. **R.** Amen.

Lectio vj.

Agamus ergo , dilectíssimi , gratias Deo Patri , per Fílium ejus in Spírítu sancto : qui propter multam charitatem suam , qua diléxit nos , misértus est nostri : & cum essemus mortui peccatis , convivicâvit nos Christo , ut essemus in ipso nova creatura , novúmque figméntum. Deponâmus ergo vétèrem hominem cum actibus suis : & adépti participatióem generatióis Christi , carnis renuntiémus opéribus. Agnósce , ò Christiane , dignitatem tuam : & divínæ consors factus naturæ , noli in vétèrem vilitatem degéneri conversatióne redíre. Memento , cujus capitis , & cujus corporis sis membrum. Reminísce , quia érutus de potestate tenebrârum , translâtus es in

Dei

Dei lumen & regnum. Tu autem Domine, miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Sancta & immaculata virginitas, quibus te laudibus efferam, nescio: * Quia quem cœli capere non poterant, tuo gremio contulisti. **V.** Benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui. Quia quem cœli capere non poterant tuo gremio contulisti. Glória Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Quia quem cœli capere non poterant, tuo gremio contulisti.

In tertio Nocturno, Ana.

Ipsè invocabit me, alleluia: Pater meus es tu, alleluia.

Psalmus 88.

Miseriçordias Dómini * in ætérnum cantábo.
In generatióem & generatióem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo.

Quóniam dixisti: In ætérnum misericordia ædificabitur in cœlis: *

præ-

præparabitur veritas tua in eis. Dispósui testaméntum eléctis meis, juravi David servo meo: * Usque in ætérnum præparábo semen tuum.

Et ædificábo in generatióem & generatióem * sedem tuam.

Confitebúntur cœli mirabilia tua Domine: * etenim veritátem tuam in Ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Domino: * similis erit Deo in filiis Dei?

Deus, qui gloriçátur in consílio sanctórum: * magnus & terribilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtutum, quis similis tibi? * potens es Domine, & veritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestati maris: * motum autem fluctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vulnerátum, superbum: * in bráchio virtutis tuæ dispersisti inimicos tuos.

Tui sunt cœli, & tua est terra,

52 **In Nativitate Domini,**
orbem terræ & plenitudinem ejus
tu fundasti : * Aquilônem & mare
tu creasti.

Thabor & Hermon in nomine tuo
exultabunt : * tuum brachium cum
potentia.

Firmetur manus tua , & exaltetur
dextera tua : * justitia & judicium
præparatio sedis tuæ.

Misericordia & veritas præcedent
faciem tuam : * beatus pópulus,
qui scit jubilationem.

Domine , in lumine vultus tui am-
bulabunt , & in nomine tuo exul-
tabunt tota die : * & in justitia tua
exaltabuntur.

Quóniam gloria virtutis eórum tu
es : * & in beneplacito tuo exalta-
bitur cornu nostrum.

Quia Domini est assumptio nos-
tra : * & sancti Israel Regis nostri.

Tum locutus es in visione sanc-
tis tuis , & dixisti : * Posui adju-
tórium in potente : & exaltavi
electum de plebe mea.

D-

Ad Matutinum. 53

Inveni David servum meum , *
oleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliabitur ei : *
& brachium meum confortabit
eum.

Nihil proficiet inimicus in eo , * &
filius iniquitatis non apponet no-
cere ei.

Et concidam à facie ipsius inimí-
cos ejus : * & odientes eum in fu-
gam convertam.

Et veritas mea , & misericordia
mea cum ipso : * & in nomine meo
exaltabitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus : *
& in fluminibus dexteram ejus.

Ipsé invocábit me : Pater meus es
tu , * Deus meus , & susceptor
salutis meæ :

Et ego primogénitum ponam il-
lum , * excelsum præ régibus terræ.

In ætérnum servábo illi misericór-
diam meam : * & testaméntum
meum fidèle ipsi.

Et ponam in séculum séculi se-
men

54 In Nativitate Domini,

men ejus : * & thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem dereliquerint filii ejus legem meam : * & in judiciis meis non ambulaverint :

Si justitias meas profanaverint : * & mandata mea non custodierint :

Visitabo in virga iniquitates eorum : * & in verbis peccata eorum.

Misericordiam autem meam non dispergam ab eo : * neque nocēbo in veritate mea.

Neque profanabo testamentum meum : * & quæ procedunt de labiis meis non faciam irrita.

Semel juravi in sancto meo , si David mentiar : * semen ejus in æternum manēbit.

Et thronus ejus sicut sol in conspectu meo : * & sicut luna perfecta in æternum , & testis in cœlo fidelis.

Tu vero repulisti & despexisti , * distulisti Christum tuum.

Avertisti testamentum servi tui : *
pro-

Ad Matutinum. 55

profanasti in terra sanctuarium ejus. Destruxisti omnes sepes ejus : * posuisti firmamentum ejus formidinem.

Diriperunt eum omnes transeuntes viam : * factus est opprobrium vicinis suis.

Exaltasti dexteram deprimentium eum : * lætificasti omnes inimicos ejus.

Avertisti adjutorium gladii ejus : * & non es auxiliatus ei in bello.

Destruxisti eum ab emundatione : * & sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies temporis ejus : * perfudisti eum confusione.

Usquequò Domine avertis in finem : * exardescet sicut ignis ira tua ?

Memorare quæ mea substantia : * numquid enim vanè constituisti omnes filios hominum ?

Quis est homo , qui vivet , & non vidēbit mortem : * eruet animam suam de manu inferi ?

56 **In Nativitate Domini,**

Ubi sunt misericordiæ tuæ antiquæ
Domine : * sicut jurasti David in
veritate tua ?

Memor esto Domine opprobrii
servorum tuorum * (quod continui
in sinu meo) multarum gentium.

Quod exprobraverunt inimici tui
Domine, * quod exprobraverunt
commutationem Christi tui.

Benedictus Dominus in æternum,*
fiat fiat.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã Ipse invocabit me, alleluia.
Pater meus es tu, alleluia.

Añã. Lætentur cœli, & exultet
terra ante faciem Domini, quoniam
venit.

Psalms 95:

Cantate Domino canticum no-
vum : * cantate Domino
omnis terra.

Cantate Domino, & benedicite
nomini ejus : * annuntiâte de die in
diem salutare ejus.

Annuntiâte inter Gentes gloriam
ejus:

Ad Matutinum. 57

ejus : * in omnibus populis mira-
bilia ejus.

Quoniam magnus Dominus, &
laudabilis nimis, * terribilis est su-
per omnes deos.

Quoniam omnes dii Gentium dæ-
monia : * Dominus autem cœlos
fecit.

Confessio & pulchritudo in cons-
pectu ejus : * sanctimonia & mag-
nificèntia in sanctificatiõne ejus.

Afferte Domino patriæ Gentium,
afferte Domino gloriam & hono-
rem : * afferte Domino gloriam
nomini ejus.

Tollite hostias, & introite in atria
ejus : * adorâte Dominum in atrio
sancto ejus.

Commovèatur à facie ejus universa
terra : * dicite in Gentibus quia
Dominus regnavit.

Etenim corripuit orbem terræ, qui
non commovèbitur : * judicabit po-
pulos in æquitate.

Lætentur cœli, & exultet terra,
com-

58 **In Nativitate Domini,**

commoveatur mare, & plenitudo ejus: * gaudebunt campi, & omnia quae in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna silvarum a facie Domini, quia venit: * quoniam venit iudicare terram.

Judicabit orbem terrae in aequitate, * & populus in veritate sua.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añā. Laetentur caeli, & exultet terra ante faciem Domini, quoniam venit.

Añā. Notum fecit Dominus, alleluia, salutare suum, alleluia.

Psalmus 97.

Cantate Domino canticum novum: * quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus: * & brachium sanctum ejus.

Notum fecit Dominus salutare suum: * in conspectu Gentium revelavit justitiam suam.

Recordatus est misericordiae suae: * & veritatis suae domui Israel.

Vi-

Ad Matutinum. 59

Viderunt omnes termini terrae * salutare Dei nostri.

Jubilate Deo omnis terra: * cantate, & exultate, & psallite.

Psallite Domino in cithara, in cithara & voce psalmi: * in tubis ductilibus, & voce tubae corneae.

Jubilate in conspectu Regis Domini: * moveatur mare, & plenitudo ejus: orbis terrarum, & qui habitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultabunt a conspectu Domini: * quoniam venit iudicare terram.

Judicabit orbem terrarum in justitia, * & populos in aequitate.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añā. Notum fecit Dominus, alleluia; salutare suum, alleluia.

¶. Ipse invocabit me, alleluia.

R. Pater meus es tu, alleluia. Pater noster, **secretò.** **¶.** Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed libera nos a malo.

c 6

Ab-

A Vinculis peccatorum nostrorum absolvat nos omnipotens & misericors Dominus. R. Amen. V. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Evangelica lectio sit nobis salus & protectio. R. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 2.

In illo tempore: Exiit edictum à Cæsare Augusto, ut describeretur universus orbis. Et reliqua. Homilia sancti Gregorii Papæ. *Homilia 8. in Evangelia.*

Quia largiente Domino, Missarum sollemnia ter hodie celebraturi sumus, loqui diu de Evangelica lectione non possumus: sed nos aliquid vel breviter dicere, Redemptoris nostri nativitas ipsa compellit. Quid est enim, quod nascituro Domino mundus describitur, nisi hoc, quod aperte monstratur, quia ille appatebat in carne, qui elec-

electos suos adscriberet in æternitate? Quo contra de reprobis per Propheta dicitur: Deleantur de libro viventium, & cum justis non scribantur. Qui bene etiam in Bethlehem nascitur. Bethlehem quippe domus panis interpretatur. Ipse namque est, qui ait: Ego sum panis vivus, qui de coelo descendendi. Locus ergo in quo Dominus nascitur, domus panis antea vocatus est: quia futurum profecto erat, ut ille ibi per materiam carnis appareret, qui electorum mentes interna satietate reficeret. Qui non in parentum domo, sed in via nascitur: ut profecto ostenderet, quia per humanitatem suam, quam assumpserat, quasi in alieno nascebatur. Tu autem Domine miserere nobis. R. Deo gratias.

P Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portaverunt æterni Patris Filium: & beata ubera, quæ lactaverunt Christum Dominum: Qui

* Qui hodiè pro salute mundi de Virgine nasci dignatus est. *Ps.* Dies sanctificatus illuxit nobis : venite Gentès , & adorate Dominum. Qui hodiè pro salute mundi de Virgine nasci dignatus est.

Ps. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Per Evangelica dicta deleantur nostra delicta.

Ps. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio viij. *Cap. 2. b*

IN illo tempore : Pastores loquebantur ad invicem : Transcèamus usque Bethlehem , & videamus hoc verbum quod factum est, quod Dominus ostendit nobis. Et reliqua.

Homilia S. Ambrósii Episcopi.

*Lib. 2. in cap. 2. Luca ,
circa médium.*

Videte Ecclesie surgentis exordium. Christus nascitur , & pastores vigilare cœperunt :
qui

qui gentium greges , pècudum modo ante viventes , in caulam Domini congregarent , ne quos spiritalium bestiàrum , per offusas noctium tenebras , paterentur in cursus. Et benè pastores vigilant , quos bonus pastor informat. Grex igitur pòpulus , nox sèculum , pastores sunt sacerdotes. Aut fortassè etiam ille sit pastor , cui dicitur : Esto vigilans , & confirma. Qui non solum Episcopos ad tuendum gregem Dominus ordinavit , sed etiam Angelos destinavit. Tu autem Domine , miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Verbum caro factum est , & habitavit in nobis : * Et vidimus gloriam ejus , gloriam quasi unigeniti à Patre , plenum gratiæ & veritatis.

Ps. Omnia per ipsum facta sunt , & sine ipso factum est nihil. Et vidimus gloriam ejus , gloriam quasi unigeniti à Patre , plenum gratiæ & veritatis. Gloria Patri , & Filio , & Spi-

64 **In Nativitate Domini,**

Spirítui sancto. Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi unigéniti à Patre, plenum grátia & veritátis.

Ÿ. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Verba sancti Evangéllii doceat nos Christus Fílius Dei.

R. Amen.

Lectio sancti Evangéllii secundum Joánnem.

Lectio ix. *Cap. i.*

IN principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Et reliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

*Tractátu 1. in Joánnem,
circa médium.*

NE vile áliquíd putares, quale consuevísti cogitare, cum verba humana soléres audire, audi quid cogites. Deus erat Verbum. Exeat nunc néscio quis infidélis Ariánu, & dicat, quia Verbum Dei factum est. Quomodo potest fieri, ut Verbum Dei factum sit, quando Deus per Verbum fecit
óm-

Ad Matutinum. 65

omnia? Si & Verbum Dei ipsum factum est; per quod aliud verbum factum est? Si hoc dicis, quia hoc es verbum Verbi, per quod factum est illud: ipsum dico ego unicum Fílium Dei. Si autem non dicis verbum Verbi, concède non factum, per quod facta sunt omnia. Non enim per seípsum fieri pótuit, per quod facta sunt omnia. Crede ergo Evangéllistæ. Tu autem Domine, miserére nobis. **R.** Deo gratias.

Hymnus SS. Ambrosii & Augustini.

TE Deum laudamus: te Dominum confitemur.

Te ætérnum Patrem: omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli: tibi cœli, & univérse potestates:

Tibi Chérubim & Seraphim: incessabili voce proclamant.

Sanctus, Sanctus, Sanctus: Dominus Deus Sabaoth.

Fle-

66 **In Nativitate Domini,**

Pleni sunt cœli & terra : majestatis glóriæ tuæ.

Te gloriôsus Apostolôrum chorus,
Te Prophetârum laudâbilis numerus.

Te Martyrum candidâtus laudat exercitus.

Te per orbem terrarum , sancta confitêtur Ecclesia,
Patrem immensæ majestatis,
Venerândum tuum verum , & unicum **Filium**,
Sanctum quoque **Paráclitum** **Spíritum**.

Tu Rex glóriæ Christe.

Tu Patris sempitérnus es **Filius**.

Tu ad liberândum susceptûrus hominem : non horruisti **Virginis** úterum.

Tu devicto mortis acúleo : aperuisti credéntibus regna cœlôrum.

Tu ad dexteram Dei sedes : in glória Patris.

Judex créderis esse ventûrus.

Te ergo quæsumus , tuis famulis sub-

Ad Matutinum. 67

subveni , quos pretiôsô Sângvine redemisti.

Æterna fac cum sanctis tuis : in glória numerari.

Salvum fac pópulum tuum **Dómine** : & bédedic hæreditáti tuæ.

Et rege eos : & extólle illos usque in ætérnum.

Per singulos dies , benedicimus te.

Et laudâmus nomen tuum in séculum : & in séculum séculi.

Dignare **Dómine** die isto : sine peccato nos custodíre.

Miserere nostri **Dómine** : miserere nostri.

Fiat misericórdia tua **Dómine** super nos : quemádmódum sperávimus in te.

In te **Dómine** sperávi : non confundar in ætérnum.

Deinde dicitur V. **Dóminus** vobiscum. **R.** Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Concêde quæsumus omnipotens Deus : ut nos Unigéniti tui

68 **In Nativitate Domini,**

tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccati iugo vetusta servitus tenet. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Et dicto **Benedicamus Domino,** celebratur prima Missa post mediam noctem, ut in Ordinario: qua finita dicuntur Laudes.

AD LAUDES.

Versus.

DEUS in adiutorium meum intende. *R.* Domine ad adiuvandum me festina. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen, Alleluia.

Añã. Quem vidistis pastores? dicite, annuntiãte nobis, in terris quis apparuit? Natum vidimus, & choros

An-

Ad Laudes. 69

Angelorum collaudantes Dominum, alleluia, alleluia.

Psalmus 92.

Dominus regnavit, decorem indutus est: * indutus est Dominus fortitudinem, & præcinxit se.

Etenim firmavit orbem terræ, * qui non commovebitur.

Parata sedes tua ex tunc: * à seculo tu es.

Elevaverunt flumina Domine: * elevaverunt flumina vocem suam.

Elevaverunt flumina fluctus suos, * à vocibus aquarum multarum.

Mirabiles elationes maris, * mirabilis in altis Dominus.

Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitudo Domine in longitudinem dierum.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Quem vidistis pastores? dicite, annuntiãte nobis, in terris quis apparuit? Natum vidimus, & choros

Ar-

Angelorum collaudantes Dominum, alleluia, alleluia.

Añã. Genuit puerpera Regem, cui nomen æternum; & gaudia matris habens cum virginitatis honore: nec primam similem visa est, nec habere sequentem, alleluia.

Psalmus 99.

Jubilate Deo omnis terra: * servite Domino in lætitia.

Intrõite in conspectu ejus, * in exultatione.

Scitote quoniam Dominus ipse est Deus: * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Populus ejus, & oves pascuæ ejus, * intrõite portas ejus in confessione, atria ejus in hymnis: confitemini illi.

Laudate nomen ejus: quoniam suavis est Dominus, in æternum misericordia ejus, * & usque in generationem & generationem veritas ejus.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã.

Añã. Genuit puérpera Regem, cui nomen æternum, & gaudia matris habens cum virginitatis honore, nec primam similem visa est, nec habere sequentem, alleluia.

Añã. Angelus ad pastores ait: Annuntio vobis gaudium magnum: quia natus est vobis hodiè Salvator mundi, alleluia.

Psalmus 62.

Deus Deus meus * ad te de luce vigilo.

Sitavit in te anima mea * quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, & in via, & iniquosa: * sic in sancto apparui tibi, ut vidèrem virtutem tuam, & gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas: * labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea: * & in nomine tuo levabo manus meas.

Sicut adipè & pinguedine repleatur

tur ánima mea : * & lábiis exulta-
tiõnis laudâbit os meum.

Si memor fui super stratum meum,
in matutinis meditabor in te : * quia
fuisti adjutor meus.

Et in velamento alarum tuarum
exultabo, adhæsit ánima mea post
te : * me suscepit dextera tua.

Ipsi vero in vanum quasiérunt áni-
mam meam, introibunt in inferiora
terræ : * tradentur in manus gladii,
partes vulpium erunt.

Rex vero lætabitur in Deo, lauda-
buntur omnes qui jurant in eo : *
quia obstructum est os loquentium
iniqua.

Hic non dicitur, Gloria Patri.
Psalmus 66.

DEus misereatur nostri, & be-
nedicat nobis : * illuminet
vultum suum super nos, & misereatur
nostri.

Ut cognoscamus in terra viam
tuam : * in omnibus gentibus salu-
tare tuum.

Con-

Confiteantur tibi populi Deus : *
confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur & exultent Gentes : *
quoniam judicas populos in æquitate,
& Gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus:
confiteantur tibi populi omnes : *
terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster,
benedicat nos Deus : * & métuant
eum omnes fines terræ.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Angelus ad pastores ait : An-
nuntio vobis gaudium magnum:
quia natus est vobis hodie Salvator
mundi, alleluia.

Añã. Facta est cum Angelo mul-
titudo coelstis exercitus laudantium
Deum, & dicentium : Gloria in
excelsis Deo, & in terra pax homi-
nibus bonæ voluntatis, alleluia.

Canticum trium puerorum.

Daniélis 3.

Benedicite omnia ópera Do-
mini Dómino : * laudate

D

&

74 **In Nativitate Domini,**

& superexaltate eum in sæcula.

Benedícite Angeli Domini Domino: * benedícite cœli Domino.

Benedícite aquæ omnes, quæ super cœlos sunt Domino: * benedícite omnes virtutes Dómini Domino.

Benedícite sol & luna Dómino: * benedícite stellæ cœli Domino.

Benedícite omnis imber & ros Domino: * benedícite omnes spíritus Dei Domino.

Benedícite ignis & æstus Domino: * benedícite frigus & æstus Domino.

Benedícite rores & pruina Domino: * benedícite gelu & frigus Domino.

Benedícite glácies & nives Dómino: * benedícite noctes & dies Domino.

Benedícite lux & tenebræ Domino: * benedícite fulgura & nubes Domino.

Benedícat terra Dominum; * laudet & superexáltet eum in sæcula.

B-

Ad Laudes.

75

Benedícite montes & colles Dómino: * benedícite universa germinántia in terra Dómino.

Benedícite fontes Dómino: * benedícite maria & flumina Dómino.

Benedícite cete, & omnia quæ movéntur in aquis, Dómino: * benedícite omnes volucres cœli Dómino.

Benedícite omnes béstia & pécora Dómino: * benedícite filii hóminum Dómino.

Benedícat Israel Dominum: * laudet & superexáltet eum in sæcula.

Benedícite sacerdótes Dómini Dómino: * benedícite servi Dómini Dómino.

Benedícite spíritus & animæ iustórum Dómino: * benedícite sancti & húmiles corde Dómino.

Benedícite Ananía, Azaría, Mísaël Dómino: * laudate & superexaltáte eum in sæcula.

Benedicâmus Patrem & Fílium
D 2 cum

76 **In Nativitate Domini,**

cum sancto Spíritu: * laudemus
& superexaltemus eum in sécula.

Benedictus es Domine in firma-
mento cœli: * & laudabilis, & gló-
riôsus, & superexaltatus in sécula.

Hic non dicitur, Gloria Patri.
neque. Amen.

Añã. Facta est cum Angelo mul-
titudò cœlestis exercitus laudan-
tium Deum, & dicentium: Gloria
in excelsis Deo, & in terra pax ho-
mínibus bonæ voluntatis, alleluia.

Añã. Párvulus filius hodiè natus est
nobis, & vocábitur Deus, Fortis,
alleluia, alleluia.

Psalmus 148.

Laudáte Dominum de cœlis: *
laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus: *
laudate eum omnes virtutes ejus.

Laudáte eum sol & luna: * lau-
date eum omnes stellæ & lumen.

Laudáte eum cœli cœlòrum: *
& aquæ omnes quæ super cœlos
sunt, laudent nomen Domini.

Quia

Ad Laudes.

77

Quia ipse dixit, & facta sunt: *
ipse mandávit, & creata sunt.

Státuit ea in ætérnum, & in sécu-
lum séculi: * præceptum pòsuit,
& non præteríbit.

Laudáte Dominum de terra: *
dracónes, & omnes abyssi:

Ignis, grando, nix, glácies, spí-
ritus procellárum: * quæ faciunt
verbum ejus:

Montes & omnes colles * ligna
fructífera, & omnes cedri:

Béstiæ, & univérsa pecora: * ser-
pentes, & volucres pennatæ.

Reges terræ, & omnes pópuli: *
príncipes, & omnes júdices terræ.

Júvenes, & vírgines, senes cum
junioribus laudent nomen Domi-
ni: * quia exaltátum est nomen
ejus solius.

Conféssio ejus super cœlum & ter-
ram: * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus omnibus sanctis ejus: * fi-
liis Israel, populo appropinquanti si-
bi.

Hic non dicitur, Gloria Patri.

D 3

Psal-

78 In Nativitate Domini,
Psalmus 149.

CAntáte Domino canticum
novum : * laus ejus in Eccle-
sia sanctórum.

Lætétur Israel in eo , qui fecit
eum : * & filii Sion exúltent in re-
ge suo.

Laudent nomen ejus in choro : *
in tympano , & psalterio psallant ei :
Quia beneplácitum est Domino in
pópulo suo : * & exaltábit mansuétos
in salútem.

Exultábunt sancti in gloria : * læ-
tabúntur in cubilibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eó-
rum : * & gladii ancípites in ma-
nibus eórum :

Ad faciéndam vindíctam in natió-
nibus , * increpationes in populis.

Ad alligándos reges eórum in com-
pédibus : * & nóbiles eórum in ma-
nicis férreis.

Ut fáciant in eis júdicium conscrip-
tum : * glória hæc est ómnibus
saactis ejus.

Hic

Ad Laudes. 79
Hic non dicitur, Glória Patri.
Psalmus 150.

Laudáte Dominum in sanctis
ejus : * laudáte eum in firma-
ménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : *
laudate eum secundùm multítúdi-
nem magnítúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * lau-
date eum in psalterio , & cíthara.

Laudáte eum in tympano , & cho-
ro : * laudáte eum in chordis , &
órgano.

Laudáte eum in cymbalis beneso-
nántibus : laudáte eum in cymbalis
jubiliatiónis : * omnis spíritus laudet
Dóminum.

Glória Patri. Sicut erat.

Ana. Párvulus filius hódie natus est
nobis , & vocábitur Deus , Fortis ,
allelúia , alleluia.

Capitulum. *Hebr. i.*

Multifáriam , multisque mo-
dis , olim Deus loquens pá-
tribus in Prophétis : novíssime dié-

D 4 bus

80 **In Nativitate Domini,**

bus istis locutus est nobis in Fílio,
quem constituit hæredem univer-
sorum, per quem fecit & sæcula

v. Deo gratias.

Hymnus.

A Solis ortus cardine
Ad usque terræ límitem,
Christum canámus Principem,
Natum Mariæ Vírgine.

Beátus auctor sæculi.

Servíle corpus índuit:
Ut carne carnem liberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

Castæ parentis viscera
Cœléstis intrat gratia:
Venter puéllæ bajulat
Secreta, quæ non nóverat.

Domus pudici pectoris
Templum repénte fit Dei:
Intacta nesciens virum,
Concêpit alvo Fílium.

Enítitur púerpera,
Quem Gabriel prædíxerat;
Quem ventre Matris gestiens,
Baptísta clausum sénserat.

Fœ-

Ad Laudes.

81

Fœno jacère pertulit,
Præsêpe non abhórruit,
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.

Gaudet chorus cœléstium,
Et Angeli canunt Deo;
Palámque fit Pastoribus
Pastor Creator omnium.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, & almo Spírítu,
In sempiterna sæcula. Amen.

v. Notum fecit Dóminus, alle-
luia. **r.** Salutáre suum, alleluia.

Añá. Gloria in excélsis Deo, & in
terra pax homínibus bonæ voluntá-
tis, alleluía, alleluia.

Canticum Zachariæ. *Luca 1. g*

Benedictus Dóminus Deus Is-
rael, * quia visitávit, & fe-
cit redemptiõnem plebis suæ:

Et eréxit cornu salutis nobis, * in
domo David púeri sui.

Sicut locutus est per os sanctõrum, *
qui à sæculo sunt, prophetârum ejus.

D 5

Sa-

82 **In Nativitate Domini,**

Salutem ex inimicis nostris, *
& de manu omnium qui oderunt
nos:

Ad faciendam misericordiam cum
patribus nostris: * & memorati
testamenti sui sancti.

Jusjurandum, quod juravit ad
Abraham patrem nostrum, * da-
turum se nobis:

Ut sine timore de manu inimico-
rum nostrorum liberati, * servi-
amus illi:

In sanctitate & justitia coram
ipso, * omnibus diebus nostris.

Et tu puer, Propheta Altissimi
vocaberis * praeibis enim ante fa-
ciem Domini parare vias ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi
ejus: * in remissionem peccatorum
eorum.

Per viscera misericordiae Dei nos-
tri: * in quibus visitavit nos, oriens
ex alto:

Illuminare his, qui in tenebris
& in umbra mortis sedent: * ad
di-

Ad Laudes. 83

dirigendos pedes nostros in viam
pacis.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Gloria in excelsis Deo, & in
terra pax hominibus bonae volun-
tatis, alleluia, alleluia.

V. Dominus vobiscum. **¶.** Et cum
spiritu tuo.

Oratio.

Concède quæsumus omni-
potens Deus: ut nos Unigeniti
tui nova per carnem natiuitas libe-
ret, quos sub peccati iugo vetusta
seruitus tenet. Per eundem Do-
minum nostrum Jesum Christum
Filium tuum: Qui tecum vivit
& regnat in unitate Spiritus sancti
Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum. **¶.** Et cum
spiritu tuo. **V.** Benedicamus Do-
mino. **¶.** Deo gratias.

V. Fidelium animæ per misericor-
diam Dei requiescant in pace.

R. Amen.

84 In Nativitate Domini,

Si post Laudes absolvatur Offi-
cium, dicitur Antiphona.
Alma Redemptoris mater.

Summo manè dicitur Prima;
qua finita, celebratur secunda
Missa in Aurora, & in ea fit com-
memoratio de sancta Anastasia
martyre, ut infra. 152.

AD PRIMAM.

Pater noster. Ave Maria. Credo.

Versus.

DEus in adiutorium meum in-
tende. R. Domine ad adju-
vandum me festina. Gloria Patri,
& Filio, & Spiritui sancto. Sicut
erat in principio, & nunc, & sem-
per, & in secula seculorum. Amen.
Alleluia.

Hymnus.

JAm lucis orto sidere
Deum precemur supplices,
Ut in diurnis actibus
Nos servet à nocentibus.
Linguam refranans temperet,

Ne

Ad Primam. 85

Ne litis horror insonet:
Visum fovendo contegat,
Ne vanitates háuriat.
Sint pura cordis íntima,
Absístat & vecórdia:
Carnis terrat supérbiam
Potus cibique párcitas.
Ut cum dies abscesserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinentiam
Ipsi canamus glóriam.
Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.
Aña. Quem vidístis pastores.

Psalmus 53.

DEus in nomine tuo salvam
me fac: * & in virtute tua
iudica me.

Deus exáudi oratióem meam: *
áuribus pércipe verba oris mei.
Quóniam aliéni insurrexérunt ad-
vérsus me, & fortes quásiérunt
ánimam meam: * & non propo-
sué-

suérunt Deum ante conspéctum
suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me: *
& Dominus susceptor est animæ
meæ.

Avérte mala inimícis meis: * & in
veritáte tua disperde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi: * &
confitêbor nomini tuo Domine:
quóniam bonum est:

Quóniam ex omni tribulatiône eri-
puísti me: * & super inimícos
meos despexit óculus meus.

Gloria Patri. Sicut erat.

Psalmus 118.

BEáti immaculati in via: * qui
ámbulant in lege Domini.

Beati qui scrutántur testimonia
ejus: * in toto corde exquirunt
cum.

Non enim qui operántur iniquitá-
tem, * in viis ejus ambuláverunt.

Tu mandásti * mandata tua cus-
todíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ, *
ad

ad custodiéndas justificatiónes tuas.

Tunc non confundar, * cum pers-
pexero in ómnibus mandátis tuis.

Confitêbor tibi in directiône cor-
dis: * in eo quod didici júdicia
justitiæ tuæ.

Justificationes tuas custédiam: *
non me derelinquas usquequæque.
In quo corrigit adolescéntior viam
suam? * in custodiéndo sermones
tuos.

In toto corde meo exquisívi te: *
ne repellas me á mandátis tuis.

In corde meo abscondi elóquia
tua: * ut non peccem tibi.

Benedictus es Dómine: * doce
me justificatiónes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiávi om-
nia júdicia oris tui.

In via testimoniórum tuórum de-
lectátus sum, * sicut in ómnibus
divítiis.

In mandátis tuis exercêbor: * &
considerábo vias tuas.

In justificatióibus tuis meditâ-
bor

bor : * non obliviscar sermones tuos.

Gloria Patri. Sicut erat.

Retribue servo tuo, vivifica me : * & custodiam sermones tuos.

Revela oculos meos : * & considerabo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra : * non abscondas à me mandata tua.

Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas , * in omni tempore.

Increpasti superbos : * maledicti qui declinant à mandatis tuis.

Aufer à me opprobrium & contemptum : * quia testimonia tua exquisivi.

Etenim sederunt principes , & adversum me loquebantur : * servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis.

Nam & testimonia tua meditatio mea est : * & consilium meum justificationes tuæ.

Ad-

Adhæsit pavimento anima mea : * vivifica me secundum verbum tuum.

Vias meas enuntiavi , & exaudisti me : * doce me justificationes tuas.

Viam justificationum tuarum instrue me : * & exercëbor in mirabilibus tuis.

Dormitavit anima mea præ tædio : * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove à me : * & de lege tua miserere mei.

Viam veritatis elegi : * iudicia tua non sum oblitus.

Adhæsit testimoniis tuis Domine : * noli me confundere.

Viam mandatorum tuorum cucurri , * cum dilatasti cor meum.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añs. Quem vidistis pastores ? dicite , annuntiâte nobis , in terris quis apparuit ? Natum vidimus , & choros Angelorum collaudantes Dominum , alleluia , alleluia.

Ca-

REgi seculorum immortali
& invisibili, soli Deo honor
& gloria in secula seculorum. Amen.

R. Deo gratias.

R. br. Christe Fili Dei vivi,
* Miserere nobis. & repetitur;

Christe Fili Dei vivi, miserere no-
bis. **Ps.** Qui natus es de Maria Vir-
gine. **R.** Miserere nobis. **Ps.** Gloria
Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

R. Christe Fili Dei vivi, miserere
nobis: **Ps.** Exurge Christe, adjuva
nos. **R.** Et libera nos propter no-
men tuum. **Ps.** Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Oratio.

Domine Deus omnipotens,
qui ad principium hujus
diei nos pervenire fecisti: tua nos
hodie salva virtute; ut in hac die
ad nullum declinemus peccatum,
sed semper ad tuam justitiam fa-
ciendam nostra procedant eloquia,
dirigantur cogitationes, & opera.

Per

Per Dominum nostrum Jesum
Christum Filium tuum: Qui tecum
vivit & regnat in unitate Spiritus
sancti Deus, per omnia secula se-
culorum. **R.** Amen.

Ps. Dominus vobiscum. **R.** Et cum
spiritu tuo. **Ps.** Benedicamus Domi-
no. **R.** Deo gratias.

Deinde in Choro legitur Mar-
tyrologium. Postea Hebdomada-
rius dicit **Ps.** Pretiosa in conspectu
Domini. **R.** Mors sanctorum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

Sancta Maria, & omnes Sancti
intercedant pro nobis ad Do-
minum: ut nos mereamur ab eo
adjuvari & salvari, qui vivit & reg-
nat in secula seculorum. **R.** Amen.
Ps. Deus in adjutorium meum in-
tende. **R.** Domine ad adjuvandum
me festina.

Ps. Deus in adjutorium meum in-
tende. **R.** Domine ad adjuvandum
me festina.

Ps. Deus

92 **In Nativitate Domini,**

Ps. Deus in adiutorium meum intende. **R.** Domine ad adjuvandum me festina. **Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.** Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen. **Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster, secreto.**

V. Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed libera nos à malo.

V. Respice in servos tuos Domine, & in opera tua, & dirige filios eorum. **R.** Et sit splendor Domini Dei nostri super nos, & opera manuumstrarum dirige super nos, & opus manuumstrarum dirige. **V.** Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. **R.** Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen.

Orémus.

Oratio.

Dirigere & sanctificare, regere & gubernare dignare, Domine Deus Rex cœli & terræ, hodie corda & corpora nostra, sensus,

ser-

Ad Primam.

93

sermões, & actus nostros in lege tua, & in opéribus mandatôrum tuorum: ut hic & in ætérnum, te auxiliante salvi, & liberi esse mereâmur, Salvator mundi. Qui vivis & regnas in secula seculorum. **R.** Amen.

V. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Dies & actus nostros in sua pace dispônât Dominus omnipotens. **R.** Amen.

Lectio brevis. Hebr. 1. d

IPsi peribunt, tu autem permanebis; & omnes sicut vestimentum veterascent, & velut amictum mutabis eos, & mutabuntur: tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini. **R.** Qui fecit cœlum & terram. **V.** Benedicite. **R.** Deus. **Benedictio.** Dominus nos benedicat, & ab omni malo defendat, & ad

vi-

94 **In Nativitate Domini,**
vitam perducatur æternam; & Fide-
lium animæ per misericordiam Dei
requiescant in pace. R. Amen.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave Maria.

Versus.

Deus in adiutorium meum
intende. R. Domine ad ad-
juvandum me festina. **Gloria Pa-**
tri, & Filio, & Spiritui sancto.
Sicut erat in principio, & nunc,
& semper & in sæcula sæculorum.
Amen. Alleluia.

Hymnus.

Nunc sancte nobis Spiritus,
Unum Patri cum Filio,
Dignare promptus ingeri
Nostro refusus pectori.

O, lingua, mens, sensus, vigor,
Confessionem personent,
Flammescat igne charitas,
Accendat ardor proximos.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spiritu,

In

Ad Tertiam. 95
in **In sempiterna sæcula. Amen.**

Ana. Genuit puérpera Regem.

Psalmus.

Legem pone mihi Domine
viam justificationum tuarum:
* & exquiram eam semper.
Da mihi intellectum, & scrutabor
legem tuam: * & custodiam illam
in toto corde meo.

Deduc me in semitam mandatorum
tuarum: * quia ipsam volui.
Inclina cor meum in testimonia
tua: * & non in avaritiam.

Averte oculos meos ne videant vanitatem:
* in via tua vivifica me.
Statue servo tuo eloquium tuum, *
in timore tuo.

Amputa opprobrium meum, quod
suscepimus: * quia iudicia tua
iucunda.

Ecce concupivi mandata tua: * in
æquitate tua vivifica me.

Et veniat super me misericordia
tua Domine: * salutare
tuum secundum eloquium tuum.

Et

Et respondēbo exprobrantibus mihi verbum: * quia speravi in sermōnibus tuis.

Et ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque: * quia in iudiciis tuis supersperavi.

Et custodiam legem tuam semper: * in sēculum & in sēculum sēculi.

Et ambulabam in latitudine: * quia mandata tua exquisivi.

Et loquēbar in testimoniis tuis in conspectu regum: * & non confundēbar.

Et meditabar in mandātis tuis, * quæ dilēxi.

Et levavi manus meas ad mandata tua, quæ dilēxi: * & exercēbar in justificatiōnibus tuis.

Glória Patri. Sicut erat.

Memor esto verbi tui servo tuo,* in quo mihi spem dedisti. Hæc me consolata est in humilitate mea: * quia elóquium tuum vivificavit me.

Su-

Supérbi iniquè agēbant usquequaque: * à lege autem tua non declinavi.

Memor fui judiciōrum tuōrum à sēculo Dómine: * & consolatus sum.

Defectio tēnuit me * pro peccatoribus derelinquēntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiōnes tuæ, * in loco peregrinatiōnis meæ.

Memor fui nocte nóm̄inis tui Dómine: * & custodivi legem tuam.

Hæc facta est mihi: * quia justificationes tuas exquisivi.

Portio mea Dómine: * dixi custodire legem tuam.

Deprecatus sum faciē tuam in toto corde meo: * miserere mei secundum elóquium tuum.

Cogitavi vias meas: * & converti pedes meos in testimonia tua.

Paratus sum, & non sum turbatus: * ut custodiam mandata tua.

E

Fu-

98 **In Nativitate Domini,**

Funes peccatorum circumplexi
sunt me : * & legem tuam non
sum oblitus.

Media nocte surgēbam ad confi-
tendum tibi * super iudicia justi-
ficationis tuæ.

Particeps ego sum omnium ti-
mentium te : * & custodientium
mandata tua.

Misericordia tua Domine plena est
terra : * justificationes tuas doce
me.

Gloria Patri. Sicut erat.

Bonitatem fecisti cum servo
tuo Domine : * secundum
verbum tuum.

Bonitatem , & disciplinam , &
scientiam doce me : * quia man-
datis tuis credidi.

Priusquam humiliarer ego deliqui : *
propterea eloquium tuum custo-
davi.

Bonus es tu : * & in bonitate tua
doce me justificationes tuas.

Multiplicata est super me iniquitas
su-

Ad Tertiam.

99

superborum : * ego autem in toto
corde meo scrutabor mandata tua.
Coagulatum est sicut lac cor eor-
um : * ego vero legem tuam me-
ditatus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me : *
ut discam justificationes tuas.

Bonum mihi lex oris tui , * super
millia auri , & argenti.

Manus tuæ fecerunt me , & plas-
maverunt me : * da mihi intellēc-
tum , & discam mandata tua.

Qui timent te videbunt me , &
laetabuntur : * quia in verba tua
supersperavi.

Cognovi Domine quia æquitas
iudicia tua : * & in veritate tua
humiliasti me.

Fiat misericordia tua ut consolētur
me , * secundum eloquium tuum
servo tuo.

Veniant mihi miserationes tuæ , &
vivam : * quia lex tua meditatio
mea est.

Confundantur superbi , quia in-
iūs-

100 **In Nativitate Domini,**
iuste iniquitatem fecerunt in me: *
ego autem exercëbor in mandatis
tuis.

Convertantur mihi timentes te; *
& qui novèrunt testimonia tua.

Fiat cor meum immaculatum in
justificatiõibus tuis, * ut non con-
fundar.

Glória Patri. Sicut erat.

Ana. Genuit puerpera Regem, cui
nomen ætèrnum, & gaudia matris
habens cum virginitatis honõre:
nec primam símilem visa est, nec
habere sequentem, alleluia.

Capitulum. *Hebr. 1.*

Multifariam, multisque mo-
dis, olim Deus loquens pá-
tribus in Prophétis: novíssimè diè-
bus istis locûtus est nobis in Fílio,
quem constituit hæredem univer-
sõrum, per quem fecit & sæcula.

R. Deo grátias.

R. breve. Verbum caro factum est,
* Alleluia, alleluia. Verbum caro
factum est, alleluia, alleluia. **V.** Et ha-

ha-

Ad Tertiam. **101**

habitavit in nobis. Alleluia, alle-
luia. **Glória** Patri, & Fílio, & Spi-
ritui sancto. Verbum caro factum
est, alleluia, alleluia. **V.** Ipse invo-
cabit me, alleluia. **R.** Pater meus
es tu, alleluia. **V.** Dominus vobis-
cum. **R.** Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Oratio.

Concède quæsumus omnípo-
tens Deus: ut nos Unigeni-
ti tui nova per carnem nativitas lí-
beret, quos sub peccati iugo vetús-
ta sérvitus tenet. Per eundem Do-
minum nostrum Jesum Christum
Fílium tuum: Qui tecum vivit &
regnat in unitate Spíritus sancti
Deus, per omnia sæcula seculõrum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum
spíritu tuo. **V.** Benedicamus Dómi-
no. **R.** Deo grátias. **V.** Fidélium
ánimæ per misericórdiam Dei re-
quiescant in pace. **R.** Amen.

E 3

AD

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave María.

Versus.

DEus in adiutorium meum intende. *R.* Domine ad adiuvandum me festina. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Sicut erat in principio & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen. Alleluia.

Hymnus.

REctor potens, verax Deus,
 Qui temperas rerum vices,
 Splendore mane illuminas,
 Et ignibus meridiem.
 Extingue flammam litium,
 Aufer calorem noxium,
 Confer salutem corporum,
 Veramque pacem cordium.
 Jesu, tibi sit gloria,
 Qui natus es de Virgine,
 Cum Patre & almo Spiritu,
 In sempiterna secula. Amen.

Ana. Angelus ad pastores ait.

Psal-

Psalmus.

DEfecit in salutare tuum anima mea: * & in verbum tuum supersperavi.

Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, * dicentes: Quando consolaberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruna: * justificationes tuas non sum oblitus.

Quot sunt dies servi tui: * quando facies de persecutibus me iudicium?

Narraverunt mihi iniqui fabulationes: * sed non ut lex tua.

Omnia mandata tua veritas: * inique persecuti sunt me, adjuva me.

Paulo minus consummaverunt me in terra: * ego autem non dereliqui mandata tua.

Secundum misericordiam tuam vivifica me: * & custodiam testimonia oris tui.

In aeternum Domine, * verbum tuum permanet in caelo.

E 4

In-

In generatiōem & generatiōem
veritas tua : * fundasti terram , &
pérmanet.

Ordinatiōe tua perseverat dies : *
quóniam omnia sérviant tibi.

Nisi quod lex tua meditatio mea
est : * tunc fortè perússem in hu-
militate mea.

In ætérnum non oblivíscar justifi-
cations tuas : * quia in ipsis vivi-
ficasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac : * quóniam
justificatiōes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut
pénderent me : * testimonia tua in-
tellexi.

Omni consummatiōnis vidi finem : *
latum mandátum tuum nimis.

Gloria Patri. Sicut erat.

Quómodo dilexi legem tuam
Domine : * tota die meditatio
mea est.

Super inimícos meos prudentem
me fecisti mandáto tuo : * quia in
ætérnum mihi est.

S' u-

Super omnes docentes me intel-
léxi : * quia testimonia tua medi-
tatio mea est.

Super scénes intellexi : * quia man-
data tua quæsívi.

Ab omni via mala prohibui pedes
meos : * ut custódiam verba tua.

A judiciis tuis non declinavi : *
quia tu legem posuísti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia
tua , * super mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi : * prop-
tèrea odívi omnem viam iniquitátis.

Lucérna pédibus meis verbum
tuum , * & lumen sémitis meis.

Jurávi & statui * custodíre judi-
cia justitiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequaque Do-
mine : * vivífica me secúndum
verbum tuum.

Voluntaria oris mei beneplácita fac
Domine : * & júdicia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis sem-
per : * & legem tuam non sum
oblítus.

E 5

P o-

Posuerunt peccatores láqueum mihi : * & de mandatis tuis non erravi.

Hæreditate acquisivi testimonia tua in ætérnum : * quia exultatio cordis mei sunt.

Inclinavi cor meum ad faciendas justificatiões tuas in ætérnum , * propter retributiõnem.

Gloria Patri. Sicut erat.

Iniquos odio habui , * & legem tuam diléxi.

Adjutor & susceptor meus es tu : * & in verbum tuum supersperavi.

Declinate à me maligni : * & scrutabor mandata Dei mei.

Suscipe me secundùm elóquium tuum , & vivam : * & non confundas me ab expectatione mea.

Adjuva me , & salvus ero : * & meditabor in justificatiõnibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedentes à judiciis tuis : * quia injusta cogitatio eõrum.

Præ-

Prævaricantes reputavi omnes peccatores terræ : * idèò diléxi testimonia tua.

Confige timore tuo carnes meas : * à judiciis enim tuis tímui.

Feci iudicium & justitiam : * non tradas me calumniántibus me.

Suscipe servum tuum in bonum : * non calumniéntur me superbi.

Oculi mei defecerunt in salutare tuum : * & in elóquium justitiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericórdiam tuam : * & justificatiões tuas doce me.

Servus tuus sum ego : * da mihi intellectum , ut sciam testimonia tua.

Tempus faciendi Dómine : * dissipaverunt legem tuam.

Idèò diléxi mandata tua * super aurum & topázion.

Propterea ad omnia mandata tua dirigèbar : * omnem viam iniquam odio habui.

Gloria Patri. Sicut erat.

E 6

Añz.

Añã. Angelus ad pastores ait: Annuntio vobis gaudium magnum: quia natus est vobis hodie Salvator mundi, alleluia.

Capitulum. *Hebr. 1. c*

ET: Tu in principio Domine terram fundasti: & opera manuum tuarum sunt caeli.

R. Deo gratias.

R. breve. Notum fecit Dominus, * Alleluia, alleluia. Notum fecit Dominus, alleluia, alleluia. **V.** Salutare suum. Alleluia, alleluia. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Notum fecit Dominus, alleluia, alleluia. **V.** Viderunt omnes fines terrae, alleluia. **R.** Salutare Dei nostri, alleluia. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

Orémus. *Oratio.*

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigeniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccati iugo vetusta sér-

sérvitus tenet. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo. **V.** Benedicamus Domino. **R.** Deo gratias. **V.** Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. **R.** Amen.

AD NONAM.

Pater noster. Ave María.

Versus.

Deus in adiutorium meum intende. **R.** Domine ad adjuvandum me festina. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen. Alleluia.

Hymnus.

Rerum Deus tenax vigor,
Immotus in te permanens;
Lucis diurnæ tempora

Su-

Succéssibus detérminans.

Largire lumen vésperè,
 Quo vita nusquàm décidat,
 Sed præmium mortis sacræ
 Perénnis instet glória.

Jesu, tibi sit glória,
 Qui natus es de Virgine,
 Cum Patre, & almo Spíritu,
 In sempitérna sécula. Amen.

Antiphona. Párvulus filius.

Psalmus.

Mirabilia testimonia tua: * ídeb
 scrutata est ea ánima mea.
Declaratio sermônum tuórum illú-
 minat: * & intelléctum dat pár-
 vulis.

Os meum apéruí, & attráxi spíri-
 tum: * quia mandata tua deside-
 rábam.

Aspice in me, & miserère mei, *
 secundum júdícium diligéntium
 nomen tuum.

Gressus meos dirige secundum
 elóquium tuum: * & non domine-
 tur mei ómnis injustítia.

R.

Redime me à calúmniis hómi-
 num: * ut custódiám mandata tua.
Faciem tuam illúmina super ser-
 vum tuum: * & doce me justifi-
 cationés tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi
 mei: * quia non custodiérunt le-
 gem tuam.

Justus es Dómine: * & rectum
 júdícium tuum.

Mandasti justítiam testimonia
 tua: * & veritatem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus: *
 quia oblíti sunt verba tua inimíci
 mei.

Ignítum elóquium tuum vehe-
 ménter: * & servus tuus diléxit
 illud.

Adolescéntulus sum ego, & con-
 téptus: * justificationes tuas non
 sum oblítus.

Justítia tua, justítia in ætérnum: *
 & lex tua veritas.

Tribulatio & angústia invenérunt
 me: * mandata tua meditatio mea est.

Æ qui-

Æquitas testimonia tua in ætérnum: * intelléctum da mihi, & vivam.

Gloria Patri. Sicut erat.

Clamavi in toto corde meo, exaudi me Dómine: * justificationes tuas requíram.

Clamavi ad te, saluum me fac: * ut custódiám mandata tua.

Præveni in maturitâte, & clamavi: * quia in verba tua super-speravi.

Prævenérunt oculi mei ad te dilu-culo, * ut meditârer elóquia tua.

Vocem meam audi secundum mi-sericordiam tuam Domine: * & secundum júdicium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequéntes me iniquitati: * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu Domine: * & omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de testimoniis tuis: * quia in ætérnum fundasti ea.

Vide humilitâtem meam, & éripe me:

me: * quia legem tuam non sum oblitus.

Judica júdicium meum, & redime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatoribus salus: * quia justificationes tuas non exqui-siérunt.

Misericordiæ tuæ multæ Domi-ne: * secundum júdicium tuum vivífica me.

Multi qui persequuntur me, & tríbulant me: * à testimoniis tuis non declinavi.

Vidi prævaricantes, & tabescêbam: * quia eloquia tua non cus-todiérunt.

Vide quóniam mandata tua diléxi Domine: * in misericordia tua vivífica me.

Príncipium verbôrum tuôrum, véritas: * in ætérnum omnia júdicia justitiæ tuæ.

Gloria Patri. Sicut erat.

P rín-

P Rincipes persecuti sunt me gratis: * & à verbis tuis formidabit cor meum.

L atabor ego super eloquia tua: * sicut qui invenit spolia multa.

I niquitatem odio habui, & abominatus sum: * legem autem tuam dilexi.

S epties in die laudem dixi tibi, * super iudicia justitiæ tuæ.

P ax multa diligentibus legem tuam: * & non est illis scandalum.

E xpectabam salutare tuum Domine: * & mandata tua dilexi.

C ustodivit anima mea testimonia tua: * & dilexit ea vehementer.

S ervavi mandata tua, & testimonia tua: * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

A ppropinquet deprecatio mea in conspectu tuo Domine: * juxta eloquium tuum da mihi intellectum.

I ntret postulatio mea in conspectu tuo: * secundum eloquium tuum eripe me.

E ructabunt labia mea hymnum: *
cùm

cùm docueris me justificationes tuas. **P** ronuntiabit lingua mea eloquium tuum: * quia omnia mandata tua æquitas.

F iat manus tua, ut salvet me: * quoniam mandata tua elegi.

C oncupivi salutare tuum Domine: * & lex tua meditatio mea est.

V ivet anima mea, & laudabit te: * & iudicia tua adjuvabunt me.

E rram, sicut ovis quæ perit: * quare servum tuum, quia mandata tua non sum oblitus.

G loria Patri. Sicut erat.

A ña. Párvulus filius hodiè natus est nobis, & vocabitur Deus, Fortis, alleluia, alleluia.

Capitulum. Hebr. 1. d

I Psi peribunt, tu autem permanebis; & omnes sicut vestimentum veterascent, & velut amicum mutabis eos, & mutabuntur: tu autem idem ipse es: & anni tui non deficient. **R.** Deo gratias.

R. br. Vidérunt omnes fines terræ,
* Al-

* Alleluia, alleluia. Vidérunt omnes fines terræ, alleluia, alleluia. *Ps.* Salutare Dei nostri. Alleluia, alleluia. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Vidérunt omnes fines terræ, alleluia, alleluia. *Ps.* Verbum caro factum est, alleluia. *R.* Et habitabit in nobis, alleluia. *Ps.* Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Orémus. *Oratio.*

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccati iugo vetusta servitus tenet. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

* Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *Ps.* Benedicamus Domino. *R.* Deo gratias. *Ps.* Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. *R.* Amen.

AD

AD PRIMAM MISSAM

IN NOCTE.

Introitus.

Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodiè genui te. *Psalm.* Quare fremuerunt Gentes: & populi meditati sunt inania. *Ps.* Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen. Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodiè genui te.

Kyrie eleison. Kyrie eleison. Kyrie eleison. Christe eleison. Christe eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Kyrie eleison. Kyrie eleison.

Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te, Benedicimus te, Adoramus te, Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus

118 **In Nativitate Domini,**

Deus Rex cœlestis, Deus Pater omnipotens. Dómine Fili unigenite Jesu Christe. Dómine, Deus agnus Dei, Fílius Patris. Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, súscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quóniam tu solus sanctus, Tu solus Dominus, Tu solus Altíssimus, Jesu Christe, Cum sancto Spírítu, in glória Dei Patris. Amen. *ψ.* Dóminus vobíscum. *℣.* Et cum spírítu tuo.

Oratio.

Deus, qui hanc sacratíssimam noctem veri luminis fecisti illustratione claréscere: da quæsumus; ut cujus lucis mystéria in terra cognóvimus, ejus quoque gáudiis in cœlo perfruámur. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spírítus sancti Deus, per omnia sécula seculórum. *℣.* Amen.

Lec-

Ad primam Missam. 119

Lectio Epístolæ beati Pauli Apóstoli ad Titum.

Charíssime, Appáruit gratia Dei Salvatôris nostri ómnibus homínibus, erúdiens nos, ut abnegantes impietâtem, & secularia desidéria, sóbrie, & juste, & pie vivâmus in hoc século, expectantes beâtam spem, & advéntum glóriæ magni Dei, & Salvatôris nostri Jesu Christi: qui dedit semetípsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitâte, & mundâret sibi pópulum acceptábilem, sectatorem bonórum óperum. Hæc lóquere, & exhortare, in Christo Jesu Dómino nostro. *℣.* Deo grátias.

Graduale. Tecum princípium in die virtútis tuæ: in splendóribus sanctorum: ex útero ante lucíferum genui te. *ψ.* Dixit Dóminus Dómino meo: Sede à dextris meis: donec ponam inimicos tuos, scabellum pedum tuórum. Alleluia, alleluia. *ψ.* Dominus dixit ad me: Fílius

lius

lius meus es tu, ego hodie genui te.
Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii
secundum Lucam.

R. Glória tibi Dómine.

IN illo tempore: Exiit edictum
à Cæsare Augusto, ut descri-
berêtur univêrsus orbis. Hæc des-
criptio prima, facta est à præside Sy-
riæ Cyrîno: & ibant omnes ut pro-
fiterentur singuli in suam civitatem.
Ascendit autem & Joseph à Gali-
læa de civitate Nazareth, in Ju-
dæam in civitatem David, quæ vo-
câtur Bêthlehem: eo quod esset de
domo & familia David, ut profite-
rêtur cum Mariâ desponsata sibi
uxôre prægnante. Factum est au-
tem, cum essent ibi, implêti sunt
dies ut pareret. Et péperit Fílium
suum primogénitum, & pannis eum
involvît, & reclinâvit eum in præ-
sépîo: quia non erat eis locus in
diversório. Et pastôres erant in re-
gióne eâdem vigilantes, & custo-
dien-

dientes vigiliâs noctis super gregem
suum. Et ecce Angelus Domini
stetit juxta illos, & claritas Dei cir-
cumfûlsit illos, & timuerunt timere
magno. Et dixit illis Angelus: No-
lite timere: ecce enim evangelizo
vobis gáudium magnum, quod erit
omni pópulo: quia natus est vobis
hodie Salvâtor, qui est Christus
Dominus in civitâte David. Et hoc
vobis signum: Invenietis infantem
pannis involutum, & positum in
præsepîo. Et subito facta est cum
Angelo multitudo militiæ cœlestis,
laudantium Deum, & dicentium:
Gloria in altíssimis Deo, & in ter-
ra pax homínibus bonæ voluntatis.

R. Laus tibi Christe.

Credo in unum Deum, Pa-
trem omnipotentem, factô-
rem cœli & terræ, visibílium om-
nium, & invisibílium. Et in unum
Dominum Jesum Christum, Fí-
lium Dei unigénitum. Et ex Patre
natum ante omnia sæcula. Deum
de

de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri: per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cœlis.

(Hic genuflectitur.) Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis: sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in cœlum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare vivos & mortuos: cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum, Dominum & vivificantem: qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto re-

sur-

surrectiōnem mortuōrum. Et vitam ventūri sēculi. Amen.

℣. Dominus vobiscum. **℞.** Et cum spiritu tuo.

Orēmus.

Offertorium. Latēntur cœli, & exultet terra ante faciem Domini quoniam venit.

Secreta.

Accepta tibi sit, Domine, quæsumus, hodiernæ festivitatis oblatio: ut tua gratia largiente, per hæc sacrosancta commercia, in illius inveniamur forma, in quo tecum est nostra substantia. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Præfatio.

Per omnia sæcula seculōrum. **℞.** Amen. **℣.** Dominus vobiscum. **℞.** Et cum spiritu tuo. **℣.** Surrexerunt corda. **℞.** Habemus ad Dominum. **℣.** Gratias agamus Domino Deo nostro. **℞.** Dignum & justum est. **Vere** dignum & justum.

F 2

est,

est, æquum & salutare, nos tibi semper: & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus. Quia per incarnati Verbi mysterium, nova mentis nostræ oculis lux tuæ claritatis infulsit: ut dum visibiliter Deum cognoscimus, per hunc in invisibilem amorem rapiamur. Et idcirco cum Angelis & Archangelis, cum Thronis & Dominationibus; cumque omni militia cœlestis exercitus, hymnum gloriæ tuæ canimus, sine fine dicentes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli & terra gloria tua. Hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini, Hosanna in excelsis.

Communio. In splendoribus sanctorum, ex utero ante luciferum genui te.

✠. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

Post-

Postcommunio.

Orémus.

DA nobis, quæsumus Domine Deus noster: ut qui natiuitatem Domini nostri Jesu Christi mysteriis nos frequentare gaudemus; dignis conversationibus ad ejus mereamur pervenire consortium. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula seculorum. **R.** Amen.

✠. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo. ✠. Ite Missa est. **R.** Deo gratias. ✠. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus. **R.** Amen.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

R. Gloria tibi Domine.

IN principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil, quod factum est,

F 3

in

in ipso vita erat, & vita erat lux hominum: & lux in ténébris lu-
cet, & ténébræ eam non com-
prehendérunt. Fuit homo missus
à Deo, cui nomen erat Joannes.
Hic venit in testimonium, ut
testimonium, perhiberet de lumi-
ne, ut omnes créderent per illum.
Non erat ille lux, sed ut testimo-
nium perhiberet de lumine. Erat
lux vera, quæ illuminat omnem
hominem venientem in hunc mun-
dum. In mundo erat, & mundus
per ipsum factus est; & mundus
eum non cognovit. In propria
venit, & sui eum non recepérunt.
Quotquot autem recepérunt eum,
dedit eis potestâtem filios Dei fieri,
his, qui credunt in nomine ejus:
qui non ex sanguinibus, neque ex
voluntâte carnis, neque ex voluntâ-
te viri, sed ex Deo nati sunt. (**Hic
genuflectitur.**) Et Verbum caro
factum est, & habitavit in nobis:
& vidimus glóriam ejus, glóriam
qua-

quasi unigeniti à Patre, plenum
gratiæ & veritâtis. **R.** Deo grâcias.

AD SECUNDAM MISSAM

IN AURORA.

Introitus.

Lux fulgebit hodiè super nos:
quia natus est nobis Domi-
nus: & vocâbitur Admirâbilis,
Deus, Princeps pacis, Pater futuri
sæculi: cujus regni non erit finis.
Psalms. Dominus regnâvit, decô-
rem indûtus est: indûtus est Do-
minus fortitudinem, & præcinxit
se. **V.** **Gloria** Patri, & Fílio, & Spi-
ritui sancto. **Sicut** erat in princípio,
& nunc, & semper, & in sæcula sæ-
culôrum. Amen. **Lux** fulgebit ho-
diè super nos: quia natus est nobis
Dominus: & vocâbitur Admirabi-
lis, Deus, Princeps pacis, Pater
futuri sæculi: cujus regni non erit
finis.

KYrie eléison. **K**Yrie eléison.
KYrie eléison. **C**Hriste eléi-
 son. **C**Hriste eléison, **C**Hriste eléi-
 son, **K**Yrie eléison. **K**Yrie eléison.
KYrie eléison.

GLoria in excélsis Deo, & in
 terra pax homínibus bonæ
 voluntâtis. Laudâmus te, Benedi-
 cimus te, Adorâmus te, Glorifica-
 mus te. Gratias agimus tibi propter
 magnam gloriam tuam. Dómine
 Deus Rex cœlestis : Deus Pater
 omnipotens. Dómine Fili unigénite
 Jesu Christe. Dómine Deus, agnus
 Dei, Fílius Patris. Qui tollis pec-
 cata mundi, miserere nobis. Qui
 tollis peccâta mundi, súscipe depre-
 cationem nostram. Qui sedes ad
 dexteram Patris, miserere nobis.
 Quóniam tu solus sanctus, Tu so-
 lus Dominus, Tu solus Altíssimus,
 Jesu Christe, cum sancto Spírиту
 in glória Dei Patris. Amen, ꝑ Do-
 minus vobiscum. **ꝛ** Et cum spí-
 ritu tuo.

Ora-

Oratio.

DA nobis, quæsumus omni-
 potens Deus: ut qui nova
 incarnati Verbi tui luce perfúndi-
 mur; hoc in nostro respléndeat
 opere, quod per fidem fulget in
 mente. Per eúndem Dóminum
 nostrum Jesum Christum Fílium
 tuum: Qui tecum vivit & regnat
 in unitate Spírítus sancti Deus, per
 omnia sécula seculórum. **ꝛ** Amen.

Pro commemoratione S. Anastasie

Oratio.

DA, quæsumus omnipotens
 Deus: ut qui beátæ Anastá-
 siæ martyris tuæ solémnia colimus:
 ejus apud te patrocínia sentiâmus.
 Per Dóminum nostrum Jesum
 Christum.

Lectio Epístolæ beati Pauli Após-
 toli ad Titum.

Charíssime, Apparuit beníg-
 nitas & humanitas Salvatóris
 nostri Dei, non ex opéribus justí-
 tiæ, quæ fécimur nos, sed secun-
 dùm

F 5

dùm

dum suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum regenerationis & renovatiōnis Sp̄itus sancti, quem effūdī in nos abūndē per Jesum Christum Salvatōrem nostrum: ut justificāti gratia ipsū, hærēdes simus secundum spem vitæ æternæ: in Christo Jesu Domino nostro.

R. Deo gratias.

Graduale. Benedictus qui venit in nomine Domini: Deus Dominus, & illuxit nobis. **V.** A Domino factum est istud: & est mirabile in oculis nostris. Alleluia, alleluia.

V. Dominus regnāvit, decōrem induit: induit Dominus fortitudinem, & præcinxit se virtūte. Alleluia.

Sequētia sancti Evangelii secundum Lucam.

R. Glória tibi Dómine.

IN illo tempore: Pastores loquebantur ad invicem: Transeāmus usque Bethlehem, & videāmus hoc verbum, quod factum est, quod Dominus ostēdit nobis. Et

ve-

venērunt festinantes: & invenērunt Mariam, & Joseph, & infāntem positum in præsep̄io. Videntes autem cognovērunt de verbo, quod dictum erat illis de pūero hoc. Et omnes, qui audierunt, mirati sunt: & de his, quæ dicta erant á pastoribus ad ipsos. Maria autem conservābat omnia verba hæc, cōferens in corde suo. Et revēsi sunt pastores glorificantes & laudantes Deum, in omnibus quæ audierant & viderant, sicut dictum est ad illos. **R.** Laus tibi Christe.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem factorem cœli & terræ, visibīlium omnium, & invisibīlium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Fīlium Dei unigēnitum. Et ex Patre natum ante omnia sēcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Génitum, non factum, consubstantiālem Patri: per quem omnia facta sunt. Qui propter nos

F 6

hó-

132 **In Nativitate Domini,**

homines, & propter nostram salutem descendit de cœlis. (**Hic genuflectitur.**) Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Mariâ virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis: sub Pôntio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in cœlum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare vivos & mortuos: cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum, Dominum & vivificantem: qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen.

V. Dominus vobiscum **R.** Et cum spiritu tuo.

O rē-

Ad secundam Missam. 133

O rēmus.

Offertorium. Deus firmavit orbem terræ, qui non commovebitur: parata sedes tua Deus ex tunc, a sæculo tu es.

Secreta.

Munera nostra, quæsumus Domine, Nativitatis hodiernæ mysteriis apta proveniant, & pacem nobis semper infundant: ut sicut homo genitus idem refulsit & Deus, sic nobis hæc terrena substantia cōferat quod divinum est. Per eundem Dominum.

Pro S. Anastasia. Secreta.

Accipe, quæsumus Domine munera dignanter oblata: & Beatæ Anastasiæ martyris tuæ suffragantibus méritis, ad nostræ salutis auxilium provenire concède. Per Dominum nostrum.

Præfatio.

Per omnia sæcula seculorum. **R.** Amen. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo. **V.** Sursum

134 **In Nativitate Domini,**
sùm corda. **R.** Habêmus ad Domi-
num. **V.** Gratias agâmus Dómino
Deo nostro. **R.** Dignum & justum
est. Vere dignum & justum est,
& ubique gratias agere, Dómine
sancte, Pater omnipotens, æterne
Deus. Quia per incarnati Verbi
mysterium, nova mentis nostræ
oculis lux tuæ claritatis infulsit: ut
dum visibíliter Deum cognóscimus,
per hunc in invisibílium amôrem
rapiâmur. Et idéo cum Angelis &
Archangelis, cum Thronis & Do-
minationibus; cumque omni milí-
tia cœlestis exercitus, hymnum
glóriæ tuæ canimus, sine fine di-
cêntes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus,
Dóminus Deus Sabaoth. Pleni
sunt cœli & terra glória tua. Ho-
sanna in excelsis. Benedictus qui
venit in nómine Dómini, Hosanna
in excelsis.

Communio. Exulta filia Sion,
lau-

Ad secundam Missam. 135
lauda filia Jerusalem: ecce Rex tuus
venit sanctus, & salvator mundi.

Postcommunio.

Hujus nos, Dómine, sacra-
menti semper nóvitas natá-
lis instauret: cujus nativitas singulá-
ris humanam répulit vetustatem.
Per eundem Dominum nostrum.

Pro Sancta Anastasia.

Postcommunio.

Satiasti, Dómine, famíliam
tuam munéribus sacris: ejus
quæsumus, interventiône nos réfo-
ve, cujus solémnia celebrâmus. Per
Dominum nostrum.

V. Dóminus vobiscum. **R.** Et cum
spíritu tuo. **V.** Ite Missa est. **R.** Deo
gratias. **V.** Benedicat vos omnípo-
tens Deus, Pater, & Fílius, &
Spíritus sanctus. **R.** Amen.

Inítium sancti Evangélii secun-
dum Joannem.

R. Glória tibi Dómine.

In principio erat Verbum, &
Verbum erat apud Deum, &
Deus

136 **In Nativitate Domini,**
Deus erat Verbum. Hoc erat in
principio apud Deum. Omnia per
ipsum facta sunt : & sine ipso fac-
tum est nihil , quod factum est,
in ipso vita erat , & vita erat lux
hominum : & lux in ténébris lu-
cet , & tenebræ eam non com-
prehendérunt. Fuit homo missus
à Deo , cui nomen erat Joannes.
Hic venit in testimonium , ut tes-
timonium perhiberet de lumine , ut
omnes crederent per illum. Non
erat ille lux , sed ut testimonium
perhiberet de lumine. Erat lux ve-
ra , quæ illuminat omnem homi-
nem venientem in hunc mundum.
In mundo erat , & mundus per
ipsum factus est , & mundus eum
non cognovit. In propria venit , &
sui eum non recepérunt. Quot-
quot autem recepérunt eum , de-
dit eis potestatem filios Dei fieri,
his , qui credunt in nomine ejus:
qui non ex sanguinibus : neque ex
voluntate carnis , neque ex volun-

Ad secundam Missam. 137
tate viri , sed ex Deo nati sunt.
(**Hic genuflectitur.**) Et Verbum
caro factum est , & habitabit in
nobis : & vidimus gloriam ejus,
gloriam quasi unigéniti à Patre,
plenum gratiæ & veritatis. *v.* Deo
gratias.

AD TERTIAM MISSAM.

IN DIE NATIVITATIS DOMINI.

Intritus.

Puer natus est nobis , & filius
datus est nobis : cujus impé-
rium super húmerum ejus : & vo-
cabitur nomen ejus , magni consilii
Angelus. **Psalm.** Cantate Domino
canticum novum : quia mirabilia
fecit. *v.* Glória Patri , & Fílio , &
Spirítui sancto. sicut erat in prin-
cipio , & nunc , & semper , & in
sécula seculórum. Amen. puer na-
tus est nobis , & filius datus est no-
bis ; cujus impérium super húme-
rum ejus : & vocabitur nomen ejus,
magni consilii Angelus.

KYrie eleison. **K**Yrie eleison.
 KYrie eleison. **C**Hriste elei-
 son. **C**Hriste eleison. **C**Hriste elei-
 son. **K**Yrie eleison. **K**Yrie eleison.
 KYrie eleison.

GLoria in excelsis Deo, & in
 terra pax hominibus bonæ
 voluntatis. Laudamus te, Benedi-
 cimus te, Adoramus te, Glorifi-
 camus te. Gratias agimus tibi prop-
 ter magnam gloriam tuam. Domi-
 ne Deus Rex cœlestis, Deus Pa-
 ter omnipotens. Domine Fili uni-
 genite Jesu Christe. Domine Deus,
 agnus Dei, Filius Patris. Qui tol-
 lis peccata mundi, miserere nobis.
 Qui tollis peccata mundi, suscipe
 deprecationem nostram. Qui sedes
 ad dexteram Patris, miserere no-
 bis. Quoniam tu solus Sanctus,
 Tu solus Dominus, Tu solus Al-
 tissimus, Jesu Christe, cum sancto
 Spiritu, in gloria Dei Patris. Amen.
V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum
 spiritu tuo.

Oratio.

Oratio.

Concède quæsumus omnipo-
 tens Deus: ut nos Unigeni-
 ti tui nova per carnem natiuitas
 liberet, quos sub peccati iugo ve-
 tusta seruitus tenet. Per eundem
 Dominum nostrum.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apôs-
 toli ad Hebræos.

Multifariam, multisque modis
 olim Deus loquens patribus
 in Prophetis: novissime, dièbus
 istis locutus est nobis in Filio, quem
 constituit hæredem universorum,
 per quem fecit & sæcula; qui cum
 sit splendor gloriæ, & figura subs-
 tantiæ eius. portansque omnia ver-
 bo virtutis suæ, purgationem pec-
 catorum faciens, sedet ad dexte-
 ram mejestatis in excelsis: tanto
 melior Angelis effectus, quanto
 differentius præ illis nomen hære-
 ditavit. Cui enim dixit aliquandò
 Angelorum: Filius meus es tu,
 ego hodiè genui te? Et rursùm:
 Ego

Ego ero illi in patrem, & ipse erit mihi in filium? Et cum iterum introducit primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos spíritus, & ministros suos flammam ignis. Ad Fílium autem: Thronus tuus Deus in séculum séculi: virga æquitátis, virga regni tui. Dilexisti justítiam, & odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, óleo exultationis præ participibus tuis. Et: Tu in principio Domine terram fundasti: & opera manuum tuarum sunt coeli. Ipsi peribunt, tu autem permanébis, & omnes ut vestiméntum veterascent: & velut amictum mutábis eos, & mutabúntur: tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient. **R.** Deo gratias.

Graduale. Vidérunt omnes fines terræ salutare Dei nostri: jubilate Deo omnis terra. **v.** Notum fecit Do-

Dominus salutare suum: ante conspectum gentium revelávit justítiam suam. Allelúia, allelúia. **v.** Dies sanctificatus illuxit nobis: veníte gentes, & adorate Dominum: quia hodiè descendit lux magna super terram. Allelúia.

Inítium sancti Evangéllii secundum Joannem.

R. Glória tibi Dómine.

IN principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil, quod factum est, in ipso vita erat, & vita erat lux hóminum: & lux in ténebris lucet, & ténebræ eam non comprehendérunt. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illam. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lú-

lumine. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, & mundus per ipsum factus est; & mundus eum non cognovit. In propria venit, & sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his, qui credunt in nomine ejus: qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. (*Hic genuecitur.*) Et Verbum caro factum est, & habitavit in nobis: & vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre, plenum gratiæ & veritatis.

R. Laus tibi Christe.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem coeli & terræ, visibilium omnium, & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia sæcula. Deum de

de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Génitum, non factum, consubstantialem Patri: per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cœlis.

(*Hic genuecitur.*) Et incarnatus est de Spíritu sancto ex Mariâ virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis: sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in cœlum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos: cujus regni non erit finis. Et in Spíritum sanctum, Dominum & vivificantem: qui ex Patre Filiôque procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophétas. Et unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expec-

pecto resurrectionem mortuorum.
Et vitam venturi sæculi. Amen.

✠. Dominus vobiscum. **R.** Et cum
spíritu tuo. **Orémus.**

Offertorium. Tui sunt cœli, &
tua est terra: orbem terrarum, &
plenitudinem ejus tu fundasti: jus-
titia & judicium præparatio sedis
tuæ.

Secreta.

Oblata Domine mûnera, no-
va Unigeniti tui nativitate
sanctifica: nosque à peccatorum
nostrorum maculis emûnda. Per
eúndem Dominum nostrum.

Præfatio.

PER omnia sæcula sæculorum.
R. Amen. **V.** Dominus vobis-
cum. **R.** Et cum espíritu tuo. **V.** Sur-
sum corda. **R.** Habemus ad Domi-
num. **V.** Grátias agâmus Domino
Deo nostro. **R.** Dignum & justum
est. **V.** Verè dignum & justum est,
& æquum & salutare, nos tibi semper,
& ubique grátias agere, Domine
sanc-

sancte, Pater omnipotens, æterne
Deus. Quia per incarnati Verbi
mysterium, nova mentis nostræ
óculis lux tuæ claritatis infulsit: ut
dum visibíliter Deum cognoscimus,
per hunc in invisibílium amorem
rapiámur. Et ídeò cum Angelis &
Archangelis, cum Thronis & Do-
minationibus; cumque omni milí-
tia cœlestis exercitus, hymnum glo-
riæ tuæ canimus, sine fine dicentes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus,
Dóminus Deus Sabaoth. Pleni
sunt cœli & terra gloria tuæ. Ho-
sanna in excelsis. Benedictus qui ve-
nit in nomine Dómini, Hosanna in
excelsis.

Communio. Vidérunt omnes
fines terræ salutare Dei nostri.

Postcommunio.

PRæsta quæsumus omnipotens
Deus: ut natus hodiè Salvá-
tor mundi, sicut divínæ nobis ge-
nerationis est auctor; ita & immor-
talitatis sit ipse largítor. Qui tecum.

G **V.** Dó-

℣. Dominus vobiscum. *℞.* Et cum spiritu tuo. *℣.* Ite Missa est. *℞.* Deo gratias. *℣.* Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus. *℞.* Amen.

sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum.

℞. Gloria tibi Domine.

Cum natus esset Jesus in Bethlehem Juda in diebus Herodis regis, ecce Magi ab Oriente venerunt Jerosolymam, dicentes: Ubi est qui natus est Rex Judæorum? vidimus enim stellam ejus in Oriente, & venimus adorare eum. Audiens autem Herodes rex, turbatus est, & omnis Jerosolyma cum illo. Et congregans omnes principes sacerdotum, & Scribas populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur. At illi dixerunt ei: In Bethlehem Judæ. Sic enim scriptum est per Propheta: Et tu Bethlehem terra Juda, nequaquam minima es in principibus

Ju-

Juda: ex te enim exiet dux, qui regat populum meum Israel. Tunc Herodes, clam vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus stellæ, quæ apparuit eis: & mittens illos in Bethlehem, dixit: Ite, & interrogate diligenter de puero: & cum inveneritis renuntiate mihi, ut & ego veniens adorem eum. Qui cum audissent regem, abierunt. Et ecce stella, quam viderant in Oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra ubi erat puer. Videntes autem stellam gavisii sunt gaudio magno valde. Et intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria matre ejus. (*Hic genuflectitur.*) Et procidentes, adoraverunt eum. Et apertis thesauris suis obtulerunt ei munera, aurum, thus, & myrrham. Et responso accepto in somnis ne redirent ad Herodem per aliam viam reversi sunt in regionem suam.

℞. Deo gratias.

G. 2

AD

Pater noster. Ave María.

Versus.

DEus in adiutorium meum intende. *R.* Domine ad adiuvandum me festina. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum Amen. Alleluia.

Ana. Tecum principium in die virtutis tuæ, in splendoribus sanctorum, ex utero ante luciferum genui te.

Psalmus 109.

Dixit Dominus Domino meo: *
Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos: *
scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion: *
dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum: *
ex utero ante luciferum genui te.

Ju-

Juravit Dominus, & non poenitebit eum: * Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, * confrêgit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas: * conquassabit capita in terra multorum.

De torrénte in via bibet: * propterea exaltabit caput.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Tecum principium in die virtutis tuæ, in splendoribus sanctorum, ex utero ante luciferum genui te.

Ana. Redemptionem misit Dominus populo suo: mandavit in æternum testamentum suum.

Psalmus 110.

Confitebor tibi Domine in toto corde meo: * in consilio justorum, & congregatione.

Magna opera Domini: * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio & magnificentia opus
ejus: * & justitia ejus manet in se-
culum seculi.

Memoriam fecit mirabilium suo-
rum, misericors & miserator Do-
minus: * escam dedit timentibus se.

Memor erit in seculum testamēti
sui: * virtutem operum suorum
annuntiabit populo suo:

Ut det illis hereditatem Gentium: *
opera manuum ejus veritas, & ju-
diciū.

Fidelia omnia mandata ejus: con-
firmata in seculum seculi, * facta
in veritate & æquitate.

Redemptionem misit populo
suo: * mandavit in æternum testa-
mentum suum.

Sanctum & terribile nomen ejus: *
initium sapientie timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facien-
tibus eum: * laudatio ejus manet
in seculum seculi.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añā. Redemptionem misit Domi-
nus

nus populo suo: mandavit in æter-
num testamentum suum.

Ana. Exortum est in tenebris lu-
men rectis corde: misericors, &
miserator, & justus Dominus.

Psalmus IIII.

BEatus vir, qui timet Domi-
num * in mandatis ejus vo-
let nimis.

Potens in terra erit semen ejus: *
generatio rectorum benedicetur.

Gloria, & divitiæ in domo ejus: *
& justitia ejus manet in seculum
seculi.

Exortum est in tenebris lumen
rectis: * misericors, & miserator,
& justus.

Jucundus homo qui miseretur &
commodat, disponet sermones suos
in judicio: * quia in æternum non
commovebitur.

In memoria æterna erit justus, *
ab auditione mala non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domi-
no, confirmatum est cor ejus: *

152 **In Nativitate Domini,**

non commovébitur donec despí-
ciat inimicos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus : jus-
títia ejus manet in séculum sécu-
li, * cornu ejus exaltábitur in gloria.

Peccâtor vidêbit, & irascetur,
déntibus suis fremet & tabéscet, *
desidérium peccatôrum períbit.

Gloria Patri. Sicut erat.

Aña. Exórtum est in ténebris lu-
men rectis corde : miséricors & mi-
serátor, & justus Dominus.

Aña. Apud Dominum misericor-
dia, & copiôsa apud eum redemp-
tio.

Psalmus 129.

DE profundis clamavi ad te
Domine : * Dómine exáudi
vocem meam:

Fiant aures tuæ intendentes, * in
vocem deprecatiônis meæ.

Si iniquitâtes observaveris Dómi-
ne : * Dómine quis sustinêbit?

Quia apud te propitiatio est : * &
propter legem tuam sustinui te
Dómine.

Sus-

Ad Vesperas.

153

Sustínuit ánima mea in verbo
ejus : * sperávit ánima mea in Dó-
mino.

A custódia matutína usque ad noc-
tem, * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericór-
dia : * & copiôsa apud eum re-
demptio.

Et ipse rédimet Israel, * ex óm-
nibus iniquitátibus ejus.

Gloria Patri. Sicut erat.

Aña. Apud Dóminum misericór-
dia, & copiôsa apud eum redemp-
tio.

Aña. De fructu ventris tui ponam
super sedem tuam.

Psalmus 131.

Memento Dómine David, *
& omnis mansuetúdinis
ejus:

Sicut jurávit Dómino, * votum
vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum do-
mus meæ, * si ascéndero in lec-
tum strati mei:

G 5

Si

154 **In Nativitate Domini,**

Si dēdero somnum oculis meis, *
& palpebris meis dormitatiōnem,
Et requiem temporibus meis: do-
nec invēniam locum Domino, *
tabernaculum Deo Jacob.

Ecce audivimus eam in Ephrata: *
invēnimus eam in campis sylvæ.

Introibimus in tabernaculum ejus: *
adorabimus in loco, ubi steterunt
pedes ejus.

Surge Dōmine in requiem tuam: *
tu, & arca sanctificatiōnis tuæ.

Sacerdotes tui induantur justitiam: *
& sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, *
non avērtas faciem Christi tui.

Juravit Dōminus David veritatem,
& non frustrabitur eam: * De
fructu ventris tui ponam super se-
dem tuam.

Si custodierint filii tui testamē-
tum meum, * & testimonia mea
hæc quæ docēbo eos:

Et filii eōrum usque in sēculum, *
sedēbunt super sedem tuam.

Quo-

Ad Vesperas. 155

Quoniam elegit Dōminus Sion: *
elegit eam in habitatiōnem sibi.

Hæc requies mea in sēculum sēcu-
li: * hīc habitābo, quoniam ele-
gi eam.

Viduam ejus benedicens benedi-
cam: * pāuperes ejus saturābo pā-
nibus.

Sacerdotes ejus induam salutari: *
& sancti ejus exultatiōne exultā-
bunt.

Illuc producam cornu David, *
paravi lucernam Christo meo.

Inimicos ejus induam confusio-
ne: * super ipsum autem efflore-
bit sanctificatio mea.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añā. De fructu ventris tui ponam
super sedem tuam.

Capitulum.

Hebr. 1.

Multifariam, multisque mo-
dis, olim Deus loquens pā-
tribus in Prophētis: novissimè diē-
bus istis locutus est nobis in Fīlio,
quem constituit hærēdem univer-

156 **In Nativitate Domini,**
sorum, per quem fecit & sæcula.
ix. Deo gratias.

Hymnus.

Jesu Redemptor omnium,
Quem lucis ante originem
Parem Paternæ gloriæ
Pater supremus edidit.

Tu lumen, & splendor Patris,
Tu spes perennis omnium,
Intende quas fundunt preces
Tui per orbem servuli.

Memento, rerum Conditor,
Nostri quod olim corporis,
Sacrata ab alvo Virginis
Nascendo, formam sumpseris.

Testatur hoc præsens dies,
Currens per anni circulum,
Quod solus è sinu Patris
Mundi salus adveneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne, quod cælo subest,
Salutis Auctorem novæ
Novo salutat canticò.

Et nos, beata quos sacri
Rigavit unda sanguinis,

Na-

Ad Vesperas. 157

Natalis ob diem tui
Hymni tributum solvimus.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spiritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

V. Notum fecit Dominus, alleluia.

R. Salutare suum, alleluia.

Añã. Hodiè Christus natus est:
hodiè Salvator apparuit: hodiè in
terra canunt Angeli: lætantur Ar-
chàngeli: hodiè exultant justì, di-
cèntes: Glória in excelsis Deo, al-
leluia.

Canticum B. Mariæ Virginis.

Luca 1. c

Magnificat * ánima mea Do-
minum:

Et exultavit spiritus meus * in Deo
salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ
suz: * ecce enim ex hoc beátam
me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens
est: * & sanctum nomen ejus.

E t

158. **In Nativitate Domini,**

Et misericordia ejus à progénie in
progénies * tíméntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo : *
dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede , * &
exaltávit húmiles.

Esuriéntes implevit bonis : * &
dívites dimísit inanes.

Suscépit Israel púerum suum , *
recordátus misericordiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nos-
tros , * Abraham , & sémini ejus
in sécula.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Hodie Christus natus est:
hodie Salvator apparuit: hodie in
terra canunt Angeli, lætantur Ar-
chàngeli: hodie exultant justí, di-
céntes: Gloria in excélsis Deo, al-
leluia.

ŷ. Dominus vobiscum. **R.** Et cum
spíritu tuo.

Oremus.

Oratio.

Concède quæsumus omnípo-
tens Deus: ut nos Unigéniti
tui

Ad Vesperas. 159

tui nova per carnem nativitas lí-
beret, quos sub peccati jugo ve-
tusta sérvitus tenet. Per eúmdem
Dominum nostrum Jesum Chris-
tum Fílium tuum: qui tecum vi-
vit & regnat in unitate Spíritus
sancti Deus, per omnia sécula se-
culòrum. **R.** Amen.

Deindè pro sancto Stephano,
Ana. Stéphanus autem plenus gra-
tia & fortitúdine, faciêbat signa
magna in pópulo.

ŷ. Gloria & honóre coronasti eum
Domine.

R. Et constituísti eam super ópera
manuum tuarum.

Oremus.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Domi-
ne, imitari quod cólimus,
ut discámus & inimicos diligere:
quia ejus natalítia celebrámus, qui
novit etiam pro persecutóribus ex-
oráre Dominum nostrum Jesum
Christum Fílium tuum: qui tecum
vivit & regnat in unitáte Spíritus
sanc-

160 In fest. S. Steph. Prot.

sancti Deus, per omnia secula seculorum. R. Amen.

¶ Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo. ¶ Benedicamus Domino. R. Deo gratias. ¶ Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. R. Amen.

AD COMPLETORIUM.

Omnia ut supra 13. & sic dicitur per totas Octavas.

IN FESTO

SANCTI STEPHANI PROTOMART.

Duplex.

AD MATUTINUM.

Pater noster. Ave Mariæ. Credo.

Versus.

Domine labia mea aperies.
R. Et os meum annuntiabit laudem tuam. ¶ Deus in adiutorium meum intende. R. Domine ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri. Sicut erat. Alleluia.

Invitatorium. Christum natum, qui beatum hodie coronavit Stephanum,* Venite, adoremus. Psalmus.

In fest. S. Steph. Prot. 161

mus. Venite, exultemus. 24.

Hymnus.

DEus tuorum militum
Sors, & corona, præmium,
Laudes canentes Martyris
Absolve nexu criminis.
Hic nempe mundi gaudia,
Et blanda fraudum pabula
Imbuta felle deputans,
Pervēnit ad Cœlestia.

Pœnas cucurrit fortiter,
Et sustulit viriliter,
Fundensque pro te sanguinem,
Æterna dona possidet.

Ob hoc precatu supplici
Te poscimus piissime;
In hoc triumpho Martyris
Dimitte noxam servulis.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

In primo Nocturno.

Añã. In lege Domini fuit voluntas
ejus die ac nocte.

Psal-

Psalmus 1.

BEatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, & in via peccatorum non stetit, * & in cathedra pestilentiae non sedit:

Sed in lege Domini voluntas ejus: * & in lege ejus meditabitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, * quod fructum suum dabit in tempore suo:

Et folium ejus non defluet: * & omnia quaecumque faciet prosperabuntur.

Non sic impij, non sic: * sed tamquam pulvis, quem projicit ventus a facie terrae.

Ideo non resurgent impij in iudicio: * neque peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum: * & iter impiorum peribit.

Gloria Patri. Sicut erat.

Aña.

Aña. In lege Domini fuit voluntas ejus die ac nocte.

Aña. Prædicans præceptum Domini, constitutus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuerunt Gentes, * & populi meditati sunt inania:

Astiterunt Reges terræ, & principes convenerunt in unum, * adversus Dominum, & adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum: * & projiciamus a nobis jugum ipsorum. Qui habitat in caelis iridebit eos: * & Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua, * & in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me: * Filius meus es tu, ego hodie genui te.

Postula a me, & dabo tibi Gen-

tes

tes hæreditatem tuam, * & possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga ferrea, * & tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite: * erudimini qui iudicatis terram.

Servite Domino in timore: * & exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus, * & pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus: * beati omnes, qui confidunt in eo.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Prædicans præceptum Domini, constitutus est in monte sancto ejus.

Ana. Voce mea ad Dominum clamavi: & exaudivit me de monte sancto suo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animæ meæ: * Non est

est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Domine susceptor meus es, * gloria mea, & exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: * & exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, & soporatus sum: * & exurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: * exurge Domine, saluum me fac Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus: * & super populum tuum benedictio tua.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Voce mea ad Dominum clamavi: & exaudivit me de monte sancto suo. *V.* Gloria & honore coronasti eum Domine, *R.* Et constituisti eum super opera manuum tuarum. *Pater noster.* *Absolutio.* Exaudi

di

di Domine Jesu Christe preces ser-
vôrum tuôrum, & miserere nobis,
qui cum Patre & Spîritu sancto
vivis & regnas in sæcula seculôrum.
R. Amen. *Ps.* Jube domne benedi-
cere. *Benedictio.* Benedictiône per-
pétua benedicat nos Pater ætérnus.
R. Amen.

De Actibus Apostolôrum.

Lectio j. *Cap. 6.*

IN diêbus illis, crescênte numero
discipulôrum, factum est mur-
mur Græcôrum advêrsus Hebræos,
eo quòd despiceréntur in ministério
quotidiano viduæ eôrum. Convo-
cantes autem duódecim multitudi-
nem discipulôrum, dixerunt: Non
est æquum nos derelinquere verbum
Dei, & ministrare mensis. Consi-
derâte ergo fratres, viros ex vobis
boni testimonii septem, plenos Spî-
ritu sancto & sapiéntia, quos consi-
stituâmus super hoc opus. Nos vero
oratióni, & ministério verbi instan-
tes érimus. Tu autem Domine mi-

serêre nobis. *R.* Deo grátias.

R. Stéphanus autem plenus grátia
& fortitudine, * Faciêbat prodígia
& signa magna in populo. *Ps.* Sar-
rexérunt quidam de Synagóga dis-
putantes cum Stéphano, & non
póterant resistere sapiéntiæ, &
spîritui qui loquebâtur. Faciêbat
prodígia & signa magna in populo.
Ps. Jube domne benedicere. *Bene-
dictio.* Unigénitus Dei Fílius nos
benedicere, & adjuvâre dignêtur.
R. Amen.

Lectio ij.

ET plácuít sermo coram omni
multitudine. Et elegérunt
Stéphanum, virum plenum fide
& Spîritu sancto, & Philíppum,
& Prochorum, & Nicánorem,
& Timônem, & Pármenam, &
Nicoláum advenam Antiochênium.
Hos statuérunt ante conspéc-
tum Apostolôrum: & orantes im-
posuérunt eis manus. Et verbum
Domini crescêbat & multiplicabâ-

tur numerus discipulorum in Jerusalem valdè: multa etiã turba sacerdotum obediẽbat fidei. Stẽphanus autem plenus gratia & fortitudine, faciẽbat prodigia & signa magna in populo. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Vidẽbant omnes Stẽphanum, qui erant in concilio: * Et intuebantur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos.

V. Plenus gratia & fortitudine faciẽbat prodigia & signa magna in populo. Et intuebantur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos. **V.** Jube domne benedicere. **Benedictio.** Spiritus sancti gratia illuminet sensus & corda nostra. **R.** Amen.

Lectio iij.

Surrexerunt autem quidam de synagoga, quæ appellatur Libertinorum, & Cyrenensium, & Alexandrinorum, & eorum qui erant à Cilicia & Asia, disputantes cum

cum Stẽphano: & non poterant resistere sapiẽtiæ, & spiritui, qui loquebatur. Tunc summiserunt viros, qui dicerent se audivisse eum dicentem verba blasphemie in Moysen & in Deum. Commoverunt itaque plebem, & seniores, & scribas: & concurrentes rapuerunt eum, & adduxerunt in concilium, & statuerunt falsos testes, qui dicerent: Homo iste non cessat loqui verba adversus locum sanctum, & legem. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Intuens in cœlum beatus Stẽphanus, vidit gloriam Dei, & ait: * Ecce video cœlos apertos, & Filium hominis stantem à dextris virtutis Dei. **V.** Cum autem esset Stẽphanus plenus Spiritu sancto, intendens in cœlum vidit gloriam Dei, & ait: Ecce video cœlos apertos, & Filium hominis stantem à dextris virtutis Dei. **Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.**

Ecce vídeo ccelos apértos, & Fílium hominis stantem à dextris virtútis Dei.

In secundo Nocturno,

Aña. Fílii hóminum scitôte quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Psalmus 4.

CUm invocârem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserere mei, * & exáudi oratió-nem meam.

Fílii hominum úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?

Et scitôte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Trascímmini, & nolíte peccare: * quæ dicitis in córdibus vestris, in cubilibus vestris compungímmini.

Sacrificáte sacrificium justítiæ, & speráte in Domino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Sig-

Signatum est super nos lumen vultus tui Domine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & olei sui * multiplicati sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, & requiescam;

Quóniam tu Domine singularíter in spe * constituísti me.

Gloria Patri. Sicut erat.

Aña. Fílii hóminum scitôte quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Aña. Scuto bonæ voluntátis tuæ éoronasti eum Domine.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pécipe Domine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Manè astábo tibi, & vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

II 2

Ne-

Neque habitabit juxta te malignus: * neque permanebunt in justis ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur iniquitatem: * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum & dolosum abominabitur Dominus: * ego autem in multitudine misericordiae tuae,

Introibo in domum tuam: * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine deduc me in justitia tua: * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas: * cor eorum vanum est; Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant, * judica illos Deus.

Decidant a cogitationibus suis secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos, * quoniam irritaverunt te Domine.

Et

Et laetentur omnes, qui sperant in te, * in aeternum exultabunt: & habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum, * quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae * coronasti nos.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Scuto bonae voluntatis tuae coronasti eum Domine.

Añã. In universa terra gloria & honore coronasti eum.

Psalms 8.

Domine Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est magnificentia tua * super caelos.

Ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum & ultorem.

Quoniam videbo caelos tuos, opera di-

digitōrum tuōrum: * lunam & stel-
las, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es
ejus? * aut filius hominis, quoniam
visitas eum?

Minuisti eum paulò minus ab An-
gelis, gloria & honore coronasti
eum: * & constituisti eum super
opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus
ejus, * oves & boves univēsas,
insuper & pecora campi;

Volucres cœli, & pisces maris, *
qui perambulant sēmitas maris.

Domine Dominus noster, * quàm
admirabile est nomen tuum in
universa terra!

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. In universa terra glória & ho-
nore coronasti eum. **✠**. Posuisti Dō-
mine super caput ejus. **R.** Corōnam
de lapide pretiōso. **P**ater noster.

Absolutio. **I**psius pietas & mise-
ricordia nos adjuvet, qui cum Pa-
tre & Spiritu sancto vivit & regnat
in

in sēcula seculōrum. **R.** Amen.

✠. Jube domne benedicere. **Bene-
dictio.** Deus Pater omnipotens sit
nobis propitius & clemens.

R. Amen.

Sermo S. Fulgēntii Episcopi.

Serm. de S. Stéphano, circa initium.

Lectio iv.

HEri celebrāvimus temporalem
sempiterni Regis nostri nata-
lem: hodiē celebrāmus triumphā-
lem militis passionem. Heri enim
Rex noster trābea carnis indutus,
de aula ūteri virginālis egrēdiens,
visitare dignatus est mundum: hō-
diē miles de tabernāculo cōporis
ēxiens, triumphātor migravit ad
cœlum. Ille sempiternæ Deitātis
majestāte servata, servile cinctō-
rium carnis assumens, in hujus sé-
culi campum pugnatūrus intrāvit:
iste, depositis corruptibilibus cor-
poris indumentis, ad cœli palātium
perēnniter regnatūrus ascendit. Ille
descendit carne velātus: iste ascēn-
dit

dit sanguine laureatus. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Lapidabant Stéphanum invocantem & dicentem: * Domine Jesu Christe, accipe spiritum meum: & ne statuas illis hoc peccatum. **V.** Pósisit autem génibus clamávit voce magna, dicens: Domine Jesu Christe, accipe spiritum meum; & ne statuas illis hoc peccatum.

V. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Christus perpétuæ det nobis gaudia vitæ. **R.** Amen.

Lectio v.

Ascéndit iste lapidántibus Judæis, quia ille descendit latántibus Angelis. Gloria in-excelsis Deo, heri sancti Angeli exultantes cantaverunt: hódie Stéphanum latantes in suam consortium suscepérunt. Heri Dominus exívit de utero Vírginis: hódie miles egréssus est de ergastulo carnis. Heri Chris-

tus

tus pro nobis pannis est involútus: hódie Stéphanus stola est ab eo immortalitátis indútus. Heri præsépis angustia Christum portávit infántem: hódie imménsitas cœli suscepit Stéphanum triumphantem. Solus Dominus descendit, ut multos eleváret: humiliávit se Rex noster, ut suos mílites exaltáret. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Impetum fecérunt unanimiter in eum, & ejecérunt eum extra civitatem, invocántem & dicentem: * Domine Jesu accipe spiritum meum. **V.** Et testes deposuérunt vestimenta sua secus pedes adolescentis, qui vocabátur Saulus: & lapidabant Stéphanum invocántem & dicentem. Domine Jesu accipe spiritum meum.

V. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ignem sui amóris accéndat Deus in cordibus nostris.

R. Amen.

H 5

Lec-

Lectio vj.

Necessarium tamen nobis est, fratres, agnoscere, quibus armis præcinctus Stéphanus sævitiam Judæorum potuit superare, ut ità meruisset feliciter triumphâre. Stéphanus ergo, ut nominis sui coronam meruisset accipere, charitatem pro armis habebat, & per ipsam ubique vincēbat. Per charitatem Dei, sæviētibz Judæis non cessit: per charitatem proximi pro lapidantibus intercēssit. Per charitatem arguebat errantes, ut corrigerentur: per charitatem pro lapidantibus orābat, ne punirentur. Charitatis virtute subnixus vicit Saulum crudeliter sæviētem: & quem habuit in terra persecutōrem, in cœlo meruit habere consōrtem. Tu autem Dōmine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Impiū super justum jacturam fecerunt, ut eum morti trāderent:
* At ille gaudens suscepit lapides,

ut

ut mereretur accipere coronam gloriæ. *ʒ.* Continuerunt aures suas, & impetum fecerunt unanimiter in eum. At ille gaudens suscepit lapides ut mereretur accipere coronam gloriæ. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. At ille gaudens suscepit lapides, ut mereretur accipere coronam gloriæ.

In tertio Nocturno,

Antiphona. Justus Dominus, & justitiam dilexit: æquitatem vidit vultus ejus.

Psalmus 10.

IN Dōmino confido: quomodo dicitis animæ meæ: * Transmigrā in montem sicut passer?

Quoniam ecce peccatores intendērunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, * ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam quæ perfecisti, destruxerunt: * justus autem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo, * Dominus in cœlo sedes ejus:

H 6 **O**cu-

Oculi ejus in páuperem respiciunt: *
palpebræ ejus intérogant filios hó-
minum.

Dominus inrérrogat justum & ím-
pium: * qui autem diligit iniquitá-
tem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatores láqueos: *
ignis, & sulphur, & spíritus pro-
cellarum, pars cálicis eórum.

Quoniam justus Dominus, & jus-
títias diléxit: * æquitatem vidit
vultus ejus.

Gloria Patri. Sicut erat.

Aña. Justus Dominus, & justí-
tiam diléxit: æquitatem vidit vul-
tus ejus.

Aña. Habitabit in tabernáculo tuo:
requiescet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine, quis habitábit in ta-
bernáculo tuo? * aut quis
requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * &
operátur justítiam:

Qui loquitur veritátem in corde
suo,

suo, * qui non egit dolum in lin-
gua sua:

Nec fecit próximo suo malum, *
& opprobrium non accépit advér-
sus próximos suos.

Ad míhilum dedúctus est in cons-
pectu ejus malignus: * tímētes
autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, & non dé-
cipit, * qui pecuniam suam non
dedit ad usúram, & múnera super
innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur
in ætérnum. Gloria Patri.

Aña. Habitábit in tabernáculo tuo:
requiescet in monte sancto tuo.

Aña. Posuísti Dómine super caput
ejus corónam de lapide pretiôso.

Psalmus 20.

Domine in virtute tua lætábi-
tur rex: * & super salutáre
tuum exultábit vehementer.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: *
& voluntate labiõrum ejus non frau-
dásti eum.

Quo-

Quoniam pravenisti eum in benedictionibus dulcedinis : * posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Vitam petiit à te , * & tribuisti ei longitudinem dierum in seculum, & in seculum seculi.

Magna est gloria ejus in salutari tuo : * gloriam & magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in seculum seculi : * lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

Quoniam rex sperat in Domino : * & in misericordia Altissimi non commovebitur.

Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis : * dextera tua inveniat omnes qui te oderunt.

Pones eos ut clibanum ignis in tempore vultus tui : * Dominus in ira sua conturbabit eos , & devorabit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes : * & semen eorum à filiis hominum.

Quo-

Quoniam declinaverunt in te mala ; * cogitaverunt consilia , quæ non potuerunt stabilire.

Quoniam pones eos dorsum : * in reliquiis tuis præparabis vultum eorum.

Exaltare Domine in virtute tua : * cantabimus & psallemus virtutes tuas.

Gloria Patri. **S**icut erat.

Ana. Posuisti Domine super caput ejus coronam de lapide pretioso.

Y. Magna est gloria ejus in salutari tuo. **R.** Gloriam & magnum decorem impones super eum. **P**ater noster. **Absolutio.** **A** vinculis peccatorum nostrorum absolvat nos omnipotens & misericors Dominus.

R. Amen.

Y. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Evangelica lectio sit nobis salus & protectio. **R.** Amen.

Léc-

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 23. d*

In illo tempore: Dicēbat Jesus Scribis & Pharisæis: Ecce ego mitto ad vos Prophētas, & sapientes, & Scribas, & ex illis occidētis, & crucifigētis. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in cap. 23. Matth.

Hoc quod antea dixeramus: Implete mensuram patrum vestrorum; ad personam Domini pertinere, eò quod occidendus esset ab eis: potest & ad discipulos ejus referri, de quibus nunc dicit: Ecce ego mitto ad vos Prophētas, & sapientes, & Scribas. Simulque observa, juxta Apóstolum scribentem ad Corinthios, varia esse dona discipulorum Christi: alios Prophētas, qui ventura prædicent: alios sapientes, qui novērunt quando debeant proferre sermōnem: alios

Scri-

Scribas in lege doctissimos, ex quibus lapidatus est Stephanus, Paulus occisus, crucifixus Petrus, flagellati in Actibus Apostolorum discipuli. Tu autem Domine misere-re nobis. *R.* Deo gratias.

R. Stephanus servus Dei, quem lapidabant Judæi, vidit cœlos apertos: vidit & introivit: * Beatus homo, cui cœli patebant. *ψ.* Cum igitur saxorum crepantium turbine quateretur, inter æthereos aulae cœlestis sinus divina ei claritas fulsit. Beatus homo, cui cœli patebant. *ψ.* Jube domne benedicere. *Benedictio.* Cujus festum colimus, ipse intercedat pro nobis ad Dominum. *R.* Amen.

Lectio viij.

Quærimus, quis sit iste Zacharias filius Barachæ: quia multos legimus Zacharias. Et ne libera nobis tribueretur erroris facultas, additum est: Quem occidistis inter templum & altare. In diversis di-

diversa legi: & débeo singulôrum
opiniões pónere. Alii Zachariam
filium Barachíæ dicunt, qui in duó-
decim Prophétis undécimus est:
patrisque in eo nomen consentit:
sed ubi occísus sit inter templum
& altare, Scriptûra non loquitur:
maximè cum temporibus ejus vix
ruínæ templi fúerint. Alii Zacha-
riam patrem Joannis intélligi vo-
lunt, ex quibúsdam apocryphorum
somnia approbantes, quòd prop-
tereà occísus sit, quia Salvatoris
prædicaverit adventum. Tu autem
Domine miserere nobis. *R.* Deo
grátias.

R. Patefactæ sunt januæ cœli Chris-
ti mártiri beato Stéphano, qui in
numero mártirum inventus est
primus: * Et ideò triumphat in
cœlis coronátus. *ψ.* Mortem enim
quam Salvator noster dignátus est
pro nobis pati, hanc ille primus
reddidit Salvatori. Et ideò triúm-
phat in cœlis coronátus. *G*loria
Pa-

Patri, & Fílio, & Spiritui sancto.
Et ideò triumphat in cœlis coroná-
tus. *ψ.* Jube domne benedícere.
Benedictio. Ad societâtem civium
supernôrum perdúcat nos Rex
Angelôrum. *R.* Amen.

Lectio ix.

Alii istum volunt esse Zacha-
riam, qui occísus est à Joas
rege Judæ inter templum & altare,
sicut Regum narrat história. Sed
observandum, quòd ille Zacharias
non sit filius Barachíæ, sed filius
Jójadæ sacerdotis: unde & Scrip-
tûra refert: Non fuit recordátus
Joas patris ejus Jójadæ, quia sibi
fecisset bona. Cùm ergo & Zacha-
riam teneâmus, & occisiõnis con-
séntiat locus: quærimus, quare
Barachíæ dicâtur filius, & non Jój-
adæ? Barachîa lingua nostra be-
nedictus Dómini dicitur, & sacer-
dotis Jójadæ justitia Hebræo nó-
mine demonstrâtur. In Evangélio,
quo utuntur Nazareni, pro filio
Ba-

Barachíæ, filium Jójadæ reperimus scriptum. Tu autem Dómine miserère nobis. *R.* Deo gratias.

Te Deum laudamus. 65.

A D L A U D E S.

Versus.

DEUS in adiutorium meum inténde. *R.* Dómine ad adiuvandum me festína. Glória Patri. Sicut erat. Alleluia.

Ana. Lapidaverunt Stéphanum, & ipse invocabat Dominum, dicens: Ne statuas illis hoc peccátum.

Psalmus. Dominus regnâvit. *cum reliquis, ut supra, fol. 69.*

Aña. Lápides torréntis illi dulces fuérunt: ipsum sequúntur omnes animæ justæ.

Ana. Adhæsit anima mea post te, quia caro mea lapidata est pro te, Deus meus.

Ana. Stéphanus vidit coelos apertos, vidit & introivit: beátus homo, cui cœli patébant.

Ana. Ecce video coelos apertos, & Je-

Jesum stantem a dextris virtutis Dei.

Capitulum.

Actor. 6. b

STephanus autem plenus gratia & fortitudine, facièbat prodígia, & signa magna in pópulo. *R.* Deo gratias.

Hymnus.

INvícte martyr, únicum Patris seciutus Fílium, Victis triúmphas hóstibus, Victor fruens cœléstibus.

Tui precatus múnere Nostrum reátum dilue, Arcens mali contagium, Vitæ repéllens tædium.

Soluta sunt jam víncula

Tui sacra corporis:

Nos solve vinclis sæculi

Dono supérni Núminis.

Jesu, tibi sit glória,

Qui natus es de Vírgine,

Cum Patre, & almo Spírítu,

In sempiterna sæcula. Amen.

v. Sepeliérunt Stéphanum viri timo-

morati. *R.* Et fecerunt planctum magnum super eum.

Ad Benedictus, Antiphona.

Stéphanus autem plenus gratia & fortitudine, facièbat signa magna in populo.

V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Domine, imitari quod colimus, ut discamus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebrâmus, qui novit etiâ pro persecutôribus exorâre Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde fit commemoratio de Nativitate, Aña. Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis, alleluia, alleluia.

V. Notum fecit Dominus, alleluia.

R. Salutare suum alleluia.

Orémus.

Oratio.

Concede quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas liberet,

ret, quos sub peccati jugo vetusta servitus tenet. Per eundem.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *V.* Benedicâmus Domino. *R.* Deo grâcias. *V.* Fidélium animæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. *R.* Amen.

AD PRIMAM.

Pater noster. Ave Mariâ. Credo.

Post V. Deus in adiutorium. *Gloria Patri, & Hymnum.* Jam lucis orto sidere, *ut suprâ. f.* 84.

Aña. Lapidaverunt Stéphanum.

Psalmus. Deus in nomine tuo. Beati immaculati. *Retribue, ut ibidem, fol.* 88.

Aña. Lapidaverunt Stéphanum, & ipse invocabat Dominum, dicens: Ne státuas illis hoc peccatum.

Capitulum. Regi seculôrum cum reliquis, *ut suprâ in festo Nativitatis Domini. 90.*

Pro Lectione brevi dicitur Capitulum Nonæ hujus Festi.

AD

192 **In fest. S. Steph. Prot.**

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave María.

Post V. Deus in adiutorium.

Gloria Patri, & Hymn. Nunc
sancte nobis Spiritus, **ut supra.** 94.

Añã. Lápides torrentis. **Psalmi.**
Legem pone mihi. Memor esto.
Bonitatem fecisti, **ut ibidem,**
fol. 98.

Añã. Lápides torrentis illi dulces
fuerunt: ipsum sequuntur omnes
animæ justæ.

Capitulum.

Actor. 6. b

Stephanus autem plenus gratia
& fortitudine, faciebat prodigi-
a, & signa magna in populo.
R. Deo grátias.

R. br. Glória & honore, * Coro-
nasti eum Dómine. Glória & ho-
nore coronasti eum Dómine. **V.** Et
constituisti eum super ópera má-
nuum tuárum. Coronasti eum Dó-
mine. Glória Patri, & Filio, &
Spirítui sancto. Glória & honore
coronasti eum Dómine. **V.** Posuisti

Dó-

In fest. S. Steph. Prot. 193

Dómine super caput ejus. **R.** Coró-
nam de lapide pretioso. **V.** Domi-
nus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O rēmus.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómi-
ne, imitari quod colimus,
ut discamus & inimicos diligere:
quia ejus natalitia celebramus, qui
novit etiam pro persecutoribus exo-
rare Dóminum nostrum Jesum
Christum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum
spíritu tuo. **V.** Benedicamus Dómi-
no. **R.** Deo grátias. **V.** Fidélium
animæ per misericórdiam Dei re-
quiescant in pace. **R.** Amen.

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave María.

Post V. Deus in adiutorium.

Gloria Patri, & Hymn. Rector
potens verax Deus, **ut supra, f. 122.**

Añã. Adhæsit ánima mea. **Psalmi.**
Defecit in salutare. Quómodo di-
léxi. **I**niquos odio hábui, **ut ibi-**
dem, fol. 103.

Añã

Ana. Adhæsit anima mea post te,
quia caro mea lapidata est pro te
Deus meus.

Capitulum. Actor. 6. c

Surrexerunt autem quidam de
synagoga, quæ appellatur
Libertinorum, & Cyrenensium,
& Alexandrinorum, & eorum qui
erant à Cilicia & Asia, disputantes
cum Stéphano: & non poterant
resistere sapientiæ, & spiritui, qui
loquebatur. **R.** Deo gratias.

R. br. Posuisti Domine, * Super
caput ejus. Posuisti Domine super
caput ejus. **V.** Corônâ de lapide
pretioso. Super caput ejus. Gloria
Patri, & Fílio, & Spiritui sancto.
Posuisti Domine super caput ejus.

V. Magna est glória ejus in salutari
tuo. **R.** Glóriam & magnum deco-
rem impones super eum. **V.** Dómi-
nus vobiscum. **Oratio.** Da nobis,
quæsumus Dómine, &c. ut supra
ad Tertiam, fol. 193.

AD

AD NONAM.

Pater noster. Ave Maria.

Post V. Deus in adiutorium.
Glória Patri, & Hymnum. Re-
rum Deus tenax vigor, ut supra,
fol. 109.

Aña. Ecce video. **Psalmus.** Mira-
bilia testimonia tua. Clamavi in
toto corde meo. Príncipes persecuti
sunt me. ut ibidem, fol. 110.

Aña. Ecce video cælos apertos, &
Jesum stantem à dextris virtutis Dei.

Capitulum. Actor. 7. g

Positis autem genibus, clamâ-
vit voce magna, dicens: Dó-
mine, ne statuas illis hoc peccatum.
Et cum hoc dixisset obdormiuit in
Dómino. **R.** Deo gratias.

R. br. Magna est glória ejus,
* In salutari tuo. Magna est glória
ejus in salutari tuo. **V.** Glóriam &
magnum decorem impones super
eum. In salutari tuo. **Glória Patri,**
& Fílio, & Spiritui sancto. Magna
est glória ejus in salutari tuo.

I 2 V. Jus-

196 In fest. S. Steph. Prot.

V. Justus ut palma florêbit. **R.** Sicut cedrus Libani multiplicabitur.

V. Dominus vobiscum. **Oratio.** Da nobis, quæsumus, &c. ut suprâ ad

Tertiam, fol. 193.

Ad Vesperas, Antiphona.

Tecum principium, cum reliquis
Antiphonis & Psalmis de Nativitate,
ut supra. 148.

Et dicuntur etiam in aliis Festis
infra hanc Octav. occurrentibus.

Capitulum. Actor. 6. b

Stêphanus autem plenus gratia
& fortitudine, faciêbat prodigia
& signa magna in pópulo.

R. Deo gratias.

Hymnus.

Deus tuôrâ militum
Sors, & corôna præmium,
Laudes canêntes Martyris
Absolve nexu criminis.

Hic nempe mundi gaudia,
Et blanda fraudum pábula
Imbûta felle deputans,
Pervênit ad coelestia.

P

In fest. S. Steph. Prot. 197

Pœnas cucurrit fortiter,
Et sustulit viriliter,
Fundensque pro te sanguinem,
Æterna dona possidet.

Ob hoc precatu supplici
Te poscimus piissime;
In hoc triumpho Martyris
Dimitte noxam servulis.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

V. Stêphanus vidit celos apertos.

R. Vidit & introivit: beatus homo,
cui cœli patébant.

Ad Magnificat, Antiphona.

Sepeliêrunt Stêphanum viri timorati,
& fecerunt planctum magnum
super eum.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum
spiritu tuo.

Orêmus. **Oratio.**

DA nobis, quæsumus Domine,
imitari quod colimus, ut discamus
& inimicos diligere: quia

13

ejus

eius natalitia celebrâmus, qui novit
etiã pro persecutóribus exorâre
Dominum nostrum Jesum Chris-
tum. **R.** Amen.

**Deindè, pro commemoratione
sancti Joannis, Ana.** Iste est Joã-
nes, qui supra pectus Domini in
cœna recubuit: beâtus Apostolus,
cui revelâta sunt secreta cœlestia:
Ps. Valdè honorandus est beâtus
Joãnes. **R.** Qui supra pectus Do-
mini in cœna recubuit.

Oremus.

Oratio:

Ecclésiã tuã, Domine, be-
nignus illustra: ut beati Joã-
nis Apóstoli tui & Evãgelistæ
illuminata doctrinis, ad dona per-
veniãt sempiterna.

Postea de Nativitate, Ana.
Hódiè Christus natus est: hódiè
Salvator apparuit: hódiè in terra
canunt Angeli, lætantur Archán-
geli: hódiè exultant justì, dicentes:
Glória in excelsis Deo, allelúia:
Ps. Notum fecit Dominus, allelúia.

R. Sa-

R. Salutãre suum, allelúia.

Oremus.

Oratio.

Concède quæsumus omni-
potens Deus: ut nos Unigeniti
turnova per carnem nativitas libe-
ret, quos sub peccati jugo vetústa
sêrvitus tenet. Per eundem Dómi-
num nostrum Jesum Christum:

R. Amen.

Ps. Dóminus vobiscum. **R.** Et cum
spíritu tuo. **Ps.** Benedicãmus Dómi-
no. **R.** Deo gratias. **Ps.** Fidélum
ánimæ per misericórdiam Dei re-
quiescant in pace. **R.** Amen.

IN FESTO

S. JOANNIS APÓSTOLI ET EVANGEL.

Duplex.

AD MATUTINUM.

Pater noster. Ave María. Credo.

Versus.

Domine labia mea apéries.
R. Et os meum annuntiabit
laudem tuã. **Ps.** Deus in adju-
tóriũ meum intènde. **R.** Dó-
mine ad adjuvandum me festina.

I 4

Gló-

200 **In festo S. Joannis**

Gloria Patri. Sicut erat. Allelúia.

Invitatorium. Regem Aposto-
lòrum Dominum, * Veníte adore-
mus. **Psalmus.** Venite, exultemus,
ut suprà. 24.

Hymnus.

Aterna Christi múnera,
Apostolòrum glóriam,
Psalmas, & hymnos débitos
Lætis canamus méntibus.

Ecclesiàrum Príncipes,
Belli triumphales Duces,
Cœléstis aulæ milites,
Et vera mundi lumina.

Devòta sanctòrum Fides,
Invicta Spes credéntium,
Perfecta Christi Charitas
Mundi tyranniam cónterit.

In his Paterna gloria,
In his triumphat Fílius,
In his volúntas Spíritus,
Cœlum replètur gaudio.
Jesu tibi sit glória,

Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spíritu,

In

Apostoli & Evangel. 201

In sempiterna sécula. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. In omnem terram exívit so-
nus eòrum, & in fines orbis terræ
verba eòrum.

Psalmus 18.

Cœli enarrant glóriam Dei, *
& opera mánuum ejus an-
núnciat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox
nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquelæ, neque sermo-
nes, * quorum non audiántur voces
eòrum.

In omnem terram exívit sonus eò-
rum: * & in fines orbis terræ verba
eòrum.

In sole pósuit tabernáculum suum: *
& ipse tamquàm sponsus procedens
de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam
viam, * à summo cœlo egressio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad sum-
mum ejus: * nec est qui se abscon-
dat à calore ejus.

15

Lex

Lex Domini immaculata, convér-
tens animas: * testimónium Dómi-
ni fidèle, sapiéntiam præstans par-
vulis.

Justitiæ Dómini rectæ, lætifican-
tes corda: * præcéptum Dómini
lucidum, illuminans óculos.

Timor Domini sanctus, perma-
nens in séculum séculi: * judícia
Dómini vtra, justificata in semet-
ipsa.

Desiderabilia super aurum & lapi-
dem pretiósus multum: * & dul-
cióra super mel & favum.

Etenim servus tuus custôdit ea, *
in custodiendis illis retribútió multa.

Delicta quis intélligit? ab occultis
meis munda me: * & ab aliénis
parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc
immaculatus ero: * & emundabor
à delicto máximo.

Et erunt ut complacent elóquia
oris mei: * & meditatio cordis
mei in conspéctu tuo semper.

D 6

Domine adjutor meus, * & re-
demptor meus.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añā. In omnem terram exiit so-
nus eorum, & in fines orbis terræ
verba eorum.

Añā. Clamaverunt justi, & Domi-
nus exaudivit eos.

Psalmus 33.

Benedicam Dominum in om-
ni tempore, * semper laus
ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: *
áudiant mansueti, & læténtur.

Magnificáte Dominum mecum: *
& exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisivi Dominum, & exaudivit
me: * & ex ómnibus tribulatióni-
bus meis eripuit me.

Accédite ad eum, & illuminá-
mini: * & fácies vestræ non con-
fundéntur.

Iste pauper clamavit, & Dominus
exaudivit eum: * & de ómnibus
tribulatióibus ejus salvávit eum.

16

1m-

Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum: * & eripiet eos.

Gustate, & videte quoniam suavis est Dominus: * beatus vir, qui sperat in eo.

Timete Dominum omnes sancti ejus: * quoniam non est inopia timentibus eum.

Divites egruerunt & esurierunt: * inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono.

Venite filii, audite me: * timorem Domini docebo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * diligit dies videre bonos?

Prohibe linguam tuam a malo: * & labia tua ne loquantur dolum.

Diverte a malo, & fac bonum: * inquire pacem, & persequere eam.

Oculi Domini super justos: * & aures ejus in preces eorum.

Vultus autem Domini super facientes mala: * ut perdat de terra memoriam eorum.

Clam-

Clamaverunt justi, & Dominus exaudivit eos: * & ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos. **J**uxta est Dominus iis, qui tribulato sunt corde: * & humiles spiritu salvabit.

Multae tribulationes justorum: * & de omnibus his liberabit eos Dominus.

Custodit Dominus omnia ossa eorum: * unum ex his non conteretur.

Mors peccatorum pessima, * & qui oderunt justum delinquent.

Redimet Dominus animas servorum suorum: * & non delinquent omnes qui sperant in eo.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Clamaverunt justi, & Dominus exaudivit eos.

Añã. Constitues eos principes super omnem terram: memores erunt nominis tui Domine.

Psal-

Psalmus 44.

ERuctavit cor meum verbum bonum : * dico ego opera mea Regi.

Lingua mea calamus scribæ , * velociter scribentis.

Speciôsus forma præ filiis hominum , diffusa est gratia in labiis tuis : * propterea benedixit te Deus in æternum.

Accingere gladio tuo super femur tuum , * potentissime.

Specie tua & pulchritudine tua * intende , prospere procede , & regna,

Propter veritatem , & mansuetudinem , & justitiam , * & deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittæ tuæ acutæ , pópuli sub te cadent , * in corda inimicorum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiônis virga regni tui.

Dilexisti justitiam , & odisti iniquitatem : * propterea unxit te Deus,
Deus

Deus tuus oleo lætitiæ præ consortibus tuis.

Myrtha , & gutta , & casia à vestimentis tuis , à dómibus ebúrneis : * ex quibus delectaverunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astítit regína à dextris tuis in vestitu deaurato , * circumdata varietate.

Audi filia , & vide , & inclina aurem tuam : * & obliviscere populum tuum , & domum patris tui.

Et concupiscet Rex decorem tuum : * quóniam ipse est Dominus Deus tuus , & adorabunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur , omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiæ Regis abintus , * in simbriis aureis circumamicta varietatibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * proximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia & exultatióne:

ne: * adducētur in templum Regis:

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: * constitues eos principes super omnem terram.

Mémores erunt nominis tui * in omni generatiōe & generatiōem. Propterea pópuli confitebuntur tibi in ætérnum, * & in séculum séculi.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Constitues eos principes super omnem terram, mémores erunt nominis tui Dómine. **Y.** In omnem terram exiit sonus eórum. **R.** Et in fines orbis terræ verba eórum.

Pater noster. **Absolutio.** Exaudi Dómine Jesu Christe preces servórum tuórum, & miserere nobis, qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas in sécula séculórum. **R.** Amen. **Y.** Jube domne benedícere. **Benedictio.** Benedictiōe perpétua benedícat nos Pater ætérnus. **R.** Amen.

In-

Incipit Epístola prima beati Joannis Apóstoli.

Lectio j. *Cap. 1.*

QUOD fuit ab inítio, quod audivimus, quod vidimus óculis nostris, quod perspéximus, & manus nostræ contrectavérunt de verbo vitæ: & vita manifestata est, & vidimus, & restâmur, & annuntiâmus vobis vitam ætérnam, quæ erat apud Patrem, & apparuit nobis: quod vidimus & audivimus, annuntiâmus vobis, ut & vos societatem habeâtis nobiscum, & societas nostra sit cum Patre, & cum Filio ejus Jesu Christo. Et hæc scribimus vobis, ut gaudéatis, & gaudium vestrum sit plenum. Et hæc est annuntiatio, quam audivimus ab eo, & annuntiâmus vobis: Quóniam Deus lux est, & tenebræ in eo non sunt ullæ. Tu autem Dómine miserere nobis.

R. Deo grátias.

R. Valdè honorandus est beátus Joán-

Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit: * Cui Christus in cruce matrem virginem virgini commendavit. *Ps.* Virgo est electus a Domino, atque inter cæteros magis dilectus. Cui Christus in cruce matrem virginem virgini commendavit. *Ps.* Jube domne benedicere. **Benedictio.** Unigenitus Dei Filius nos benedicere & adjuvare dignetur. *R.* Amen.

Lectio ij.

SI dixerimus, quoniam societatem habemus cum eo, & in tenebris ambulamus, mentimur, & veritatem non facimus. Si autem in luce ambulamus, sicut & ipse est in luce; societatem habemus ad invicem, & sanguis Jesu Christi Filii ejus emundat nos ab omni peccato. Si dixerimus quoniam peccatum non habemus; ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non est. Si confiteamur peccata nostra, fidelis est & justus, ut remittat

no-

nobis peccata nostra, & emundet nos, ab omni iniquitate. Si dixerimus quoniam non peccavimus; mendacem facimus eum, & verbum ejus non est in nobis. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his, & scripsit hæc. * Et scimus quia verum est testimonium ejus. *Ps.* Fluente Evangelii de ipso sacro Domini pectoris fonte potavit. Et scimus quia verum est testimonium ejus. *Ps.* Jube domne benedicere. **Benedictio.** Spiritus sancti gratia illuminet sensus & corda nostra.

R. Amen.*Lectio iij.**Cap. 2.*

Filioli mei, hæc scribo vobis, ut non peccetis. Sed & si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Jesum Christum justum: & ipse est propitiatio pro peccatis nostris; non pro

nos-

nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. Et in hoc scimus quoniam cognovimus eum, si mandata ejus observemus. Qui dicit se nosse eum, & mandata ejus non custodit, mendax est, & in hoc veritas non est. Qui autem servat verbum ejus, vere in hoc charitas Dei perfecta est. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Hic est beatissimus Evangelista & Apostolus Joannes, * Qui privilegio amoris precipui, ceteris altius a Domino meruit honorari.

V. Hic est discipulus ille, quem diligebat Jesus, qui supra pectus Domini in cena recubavit. Qui privilegio amoris precipui, ceteris altius a Domino meruit honorari. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Qui privilegio amoris precipui, ceteris altius a Domino meruit honorari.

In

In secundo Nocturno,

Ana. Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham.

Psalmus 46.

OMnes Gentes plaudite manibus: * jubilate Deo in voce exultationis.

Quoniam Dominus excelsus, terribilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjecit populos nobis, * & Gentes sub pedibus nostris.

Eligit nobis hereditatem suam, * speciem Jacob, quam dilexit.

Ascendit Deus in jubilo, * & Dominus in voce tubæ.

Psallite Deo nostro, psallite: * psallite Regi nostro, psallite.

Quoniam Rex omnis terræ Deus: * psallite sapienter.

Regnabit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham: * quoniam

niam dñi fortes terræ, vehementer elevati sunt.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham.

Ana. Dedisti hæreditatem timéntibus nomen tuum Domine.

Psalmus 60.

EXaudi Deus deprecationem meam: * intènde orationi meæ.

A finibus terræ ad te clamavi: * dum anxiarètur cor meum, in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea: * turris fortitudinis a facie inimici.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula: * protegar in velamento alárum tuárum.

Quóniam tu Deus meus exaudisti orationem meam: * dedisti hæreditatem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjicies: * annos ejus usque in diem gene-

ra-

rationis & generatiõnis.

Permanet in ætérnum in conspéc-
tu Dei: * misericordiam & veri-
tatem ejus quis requireret?

Sic psalmum dicam nomini tuo in
sæculum sæculi: * ut reddam vota
mea de die in diem.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Dedisti hæreditatem timén-
tibus nomen tuum Domine.

Ana. Annuntiavérunt opera Dei,
& facta ejus intellexérunt.

Psalmus 63.

EXaudi Deus orationem meam
cum deprecor: * à timóre
inimici éripe ánimam meam.

Protexisti me à convéntu malig-
nántium, * à multitudine operan-
tium iniquitatem.

Quia exacuérunt ut gladium lin-
guas suas: * intendérunt arcum
rem amáram, ut sagittent in oc-
cultis immaculátum.

Subito sagittabunt eum, & non
ti-

timébunt: * firmavérunt sibi sermônem nequam.

Narravérunt ut absconderent laqueos: * dixerunt: Quis vidébit eos?

Scrutati sunt iniquitates: * defecerunt scrutantes scrutinio.

Accêdet homo ad cor altum: * & exaltabitur Deus.

Sagittæ parvulôrum factæ sunt plagæ eôrum: * & infirmatæ sunt contra eos linguæ eôrum.

Conturbati sunt omnes qui vidébant eos: * & tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt opera Dei: * & facta ejus intellexérunt.

Lætabitur justus in Domino, & sperâbit in eo, * & laudabuntur omnes recti corde.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Annuntiavérunt opera Dei, & facta ejus intellexérunt.

v. Constitues eos principes super omnem terram. **R.** Mémores erunt nómînis tui Dómine. **Pater noster.**

Ab-

Absolutio. Ipsius pietas & misericórdia nos adjuvet, qui cum Patre & Spírítu sancto vivit & regnat in sæcula seculôrum. **R.** Amen.

v. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Deus Pater omnipotens sit nobis propítius & clemens.

R. Amen.

Ex libro S. Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus Ecclesiasticis.

Lectio iv.

Joannes Apostolus, quem Jesus amâvit plurimùm, filius Zebedæi, frater Jacóbi Apóstoli quem Heródes post passionem Dómini decollavit, novissimus omnium scripsit Evangélium, rogátus ab Asiæ Episcopis, advérsus Cerinthum, aliósque haréticos: & máxime tunc Ebionitárum dogma consurgens, qui asserunt Christum ante Mariam non fuisse: unde & compúlsus est divínam ejus nativitatem edícere. Tu autem Dómine miserère nobis. **R.** Deo gratias.

K

v. Qui

R. Qui viderit, faciam illum columnam in templo meo, dicit Dominus: * Et scribam super eum nomen meum, & nomen civitatis novæ Jerusalem. **ψ.** Vincenti dabo edere de ligno vitæ, quod est in paradiso Dei mei. Et scribam super eum nomen meum, & nomen civitatis novæ Jerusalem. **ψ.** Jube domne benedicere. **Benedictio.** Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ. **R.** Amen.

Lectio v.

Quartodecimo igitur anno, secundam post Nerōnem persecutiōnem movente Domitiāno, in Patmos insulam relegatus, scripsit Apocalypsim, quam interpretatur Justinus martyr, & Irenæus. Interfecto autem Domitiāno, & actis ejus ob nimiam crudelitatem à Senātu rescissis, sub Nerva principe rediit Ephesum: ibique usque ad Trajanum principem perseverans, totas Asiæ fundavit, rexitque

que Ecclésiās; & confectus senio, sexagésimo octavo post passiōnem Dómini anno mórtuus, juxta eamdem urbem sepultus est. Tu autem Dómine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Diligēbat autem eum Jesus, quóniam speciālis prærogatīva castitatis, ampliōri dilectiōne fécerat dignum: * Quia virgo eléctus ab ipso, virgo in ævum permansit. **ψ.** In cruce dénique moriturus, huic matrem suam vírginem vírgini commendavit. Quia virgo eléctus ab ipso, virgo in ævum permansit.

ψ. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ignem sui amōris accēdat Deus in córdibus nostris. **R.** Amen.

Ex Commentariis ejusdem in Epístolam ad Galatas.

Lectio vj. *Lib. 2. Cap. 6.*

Beatus Joannes Evangelista, cum Ephesi morarētur usque ad últimam senectutem, & vix

inter discipulorum manus ad Ecclesiam deferratur, nec posset in plura vocem verba contexere: nihil aliud per singulas solēbat proferre collectas, nisi hoc: Filioli, diligite alterutrum. Tandem discipuli, & fratres, qui aderant, tædio affecti quod eadem semper audirent, dixerunt: Magister, quare semper hoc loqueris? Qui respondit dignam Joanne sententiam: Quia præceptum Domini est, & si solum fiat, sufficit. Tu autem Domine miserere nobis. R. Deo gratias.

R. In medio Ecclesie aperuit os ejus, * Et implevit eum Dominus spiritu sapientie & intellectus.

V. Jucunditatem & exultationem thesaurizavit super eum. Et implevit eum Dominus spiritu sapientie & intellectus. **Gloria** Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Et implevit eum Dominus spiritu sapientie & intellectus.

In

In tertio Nocturno,

Añ. Exaltabuntur cornua justi, alleluia.

Psalmus 74.

Confitebimur tibi Deus: * continebimur, & invocabimus nomen tuum.

Narrabimus mirabilia tua: * cum accipero tempus, ego justitias judicabo.

Liquefacta est terra, & omnes qui habitant in ea: * ego confirmavi columnas ejus.

Dixi iniquis: Nolite inique agere: * & delinquentibus: Nolite exaltare cornu.

Nolite extollere in altum cornu vestrum: * nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

Quia neque ab Oriente, neque ab Occidente, neque a desertis montibus: * quoniam Deus judex est.

Hunc humiliat, & hunc exaltat: * quia calix in manu Domini veni meri plenus misto.

K 3

Et

Et inclinavit ex hoc in hoc: verumtamen fax ejus non est exinanita: * bibent omnes peccatores terræ.

Ego autem annuntiabo in seculum: * cantabo Deo Jacob.

Et omnia cornua peccatorum confringam: * & exaltabuntur cornua justi.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Exaltabuntur cornua justi, alleluia.

Añã. Lux orta est justo, alleluia: rectis corde lætitia, alleluia.

Psalmus 96.

Dominus regnavit, exultet terra: * lætentur insule multe.

Nubes, & caligo in circuitu ejus: * justitia, & judicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcedet, * & inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terræ: * vidit, & commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt a facie Domini, * à facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt cæli justitiam ejus: * & viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes, qui adorant sculptilia: * & qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum omnes Angeli ejus: * audivit, & lætata est Sion.

Et exultaverunt filia Judæ, * propter judicia tua Domine.

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum: * custodit Dominus animas sanctorum suorum, de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætitia.

Lætamini justi in Domino: * &

confitemini memoriae sanctificationis eius.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añ. Lux orta est justo, alleluia: rectis corde letitia, alleluia.

Añ. Custodiabant testimonia eius, & praecepta eius, alleluia.

VERITATIS **Psalmus 98.**

Dominus regnavit, irascantur populi: * qui sedet super Cherubim, moveatur terra.

Dominus in Sion magnus: * & excelsus super omnes populos.

Confiteantur nomini tuo irago: quoniam terribile & sanctum est: * & honor regis iudicium diligit.

Tu parasti directiones: * iudicium & iustitiam in Jacob tu fecisti.

Exaltate Dominum Deum nostrum, & adorate scabellum pedum eius: * quoniam sanctum est.

Moses & **Aaron** in sacerdotibus eius: * & **Samuël** inter eos, qui invocant nomen eius:

Invocabant Dominum, & ipse exau-

exaudiêbat eos: * in columna nubis loquebatur ad eos.

Custodiêbant testimonia eius, * & praeceptum quod dedit illis.

Domine Deus noster tu exaudiêbas eos: * Deus tu propitius fuisti eis, & ulciscens in omnes adinventiones eorum.

Exaltate Dominum Deum nostrum, & adorare in monte sancto eius: * quoniam sanctus Dominus Deus noster.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añ. Custodiêbant testimonia eius, & praecepta eius, alleluia.

Non in is honorati sunt amici tui Deus. **R.** Nimis confortatus est principatus eorum. **Pater noster.**

Absolutio. Avinculis peccatorum nostrorum absolvat nos omnipotens & misericors Dominus. **R.** Amen.

E. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Evangelica lectio sit nobis salus & protectio. **R.** Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum
Joannem.

Lectio vij. *Cap. 21.*

In illo tempore: Dixit Jesus
Petro: Séquere me. Conversus
Petrus, vidit illum discipulum,
quem diligēbat Jesus, sequentem.
Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

*Tract. 124. in Joānn. post
medium.*

Duas vitas sibi divinitus præ-
dicatas & commendatas no-
vit Ecclesia: quarum est una in
fide, altera in specie: una in tem-
pore peregrinationis, altera in æter-
nitate mansiōnis: una in labore, al-
tera in requie: una in via, altera in
patria: una in opere actionis, altera
in mercēde contemplationis. Una
declinat à malo, & facit bonum:
altera nullum habet, à quo decli-
net, malum; & magnum habet,
quo fruatur, bonum. Una cum hos-
te

te pugnat, altera sine hoste regnat.
Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. In illum diem suscipiam te ser-
vum meum, & ponam te sicut sig-
naculum in conspectu meo: * Quo-
niam ego elégi te, dicit Dominus.

V. Esto fidelis usque ad mortem,
& dabo tibi corōnam vitæ. Quo-
niam ego elégi te, dicit Dominus.

V. Jube domne benedicere. **Bene-
dictio.** Cujus festum collimus ipse
intercedat pro nobis ad Dominum.
R. Amen.

Lectio vij.

Una subvenit indigenti, altera
ibi est, ubi nullum invenit
indigentem. Una aliēna peccata, ut
sua sibi ignoscantur, ignoscit: altera
nec patitur quod ignoscat; nec facit
quod sibi poscat ignosci. Una flagel-
latur malis, ne extollatur in bonis:
altera tanta plenitudine gratiæ caret
omni malo, ut sine ulla tentatione
superbiæ cohæreat summo bono.

Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit:

* Beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. *ψ.* Fluenta Evangelii de ipso sacro Domini pectoris fonte potavit. Beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. *ψ.* Jube domne benedicere.

Benedictio. Ad societatem civium supernorum perducatur nos Rex Angelorum. *R.* Amen.

Lectio ix.

ERgo una bona est, sed adhuc misera: altera melior, & beata. Ista significata est per Apostolum Petrum, illa per Joannem. Tota hic agitur ista usque in hujus seculi finem, & illic invenit finem: differtur illa complenda post hujus seculi finem, sed in futuro seculo non

non habet finem. Ideo dicitur huic: Sequere me. De illo autem: Sic eum volo manere, donec veniam: quid ad te? tu me sequere. Quid enim est hoc? Quantum sapio, quantum capio, quid est hoc? nisi tu me sequere per imitationem preferendi temporalia mala: ille maneat, donec sempiterna venio redditurus bona. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

Te Deum laudamus. 65.

AD LAUDES,

Versus.

DEus in adjutorium meum intende. *R.* Domine adjuvandum me festina. Gloria Patri. Sicut erat. Alleluia.

Ana. Valde honorandus est beatus Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit. *Psalm.* Dominus regnavit, *cum reliquis.* 69.

Ana. Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his: & scimus quia verum est testimonium ejus.

Ana.

Ana. Hic est discipulus meus: sic
cum volo manere donec veniam.

Añā. Sunt de hęc stantibus, qui
non gustabunt mortem, donec vi-
deant Filium hominis in regno suo.

Añā. Ecce puer meus electus,
quem elegi, posui super eum spiri-
tum meum.

Capitulum. *Eccli. 15.*

Qui timet Deum, faciet bona:
& qui continens est justitię,
apprehendet illam, & obviabit illi
quasi mater honorificata. **R.** Deo
gratias.

Hymnus.

Exultet orbis gaudiis,
Cælum resultat laudibus:
Apostolorum gloriam
Tellus & astra concinunt.

Vos seculorum Iudices,
Et vera mundi lumina,
Votis precamur cordium;
Audite voces supplicum.

Qui templa cœli clauditis,
Serasque verbo solvitis,

Nos

Nos à reatu noxios
Solve jubete, quæsumus.

Præcepta quorum protinus
Languor salusque sentiunt;
Sanate mentes languidas:
Augete nos virtutibus.

Ut cum redibit Arbiter
In fine Christus seculi,
Nos sempiterni gaudii
Concedat esse compotes.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

Y. Hic est discipulus ille, qui tes-
timonium perhibet de his. **R.** Et
scimus quia verum est testimonium
ejus.

Ad Benedictus, Antiphona.

Iste est Joannes, qui supra pectus
Domini in cœna recubuit, beatus
Apostolus, cui revelata sunt secre-
ta cœlestia.

Y. Dominus vobiscum. **R.** Et cum
spiritu tuo.

Ore-

Orémus.

Oratio.

ECclesiam tuam, Dómine, benignus illustra: ut beáti Joánis Apóstoli tui & Evangelistæ illuminata doctrinis, ad dona perveniat sempiterna. Per Dominum nostrum Jesum Christum. *R.* Amen.

Deinde fit commemoratio de Nativitate, Añá. Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis, alleluia, alleluia. *ψ.* Notum fecit Dominus, alleluia. *R.* Salutare suum, alleluia.

Orémus.

Oratio.

Concede quæsumus omnipotens Deus, ut nos Unigeniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccati jugo vetusta servitus tenet.

Pro S. Stephano, Añá. Stephanus autem plenus grátia & fortitudine. faciebat signa magna in populo. *ψ.* Sepelierunt Stephanum viri timorati. *R.* Et fecerunt planctum magnum super eum.

Oré-

Orémus.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine, imitari quod colimus, ut discamus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebramus, qui novit etiam pro persecutoribus exorare Dominum nostrum. *R.* Amen.

ψ. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *ψ.* Benedicamus Dómino. *R.* Deo gratias. *ψ.* Fidélium animæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. *R.* Amen.

AD PRIMAM.

Pater noster. Ave María. Credo.

Post *ψ.* Deus in adjutorium.

Gloria Patri, & Hymn. Jam lucis orto sidere, ut supra, fol. 84.

Añá. Valde honorandus est. Psalmi. Deus in nómine tuo. Beáti immaculati, & Retribue. 85.

Añá. Valde honorandus est beátus Joannes, qui supra pectus Dómini in cœna recubuit.

Capitulum. Regi seculorum,

Cant

234 In festo S. Joannis
cum reliquis ut suprà in festo Na-
tivitatis Domini. 90.

Pro Lectione brevi dicitur Ca-
pitulum Nonæ hujus festi.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave Marià.

Post *ψ*. Deus in adjutórium.
Gloria Patri, & Hymn. Nunc
sancte nobis Spíritus. ut suprà, 94.

Añã. Hic est discipulus ille. Psalmi.
Legem pone mihi. Memor esto.

Bonitatem fecisti, ut ibidem, 95.

Añã. Hic est discipulus ille, qui
testimonium perhibet de his, &
scimus quia verum est testimo-
nium ejus.

Capitulum. Eccli. 15.

Qui timet Deum, faciet bona:
& qui contémens est justitiæ,
apprehendet illam, & obviabit illi
quasi mater honorificata. R. Deo
gratias.

R. breve. In omnem terram, * Exi-
vit sonus eorum. In omnem terram
exiit sonus eorum. *ψ*. Et in fines

or-

Apostoli & Evangel. 235

orbis terræ verba eorum. Exiit so-
nus eorum. Gloria Patri, & Filio,
& Spíritui sancto. In omnem terram
exiit sonus eorum. *ψ*. Constitues
eos príncipes super omnem terram.
R. Mémoires erunt nominis tui Dó-
mine.

ψ. Dóminus vobiscum. R. Et cum
spíritu tuo.

Orémus.

Oratio.

Ecclésiã tuam, Dómine,
benígnus illustra: ut beati
Joannis Apóstoli tui & Evange-
listæ illuminata doctrinis, ad dona
pervéniat sempiterna. Per Dómi-
num nostrum. R. Amen.

ψ. Dóminus vobiscum. R. Et cum
spíritu tuo. *ψ*. Benedicámus Dómi-
no. R. Deo gratias. *ψ*. Fidelium
ánimæ per misericórdiam Dei re-
quiescant in pace. R. Amen.

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave Mariã.

Post *ψ*. Deus in adjutórium.
Gloria Patri, & Hymn. Rector

po-

234 In festo S. Joannis

cum reliquis ut supra in festo Nativitatis Domini. 90.

Pro Lectione brevi dicitur Capitulum Nonæ hujus festi.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave Mariã.

Post *ψ*. Deus in adjutorium.

Gloria Patri, & Hymn. Nunc sancte nobis Spiritus. ut supra, 94.

Añã. Hic est discipulus ille. *Psalmi*.

Legem pone mihi. Memor esto.

Bonitatem fecisti, ut ibidem, 95.

Añã. Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his, & scimus quia verum est testimonium ejus.

Capitulum. *Eccli. 15.*

Qui timet Deum, faciet bona: & qui continens est justitiæ, apprehendet illam, & obviabit illi quasi mater honorificata. *R.* Deo gratias.

R. breve. In omnem terram, * Exiit sonus eorum. In omnem terram exiit sonus eorum. *ψ*. Et in fines

or-

Apostoli & Evangel. 235

orbis terræ verba eorum. Exiit sonus eorum. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. In omnem terram exiit sonus eorum. *ψ*. Constitues eos principes super omnem terram. *R.* Mémores erunt nóminis tui Domine.

ψ. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Oratio.

Ecclésiã tuam, Domine, benígnus illustra: ut beati Joannis Apóstoli tui & Evangelistæ illuminata doctrínis, ad dona perveniat sempiterna. Per Dominum nostrum. *R.* Amen.

ψ. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *ψ*. Benedicamus Domino. *R.* Deo gratias. *ψ*. Fidélium animæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. *R.* Amen.

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave Mariã.

Post *ψ*. Deus in adjutorium.

Gloria Patri, & Hymn. Rector
po-

potens verax Deus, ut supra
fol. 102.

Añ. Hic est discipulus meus. **Psalmi.** Defecit. Quomodo dilexi. Iniquos odio habui, ut ibidem 103.

Añ. Hic est discipulus meus: sic eum volo manere, donec veniam.

Capitulum.

Eccli. 15.

Cibavit illum pane vite & intellectus, & aqua sapientie salutaris potavit illum Dominus Deus noster. **R.** Deo gratias.

R. breve. Constitues eos principes super omnem terram. Constitues eos principes super omnem terram. **V.** Memores erunt nominis tui Domine. Super omnem terram.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Constitues eos principes super omnem terram. **V.** Nimis honorati sunt amici tui Deus. **R.** Nimis confortatus est principatus eorum. **V.** Dominus vobiscum. **Oratio.** Ecclesiam tuam, ut supra ad Tertiam 235.

AD

AD NONAM.

Pater noster. Ave Maria.

Post V. Deus in adiutorium. **Gloria Patri, & Hymn.** R. cum Deus tenax vigor, ut supra fol. 109.

Añ. Ecce puer meus. **Psalmi.** Mirabilia testimonia. Clamavi in toto corde meo, Principes persecuti sunt me, ut ibidem fol. 110.

Añ. Ecce puer meus electus, quem elegeri, posui super eum spiritum meum.

Capitulum.

Eccli. 15.

In medio Ecclesie aperuit os ejus, & implevit illum Dominus spiritu sapientie, & intellectus, & stolam glorie induit eum.

R. Deo gratias.

R. br. Nimis honorati sunt amici tui Deus. Nimis honorati sunt amici tui Deus. **V.** Nimis confortatus est principatus eorum. Amici tui Deus. **Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.** Nimis honorati sunt amici tui Deus. **V.** Annun-

tia-

tiaverunt ópera Dei. *R.* Et facta
ejus intellexérunt. *Ps.* Dominus
vobiscum.

Oratio. Ecclesiam tuam, Dómi-
ne, ut suprà ad Tertiam, fol. 235.

Ad Vesperas, Antiphona.

Tecum princípium, cum reliquis
*Antiphonis & Psalmis de Nativi-
tate, 148.*

Capitulum. Eccli. 15.

Qui timet Deum, fáciat bona:
& qui contémens est justitiæ,
apprehéndet illam, & obviabit illi
quasi mater honorificáta. *R.* Deo
gratias.

Hymnus.

EXultet orbis gaudiis:
Cœlum resultet laudibus:
Apostolôrum glóriam
Tellus & astra cóncinunt.
Vos seculôrum Judices,
Et vera mundi lumina,
Votis precámur córdium;
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cœli clauditis,

Se-

Serásque verbo solvitis,
Nos à reátu nóxios
Solvi jubete, quæsumus.

Præcepta quorum prótinus
Languor salúsque sentiunt;
Sanate mentes lánguidas:
Augête nos virtútibus.

Ut cum redibit Arbiter
In fine Christus séculi,
Nos sempiterni gáudii
Concêdat esse compotes.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, & almo Spírítu,
In sempiterna sécula. Amen.

Ps. Valde honorándus est beátus
Joánnes. *R.* Qui supra pectus Dó-
mini in cœna recúbuit.

Ad Magnificat, Antiphona.

Exiit sermo inter fratres, quòd dis-
cipulus ille non móritur: & non
dixit. Jesus, Non móritur; sed,
Sic eum volo manêre, donec vé-
niam. *Ps.* Dominus vobiscum.
R. Et cum spírítu tuo.

Orê-

Orémus.

Oratio.

Ecclésiã tuã, Dómine, benignus illústra; ut beati Joánnis Apóstoli tui & Evangelistæ illuminãta doctrínis, ad dona pervéniat sempiterna. Per Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde pro commemor. *SS.*

Innocentium, Aña. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati; Virgines enim sunt, & sequuntur agnum quocúmque íerit.

v. Heródes iratus occídít multos púeros. *R.* In Bethlehem Judæ civitatẽ David.

Orémus.

Oratio.

DEus, cujus hodierna die præcónium Innocentes mártýres non loquendo, sed moriẽdo confessi sunt: omnia in nobis vitiõrum mala mortífica; ut fidem tuã, quam lingua nostra loquitur etiam moribus vita fateãtur.

Postea fit commemoratio de Nativitate, *Aña.* Hódiẽ Christus

na-

natus est: hodiẽ Salvator apparuit: hodiẽ in terra canunt Angeli, lætantur Archàngeli: hodiẽ exultant justi, dicentes: Glória in excelsis Deo, alleluia. *v.* Notum fecit Dominus, alleluia. *R.* Salutãre suum, alleluia.

Orémus.

Oratio.

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigeniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccati jugo vetusta sèrvitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona.

Sepeliérunt Stèphanum viri timorati, & fecérunt planctum magnum super eum. *v.* Stèphanus vidit cœlos apertos. *R.* Vidit & introívit: beãtus homo, cui cœli patébant.

Orémus.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine, imitari quod colimus; ut discãmus & inimicós diligere: quia ejus natalítia celebrãmus, qui

L

no-

novit etiam pro persecutoribus ex-
orare Dominum nostrum. *R.* Amen.
V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum
spiritu tuo. *V.* Benedicamus Domi-
no. *R.* Deo gratias. *V.* Fidelium
animæ per misericordiam Dei re-
quiescant in pace. *R.* Amen.

IN FESTO
SANCTORUM INNOCENTIUM.
Duplex.

AD MATUTINUM.

P-ater noster. *A*ve Mariã. *C*redo.
Versus.

Domine labia mea aperies. *R.* Et
os meum annuntiabit lau-
dem tuam. *V.* Deus in adjutorium
meum intende. *R.* Domine ad ad-
juvandum me festina. *G*loria Patri.
*S*icut erat. Alleluia.

Invitatorium. Regem Märturum
Dóminum, *V.* Venite adorémus.

Psalmus. Venite, exultémus, *ut*
suprà. 24.

Hym-

Audit tyránnus ánxius
Adesse Regum Príncipem,
Qui nomen Israel regat,
Teneátque David régiam.

Exclamat amens nuntio:
Successor instat, pellimur:
Satélles i, ferrum rape:
Perfunde cunas sanguine.

Quid próficit tantum nefas?
Quid crimen Heródem juvat?
Unus tot inter funera
Impúne Christus tollitur.

Jesu tibi sit gloria,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

In primo Nocturno,

Añã. Secus decursus aquarum plan-
tavit vineam justórum, & in lege
Domini fuit voluntas eórum.

Psalmus 1.

Beátus vir, qui non ábiit in
consilio impiórum, & in
via peccatórum non stetit: * &

l 2 in

in cathedra pestilentiae non sedit:
Sed in lege Domini voluntas ejus,*
 & in lege ejus meditabitur die ac
 nocte.

Et erit tamquam lignum, quod
 plantatum est secus decursus aquarum,
 * quod fructum suum dabit
 in tempore suo:

Et folium ejus non defluet, * &
 omnia quaecumque faciet prospera-
 buntur.

Non sic impii, non sic: * sed
 tamquam pulvis, quem projicit
 ventus a facie terrae.

Ideo non resurgent impii in judi-
 cio: * neque peccatores in concilio
 justorum.

Quoniam novit Dominus viam
 justorum: * & iter impiorum per-
 ibit.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Secus decursus aquarum plan-
 tavit vineam justorum, & in lege
 Domini fuit voluntas eorum.

Añã. Tamquam aurum in fornace
 pro-

probavit electos Dominus: & qua-
 si holocausta accepit eos in æter-
 num.

Psalmus 2.

Quare fremuerunt Gentes, *
 & populi meditati sunt ina-
 nia?

Astiterunt Reges terræ, & prin-
 cipes convenerunt in unum: * ad-
 versus Dominum, & adversus
 Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum: * &
 projiciamus a nobis jugum ipso-
 rum.

Qui habitat in caelis iridebit eos: *
 & Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua: *
 & in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex
 ab eo super Sion montem sanctum
 ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me: * Filius
 meus es tu, ego hodie genui te.

Postula a me, & dabo tibi Gen-
 tes hæreditatem tuam, * & pos-

sessiōnem tuam tēminos terræ.

Reges eos in virga ferrea, * & tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite: * erudimini qui iudicatis terram.

Servite Dōmino in timore: * & exultate ei cum tremore.

Apprehēdite disciplinam, nequando irascatur Dominus, * & pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus, * beati omnes qui confidunt in eo.

Gloria Patri. **S**icut erat.

Añā. Tamquam aurum in fornace probavit electos Dominus: & quasi holocausta accēpit eos in ætēnum.

Anā. Si coram hominibus tormenta passi sunt, spes electōrum est immortalis in ætēnum.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animæ meæ: *

Non

Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dōmine susceptor meus, * glōria mea, & exaltans caput meum.

Voce mea ad Dōminum clamavi: * & exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, & soporatus sum: * & exurrexi, quia Dominus suscipit me.

Non timēbo millia pōpuli circumdantis me: * exurge Dōmine, saluum me fac Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: * dentes peccatōrum contrivisti.

Dōmini est salus: * & super populum tuum benedictio tua.

Gloria Patri. **S**icut erat.

Anā. Si coram hominibus tormenta passi sunt, spes electōrum est immortalis in ætēnum.

ŷ. Lætāmini in Dōmino, & exultate iusti. **R.** Et gloriāmini omnes recti corde. **P**ater noster, **secreto.**

L 4

ŷ. Et

Y. Et ne nos inducas in tentationem. *R.* Sed libera nos à malo.

Absolutio. *E*xaudi Domine Jesu Christe preces servorum tuorum, & miserere nobis, qui cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas in secula seculorum. *R.* Amen.

Y. Jube domne benedicere. *Benedictio.* Benedictione perpetua benedicat nos Pater æternus.

R. Amen.

De Jeremia Propheta.

Lectio j. *Cap. 31. c*

HÆc dicit Dominus: Vox in excelsis audita est lamentationis, luctus, & fletus Rachel plorantis filios suos, & nolentis consolari super eis, quia non sunt. Hæc dicit Dominus: Quiescat vox tua à ploratu, & oculi tui à lacrymis: quia est merces operi tuo, ait Dominus: & revertentur de terra inimici. Et est spes novissimis tuis, ait Dominus: & revertentur filii ad terminos suos. Tu au-

autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Centum quadraginta quatuor millia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati: * Virgines enim permanserunt, ideo regnant cum Deo, & Agnus Dei cum illis.

Y. Isti sunt qui venerunt ex magna tribulatione, & laverunt stolas suas in sanguine Agni. Virgines enim permanserunt, ideo regnant cum Deo, & Agnus Dei cum illis.

Y. Jube domne benedicere. *Benedictio.* Unigenitus Dei Filius nos benedicere & adjuvare dignetur.

R. Amen.

Lectio ij.

AUdiens audivi Ephraim transmigrantem: Castigasti me, & eruditus sum, quasi juvenculus indomitus: converte me, & convertar: quia tu Dominus Deus meus. Postquam enim convertisti me, egi poenitentiam: & postquam

quam ostendisti mihi, percussi femur meum. Confusus sum, & erubui, quoniam sustinui opprobrium adolescentiæ meæ. Si filius honorabilis mihi Ephraïm, si puer delicatus: quia ex quo locutus sum de eo, adhuc recordabor ejus. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Sub altâre Dei audivi voces occisorum dicentium: * Quare non defendis sanguinem nostrum? & acceperunt divinum responsum: Adhuc sustinete modicum tempus, donec impleatur numerus fratrum vestrorum. *V.* Vidi sub altâre Dei animas interfectorum propter verbum Dei, & propter testimonium quod habebant; & clamabant voce magna, dicentes. Quare non defendis sanguinem nostrum? & acceperunt divinum responsum: Adhuc sustinete modicum tempus, donec impleatur numerus fratrum vestrorum.

V. Ju-

V. Jube domne benedicere. *Benedictio.* Spiritus sancti gratia illuminet sensus & corda nostra. *R.* Amen.

Lectio iij.

STátue tibi spéculam, pone tibi amaritúdes: dirige cor tuum in viam rectam, in qua ambulásti: réverte virgo Israel, revertere ad civitâtes tuas istas. Usquequò deliciis dissolvêris filia vaga? quia creávit Dominus novum super terram: Fœmina circumdabit virum. Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Adhuc dicent verbum istud in terra Juda, & in urbibus ejus, cum convértero captivitâtem eorum: Benedícat tibi Dominus, pulchritúdo justitiæ: mons sanctus. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Adoravérunt vivéntem in sécula seculorum, * Mittentes coronas suas ante thronum Domini Dei sui.

V. Et cecidérunt in conspéctu throni in facies suas: & benedixérunt

runt vivētem in sēcula seculōrum.
Mittētes coronas suas ante thro-
num Dōmini Dei sui. **Gloria** Pa-
tri, & Filio, & Spiritui sancto.
Mittētes coronas suas ante thro-
num Dōmini Dei sui.

In secundo Nocturno,

Ana. Dabo sanctis meis locum no-
minātum in regno Patris mei, dicit
Dōminus.

Psalmus 14.

Domine, quis habitabit in ta-
bernaculo tuo? * aut quis
requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula, * &
operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde
suo, * qui non egit dolum in lin-
gua sua:

Nec fecit proximo suo malum, *
& opprobrium non accēpit advēr-
sus próximos suos.

Ad nihilum devēctus est in cons-
pectu ejus malignus: * timētes
autem Dōminam glorificat:

Qui

Qui jurat proximo suo, & non
dēcipit, * qui pecūniam suam non
dedit ad usuram, & mūnera super
innocētem non accēpit.

Qui facit hęc, * non movebitur
in æternum.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Dabo sanctis meis locum no-
minātum in regno Patris mei, dicit
Dōminus.

Ana. Sanctis qui in terra sunt ejus,
mirificāvit omnes voluntates meas
inter illos.

Psalmus 15.

Conserva me Domine, quo-
niam speravi in te. * Dixi

Dōmino: Deus meus es tu, quo-
niam bonōrum meōrum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, *
mirificāvit omnes voluntates meas
in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eō-
rum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eō-
rum de sanguinibus, * nec memor
ero

cro nómimum eórum per labia mea,
 Dominus pars hæreditátis meæ,
 & cálicis mei: * tu es, qui restítues
 hæreditátem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in præclá-
 ris: * étenim hæreditas mea præ-
 clára est mihi.

Benedicam Dóminum, qui tríbuit
 mihi intelléctum: * însuper & us-
 que ad noctem increpuérunt me
 renes mei.

Providébam Dóminum in conspéc-
 tu meo semper: * quóniam à dex-
 tris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum,
 & exultávit lingua mea: * însuper
 & caro mea requiêscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam
 meam in inferno: * nec dabis sanc-
 tum tuum vidére corruptiõnem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adim-
 plébis me lætítia cum vultu tuo: *
 delectatiónes in dèxtera tua usque
 in finem.

Gloria Patri. Sicut erat.

Aña.

Aña. Sanctis qui in terra sunt ejus,
 mirificávit omnes voluntátes meas
 inter illos.

Aña. Sancti qui sperant in Dómino,
 habébunt fortitudinem, assument
 pennas ut áquilæ, volábunt, & non
 deficient.

Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitu-
 do ejus; * orbis terrarum,
 & universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundávit
 eum: * & super flumina præparávit
 eum.

Quis ascéndet in montem Dómi-
 ni? * aut quis stabit in loco sancto
 ejus?

Innocens mánibus & mundo cor-
 de, * qui non accépit in vano áni-
 mam suam, nec jurávit in dolo
 proximo suo.

Hic accípiet benedictiõnem à Do-
 mino: * & misericórdiam à Deo
 salatari suo.

Hæc est generatio quæréntium
 eum,

cum, * quærentium faciẽm Dei Jacob.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales, * & introibit rex gloriæ.

Quis est iste rex gloriæ? * Dominus fortis & potens: Dominus potens in prælio.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: * & introibit rex gloriæ.

Quis est iste rex gloriæ? * Dominus virtutum ipse est rex gloriæ.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Sancti qui sperant in Domino, habebunt fortitudinem, assumunt pennas ut aquilæ, volabunt & non deficient.

Y. Exultent justi in conspectu Dei.

R. Et delectentur in lætitiã. **P**ater noster, **secretò. Y.** Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed libera nos à malo. **Absolutio.** Ipsiùs pietas & misericordia nos adjuvet, qui cum Patre & Spiritu sancto

vi-

vivit & regnat in sæcula seculòrum.

R. Amen.

Y. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Deus Pater omnipotens sit nobis propitius & clemens.

R. Amen.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Sermone 10. de Sanctis.

Lectio iv.

Hodie, fratres charissimi, natam illòrum infantiũ colimus, quos ab Heròde crudelissimo rege interfectos esse, Evangelii textus elòquitur. Et ideo cum summa exultatione gaudeat terra, cœlestium militum & tantarum parens fœcunda virtutum. Ecce profanus hostis numquam beatis parvulis tantum prodesse potuisset obsequio, quantum profuit odio. Nam, sicut sacratissimum presentis diei festum manifestat, quantum in beatos parvulos iniquitas abundavit, tantum in eis gratia benedictionis refudit. Tu autem Do-

mi-

258 **In fest. SS. Innocent.**

mine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Effuderunt sanguinem sanctorum velut aquam in circuitu Jerusalem: * Et non erat qui sepeliret.

V. Posuerunt mortalia servorum tuorum escas volatilibus cœli, carnes sanctorum tuorum bestiis terræ, Et non erat qui sepeliret.

V. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ. *R.* Amen.

Lectio v.

Beata es, ò Bethlehem terra Juda, quæ Herôdis regis immanitatem in puerorum extinctione perpessa es: quæ sub uno tempore candidatam plebem imbellis infantiæ Deo offerre meruisti. Dignè tamen natalem illorum colimus, quos beatius æternæ vitæ mundus edidit, quam quos maternorum viscerum partus effudit. Siquidem antè vitæ perpetuæ adepti sunt dignitatem, quam usuram præsentis accéperint. Tu au-

In fest. SS. Innocent. 259

autem Dómine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Isti sunt sancti, qui passi sunt propter te Domine: vindica eos,

* Quia clamant ad te quotidie.

V. Vindica Dómine sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. Quia clamant ad te quotidie.

V. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ignem sui amôris accendat Deus in cordibus nostris. *R.* Amen.

Lectio vj.

Aliorum quidem pretiosa mors mártirum laudem in confessione promeruit; horum in confessione complacuit. Quia incipientis vitæ primordiis, ipse eis occasus initium gloriæ dedit, qui præsentis terminum imposuit. Quos Herôdis impietas lactantes matrum ubéribus abstraxit, qui jure dicuntur Mártirum flores, quos in medio frigore infidelitatis exortos, velut primas erumpentes Ecclesiæ gemmas, quædam persecutionis

pruina decóxit. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo grátias.

R. Isti sunt, qui non inquinaverunt vestimenta sua: * Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt.

V. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Virgines enim sunt. Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. **Gloria Patri, & Fílio, & Spirítui sancto.** Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt.

In tertio Nocturno,

Añ. Justi autem in perpetuum vivent, & apud Dominum est merces eorum.

Psalmus 32.

Fultate justi in Domino: *

Rectos decet collaudatio.

Confitemini Domino in cithara: * in psalterio decem chordarum psallite illi.

Cantate ei canticum novum: * bene psallite ei in vociferatione.

Quia rectum est verbum Domini,

ni, * & omnia opera ejus in fide.

Diligit misericordiam & iudicium: *

miser cordia Domini plena est terra.

Verbo Domini caeli firmati

sunt: * & spiritu oris ejus omnis

virtus eorum.

Congregans sicut in utre aquas

maris: * ponens in thesauris abys-

sos.

Timeat Dominum omnis terra: *

ab eo autem commoveantur omnes

inhabitantes orbem.

Quoniam ipse dixit, & facta sunt: *

ipse mandavit, & creata sunt.

Dominus dissipat consilia gen-

tium: * reprobat autem cogitationes

populorum, & reprobat consilia

principum.

Consilium autem Domini in aeter-

num manet: * cogitationes cordis

ejus in generationem & generati-

onem.

Beata gens, cujus est Dominus

Deus ejus * populus, quem elegit

in haereditatem sibi.

De

De cœlo respexit Dominus: * vidit omnes filios hominum.

De præparato habitaculo suo: * respexit super omnes, qui habitant terram.

Qui finxit singillatim corda eorum: * qui intelligit omnia opera eorum.

Non salvatur rex per multam virtutem: * & gigas non salvabitur in multitudine virtutis suæ.

Fallax equus ad salutem: * in abundantia autem virtutis suæ non salvabitur.

Ecce oculi Domini super metuentes eum: * & in eis, qui sperant super misericordia ejus.

Ut eruat à morte animas eorum: * & alat eos in fame.

Anima nostra sustinet Dominum: * quoniam adiutor & protector noster est.

Quia in eo lætabitur cor nostrum: * & in nomine sancto ejus speravimus.

Fiat

Fiat misericordia tua Domine super nos: * quemadmodum speravimus in te.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Justi autem in perpetuum vivent, & apud Dominum est merces eorum.

Añã. Isti, sunt qui venerunt ex magna tribulatione, & laverunt stolas suas in sanguine Agni.

Psalmus 33.

Benedicam Dominum in omni tempore, * semper laus ejus in ore meo.

In Domino laudabitur anima mea: * audiant mansueti, & lætentur.

Magnificate Dominum mecum: * & exaltemus nomen ejus in idipsum.

Exquisivi Dominum, & exaudivit me: * & ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

Accedite ad eum, & illuminamini: * & facies vestræ non confundentur.

Is-

Iste pauper clamâvit , & Dominus exaudîvit eum : * & de ómnibus tribulatióibus ejus salvâbit eum.

Immîttet Angelus Dómini in circûitu timéntium eum : * & erípiet eos.

Gustâte , & vidête quóniam suâvis est Dominus : * beâtus vir , qui sperat in eo.

Timete Dominum omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & esuriérunt : * inquirentes autem Dominum non minuéntur omni bono.

Veníte filii , audíte me : * timórem Dómini docêbo vos.

Quis est homo qui vult vitam : * diligit dies vidêre bonos ?

Prohibe linguam tuam à malo : * & labia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo , & fac bonum : * inquire pacem , & perséquare eam.

Oculi Dómini super justos : * & aures ejus in preces eorum.

vul-

Vultus autem Dómini super facientes mala : * ut perdat de terra memóriam eorum.

Clamavérunt justí , & Dominus exaudîvit eos : * & ex ómnibus tribulatióibus eorum liberâvit eos.

Juxtâ est Dominus iis , qui tribulato sunt corde : * & humiles spírítu salvâbit.

Multæ tribulatiónes justórum : * & de ómnibus his liberâbit eos Dominus.

Custodit Dominus ómnia ossa eorum : * unum ex his non conteretur.

Mors peccatórum pessima : * & qui odérunt justum , delínquent.

Rédimet Dominus ánimas servórum suórum : * & non delínquent omnes qui sperant in eo.

Glória Patri. sicut erat.

Ana. Isti sunt , qui venérunt ex magna tribulatióne , & laverunt stolas suas in sanguine Agni.

Aña. Ecce merces sanctorum copio-

¶

pió-

piōsa est apud Deum: ipsi vero mortui sunt pro Christo, & vivent in ætérnum.

Psalmus 45.

DEus noster refúgium, & virtus, * adjutor in tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis.

Propterea non timébimus dum turbabitur terra: * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, & turbatæ sunt aquæ eòrum: * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitatem Dei: * sanctificávit tabernaculum suum Altíssimus.

Deus, in medio ejus, non commovébitur: * adjuvâbit eam Deus mane diliculo.

Conturbatæ sunt gentes, & inclinata sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, & vidète opera Domini, quæ

quæ pósuit prodigia super terram: * auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confrínget arma: * & scuta combûret igni.

Vacáte, & vidète quóniam ego sum Deus: * exaltâbor in Géntibus, & exaltâbor in terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Glória Patri. *S*icut erat.

Ana. Ecce merces sanctorum copiosa est apud Deum: ipsi vero mortui sunt pro Christo, & vivent in ætérnum.

V. Justi autem in perpétuum vivent. *R.* Et apud Dominum est merces eorum. *P.* ater noster, *secretò.*

V. Et ne nos inducas in tentationem. *R.* Sed libera nos à malo. *Ab-solutio.* A vinculis peccatorum nostrorum absolvat nos omnipotens & miséricors Dominus. *R.* Amen.

V. Jube domne benedicere. *Benedictio.* Evangélica lectio sit nobis

268 In fest. SS. Innocent.
salus & protectio. R. Amen.
Lectio sancti Evangelii secundum
Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2. c

In illo tempore : Angelus Do-
mini apparuit in somnis Jo-
seph, dicens : Surge, & accipe
puerum & matrem ejus, & fuge
in Ægyptum, & esto ibi usque
dum dicam tibi. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi
Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in cap. 2. Matth.
& apud Glossam ordinariam.

Quando tulit puerum, & ma-
trem ejus, ut in Ægyptum
transeat, nocte tulit, & in tenebris:
quia noctem ignorantia his, à qui-
bus ipse recessit, reliquit incredulis.
Quando vero revertitur in Judæam,
nec nox, nec tenebræ ponuntur in
Evangelio : quia in fine mundi Ju-
dæi fidem, tamquam Christum ab
Ægypto revertentem suscipientes,
illuminaabuntur. Tu autem Domi-
ne

In fest. SS. Innocent. 269
ne miserere nobis. R. Deo gratias.
R. Cantabant sancti canticum no-
vum ante sedem Dei & Agni:
* Et resonabat terra in voces eò-
rum. ¶ Hi empti sunt ex homini-
bus primitiæ Deo & Agno, & in
ore ipsòrum non est inventum men-
daciū. Et resonabat terra in vo-
ces eòrum.

¶ Jube domne benedicere. Bene-
dictio. Quorum festum colimus,
ipsi intercédant pro nobis ad Do-
minum. R. Amen.

Lectio viij.

Ut adimpleretur quod dictum
est à Domino per Prophê-
tam dicentem : Ex Ægypto vocavi
Filiū meum. Respóndent, qui
Hebræòrum voluminum dénégant
veritatē, ubi hoc in Septuaginta
legatar interpretibus. Quod cum
non invenerint, nos eis dicemus, in
Osée Prophéta scriptum, sicut &
exemplaria probare possunt, quæ
super edidimus. Tu autem Domi-
ne

ne miserere nobis. *R.* Deo gratias.
R. Vidi sub altare Dei animas interfecto-
 rum propter verbum Dei quod habebant, & clara voce dicebant: * Vindica Domine sanguinem sancto-
 rum tuorum, qui effusus est. *V.* Sub throno Dei omnes sancti clamant. Vindica Domine, sanguinem sancto-
 rum tuorum, qui effusus est.

V. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ad societatem civium super-
 norum perducat nos Rex Angelorum. *R.* Amen.

Lectio ix.

Tunc adimpletum est, quod dictum est per Jeremiam Prophetam, dicentem: Vox in Rama audita est, ploratus & ululatus multus, Rachel plorans filios suos. De Rachel natus est Benjamin, in cujus tribu non est Bethlehem. Quiritur ergo, quomodo Rachel filios Judae, id est Bethlehem, quasi suos ploret. Respondi-

bimus breviter, quia sepulta sit juxta Bethlehem in Ephrata: & ex materno corpusculi hospitio matris nomen acceperit. Sive quoniam Juda & Benjamin duae tribus junctae erant: & Herodes praeceperat non solum in Bethlehem interfici pueros, sed & in omnibus finibus ejus. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

Nonum Responsorium ponitur, quia Te Deum, non dicitur nisi hoc Festum veniat in Dominica.

R. Isti, qui amicti sunt stolis albis, qui sunt, & unde venerunt? Et dixit mihi: * Hi sunt, qui venerunt de tribulatione magna, & laverunt stolas suas, & dealbaverunt eas in sanguine Agni. *V.* Vidi sub altare Dei animas interfecto-
 rum propter verbum Dei, & propter testimonium quod habebant. Hi sunt, qui venerunt de tribulatione magna, & laverunt stolas suas, & dealbaverunt eas in sanguine Agni.

272 In fest. SS. Innocent.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Hi sunt qui venerunt de tribulatione magna, & laverunt stolas suas, & dealbaverunt eas in sanguine Agni.

AD LAUDES.

Versus.

Deus in adiutorium meum intende. *R.* Domine ad adiuvandum me festina. Gloria Patri. Sicut erat. Alleluia.

Ana. Herodes iratus occidit multos pueros in Bethlehem Judæ civitate David.

Psalm. Dominus regnavit. *cum reliquis.* 69. *Ana.* A bimatu & infra, occidit multos pueros Herodes propter Dominum. *Ana.* Angeli eorum semper vident faciem Patris.

Ana. Vox in Rama audita est, ploratus & ululatus, Rachel plorans filios suos. *Psalm.* Sub throno Dei omnes sancti clamant: Vindica sanguinem nostrum Deus noster.

Ca-

In fest. SS. Innocent. 273

Capitulum.

Apoc. 14.

Vidi supra montem Sion Agnum stantem, & cum eo centum quadraginta quatuor millia, habentes nomen ejus, & nomen Patris ejus scriptum in frontibus suis. *R.* Deo gratias.

Hymnus.

Salvete flores Martyrum,
Quos lucis ipso in limine
Christi insecutor sustulit,
Ceum turbo nascentes rosas.
Vos prima Christi victima,
Grex immolatorum tener,
Aram sub ipsam simplices
Palma & coronis luditis.
Iesu, tibi sit gloria,

Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

V. Herodes iratus occidit multos pueros. *R.* In Bethlehem Judæ civitate David.

Ad Benedictus, Antiphona.

Hi sunt, qui cum mulieribus non

M 5

sunt

sunt coinquinati: Virgines enim sunt, & sequuntur Agnum quocumque ierit.

O rēmus.

Oratio.

DEus, cujus hodierna die præconiū Innocentes martyres non loquendo, sed moriendo confessi sunt: omnia in nobis vitiōrum mala mortifica; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, etiam moribus vita fateatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

R. Amen.

Deinde fit commemorat. de Nativitate, Añā. Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis, allelūia, allelūia. *V.* Notum fecit Dominus, allelūia. *R.* Salutare suum, allelūia.

O rēmus.

Oratio.

Concēde quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigeniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccati jugo vetusta servitus tenet.

Pro

Pro S. Stephano, Antiphona.

Stéphanus autem plenus gratia & fortitudine, faciēbat signa magna in pópulo. *V.* Sepeliérunt Stéphanum viri timorati. *R.* Et fecerunt planctum magnum super eum.

O rēmus.

Oratio.

DE A nobis, quæsumus Domine, imitari quod colimus, ut discamus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebramus, qui novit etiam pro persecutoribus exorare Dominum nostrum.

Pro S. Joanne, Antiphona.

Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit: beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. *V.* Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his. *R.* Et scimus quia verum est testimonium ejus.

O rēmus.

Oratio.

Ecclēsiā tuam, Domine, benignus illustra: ut beati Joannis Apóstoli tui & Evange-

m 6

lis-

listæ illuminata doctrinis, ad dona
perveniat sempiterna. Per Domi-
num nostrum Jesum Christum Fi-
lium tuum: qui tecum vivit & reg-
nat. *R.* Amen.

V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum
spiritu tuo. *V.* Benedicamus Dó-
mino. *R.* Deo grátias. *V.* Fidélium
animæ per misericórdiam Dei re-
quiescant in pace. *R.* Amen.

AD PRIMAM.

Pater noster. Ave María. Credo.

Post v. Deus in adjutórium.

*G*loria Patri, & *Hymn.* Jam lucis
orto sidere, ut *suprà fol.* 84.

Ana. Heródes irátus. *Psalmi.* Deus
in nomine tuo. *R.* eáti immaculáti.

& *R.* etribue.

Ana. Heródes irátus occídít multos
púeros in Bethlechem Judæ civitatē
David. *Capitulum.* Regi seculó-
rum, cum reliquis ut *suprà in testo*
Narivitatís D. mini. 90.

*Pro Lectione brevi dicitur Capi-
tulum Nonæ hujus Festi.*

AD

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave María.

Post v. Deus in adjutórium.

*G*loria Patri, & *Hymn.* Nunc
sancte nobis Spíritus, ut *suprà.* 94.

Ana. A bimatu. *Psalmi.* Legem
pone. Memor esto. Bonitatem fe-
cisti, *ibid. fol.* 95. *Ana.* A bimatu
& infra occídít multos púeros He-
ródes propter Dóminum.

Capitalum. *Apoc.* 14.

*V*idi supra montem Sion Ag-
num stantem, & cum eo
centum quadraginta quatuor millia,
habéntes nomen ejus, & nomen Pa-
tris ejus scriptum in frontibus suis.

R. breve. Lætamini in Dómino,

* Et exultáte justi. Lætamini in
Dómino, & exultáte justi. *V.* Et
gloriamini omnes recti corde. Et
exultáte justi. *G*loria Patri, & Fí-
lio, & Spíritui sancto. Lætamini in
Dómino, & exultáte justi. *V.* Exul-
tent justi in conspéctu Dei. *R.* Et
delecténtur in lætítia.

V. Dó-

278 **In fest. SS. Innocent.**

Y. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O rēmus,

Oratio.

Deus, cujus hodierna die præconium Innocentes martyres non loquendo, sed moriendo confessi sunt: omnia in nobis vitiōrum maia mortifica; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, etiam moribus vita fateatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum. **R.** Amen.

Y. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo. **V.** Benedicāmus Domino. **R.** Deo gratias. **V.** Fideliū animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. **R.** Amen.

AD SEXTAM.

Pater noster. **A**ve Maria.

Post Y. Deus in adiutorium.

Gloria Patri, & **Hymn.** Rector potens verax Deus, **ut supra**
icl. 107.

Antiphona. Angeli eorum. **Psalmi**
Defecit. Quomodo dilexi. Iniquos odio

In fest. SS. Innocent. 279

odio habui, **ut ibidem supra** 103.

Ana. Angeli eorum semper vident faciem Patris.

Capitulum.

Apoc. 14.

Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Virgines enim sunt. Hi sequuntur Agnum quocumque ierit.

R. br. Exultent justi, * In conspectu Dei. Exultent justi in conspectu Dei. **V.** Et delectentur in lætitia. In conspectu Dei. **G**loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Exultent justi in conspectu Dei. **V.** Justi autem in perpetuum vivent. **R.** Et apud Dominum est merces eorum. **V.** Dominus vobiscum.

Oratio. Deus, cujus hodierna, **ut supra ad Tertiam.** 278.

AD NONAM.

Pater noster. **A**ve Maria.

Post Y. Deus in adiutorium.

Gloria Patri. & **Hymn.** Rerum Deus tenax vigor, **ut supra f. 109.**

Ana. Sub throno Dei. **Psalm.** Mi-

ra-

280 In fest. SS. Innocent.

rabilia testimonia tua. & clamavi in toto corde meo. Principes persecuti sunt, ut ibid. fol. 110. Ana. Sub throno Dei omnes sancti clamant: Vindica sanguinem nostrum Deus noster.

Capitulum.

Apoc. 14.

Hempti sunt ex hominibus primitiæ Deo, & Agno, & in ore ipsorum non est inventum mendacium: sine macula enim sunt ante thronum Dei.

R. br. Justi autem, * In perpetuum vivent. Justi autem in perpetuum vivent. V. Et apud Dominum est merces eorum. In perpetuum vivent. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Justi autem in perpetuum vivent. V. Exultabunt sancti in gloria. R. Lætabuntur in cubilibus suis. V. Dominus vobiscum.

Oratio. Deus, cujus hodierna. ut supra ad Tertiam. 278.

Ad Vesperas, Antiphona.

Tecum principium. cum reliquis
An-

In fest. SS. Innocent. 281

Antiphonis & Psalmis de Nativitate. 149.

Capitulum. Vidi supra montem.

Hymnus. Salvete flores Martyrum. 273. V. Sub throno Dei omnes sancti clamant. R. Vindica sanguinem nostrum Deus noster.

Ad Magnificat, Antiphona.

Innocentes pro Christo infantes occisi sunt, ab iniquo rege lactentes interfecit: ipsum sequitur Agnum sine macula, & dicunt semper: Gloria tibi Domine.

Orémus.

Oratio.

Deus, cujus hodierna die præconium Innocentes martyres non loquendo, sed moriendo confessi sunt: omnia in nobis vitiorum mala mortifica; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, etiam moribus vita fateatur. Per Dominum nostrum. Amen.

Deinde fit commemor. S. Thomæ Cantuariensis, nisi fuerit Sabbatum.
Ana. Iste sanctus pro lege Dei sui

cer-

certavit usque ad mortem, & à verbis impiòrum non tímuit: fundatus enim erat supra firmam petram. *Gloria* & honòre coronasti eum Domine. *R.* Et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Orémus.

Deus, pro cuius Ecclesia gloriòsus Pòntifex Thomas gladiis impiòrum occubuit: præstamus quæsumus; ut omnes, qui ejus implorant auxiliùm, petitiònis suæ salutarem consequantur effectum.

Et sit commemoratio de Nativitate, Ana. Hódie Christus natus est: hodie Salvator apparuit: hódie in terra canunt Angeli, lætantur Archangeli: hódie exultant justi, cunctes: Gloria in excelsis Deo, alleluia. *Ps.* Notum fecit Dominus, alleluia. *R.* Salutare suum, alleluia.

Orémus.

Concede quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigénitui nova per carnem nativitas liberet,

Oratio.

ret, quos sub peccati jugo vetusta sérvitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona.

Sepeliérunt Stéphanum viri timorati, & fecerunt planctum magnum super eum. *Ps.* Stéphanus vidit cœlos apértos. *R.* Vidit & introivit: beátus homo, cui cœli patébant.

Orémus.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Domine, imitari quod còlimus, ut discamus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebrâmus, qui novit étiam pro persecutòribus exorare Dòminum nostrum Jesum Christum.

Pro S. Joanne, Antiphona.

Exiit sermo inter fratres, quòd discipulus ille non móritur: & non dixit Jesus, Non móritur; sed, Sic eum volo manère, donec véniam. *Ps.* Valdè honorandus est beátus Joannes. *R.* Qui supra peccatus Domini in cœna recubuit.

Oré-

Orémus.

Oratio.

Ecclesiam tuam, Domine, benignus illustra: ut beati Joannis Apostoli tui & Evangelistæ illuminata doctrinis, ad dona perveniat sempiterna. Per Dominum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo. **V.** Benedicamus Domino. **R.** Deo gratias. **V.** Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. **R.** Amen.

Si festa Nativitatis Domini, sancti Stephani, S. Joannis Evangelistæ, SS. Innocentium, & eorum dies Octavæ venerint in Dominica, ipso die nihil fit de Dominica, sed die proximo post festum Translationis S. Jacobi fit de ea, ut infra. 309.

Si festum S. Thomæ venerit in Dominica, transfertur in secundam Feriam, & in Sabbato post Orationem SS. Innocentium dicitur Antiphona, **V.** & Oratio Domini-

minicæ, quæ paulo infra habetur. 302. Deinde fit commemoratio Octavarum, & in secundis Vesperis Dominicæ fit commemoratio S. Thomæ, & Octavarum.

In secundis Vesperis S. Thomæ, Antiphonæ, & Psalmi de Nativitate. 140. quæ duplicantur. Capitulum & alia de S. Sylvestro, cum commemoratione sancti Thomæ, & Octavarum.

IN FESTO

S. THOMÆ EPISCOPI ET MARTYRIS.

Semiduplex.

AD MATUTINUM.

Pater noster. Ave Mariæ. Credo.

Versus.

Domine labia mea aperies. **R.** Et os meum annuntiabit laudem tuam. **V.** Deus in adiutorium meum intende. **R.** Domine ad adjuvandum me festina. Gloria Patri. Sicut erat. Alleluia.

Invitatorium. Regem Martyrum Dominum, * Venite adoremus.

286 **In festo S. Thomæ**
mus. **Psalmus. Venite, exultemus,**
ut supra. 24.

Hymnus, Antiphonæ (quæ non
duplicantur), Psalmi, Versus, Ab-
solutiones & Benedictiones, ut su-
pra in festo sancti Stephani.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. 20. d

A Mileto Paulus mittens Ephe-
sum, vocavit Majores natu
Ecclesiæ. Qui cum venissent ad
eum, & simul essent, dixit eis:
Vos scitis, a prima die, qua in-
gressus sum in Asiam, qualiter
vobiscum per omne tempus fue-
rim, serviens Domino cum omni
humilitate, & lacrymis, & tenta-
tionibus, quæ mihi acciderunt ex
insidiis Judæorum: quomodo nihil
subtraxerim utilium, quo minus
annuntiarem vobis, & docerem
vos publice, & per domos, testi-
ficans Judæis atque Gentilibus in
Deum pœnitentiam, & fidem in
Do-

Episcopi & Martyr. 287

Dominum nostrum Jesum Chris-
tum. Et nunc ecce alligatus ego
spiritu, vado in Jerusalem, quæ
in ea ventura sint mihi, ignorans:
nisi quod Spiritus sanctus per om-
nes civitates mihi protestatur, di-
cens: Quoniam vincula & tribu-
lationes Jerosolymis me manent.
Sed nihil horum véreor: nec facio
animam meam pretiosiorē quàm
me, dummodò consumam cur-
sum meum, & ministérium verbi,
quod accépi à Domino Jesu, tes-
tificari Evangelium gratiæ Dei. Tu
autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Iste sanctus pro lege Dei sui
certavit usque ad mortem, & à
verbis impiòrum non tímuit: * Fun-
datus enim erat supra firmam pet-
ram. **V.** Iste est qui contempsit
vitam mundi, & pervenit ad cœ-
lestia regna. Fundatus enim erat
supra firmam petram.

V. Jube domine benedicere. **Bene-
dic-**

dictio. Unigenitus Dei Fílius nos benedícere & adjuvâre dignêtur.

R. Amen.

Lectio ij.

ET nunc ecce ego scio, quia amplius non vidébitis faciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quapropter contéstor vos hodiérna die, quia mundus sum à sanguine omnium. Non enim subterfúgi, quominus annuntiarem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, & universo gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit Episcopos, regere Ecclésiám Dei, quam acquisívit sanguine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiônem meam lupi rapaces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exúrgent viri loquéntes perversa, ut abducant discipulos post se. Propter quod vigilate, memóriá retinéntes, quóniam per triénnium nocte & die non cessávi, cum lá-

cry-

crymis monens unumquémque vestrúm. Tu autem Dómine miserere nobis. *R.* Deo grátias.

R. Justus germinábit sicut lílium:

* Et florêbit in ætérnum ante Dóminum. *ψ.* Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florêbit in ætérnum ante Dóminum.

ψ. Jube domne benedícere. *Benedictio.* Spíritus sancti gratia illútnet sensus & corda nostra.

R. Amen.

Lectio iij.

ET nunc comméndo vos Deo, & verbo gratiæ ipsíus, qui potens est ædificare, & dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus. Argentum & aurum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis: quóniam ad ea quæ mihi opus erant, & his qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, oportet suscípere infirmos, ac me-

n

mi-

minisse verbi Domini Jesu , quoniam ipse dixit : Beatius est magis dare , quam accipere . Et cum hac dixisset , positis genibus suis oravit cum omnibus illis . Magnus autem fletus factus est omnium : & procumbentes super collum Pauli , osculabantur eum , dolentes maxime in verbo quod dixerat , quoniam amplius faciem ejus non essent visuri . Et deducebant eum ad navem . Tu autem Domine miserere nobis .

R. Deo gratias.

R. Iste cognovit justitiam & vidit mirabilia magna , & exoravit Altissimum : * Et inventus est in numero sanctorum . V. Iste est qui contempsit vitam mundi , & pervenit ad caelestia regna . Et inventus est in numero sanctorum . Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto . Et inventus est in numero sanctorum .

In

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Thomas , Londini in Anglia natus , Theobaldo successit Cantuariensi Episcopo : & qui antea in administrando Cancellariae munere praeclare se gesserat , in Episcopali officio fortis & invictus fuit . Cum enim Henricus Secundus Angliae rex , convocatis ad se Episcopis & proceribus regni , leges ferret utilitati ac dignitati Ecclesiae repugnantes , adeo constanter obstitit regiae cupiditati , ut neque pollicitationibus , neque terroribus , de sententia decedens , proxime conjiciendus in carcerem clam recesserit . Inde propinqui ejus omnis aetatis ejecti , amici , fautores omnes , iis , quibus per aetatem licerat , jurjurando adstrictis , universos Thomam adituros , si fortasse miserabili suorum calamitatis aspectu moveretur , qui a sancto proposito privatis incommodis deterreri minime potuit .

N. 2

tuis-

tuisset. Non respexit carnem aut sanguinem, neque ullus in eo humanitatis sensus pastoralis officii constantiam labefactavit. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & a seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

V. Descenditque cum illo in fossam: & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit illi claritatem æternam.

V. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ. *R.* Amen.

Lectio v.

Contulit igitur se ad Alexandrum Tertium Pontificem, a quo benigne acceptus est: & inde profectus, monachis Pontiniacensis monasterii Cisterciensis Ordinis ab eodem commendatus. Quod ut cognovit Henricus, missis ad con-

ven-

ventum Fratrum Cisterciensium minacibus litteris, Thomam è Pontiniaco monasterio exturbare conatur. Quare vir sanctus veritus ne sua causa mali aliquid Cisterciensis familia pateretur, sponte discessit, & Ludovicum Galliarum regem, ejus invitatu convenit: ubi tamdiu fuit, quoad Pontifice Maximo, & ipso rege agentibus, ab exilio summa totius regni gratulatione revocatur. Qui dum boni pastoris officium securus exequitur, ecce calumniatores ad regem deferunt, eum multa contra regnum & publicam quietem moliri: ut propterea sæpius conquereretur rex, se in suo regno cum uno sacerdote pacem habere non posse. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Desiderium animæ ejus tribuisti ei Domine, * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. *V.* Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite

n 3

ejus

ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate labiõrum ejus non fraudasti eum.

V. Jube domne benedicere. *Benedictio* Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris. *R.* Amen.

Lectio *vj.*

EX qua regis voce nefarii satellites sperantes gratum se regi facturos, si Thomam è medio tollerent, clam convenientes Cantuariam, Episcopum in templo Vespertinis Horis operam dantem aggreduuntur. Qui clericis templi aditus præcludere conantibus accurrens, ostium aperuit, illis usus verbis ad suos: Non est Dei Ecclesia custodienda more castrorum: & ego pro Ecclesia Dei libenter mortem subibo. Tum ad milites: Vos Dei jussu cavete, ne cupiam meorum noceatis. Deinde flexis genibus, Deo, beatæ Mariæ, sancto Dionysio, & reliquis sanctis, ejus Ecclesiæ patronis, Ecclesiam & seipsum com-

commendans, sacrum caput eadem constantia, qua iniquissimi Regis legibus resisterat, impio ferro præcidendum obtulit, quarto Kalendas Januarii, anno Domini millesimo centesimo septuagesimo primo: cujus cerebro respersum est totius templi pavimentum. Quem multis postea illustrem miraculis idem Alexander Pontifex retulit in Sanctorum numerum. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus.

V. Cibavit illum Dominus panem vitæ & intellectus: & aqua sapientia salutaris potavit illum. Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus.

Lectio sancti Evangelii secundum
Joannem.

Lectio vij. Cap. 10. b

IN illo tempore: Dixit Jesus
Pharisæis: Ego sum pastor
bonus. Bonus pastor animam suam
dat pro óvibus suis. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis
Chrysóstomi.

Homilia 59. in Joannem.

Magnum quiddam, dilectissi-
mi, magnum, inquam, est
Ecclesiæ prælatio, & quæ multa
índiget sapiéntia & fortitúdine, qua-
lem Christus propósuit: ut animam
pro óvibus ponâmus, & numquam
illas deserâmus, ut lupo generosè
resistâmus. Hæc enim inter pastô-
rem & mercenarium est differentia.
Alter propriæ, contéptis óvibus:
alter, sua contépta, óvium sem-
per salutí invígilat. Pastôris ergo
exémpló demonstrato, deceptóres
duos méminit: furem mactantem
&

& rapiéntem oves; & mercenarium
permitténtem, neque defendentem
commíssas. Tu autem Domine mi-
serere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Coróna áurea super caput ejus,
* *Expréssa signo sanctitátis, gloria
honóris, & opus fortitúdinis.* Quó-
niam prævenísti eum in benedictio-
nibus dulcédinis, posuísti in capite
ejus corónam de lapide pretiósó.
Expréssa signo sanctitátis, gloria
honóris, & opus fortitúdinis.

y. Jube domne benedícere. *Bene-
dícitio.* Cujus festum cólimus, ipse
intercêdat pro nobis ad Dominum.
R. Amen.

Lectio viij.

Quod superiori témpore Eze-
chiel his verbis insectâus
est: *Væ* pastóribus Israel: nonne
pascébant semetípsos? nonne gre-
ges pascúntur à pastóribus? Sed illi
contrárium faciébant, quod máxi-
mæ malítie genus est, & plurimô-
rum causa malórum. Idcirco inquit:

Neque quod abjectum erat, reducēbant: neque quod perierat, quærēbant: neque confractum alligābant, neque infirmum consolidābant: quoniam se, non gregem pascebant. Idem & Paulus aliis verbis significat: Omnes quæ sua sunt, quærunt, non quæ Jesu Christi. Tu autem Domine miserere nobis.

* Deo grāτίας.

R. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas iudicium non timuit, nec terrēnæ dignitatis gloriā quæsivit, sed ad cœlestia regna pervēnit. V. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostēdit illi regnum Dei. Qui minas iudicium non timuit, nec terrēnæ dignitatis gloriā quæsivit, sed ad cœlestia regna pervēnit. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Qui minas iudicium non timuit, nec terrēnæ dignitatis gloriā quæsivit, sed ad cœlestia regna pervēnit.

Lec-

Lectio ix.

V. Verūm ab utroque se dissidēre ostēdit Christus: ab illis quidem, qui in aliorum pernīciem veniunt, cūm dicat, se propterea venisse, ut vitam haberent, & abundantius haberent: ab his autem, qui oves à lupis rapi negligēbant, dicēdo se propter eas animam pōnere, ne oves perirent. Nam cūm Judæi ipsum interimere vellent, non propterea dēstitit à doctrīna, neque credētes tradidit, sed pēstitit, & pētulit mortem: idēo frequēter inquit: Ego sum pastor bonus. Quæ cum nullo niti testimonio viderētur (quōd enim pōneret animam suam, non multo post re monstrātum est: quōd autem vitam haberent, & abundantius haberent, eventurum erat in futuro sēculo) alterum ab altero confirmat. Tu autem Dōmine miserere nobis. R. Deo grāτίας.

T e Deum laudāmus. 65.

N 6

AD

300 In festo S. Thomæ
AD LAUDES.

Versus.

DEus in adiutorium meum
intende. R. Domine ad ad-
juvandum me festina. Gloria Pa-
tri, & Filio. Sicut erat. Allelúia.

Añá. Qui me confessus fuerit coram
hominibus, confitebor & ego eum
coram Patre meo.

Psalm. Dominus regnavit. **cum**
reliquis. 69. **Añá.** Qui sequitur me,
non ambulat in tenebris, sed habê-
bit lumen vitæ, dicit Dominus.

Añá. Qui mihi ministrat, me se-
quatur: & ubi ego sum, illic sit &
minister meus.

Añá. Si quis mihi ministraverit, ho-
nificabit eum Pater meus, qui
est in cœlis, dicit Dominus.

Añá. Volo Pater, ut ubi ego sum,
illic sit & minister meus.

Capitulum. Jacobi 1. b

Beatissimus vir, qui suffert tenta-
tionem: quoniam cum proba-
tus fuerit, accipiet coronam vitæ,
quam

Episcopi & Martyr. 301
quam repromisit Deus diligentibus
se. R. Deo grátias.

Hymnus.

Invicte martyr, unicum
Patris secutus Filium,
Victis triumphas hostibus,
Victor fruens cœlestibus.

Tui precatus munere
Nostrum reatum dilue;
Arcens mali contagium,
Vitæ repellens tædium.

Soluta sunt jam vincula
Tui sacrati corporis:
Nos solve vinculis sæculi
Dono superni Numinis.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spiritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

v. Justus ut palma florêbit. R. Sicut
cedrus Libani multiplicabitur.

Ad Benedictus, Antiphona.

Qui odit animam suam in hoc
mundo, in vitam æternam custodit
eam.

O. rê-

O rēmus.

Oratio.

DEus, pro cuius Ecclesia gloriōsus Pōntifex Thomas glādiis impiōrum occūbit: præsta quæsumus; ut omnes, qui ejus implorant auxiliū, petitiōnis suæ salutārem consequāntur effectum. Per Dominum. *R.* Amen.

Et fiunt commemoraciones de Octavis.

De Nativitate, Antiphona.

Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis, alleluia, alleluia.

V. Notum fecit Dominus, alleluia.

R. Salutare suum, alleluia.

O rēmus.

Oratio.

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigeniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccati jugo vetusta servitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona.

Stēphanus autem plenus grātia & fortitudine, faciēbat signa magna in

in pōpulo. *V.* Sepeliērunt Stēphanum viri timorati. *R.* Et fecērunt planctum magnum super eum.

O rēmus.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Domine, imitari quod colimus, ut discāmus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebrāmus, qui novit etiā pro persecutōribus exorāre Dominum nostrum.

Pro S. Joanne, Antiphona.

Iste est Joānes, qui supra pectus Domini in cœna recūbit: beātus Apōstolus, cui revelāta sunt secreta cœlestia.

V. Hic est discipulus ille, qui testimonium pēhibet de his. *R.* Et scimus quia verum est testimonium ejus.

O rēmus.

Oratio.

Ecclēsiā tuā, Domine, benignus illūstra: ut beati Joānis Apōstoli tui & Evangelistæ illuminata doctrinis, ad dona pervēniat sempiterna.

Pro

Pro SS. Innocentibus, Antiphona.

Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Virgines enim sunt, & sequuntur Agnum quocumque ierit.

V. Heródes irátus occídít multos púeros. **R.** In Bethlehem Judæ civitáte David.

Orémus.

Oratio.

DEus, cujus hodierna die præcónium Innocéntes martyres non loquendo, sed moriendo confessi sunt: omnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, étiam moribus vita fateatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus. **R.** Amen.

V. Dominus vobíscum. **R.** Et cum spírítu tuo. **V.** Benedicamus Domino. **R.** Deo gratias. **V.** Fidélium animæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. **R.** Amen.

AD

AD PRIMAM.

Pater noster. **A** ve María. **C**redo.

Post V. Deus in adiutorium. **G**loria Patri, & **Hymn.** Jan lucis orto sidere. 84.

Ana. Qui me confessus. **Psalmi.** Deus in nómine tuo. **B**éati immaculati. & **R**etríbie. 85. **Ana.** Qui me confessus fuerit coram hominibus, confitêbor & ego eum coram Patre meo.

Capitulum. **R**egi seculórum. cum reliquis, ut suprâ in festo Nativitatis Domini. 90.

Pro Lectione brevi dicitur Capitulum Nonæ.

AD TERTIAM.

Pater noster. **A** ve María.

Post V. Deus in adiutorium. **G**loria Patri. & **Hymn.** Nunc sancte nobis Spíritus. ut suprâ. 94.

Ana. Qui sequitur me. **Psalmi.** Legem pone. **M**emor esto. **B**onitatem fecisti. **ibidem folio** 95.

Ana. Qui sequitur me, non ambu-

bulat in ténébris, sed habébit lumen vitæ, dicit Dominus.

Capitulum. Jacobi 1. b

BEátus vir, qui suffert tentationem: quóniam cum probátus fuerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

R. b. Gloria & honore, * Coronasti eum Domine. Gloria & honore coronasti eum Domine. *ψ.* Et constituísti eum super opera mánuum tuárum. Coronasti eum Domine. Gloria Patri, & Fílio & Spirítui sancto. Gloria & honore coronasti eum Domine. *ψ.* Posuísti Domine super caput ejus. *R.* Corónam de lapide pretioso.

ψ. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spirítu tuo.

O rēmus.

Oratio.

DEus, pro cuius Ecclesia gloriósus Pontifex Thomas gládiis impiórum occubuit: præsta quæsumus, ut omnes, qui ejus impló-

plorant auxílium, petitiónis suæ salutárem consequantur effectum. Per Dóminum nostrum Jesum Christum. *R.* Amen.

ψ. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spirítu tuo. *ψ.* Benedicámus Domino. *R.* Deo gratias. *ψ.* Fidélium animæ per misericórdiam Dei requiéscent in pace. *R.* Amen.

A D S E X T A M.

Pater noster. Ave María.

Post ψ. Deus in adjutórium.

Gloria Patri. & *Hymn.* Rector potens verax Deus. *ut supra* 102.

Antiphona. Qui mihi ministrat.

Psalmi. D efêcit. Q uo modo diléxi.

Iníquos odio hábui. *ut ibidem.* 103.

Aña. Qui mihi ministrat, me sequátur: & ubi ego sum, illic sit & mínister meus.

Capitulum.

Eccli. 15.

Cibávit illum pane vitæ & intellectus, & aqua sapiéntiæ salutaris potávit illum Dóminus Deus noster.

R. br.

R. br. Posuisti Dómine, * Super caput ejus. Posuisti Dómine super caput ejus. *ψ.* Corónam de lapide pretioso. Super caput ejus. *G*loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Posuisti Dómine super caput ejus. *ψ.* Magna est glória ejus in salutari tuo. *R.* Glóriam & magnum decorem impones super eum. *ψ.* Dominus vobiscum. *Oratio.* Deus pro cuius Ecclesia. *sup. ad Tertiam* 306.

A D N O N A M.

*P.*ater noster. *A*ve María.

Post ψ. Deus in adiutorium. *G*loria Patri. & *Hymn.* Rerum Deus tenax vigor. *ut supra* f. 109. *Ana.* Volo Pater. *Psalmi* Mirabilia testimonia tua. *O*lamávi in toto corde meo. *P*rincipes. *Ana.* Volo Pater, ut ubi ego sum, illic sit & minister meus.

Capitulum. *Eccli.* 39.

Justus cor suum tradidit ad vigilandum diluculo ad Dominum, qui fecit illum, & in
cons-

conspéctu Altissimi deprecabitur. *R. br.* Magna est glória ejus, * In salutari tuo. Magna est glória ejus in salutari tuo. *ψ.* Glóriam & magnum decorem impones super eum. In salutari tuo. *G*loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Magna est glória ejus in salutari tuo. *ψ.* Justus ut palma florêbit. *R.* Sicut cedrus Libani multiplicabitur. *ψ.* Dominus vobiscum. *Oratio.* Deus, pro cuius Ecclesia. *suprà ad Tertiam.* 306.

Si festum S. Thomæ Cantuariensis venerit in Dominica, transfertur juxta Breve Gregorii XIII. ad Vigiliam Epiphaniæ.

Si Dominica, aut dies in qua ad formam Breviarum fit de ea, venerit ista die, fiet comm. Dominicæ in j. Vesp. & ad Laudes ante comm. Octavarum. In ij. autem Vesperis, post comm. S. Sylvestri fit comm. Dominicæ, & Octavarum.

Quar-

Quando vero fit de Dominica
in die præcedenti, vel in sequenti,
fiet comm. Dominicæ in j. vel in
secundis Vesperis respectivè ante
commemoratur. Octavarum.

IN FESTO

TRANSLATIONIS S. JACOBI APOST.

Et Hispaniarum Patroni.

Duplex majus.

In utrisque Vesperis, Antiphona.
Tecum principium. cum reli-
quis Antiphonis & Psalmis ex se-
cundis Vesperis Nativitatis Domi-
ni. fol. 148.

Capitulum. 1. Cor. 4. b

FRatres, Puto quòd, Deus nos
Apóstolos novísimos ostén-
dit, tamquam morti destinátos:
quia spectaculum facti sumus mun-
do, & Angelis, & homínibus.

B. Deo gratias.

Hymnus.

Defensor alme Hispaniæ
Jacòbe, vindex hóstium,
Tonítrui quem filium

Dei

Dei vocávit Fílius.

Huc cœli ab altis sédibus
Converte dexter lumina,
Audíque læti débitas
Grates tibi quas sólvimus.

Grates refert Hispania,
Felix tuo quæ nómine
Te gloriatur júgiter
Dignâta sacris óssibus.

Tu, cæca nox atque ímpia
Nos cùm tenêret vanitas,
Lucem salútis prímítás
Oris Ibéris ímpetras.

Tu bella cùm nos cíngerent,
Es visus ipso in prælio,
Equòque & ense acérrimus
Mauros furéntes stérnere.

Freti tuo nos pígnore,
Largum tuo te múnere
Rogâmus omnes, ut tuæ
Spe prótegas præsentíæ.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, & almo Spírítu,
In sempitérna sécula. Amen.

v. In

V. In omnem terram exiit sonus eorum. *R.* Et in fines orbis terrarum verba eorum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Misit Herodes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclesia: occidit autem Jacobum fratrem Joannis gladio. *Oratio.*

DEus, qui dispositione mirabili corpus beati Jacobi Apostoli tui de Jerosolymis ad Hispaniam transferri, & in Compostella gloriose sepeliri voluisti: concede quæsumus; ut ejus meritis & precibus in cælesti Jerusalem collocari mereamur. Per Dominum.

Postea fit commemoratio S. Thomæ Cantuariensis, si non contingat transferri, deinde Octavarum, ut infra. 332.

Ad Matutinum, omnia ut in festo S. Joannis Apostoli & Evangelistæ, 199. præter ea, quæ hic habentur propria, & in Laudibus fit commemoratio Octavarum.

In

De Epistola prima beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 4.

SIC nos existimet homo ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei. Hic jam queritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur. Mihi autem pro minimo est ut à vobis judicer, aut ab humano die: sed neque meipsum judico. Nihil enim mihi conscius sum: sed non in hoc justificatus sum: qui autem judicat me, Dominus est. Itaque nolite ante tempus judicare, quoadusque veniat Dominus: qui & illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium: & tunc laus erit unicuique à Deo.

R. Procedens Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Jacobum Zebedæi, & Joannem fratrem ejus, in navi: ** Et vocavit eos: qui statim relictis retibus, & patre, se-*

o

cū-

314 In I. do Translationis
cū sunt Dōminum. ¶ Erant Ja-
cōbus & Joānes fratres in navi
cum Zebedæo patre eōrum, reli-
ciētes rētia sua. Et vocāvit.

Lectio ij.

Hec autem, fratres, transli-
guravi in me & Apōllo,
propter vos: ut in vobis discatis,
ne suprā quā scriptum est, unus
advērsus alterum inflētur pro aliō.
Quis enim te discernit? Quid autem
habes, quod non accepisti? Si au-
tem accepisti, quid gloriāris quasi
non acceperis? Jam saturati estis,
jam divites facti estis: sine vobis
regnatis, & utinam regnētis, ut &
nos vobiscum regnēmus. Puto enim
quod Deus nos Apōstolos novissi-
mos ostēdit, tamquam morti des-
tinatos: quia spectāculum facti su-
tam mundo, & Angelis, & homi-
nibus. ¶ Vocāvit ad se Dōminus
Jacōbum Zebedæi, & Joānem
fratrem Jacōbi, & fecit ut essent
secum inter duodecim; & ut mīte-
te-

S. Jacobi Apōstoli. 315
teret eos predicāre. ¶ Et impōsuit
eis nōmina, Boanērges, quod est,
filii tonitruī. ¶ In omnem terram
exiit sonus eōrum, & in fines or-
bis terræ verba eōrum. Et impōsuit.

Lectio iij.

Nos stulti propter Christum,
vos autem prudentes in
Christo: nos infirmi, vos autem
fortes: vos nobiles, nos autem
ignobiles. Usque in hanc horam, &
esurimus, & sitimus, & nudi su-
mus, & colaphis cedimur, & ins-
tabiles sumus, & laborāmus ope-
rāntes manibus nostris: maledici-
mur, & benedicimus, persecutiō-
nem patimur, & sustinēmus: blas-
phemāmur, & obsecrāmus: tam-
quam purgamenta huius mundi
facti sumus, omnium peripsēma
usque adhuc. Non ut confundam
vos, hæc scribo, sed ut filios meos
charissimos mōneo. Nam si decem
millia pædagogōrum habeātis in
Christo, sed non multos patres.
o 2 Nam

Nam in Christo Jesu per Evangelium ego vos genui.

R. Cum venisset Jesus in domum principis Synagogæ, * Non permisit intrare secum quemquam, nisi Petrum, & Jacobum, & Joannem, & patrem, & matrem puellæ.

Y. Et dixit: Nolite flere, non est mortua puella, sed dormit. Non permisit. Gloria Patri. Non.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Compostellanæ Ecclesiæ monumentis traditur, sancti Jacobi Zebedæi filii corpus ex urbe Jerosolyma per vastissimum mare, singulari Dei providentia advectum, ad extremas Hispaniæ oras appulisse. Cùmque in Iriæ Flaviæ, quod est Gallæciæ oppidum, portu primùm constitisset, non longè ab eo portu, in loco qui nunc Compostella dicitur, conditum, ob frequentes persecuciones, longo tempore latuisse. Sacrum hunc thesaurum

rum Alphonso Rege Legionis, qui ob insignem pudicitiam Castus dictus est, divinitus indicatum, idem Rex insigni Basilica, aliisque donis exornâvit.

R. Assumpsit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem fratrem ejus, & duxit illos in montem excelsum seorsum: * Et transfiguratus est ante eos. *Y.* Et ecce apparuerunt illis Moyses & Elias cum eo loquentes. Et transfiguratus.

Lectio v.

AB eo tempore multis magnisque miraculis sancti Jacobi memoria nobilitari coepta est. Ipse etiam gloriösus Apostolus in difficillimis præliis palam se conspiciendum præbens, Hispanos adversus infideles pugnantes mirificè juvit. Quare factum est, ut universa Hispania sanctum Jacobum præcipuum sibi Patrönum divino munere concessum, adsciverit, & usque ad hanc diem in primis coluerit.

Cæterum tanti Apóstoli crebra miracula non modo intra Hispánias, sed in ómnibus étiam Christiánis provinciis celebrata, fecerunt, ut quemádmódum Jerosólymam ad sepulchrum Domini, & Romam ad Apóstolorum limina, sic étiam Compostéllam ad sancti Jacóbi reliquias úndique cónfluant religiõnis & voti causa, ex toto Christiáno orbe peregrini.

R. Potéstis bibere cálicem quem ego bibo? aut baptísimo, quo ego baptízor, baptizari? dixit Jesus Jacóbo & Joánni filiis Zebedæi: * At illi dixerunt ei, Póssumus. **V.** Cálicem quidem, quem ego bibo, bibétis, & baptísimo, quo ego baptízor, baptizabímmini. At illi.

De Expositiõne S. Augustini Episc. super Psalmum octogésimum sextum. **Lectio vj.**

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: díligit Dominus portas Sion. Quare sunt fundaménta Após-

Apóstoli & Prophétæ? Quia eõrum auctóritas portat infirmitátem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intrámus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis: & cum per ipsos intrámus, per Christum intrámus. Ipse est enim jánuá. Et cum dicúntur duódecim portæ Jerusalelem, & una porta Christus, & duódecim portæ Christus, quia in duódecim portis Christus: & ídeo duodenárius numerus Apóstolorum. Sacraméntum magnum hujus duodenárii significatio est numeri. Sedébitis, inquit, super duódecim sedes, judicántes duódecim tribus Israel.

R. Assumpsit Jesus Petrum, & Jacóbum, & Joánnem secum, & cœpit pavere, & tædere. * Et ait illis: Tristis est ánima mea usque ad mortem. **V.** Sustinète híc, & vigilate mecum. Et ait illis. **G**loria Patri & Filio. **S**icut erat. Et ait illis.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 20. c*

In illo tempore: Accessit ad Jesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia S. Joannis Chrysost.

Homilia 66. in Matthæum.

Non turbetur quisquam, si a deo imperfectos dicimus Apostolos fuisse: nondum enim mysterium crucis erat consummatum, nondum gratia Spiritus in corda ipsorum infusa. Quod si virtutem ipsorum discere cupis, quales post datam gratiam Spiritus fuerint, considera, & videbis omnem ab illis peruersam affectionem fuisse superatam. Hac enim de causa eorum modo imperfecto revelatur, ut aperte percipere possis, quales subito per gratiam effecti fuerunt. Quod igitur nihil spiritale petebant, nec

nec de cœlesti regno quidquam cogitabant, perspicuum est. Sed tamen inspiciamus etiam quomodo accedant, & quid dicant. Voluimus, inquit, ut quodcumque petierimus, facias nobis. Ad quod Christus: Quid vultis? respondit; non ignorans certe, sed ut eos respondere cogat, & ulcus detegat, & ita medicamentum apponat.

R. Misit Herodes rex manus ut affligeret quosdam de Ecclesia: * Occidit autem Jacobum fratrem Joannis gladio. **ψ.** Ecce ego mitto ad vos Prophetas, & sapientes, & scribas, & ex illis occidētis. Occidit.

Lectio viij.

Illi vero cum erubescerent, & verecundia prohiberentur, quoniam humanum affectu eò devenerant, seorsum ab aliis discipulis Christum accipientes, interrogaverunt. Progressi sunt enim, inquit, ne illis manifesti fierent: & ita demum ea quæ volebant, dixerunt.

Volébant autem , ut ego conjicio , quóniam super duodecim sedes sessuros discipulos audierunt , primatum hujus consessus impetrare ; & præponi quidem se cæteris sciébant. Petrum vero sibi præferri formidantes , dicere ausi sunt : Dic ut unus à dextris , alter à sinístris sédeat. Et urgent dicétes : Dic. Quid igitur ipse ? ut significáret eos nihil pétere spiritale , sed nec scire quidem quid póstulent : non enim pétere audérent , si scirent : Nescítis , ait , quid petátis : nescítis quàm magnum hoc sit , quàm mirabile , ac ipsas superiores excédens virtútes.

R. Iste est , qui ante alios Apóstolos primus plantávit Ecclésiám sanguine suo : * Cujus corpus in Gallæciam delatum , per totum orbem glória illustrátur. **V.** O sídus , ò decus Hispaniæ , sancte Jacóbe Apóstole , intercède pro nobis ad Deum qui te elegit. Cujus. Glória Patri. Cujus.

Si

- Si Dominica , aut dies in quo ad formam Breviarii fit de ea , venerit isto die , Lectio nona legitur de Homilia Dominicæ.

Lectio ix.

ET adjécit : Potéstis bíbere calicem , quem ego bibiturus sum , & baptísimo , quo ego baptízor , baptizári ? Perpéndis , quómódò statim ab hac opinióne ipsos remóvit , contraria eis dísserens. Nam vos , inquit , de honoribus & de coronis mecum agitis : ego vero de luctamine atque sudore díssero. Non præmiórum hoc tempus est , nec illa gloria mea modo apparébit : sed cædis ac periculórum tempus præsens est. Péspice autem qualiter ipso interrogatiónis modo & hortátur & állicit. Non enim dixit : Potestísne cædem subíre , potestísne vestrum effundere sanguinem ? sed , Quonam pacto potéstis bíbere calicem ? Deínde álliciens , inquit , Quem ego bibiturus

06

TUS

324 **In festo Translationis**
rus sum : ut ipsa cum eo commu-
nicatione laborum promptiores red-
derentur.

Te Deum laudamus. 65.

AD LAUDES,

& per Horas, Antiphona.

Accessit ad Jesum mater fili-
orum Zebedæi cum filiis suis,
adorans & petens aliquid ab eo.

Psalmus. Dominus regnavit. cum
reliquis de Laudibus, ut in Festo
Nativitatis Domini. 69.

Antiphona. Dic, ut sédeant hi duo
filii mei, unus ad dexteram tuam,
& unus ad sinistram in regno tuo.

Antiphona. Potestis bibere calicem,
quem ego bibiturus sum? Dicunt
ei: Possumus. **Ana.** Calicem qui-
dem meum bibetis: sedere autem
ad dexteram meam & ad sinistram,
non est meum dare vobis, sed qui-
bus paratum est à Patre meo.

Antiphona. Quicumque voluerit
inter vos major fieri, sit vester
minister.

Ca-

S. Jacobi Apostoli. 325

Capitulum. 1. Cor. 4. b

Fratres, Puto quòd Deus
nos Apostolos novissimos os-
tendit, tamquam morti destinatos:
quia spectaculum facti sumus mun-
do, & Angelis, & hominibus.

R. Deo grátias.

Hymnus.

Jesu salus mortalium,
Nobis ades, dum dicimus
Laudes Patrono Hispaniæ,
Tuam canentes glóriam.

Laudandus hic est únice,
Quòd primus in certamine
Apostolis ex omnibus
Pro te profudit sanguinem.

Tui beatus pluribus
Notis amoris máximi,
Quòd testis usque interfuit
Recónditis mysteriis:

Seu vi poténtis dexteræ
Surgit Jairi filia,
Quando in patèrnis ædibus
Est excitata ab ínferis:

Seu vultus, ut sol, spléndidus,

Et

326 In festo Translationis

Et vestis, ut nix, cándida,
Thabôris alto in vertice
Signum tuæ dant glóriæ:

Seu monte olivis cónsito,
Angôris est index tui
Sudor, tuo de corpore
Ceui gutta manans sanguinis.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spírítu,
In sempiterna sécula. Amen.

V. Annuntiavérunt ópera Dei.

R. Et facta ejus intellexérunt.
Ad Benedictus, Antiphona.

Visitávit nos per sanctum suum
Apóstolum, & fecit salútem de
inimicis nostris, Dominus Deus
noster.

Oratio.

Deus, qui dispositione mirá-
bili corpus beati Jacóbi
Apóstoli tui de Jerosólymis ad
Hispániam transferri, & in Com-
postella gloriósè sepeliri voluísti:
concede, quæsumus; ut ejus mé-
ritis

S. Jacobi Apostoli. 327

ritis & précibus in cœlésti Jeru-
salem collocari mereámur. Per Do-
minum nostrum.

*Et fiunt commemorationes juxta
Rubricam superiùs positam ante
primas Vesperas hujus festi, quæ
habentur fol. 281. & seqq.*

*Hymni, & Psalmi ad Primam,
Tertiam, Sextam, & Nonam di-
cuntur per ordinem, ut in festo Na-
tivitatis Domini. 21. & seq.*

Ad Tertiam Antiphona.

Dic, ut sédeant. *Capitulum. Fra-
tres, Puto quòd Deus, ut su-
pra. 325.*

R. Breve. In omnem terram,

* Exiit sonus eòrum. In omnem.

*V. Et in fines orbis terræ verba
eòrum. Exiit. Glória Patri. In
omnem. V. Constitues eos principes*

*super omnem terram. R. Mémoires
erunt nóminis tui Dómine.*

Ad Sextam, Antiphona.

Potéstis bíbere calicem.

Ca-

Capitulum. 1. Cor. 4. c

TOS stulti propter Christum,
vos autem prudentes in
Christo: nos infirmi, vos autem
fortes: vos nobiles, nos autem
ignobiles. **R.** Deo grátias.

R. breve. Constitues eos príncipes,
* Super omnem terram. Constitues.

Y Mémoires erunt nominis tui Do-
mine. Super. Gloria Patri. Cons-
titues. **Y.** Nimis honorati sunt amí-
ci tui Deus. **R.** Nimis confortátus
est principátus eórum.

Ad Nonam, Antiphona.

Quicumque voluerit.

Capitulum. 1. Cor. 4. d

NAm si decem millia pædago-
gôrum habeâtis in Christo,
sed non multos patres: Nam in
Christo Jesu per Evangelium ego
vos genui. **R.** Deo gratias.

R. breve. Nimis honorati sunt,
* Amíci tui Deus. Nimis. **Y.** Ni-
mis confortátus est principátus eó-
rum. Amíci. Gloria Patri. Nimis.

Y. An-**Y.** Annuntiavérunt ópera Dei.**R.** Et facta ejus intellexérunt.**Ad Vesperas, Antiphona.**

Tecum principium. cum reliquis
**Antiphonis & Psalmis de Nativi-
tate.** 148.

**Capitulum, & Hymnus, ut in
primis Vesperis.** 310.

Y. Annuntiavérunt ópera Dei.**R.** Et facta ejus intellexérunt.**Ad Magnificat, Antiphona.**

O beatum Apóstolum, qui inter
primos eléctus, primus omnium
Apostolôrum Domini calicem bí-
bere méruit! O gloriósum Hispá-
niæ regnum, tali pignore ac patrô-
no munítum, per quem fecit illi
magna, qui potens est, alleluia.

Oratio. Deus, qui dispositiõe
mirabili, ut sup. 326.

**Et fit commemoratio S. Sylves-
tri Papæ & Confessoris, & Octa-
varum, quæ habentur fol. 302.
& secundùm Rubricam suprâ posi-
tam ante primas Vesperas hujus festi.**

DO-

INFRA OCTAVAM NATIVITATIS.

In secundis Vesperis S. Thomæ,
quando non reperit in Dominica,
Antiphona. Tecum principium,
cum reliquis Antiphonis & Psalmis
de Nativitate: 148.

Capitulum. Galat. 4.

FRatres, Quanto tempore hæres
parvulus est, nihil differt à
servo, cum sit dominus omnium:
sed sub tutoribus & actoribus est
usque ad præfinitum tempus à
patre.

Hymnus.

Jesu Redemptor omnium,
Quem lucis ante originem
Parem Paternæ gloriæ
Pater supræmus edidit:

Tu lumen & splendor Patris,
Tu spes perennis omnium,
Intende quas fundunt preces
Tui per orbem servuli.

Memento, rerum Conditor,
Nostri quod olim corporis,

Sa-

Sacrata ab alvo Virginis
Nascendo, formam sumpseris.

Testatur hoc præsens dies
Currrens per anni circulum,
Quod solus è sinu Patris
Mundi salus adveneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne, quod cœlo subest,
Salutis Auctorem novæ
Novo salutat cantico.

Et nos, beata quos sacri
Rigavit unda Sanguinis,
Natalis ob diem tui
Hymni tributum solvimus.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spiritu
In sempiterna sæcula. Amen.

*. Verbum caro factum est, alle-
luia. &. Et habitavit in nobis, alle-
luia.

Ad Magnificat, Antiphona.

Dum medium silentium tenèrent
omnia, & nox in suo cursu me-
dium iter perageret, omnipotens

ser-

sermo tuus Dómine à regálibus sé-
dibus venit, alleluia.

Orémus.

Oratio.

OMnipotens sempitérne Deus,
dirige actus nostros in be-
neplácito tuo: ut in nomine dilécti
Fílii tui mereámur bonis opéribus
abundare. Qui tecum vivit & reg-
nat in unitáte Spíritus sancti Deus,
per omnia sécula seculórum.

R. Amen.

Deinde fit commemor. S. Thomæ,

Añã. Qui vult venire post me,
ábneget semetípsum, & tollat cru-
cem suam, & sequâtur me. *ψ* Jus-
tus ut palma florêbit. R. Sicut ce-
drus Libani multiplicábitur.

Orémus.

Oratio.

DEus, pro cuius Ecclesia
gloriósus Póntifex Thomas
gládiis impiórum occúbuit: præsta
quæsumus; ut omnes, quia ejus
implorant auxiliúm, petitiónis suæ
salutárem consequántur effectum.

De

De Nativitate, Antiphona.

Hódie Christus natus est: hódie
Salvator apparuit: hódie in terra
canunt Angeli, lætantur Archán-
geli: hódie exultant justí, dicétes:
Glória in excélsis Deo, alleluia.
ψ. Notum fecit Dominus, alleluia.
R. Salutare suum, alleluia.

Orémus.

Oratio.

Concède quæsumus omnípo-
tens Deus: ut nos Unigeniti
tui nova per carnem natívitas líbe-
ret, quos sub peccati jugo vetusta
sérvitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona.

Sepeliérunt Stéphanum viri timorati,
& fecérunt planctum magnum su-
per eum. *ψ*. Stéphanus vidit cœ-
los apértos. R. Vidit & introívit:
beátus homo, cui cœli patébant.

Orémus.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Domi-
ne, imitari quod colimus, ut
discamus & inimicos diligere: quia
ejus natalítia celebrámus, qui novit
étiam

étiam pro persecutóribus exorare
Dominum nostrum Jesum Chris-
tum Fílium tuum.

Pro S. Joanne, Antiphona.

Exiit sermo inter fratres, quòd dis-
cipulus ille non móritur: & non
dixit Jesus, Non móritur: sed,
Sic eum volo manêre donec vé-
niam.

✠. Valdè honorandus est beatus
Joannes. R. Qui supra pectus Do-
mini in coena recubuit.

Orémus.

Oratio.

Ecclésiám tuam, Domine,
benígnus illustra: ut beati
Joannis Apostoli tui & Evange-
listæ illuminata doctrínis, ad dona
pervéniat sempitérna.

Pro SS. Innocentibus, Ana.

Innocétes pro Christo infantes
occísi sunt, ab iníquo rege lac-
téntes interfécti sunt: ipsum se-
quuntur Agnum sine macula, &
dicunt semper: Gloria tibi Domine.

✠. Sub throno Dei omnes sancti
cla-

Infra Oct. Nativitat. 335
clamant. R. Vindica sanguinem
nostrum Deus noster.

Orémus.

Oratio.

Deus, cujus hodierna die præ-
cónium Innocétes martyres
non loquendo, sed moriendo con-
fessi sunt: omnia in nobis vitiórum
mala mortífica, ut fidem tuam,
quam lingua nostra loquitur, étiam
móribus vita fateatur. Per Domi-
num nostrum Jesum Christum
Fílium tuum: Qui tecum vivit &
regnat in unitate Spíritus sancti
Deus, per omnia sécula seculórum.
R. Amen.

✠. Dóminus vobiscum. R. Et cum
spíritu tuo. ✠. Benedicámus Do-
mino. R. Deo gratias. ✠. Fidélium
animæ per misericórdiam Dei re-
quiescant in pace. R. Amen.

**Ad Matutinum omnia dicuntur
sicut in die Nativitatis, 41. præter
Antiphonas ad Benedictus, & Mag-
nificat, Orationem, & Lectiones,
& Responsoria.**

Hac

iac nocte ponitur Epistola beati Pauli Apostoli ad Romanos, & de ea & aliis ejus Epistolis legitur usque ad Septuagesimam.

In primo Nocturno.

Incipit Epistola beati Pauli Apostoli ad Romanos.

Lectio j.

Cap. i.

PAulus servus Jesu Christi, vocatus Apostolus, segregatus in Evangelium Dei, quod ante promiserat per Prophetas suos in Scripturis sanctis de Filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum carnem, qui predestinatus est Filius Dei in virtute secundum spiritum sanctificationis ex resurrectione mortuorum Jesu Christi Domini nostri: per quem accepimus gratiam, & Apostolatium ad obediendum fidei in omnibus Gentibus pro nomine ejus, in quibus estis & vos vocati Jesu Christi: omnibus qui sunt Romae dilectis Dei, vocatis sanctis. Gratia vobis & pax à Deo
Pa-

Patre nostro, & Domino Jesu Christo. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Hodie nobis de caelo pax vera descendit: * Hodie per totum mundum melliflui facti sunt caeli.

V. Hodie illuxit nobis dies redemptionis novae, reparationis antiquae, felicitatis aeternae. Hodie per totum mundum melliflui facti sunt caeli.

V. Jube domne benedicere. *Benedictio.* Unigenitus Dei Filius nos benedicere & adjuvare dignetur.

R. Amen.

Lectio ij.

Primum quidem gratias ago Deo meo per Jesum Christum pro omnibus vobis: quia fides vestra annuntiatur in universo mundo. Testis enim mihi est Deus, cui servo in spiritu meo in Evangelio Filii ejus, quod sine intermissione memoriam vestri facio semper in orationibus meis: obsecrans, si quo modo tandem
P ali-

Dominum Christum. *ψ* Ave Maria, gratia plena: Dominus tecum. Beata virgo, cujus viscera meruerunt portare Dominum Christum.

Gloria Patri. Beata virgo, cujus viscera.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Leonis Papæ.

Serm. 9. de Nativit. Domini.

Lectio iv.

EXcêdit quidem, dilectissimi, multumque supereminet humani eloquii facultatem divini operis magnitudo: & inde oritur difficultas fandi, unde adest ratio non tacendi. Quia in Christo Jesu Filio Dei non solum ad divinam essentiam, sed etiam ad humanam spectat naturam, quod dictum est per Propheta: Generationem ejus quis enarrabit? Utramque enim substantiam in unam convenisse personam, nisi fides credat, sermo non explicat. Et ideo nunquam materia deficit laudis, quia nunquam

quam sufficit copia laudatoris. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Beata Dei genitrix Maria, cujus viscera intacta permanent: * Hodiè genuit Salvatorem seculi. *ψ* Beata quæ credidit: quoniam perfecta sunt omnia, quæ dicta sunt ei à Domino. Hodiè genuit Salvatorem seculi.

ψ Jube domne benedicere. **Benedictio.** Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ. *R.* Amen.

Lectio v.

GAudeamus igitur, quod ad eloquendum tantæ misericordiæ sacramentum impares sumus: & cum salutis nostræ altitudinem promere non valeamus, sentiamus nobis bonum esse, quod vincimur. Nemo enim ad cognitionem veritatis magis propinquat, quam qui intelligit, in rebus divinis, etiamsi multum proficiat, semper sibi superesse quod quærat. Nam qui se ad

id, in quod tendit, pervenisse præsumit, non quæsitâ reperit, sed in inquisitione deficit. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Sancta & immaculata virginitas, quibus te laudibus éfferam nescio:

* Quia quem cœli capere non poterant, tuo grémio contulisti. *ψ.* Benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui. Quia quem cœli capere non poterant, tuo grémio contulisti.

ψ. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ignem sui amôris accéndat Deus in cordibus nostris, *R.* Amen.

Lectio vi.

NE autem infirmitatis nostræ perturbêmur angustis, Evangelicæ nos & propheticæ adjuvant voces: quibus ita accëndimur, & docêmur, ut nos Nativitatem Domini, qua Verbum caro factum est, non tam præteritam recólere, quàm præsentem videamur inspícere. Quod enim pastoribus

bus pro gregum suorum custódia vigilántibus nuntiâvit Angelus, étiam nostrum implêvit auditum: & ídeo Domínicis óvibus præsumus, quia verba divínitùs édita cordis aure servâmus; tamquam & in hodierna festivitâte dicâtur: Evangelízo vobis gáudium magnum, quod erit omni pópulo, quia natus est vobis hodiè Salvator, qui est Christus Dominus, in civitâte David. Tu autem Dómine miserere nobis.

R. Deo grátias.

R. Beata víscera Mariæ vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium: & beata úbera, quæ lactavérunt Christum Dominum: * Qui hodiè pro salúte mundi de Vírgine nasci dignátus est. *ψ.* Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte Gentes, & adorete Dominum. Qui hodiè pro salute mundi de Vírgine nasci dignátus est. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto. Qui hodiè pro salúte mundi de Vírgine nasci.

344 **Dominica**
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum
Lucam.

Lectio vij. *Cap. 2. b*

IN illo tempore: Erat Joseph,
& Maria mater Jesu, mirantes
super his, quæ dicebantur de illo.
Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii
Episcopi.

*Lib. 2. in cap. 2. Lucae, prope
finem.*

Vides uberem in omnes grã-
tiam, Domini generatione
diffusam, & prophetiam incredulis
negatam esse, non justis. Ecce
& Simeon prophetat, in ruinam
& resurrectionem plurimorum ve-
nisse Dominum Jesum Christum:
ut justorum, iniquorumque merita
discernat: & pro nostrorum qua-
litate factorum, judex verus & jus-
tus aut supplicia decernat, aut
præmia. Tu autem Domine mise-
rere nobis. **R.** Deo grãtias.

R. Ver-

Infra Oct. Nativitat. 345

R. Verbum caro factum est, &
habitavit in nobis: * Et vidimus
gloriam ejus, gloriam quasi unigeni-
iti à Patre, plenum gratiæ & ve-
ritatis. **ψ.** Omnia per ipsum facta
sunt, & sine ipso factum est nihil.
Et vidimus gloriam ejus: gloriam
quasi unigeniti à Patre, plenum
gratiæ & veritatis.

ψ. Jube domine benedicere. **Bene-
dictio.** Divinum auxilium maneat
semper nobiscum. **R.** Amen.

Lectio vij.

ET tuam ipsius animam per-
transibit gladius. Nec littera,
nec historia docet, ex hac vita Ma-
riam corporalis necis passione mi-
grasse. Non enim anima, sed cor-
pus materiali gladio transverbera-
tur. Et ideo prudentiam Mariæ
haud ignaram mysterii cœlestis os-
tendit. Vivum enim verbum Dei,
& validum, & acutius omni glã-
dio acutissimo, penetrans usque
ad divisionem animæ & spiritus,

P 5

ar-

artuum quoque & medullarum, cogitationes cordis, & secreta scrutantur animorum: quia nuda & aperta sunt omnia Dei Filio, quem conscientiae secreta non fallunt. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. O Regem caeli, cui talia famulantur obsequia: stabulo ponitur, qui continet mundum: * Jacet in praesepio, & in caelis regnat.

V. Natus est nobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David. Jacet in praesepio, & in caelis regnat. *G*loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Jacet in praesepio, & in caelis regnat.

Lectio ix.

Prophetavit itaque Simeon, prophetaverat virgo, prophetaverat copulata conjugio; prophetare debuit etiam vidua, ne qua aut professio deesset, aut sexus. Et ideo Anna & stipendius viduitatis, & moribus talis inducitur, ut dig-

digna plane fuisse credatur, quae Redemptorem omnium venisse nuntiaret. Cujus merita cum alibi descripsimus, cum viduas hortemur, hoc loco, quoniam ad alia properamus, non putamus iteranda. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

Te Deum laudamus. 65.

AD LAUDES,

& per Horas, Antiphona.

Quem vidistis pastores? dicite, annuntiate nobis, in terris quis apparuit? Natum vidimus, & choros Angelorum collaudantes Dominum, alleluia, alleluia.

Psalmus. Dominus regnavit. *cum reliquis.* 69. *Añã.* Genuit puerpera Regem, cui nomen aeternum, & gaudia matris habens cum virginitatis honore: nec primam similem visa est, nec habere sequentem, alleluia.

Añã. Angelos ad pastores ait: Annuntio vobis gaudium magnum:

quia natus est vobis hódie Salvator mundi, alleluia.

Ana. Facta est cum Angelo multitudo cœlestis exercitus laudantium Deum, & dicentium: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis, alleluia.

Ana. Parvulus filius hódie natus est nobis, & vocabitur Deus, Fortis, alleluia, alleluia.

Capitulum. Galat. 4.

Fratres, Quanto tempore hæres parvulus est, nihil differt à servo, cum sit dominus omnium: sed sub tutoribus & actoribus est usque ad præfinitum tempus à Patre. **R.** Deo gratias.

Hymnus.

A Solis ortus cardine
Ad usque terræ lîmitem
Christum canâmus Principem,
Natum Mariâ virgine.

Beâtus Auctor sæculi
Servile corpus induit:
Ut carne carnem liberans,

Ne

Ne pèrderet quos cõdidit.

Castæ Parentis viscera
Cœlestis intrat gratia:
Venter puellæ bajulat
Secrêta, quæ non noverat.

Domus pudîci pectoris
Templum repente fit Dei:
Intacta nesciens virum,
Concêpit alvo Fîlium.

Enîtitur puérpera,
Quem Gabriël prædixerat;
Quem ventre matris gèstiens
Baptista clausum sènserat.

Fœno jacêre pèrtulit:
Præsêpe non abhorruit:
Et lacte modico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.

Gaudet chorus cœlestium,
Et Angeli canunt Deo,
Palámque fit pastoribus
Pastor, Creator omnium.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spîritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

V. Ver-

ψ. Verbum caro factum est, alleluia. *R.* Et habitavit in nobis, alleluia.

Ad Benedictus, Antiphona.

Dum medium siléntium tenérent omnia, & nox in suo cursu médium iter perageret, omnipotens sermo tuus Domine à regalibus sédibus venit, alleluia.

O rémus.

O ratio.

Omnipotens sempiterné Deus, dirige actus nostros in benedictio tuo: ut in nomine dilecti Filii tui mereamur bonis opéribus abundare. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sécula seculórum. *R.* Amen.

Et fit commemor. de Octava Nativitatis, Antiphona. Gloria in excélsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis, alleluia. *ψ.* Notum fecit Dominus, alleluia. *R.* Salutare suum, alleluia.

O ré-

O rémus.

O ratio.

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigénitui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccati iugo vetusta servitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona.

Stéphanus autem plenus gratia & fortitudine, faciêbat signa magna in pópulo. *ψ.* Sepeliérunt Stephanum viri timorati. *R.* Et fecerunt planctum magnum super eum.

O rémus.

O ratio.

Domine, imitari quod colimus, ut discamus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebramus, qui novit etiam pro persecutóribus exorare Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Pro S. Joanne, Antiphona.

Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit: beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. *ψ.* Hic est discipulus ille, qui

qui testimonium p̄hibet de his.

R. Et scimus quia verum est testimonium ejus.

O r̄emus.

Oratio.

ECcl̄esiam tuam, Domine, benignus illustra: ut beati Joānis Apostoli tui & Evangelistæ illumināta doctrinis, ad dona perveniat sempiterna.

Pro SS. Innocentibus. Añā.

Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Virgines enim sunt, & sequuntur Agnum quocumque ierit. **ψ.** Herodes iratus occidit multos p̄eros. **R.** In Bethlehẽm Judæ civitate David.

O r̄emus.

Oratio.

DEus, cujus hodierna die præconium Innocentes martyres non loquendo, sed moriendo confessi sunt: omnia in nobis vitiorum mala mortifica; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, etiam moribus vita fateatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum

tum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

ψ. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo. **ψ.** Benedicamus Domino. **R.** Deo gratias. **ψ.** Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. **R.** Amen.

Ad Primam, Teriam, Sextam, & Nonam, Hymni & Psalmi dicuntur per ordinem, ut in testo Nativitatis: Anæ. autem, Capitula, & **R.** brevina ut infra. cum Oratione

Omnipotens sempiternus Deus. ut supra. 350.

Ad Primam, Antiphona.

Quem vidistis. Capitulum. **R.** Egi seculorum. ut supra. 35.

In **R.** brevi. Christe Fili Dei vivi. dicitur **ψ.** Qui natus es de Maria virgine.

Ad Absolutionem Capituli dicitur Capitulum Nonæ, ut infra. 355.

Ad

354 **Dominica**

Ad Tertiam, Antiphona.

Gēnuit puerpera. **Capitulum.** Fratres, Quanto tempore. 348.

R. br. Verbum caro factum est,

* Allelúia, alleluia. Verbum caro factum est. Allelúia, alleluia. **V.** Et habitávit in nobis. Alleluia, alleluia. Gloria Patri, & Fílio, & Spiritui sancto. Verbum caro factum est Allelúia, alleluia. **V.** Ipse invocábit me, allelúia. **R.** Pater meus es tu, alleluia.

Ad Sextam, Antiphona.

Angelus ad pastóres.

Capitulum. Galat. 4.

AT ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Fílius suum factum ex muliere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redimeret, ut adoptiōnem filiōrum reciperemus. **R.** Deo grátias.

R. breve. Notum fecit Dominus,

* Allelúia, alleluia. Notum fecit Dominus. Alleluia, allelúia. **V.** Salutare suum. Allelúia, alleluia.

G ló-

Intra Oct. Nativitat. 355

Gloria Patri, & Fílio, & Spiritui sancto. Notum fecit Dominus. Allelúia, allelúia. **V.** Vidérunt omnes fines terræ, alleluia. **R.** Salutare Dei nostri, alleluia.

Ad Nonam, Antiphona.

Parvulus filius.

Capitulum. Galat. 4.

ITaque jam non est servus, sed filius. Quòd si filius, & hæres per Deum. **R.** Deo gratias.

R. br. Vidérunt omnes fines terræ.

* Allelúia, alleluia. Viderunt omnes fines terræ. Alleluia, allelúia. **V.** Salutare Dei nostri. Alleluia, allelúia. Gloria Patri, & Fílio, & Spiritui sancto. Vidérunt omnes fines terræ. Allelúia, alleluia.

V. Verbum caro factum est, allelúia. **R.** Et habitávit in nobis, allelúia.

In secundis Vesperis, **Añæ.** Psalmi, **Capitul.** & Hymn. ut suprà in primis Vesperis. 148. **V.** Verbum caro factum est, alleluia.

lúia. **R.** Et habitávit in nobis,
alleluia.

Ad Magnificat, Antiphona.

Puer Jesus proficiēbat etate & sapientia coram Deo & hominibus.

Oratio.

OMnipotens sempiternus Deus,
dirige actus nostros in beneplacito tuo: ut in nomine dilecti Filii tui mereamur bonis operibus abundare. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum.

De Nativitate, Antiphona.

Hodie Christus natus est, hodie Salvator apparuit, hodie in terra canunt Angeli, letantur Archangeli: hodie exultant justis, dicentes: Gloria in excelsis Deo, alleluia.

V. Notum fecit Dominus, alleluia.

R. Salutare suum, alleluia.

Oremus.

Oratio.

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigeniti tui nova per carnem nativitas liberet,

ret, quos sub peccati jugo vetusta servitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona.

Sepelierunt Stephanum viri timorati, & fecerunt planctum magnum super eum. **V.** Stephanus vidit celos apertos. **R.** Vidit & introivit: beatus homo cui coeli patebant.

Oremus.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Domine, imitari quod colimus, ut discamus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebramus, qui novit etiam pro persecutoribus exorare Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Pro S. Joanne, Antiphona.

Exiit sermo inter fratres quod discipulus ille non moritur: & non dixit Jesus, Non moritur: sed, Sic eum volo manere, donec veniam. **V.** Valdè honorandus est beatus Joannes. **R.** Qui supra pectus Domini in coena recubuit.

Ore-

Oremus.

Oratio.

T Cclésiã tuã, Domine, benignus illustra: ut beati Joannis Apostoli tui & Evangelistæ illuminata doctrinis, ad dona perveniat sempiterna.

Pro SS. Innocentibus, Antiphona.

Innocentes pro Christo infantes occisi sunt, ab iniquo rege lactentes interfecit: ipsum sequuntur Agnum sine macula, & dicunt semper: Gloria tibi Domine.

Sub throno Dei omnes sancti clamant. *R.* Vindica sanguinem nostrum Deus noster.

Oremus.

Oratio.

DEus, cujus hodierna die præconium Innocentes martyres non loquendo, sed moriendo confessi sunt: omnia in nobis vitiõrum mala mortifica; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, etiam moribus vita fateatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & reg-

regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculõrum. *R.* Amen.

V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *Ps.* Benedicamus Domino. *R.* Deo gratias. *Ps.* Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. *R.* Amen.

Si dies post festum S. Thomæ fuerit Sabbatum, Officium fit de Translatione S. Jacobi Apostoli ritu Duplici majori, cum commemorat. S. Thomæ & aliarum Octavarum: si vero festum sancti Thomæ venerit in Dominica, consulatur Rubrica posita ante primas Vesperas festi Translationis S. Jacobi, fol. 310.

Officium autem infra Octavam Nativitatis, si dicendum foret, ut sequitur.

Ad Matutinum omnia dicuntur sicut in die Nativitatis, præter Lectiones primi & secundi Nocturni, & *ps.* quæ dicuntur ut supra in Domi-

minica, 310. & Lectiones tertii
Nocturni, quæ dicuntur ut infra.

Lectio sancti Evangelii secundum
Lucam.

Lectio vij. Cap. 2. b.

IN illo tempore: Pastores lo-
quebantur ad invicem: Tran-
seamus usque Bethlehem, & videamus
hoc verbum, quod factum est,
quod Dominus ostendit nobis. Et
venérunt festinantes. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii
Episcopi.

Lib. 2. in cap. 2. Luc. circa
medium,

Vides festinare pastores. Nemo
enim cum desidia Christum
requirit. Vides pastores Angelo
credidisse: & tu Patri, Filio, Spi-
ritui sancto, Angelis, Prophetis,
& Apostolis credere non vis? Vide,
quam signanter Scriptura singulorum
libret momenta verborum.
Festinant, inquit, Verbum videre.
Etenim cum caro Domini videtur,
Ver-

Verbum videtur, quod est Filius.
Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Verbum caro factum est, & ha-
bitavit in nobis: * Et vidimus glo-
riam ejus, gloriam quasi unigeniti
à Patre plenum gratiæ & veritatis.
P. Omnia per ipsum facta sunt,
& sine ipso factum est nihil. Et
vidimus gloriam ejus, gloriam quasi
unigeniti à Patre, plenum gratiæ
& veritatis.

P. Jube domne benedicere. Bene-
dictio. Divinum auxilium maneat
semper nobiscum. R. Amen.

Lectio viij.

Non mediocri fidei tibi hoc
videatur exemplum, quod
vilis sit persona pastorum. Certe
quo vilior ad prudentiam, eò pre-
tiosior ad fidem. Non gymnasia
choris referta sapientum, sed ple-
bem Dominus simplicem requisivit,
quæ phalerare audita & fucare nes-
ciret. Simplicitas enim quæritur,
e non

non ambítio desiderátur. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. O Regem cœli, cui talia famulantur obséquia: stabulo pónitur, qui contémet mundum: * Jacet in præsepio, & in cœlis regnat.

V. Natus est nobis hódie Salvator, qui est Christus Dominus in civitate David. Jacet in præsepio, & in cœlis regnat. Gloria Patri, & Fílio, & Spiritui sancto. Jacet in præsepio, & in cœlis regnat.

V. Jube domne benedícere. *Benedictio.* Ad societâtem civium supernôrum perdúcat nos Rex Angelôrum. *R.* Amen.

Lectio ix.

NEc contemnênda putes quasi vîlia verba pastôrum. A pastôribus enim Maríia fidem colligit. A pastôribus populus ad Dei reveréntiam congregâtur. Mirati étiam sunt omnes qui audiérunt, de iis quæ dicebantur à pastôribus ad ip-

ipsum. Maria autem conservâbat omnia verba hæc, cónferens in corde suo. Discamus sanctæ Vîrginis in omnibus castitatem, quæ non minus ore pudíca, quam corpore, argumenta fidei conferêbat in corde. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

Te Deum laudâmus. 65.

Ad Laudes omnia dicuntur sicut in Nativitate. 68. Et post Orationem fit commemor. de S. Stephano, & reliquis Octavis, ut supra, post Laudes S. Thomæ. 110.

Ad Horas omnia dicuntur sicut in Nativitate Domini. fol. 48.

Ad Vesperas, Antiphona.

Tecum principium. cum reliquis Antiphonis & Psalmis de Nativitate. 148. & Antiphonæ duplicantur. Capitulum & reliqua de festo Translationis sancti Jacobi, ut supra, 310. cum commemor. sancti Sylvestri, & aliarum Octavarum ut infra.

Si festum S. Sylvestri venerit in Dominica, agitur de Festo cum commemor. Dominicæ in primis Vesperis & Laudibus ante comm. omnium Octavarum: & nona Lectio erit de Homilia Dominicæ.

IN FESTO

S. SYLVESTRI PAPÆ ET CONFES.

Duplex.

Pro commemorat. S. Sylvestri, An̄a. Sacerdos & Pontifex, & virtutum opifex, pastor bone in populo, ora pro nobis Dominum. **V.** Amavit eum Dominus, & ornavit eum. **R.** Stulam gloriæ induit eum.

Oratio.

DA quæsumus omnipotens Deus: ut beati Sylvestri Confessoris tui atque Pontificis veneranda sollemnitas, & devotiōnem nobis augeat & salutem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sanc-

sancti Deus, per omnia sæcula seculorum. **R.** Amen.

Deinde fit commemor. de Octavis, ut suprâ post Orationem Dominicæ. 351.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Confessorum Dominum, * Venite, adorêmus. Psalmus. Venite, exultêmus. 24.

Hymnus.

Iste Confessor Domini, colentes Quem pie laudant populi per orbem,
Hac die lætus meruit beatas Scandere sedes.

Qui pius prudens, humilis, pudicus,
Sobriam duxit sine labe vitam,
Donec humanos animavit auræ Spiritus artus.

Cujus ob præstans meritum frequenter,
Ægra quæ passim jucuere membra,
Viribus morbi dõmitis, salutem Restituuntur.

Noster hinc illi Chorus obsequen-
tem,
Cóncinit laudem, celebrésque
palmas;

Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus atque virtus,
Qui super cœli sólio coruscans
Tótius mundi sériem gubernat
Trinus, & unus. Amen.

In primo Nocturno, Antiphona.

Beátus vir, qui in lege Domini
meditátur: voluntas ejus permanet
die ac nocte, & omnia quæcumque
faciet, semper prosperabuntur.

Psalmus 1.

Beatuſ vir, qui non abiit in con-
silio impiórum, & in via pec-
catórum non stetit, * & in cathe-
dra pestilentia non sedit:

Sed in lege Domini voluntas
ejus: * & in lege ejus meditabitur
die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod
plantátum est secus decursus aqua-
rum, *

rum, * quod fructum suum dabit
in tempore suo.

Et folium ejus non défluet: * &
omnia quæcumque faciet, prospera-
buntur.

Non sic impii, non sic: * sed tam-
quam pulvis, quem prójicit ventus
à fácie terræ.

Ideo non resurgent impii in judi-
cio: * neque peccatores in concílio
justórum.

Quoniam novit Dominus viam jus-
tórum, * & iter impiórum peribit.

Gloria Patri. **S**icut erat.

Añã. Beatus vir, qui in lege Domini
meditátur: voluntas ejus permanet
die ac nocte, & omnia quæcumque
faciet, semper prosperabuntur.

Añã. Beatus iste sanctus, qui con-
fissus est in Domino, prædicavit
præceptum Domini, constitutus
est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuerunt Gentes, *
& populi meditáti sunt inánia?

Astiterunt reges terræ, & principes
convenérunt in unum * adversus
Dominum, & adversus Christum
ejus.

Dirumpâmus vîncula eorum: * &
projiciâmus à nobis jugum ipsorum.
Qui habitat in caelis irridêbit eos: *
& Dominus subsannâbit eos.

Tunc loquêtur ad eos in ira sua, *
& in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitûtus sum Rex
ab eo super Sion montem sanctum
ejus: * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me: * Fîlius
meus es tu, ego hódie genui te.

Postula à me, & dabo tibi Gen-
tes hæreditatem tuam, * & posses-
sionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga fèrrea, * &
tamquam vas figuli confrînges eos.

Et nunc reges intelligite: * eru-
dîmini qui judicâtis terram.

Servîte Domino in timóre: * &
exultâte ei cum tremóre.

Apprehêndite disciplînam, ne-
quan-

quando irascâtur Dóminus, * &
pereâtis de via justa.

Cum exâserit in brevi ira ejus, *
beati omnes qui confidunt in eo.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Beâtus iste sanctus, qui con-
fusus est in Dómino, prædicâvit
præceptum Dómini, constitûtus
est in monte sancto ejus.

Añã. Tu es gloria mea, tu es sus-
cèptor meus Domine: tu exáltans
caput meum, & exaudisti me de
monte sancto tuo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicati
sunt qui tribulant me? *
multi insúrgunt advèrsùm me.

Multi dicunt animæ meæ: * Non
est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Domine suscèptor
meus es, * gloria mea, & exáltans
caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamâvi, *
& exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, & soporatus sum: *

& exurréxi, quia Dominus suscêpit me.

Non timêbo millia populi circumdântis me: * exúrge Domine, saluum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes aduersantes mihi sine causa: * dentes peccatôrum contrivisti.

Domini est salus: * & super populum tuum benedictio tua.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Tu es gloria mea, tu es suscêptor meus Domine: tu exáltans caput meum: & exaudisti me de monte sancto tuo. **Ps.** Amávit eum Dominus, & ornávit eum.

R. Stulam gloriæ induit eum. **P**ater noster. **secretó.** **Ps.** Et ne nos indúcas in tentatióem. **R.** Sed libera nos à malo. **Absolutio.** **E**xáudi Domine Jesu Christe preces servôrum tuôrum, & miserere nobis, qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas in secula seculôrum. **R.** Amen.

Ps. Ju-

Ps. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Benedictione perpetua benedícat nos Pater ætérnus.

R. Amen.

De Epístola ad Romános.

Lectio 1.

Cap. 2.

Propter quod inexcusabilis es, o homo omnis, qui judicas. In quo enim judicas alterum, te ipsum condemnas, eadem enim agis, quæ judicas. Scimus enim quoniam iudicium Dei est secundum veritatem in eos, qui talia agunt. Existimas autem hoc, o homo, qui judicas eos, qui talia agunt, & facis ea, quia tu effugies iudicium Dei? An divítias bonitatis ejus, & patientiæ & longanimitatis contemnis? Ignoras quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam te addúcit? Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias. **R.** Euge serve bone & fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam: * Intra in gaudium

e 6

Dó-

Domini tui. *Ps.* Domine quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum. Intra in gaudium Domini tui.

Ps. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Unigenitus Dei Filius nos benedicere & adjuvare dignetur. *R.* Amen.

Lectio ij.

Secundum autem duritiam tuam, & impoenitens cor; thesaurizas tibi iram in die iræ, & revelatiōnis justi judicii Dei, qui reddet unicuique secundum opera ejus: iis quidem, qui secundum patientiam boni operis, gloriam & honorem & incorruptiōnem quærunt, vitam æternam: iis autem, qui sunt ex contentione, & qui non acquiescunt veritati, credunt autem iniquitati, ira, & indignatio. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo: * Ideo ju-

jurejurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam. *Ps.* Benedictiōnem omnium Gentiū dedit illi, & testamentum suum confirmavit super caput ejus. Ideo jurejurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam.

Ps. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Spiritus sancti gratia illuminet sensus & corda nostra. *R.* Amen.

Lectio iij.

Tribulatio & angustia in omnem animam operantis malum, Judæi primum, & Græci: gloria autem, & honor, & pax omni operanti bonum, Judæo primum, & Græco: non enim est acceptio personarum apud Deum. Quicumque enim sine lege peccaverunt, sine lege peribunt: & quicumque in lege peccaverunt, per legem judicabuntur. Non enim auditores legis justi sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur. Tu autem Domine mi-

serere nobis. **R.** Deo gratias.
V. Juravit Dominus, & non poenitēbit eum: * Tu es sacerdos in ætēnum secundum ordinem Melchisedech. **V.** Dixit Dñs Domino meo, Sede à dextris meis. Tu es sacerdos in ætēnum secundum ordinem Melchisedech. **G**loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Tu es sacerdos in ætēnum secundum ordinem Melchisedech.

In secundo Nocturno.

Añā. Invocāntem exaudivit Dominus sanctum suum, Dominus exaudivit eum, & constituit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocarem exaudivit me Deus justitiæ meæ: * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei, * & exaudi orationem meam.

Filii hominum usquequò gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium?

Et

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me, cum clamavero ad eum.

Irascimini, & nolite peccare: * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiæ & sperate in Domino. * Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui Domine: * dedisti lætitiā in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & olei sui * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam, & requiescam;

Quoniam tu Domine singulariter in spe * constituisti me.

Gloria patri. Sicut erat.

Añā. Invocāntem exaudivit Dominus sanctum suum, Dominus exaudivit eum, & constituit eum in pace.

Añā. Lætentur omnes, qui sperant in te Domine: quoniam tu bene-

di-

dixisti justo, scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti eum.

Psalmus 5.

Verba mea auribus percipe Domine, * intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meæ, * Rex meus, & Deus meus.

Quoniam ad te orabo: * Domine, manè exaudies vocem meam.

Mane astabo tibi, & vidèbo: * quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus: * neque permanebunt iniusti ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur iniquitatem, * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum & dolosum abominabitur Dominus: * ego autem in multitudine misericordiæ tuæ.

Introibo in domum tuam: * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Dó

Domine deduc me in iustitia tua: * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas: * cor eorum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolosè agebant, * iudica illos Deus.

Décidant à cogitationibus suis, secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos, * quoniam irritaverunt te Domine.

Et lætentur omnes, qui sperant in te, * in æternum exultabunt: & habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum, * quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ * coronasti nos.

Gloria Patri. Sicut erat. ®

Añã. Lætentur omnes, qui sperant in te Domine: quoniam tu benedixisti justo, scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti eum.

Añã.

Ana. Dómine Dóminus noster,
quam admirabile est nomen tuum
in universa terra! quia gloria &
honore coronasti sanctum tuum,
& constituísti eum super opera má-
nuum tuârum.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, *
quam admirabile est nomen
tuum in universa terra!

Quóniam elevata est magnificen-
tia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lactentium
perfecísti laudem propter inimicos
tuos, * ut déstruas inimícum &
ultôrem.

Quóniam vidêbo cœlos tuos, opera
digitôrum tuôrum: * lunam &
stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es
ejus? * aut filius hominis, quóniam
vísitas eum?

Minuísti eum paulò minus ab An-
gelis, gloria & honore coronasti
eum, * & constituísti eum su-
per

per opera manuum tuârum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus,*
oves & boves univérsas, însuper
& pécora campi:

Volucres cœli, & pisces maris, *
qui perambulant sémitas maris.

Domine Dominus noster, * quàm
admirabile est nomen tuum in
universa terra!

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Domine Dominus noster,
quàm admirabile est nomen tuum
in universa terra! quia gloria & ho-
nore coronásti sanctum tuum, &
constituísti eum super opera ma-
nuum tuârum. *ψ.* Elégit eum Dó-
minus sacerdotem sibi. *℞.* Ad sacri-
ficándum ei hostiam laudis. **P**ater
noster. *secreto.* *ψ.* Et ne nos indú-
cas in tentatióem. *℞.* Sed libera
nos à malo. **Absolutio.** **I**psíus píe-
tas, & misericordia nos ádjvet,
qui cum Patre & Spíritu sancto
vivit & regnat in sécula seculô-
rum. *℞.* Amen.

ψ. Ju-

Y. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Deus Pater omnipotens sit nobis propitius & clemens.

R. Amen.

Lectio iv.

Sylvéster Românus, patre Rufino, à prima ætate ôperam dedit Cyrîno presbytero : cujus doctrinam & mores egregie imitatus, trigésimum annum agens, Presbyter sanctæ Romanæ Ecclesiæ à Marcellîno Pontífice creâtur. Quo in munere cum omni laude clericis aliis antecelleret, in Melchiadis postea locum succéssit, Imperatore Constantîno. Cui Imperatori, cum lepræ curândæ causa, sibi ex infantium sanguine, medicôrum consilio, bálneum parâri jussisset, sancti Apóstoli Petrus & Paulus in quiete apparuerunt, præcipiéntes ei, ut si ex lepra liberari vellet, omîssa impij bálnei immanitate, Sylvéstrum in Soracte monte latitântem accérreret : à quo salu-

lutari lavacro recreâtus, in omniditiône Români Imperii templâ Christiano more ædificari imperâret : sublatisque inanium deorum simulâcris, vero Deo cultum adhiberet. Constantînus igitur, cœlestibus monitis obtemperans, Sylvéstrum diligentissime acquisitum vocat : à quo, Apostolorum imagines recognoscens, baptismo sanatur, & ad tuendam, propagandamque Christi religionem inflammatur. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliabitur ei. **V.** Nihil proficiet inimicus in eo, & filius iniquitatis non nocébit ei. Manus. **Y.** Jube domne benedicere. **Benedictio.** Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ. **R.** Amen.

Lectio v.

ITaque auctore Sylvestro multas Basilicas ædificavit, quas sacris

cris imaginibus, donisque ac muneribus magnificentissimis exornavit; facultate etiam data Christianis, quod antea negatum erat, publice templa extruendi. Hoc Pontifice habita sunt duo Concilia; Nicænum, ubi præsentibus ejus Legatis præsentique Constantino, & trecenis decem & octo Episcopis, sancta & Catholica Fides explicata est, Arius, ejusque sectatoribus condemnatis, quam etiam Synodum confirmavit, petentibus Concilii Patribus universis: & Romanum, in quo interfuere ducenti octoginta quatuor Episcopi, ubi iterum Arius condemnatus est. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Posui adiutorium super potentem, & exaltavi electum de plebe mea: *Manus enim mea auxiliabitur ei. V. Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum. Manus enim mea auxiliabitur ei.

V. Ju-

V. Jube domne benedicere. Benedictio. Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris. R. Amen.

Lectio vj.

Multa item decreta fecit Ecclesiæ Dei utilia: in his, Ut a solo Episcopo Chrisma conficeretur: Ut Presbyter chrismate baptizati summum liniret verticem: Ut Diaconi Dalmaticis in Ecclesia, & palla linostima ad lævam uterentur. Ut in lineo tantum velo sacrificium altaris conficeretur. Præscripsit tempus omnibus, qui Ordinibus initiati essent, exercendi singulos Ordines in Ecclesia, antequam quisque ad altiorem gradum ascenderet: Ut laicus clericus non inferret crimen: Ne clericus apud profanum iudicem causam diceret. Sabbati, & Domini diei nomine retento, reliquos hebdomadæ dies Feriarum nomine distinctos, ut jam ante in Ecclesia vocari cœperant, appellari voluit: quo significaretur, quotidie cleri-

cos,

cos, abjecta cæterarum rerum cura, uni Deo prorsus vacare debere. Huic cœlesti prudentiæ, qua Ecclésiã administrabat, insignis vitæ sanctitas, & benignitas in pauperes perpetuò respondit. Quo in genere provídít, ut clericis copiosius egentes conjungeret; & sacris virginibus, quæ ad victum necessariã essent, suppeditaréntur. Vixit in Pontificatu annos viginti unum, menses decem, diem unum. Sepultus est in cœmeterio Priscillæ, via Salaria. Fecit Ordinatiões septem mense Decembri, quibus creavit Presbyteros quadraginta duos, Diaconos viginti quinque, Episcopos per diversa loca sexaginta quinque. Tu autem Dómine miserere nobis. *R.* Deo grátias.

R. Iste est qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & omnis terra doctrina ejus repléta est: * Ipse intercédât pro peccatis omnium populorum. *V.* Iste est qui contemp-

set

sit vitam mundi, & pervenir ad cœlestia regna. Ipse intercédât pro peccatis omnium populorum. *Gloria Patri, & Fílio, & Spirítui sancto.* Ipse intercédât pro peccatis omnium populorum.

In tertio Nocturno, Antiphona.

Dómine, iste sanctus habitabit in tabernáculo tuo, operatus est justitiam, requiescet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine, quis habitabit in tabernáculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingrédatur sine mácula, * & operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

*N*ec fecit próximo suo malum, * & opprobrium non accepit adversus proximos suos.

*A*d nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timéntes autem Dominum glorificat:

R.

Qui

Qui jurat. próximo suo, & non decipit, * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, & munera super innocentem non accipit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añã. Domine, iste sanctus habitabit in tabernáculo tuo, operátus est justitiam, requiescet in monte sancto tuo.

Añã. Vitam petiit à te, & tribuisti ei, Domine: glóriam & magnum decorem imposuisti super eum: posuisti in cápite ejus corónam de lapide pretioso.

Psalmus 20.

Domine in virtute tua lætabitur rex: * & super salutare tuum exultábit vehementer.

Residérium cordis ejus tribuisti ei: * & voluntate labiõrum ejus non fraudasti eum.

Quóniam prævenisti eum in benedictionibus dulcédinis: * posuisti in

in cápite ejus corónam de lapide pretioso.

Vitam petiit à te, * & tribuisti ei longitudinem dièrum in séculum, & in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutarí tuo: * glóriam & magnum decorem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictionem in séculum séculi: * lætificábis eum in gaudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino: * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimicis tuis: * dextera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Íones eos ut líbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, & devorábit eos ignis.

Fructum eõrum de terra perdes: * & semen eõrum à filiis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília,

quæ non potuerunt stabilire.
Quoniam pones eos dorsum: * in
reliquiis tuis præparabis vultum
eorum.

Exaltare Domine in virtute tua: *
cantabimus & psallemus virtutes
tuas.

Gloria Patri. *S*icut erat.

Ana. Vitam petiit à te, & tribuisti
ei, Domine: glóriam & magnum
decorem imposuisti super eum:
posuisti in capite ejus corónam de
lapide pretioso.

Ana. Hic accipiet benedictiõnem
à Domino, & misericordiam à Deo
salutari suo: quia hæc est generatio
querentium Dominum.

Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitudo
ejus; * orbis terrarum, &
universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit
eum: * & super flumina præpara-
vit eum.

Quis ascendet in montem Domi-
ni? *

ni? * aut quis stabit in loco sancto
ejus?

Innocens manibus & mundo
corde, * qui non accipit in vano
animam suam, nec juravit in dolo
proximo suo.

Hic accipiet benedictiõnem à Dõ-
mino: * & misericordiam à Deo
salutari suo.

Hæc est generatio querentium
eum, * querentium faciem Dei
Jacob.

Attollite portas principes vestras,
& elevamini portæ æternales: * &
introibit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dõmi-
nus fortis & potens, Dõminus po-
tens in prælio.

Attollite portas principes vestras,
& elevamini portæ æternales: *
& introibit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dõminus
virtutum ipse est rex glóriæ.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Hic accipiet benedictiõnem à

Domino, & misericórdiam à Deo salutari suo: quia hæc est generatio quærentium Dóminum. *R.* Tu es sacerdos in ætérnum. *R.* Secundum órđinem Melchisedech. Pater noster. *secretò.* *R.* Et ne nos inducas in tentatióem. *R.* Sed libera nos à malo. *Antiphona.* *R.* Vinculis peccatòrum nostròrum absolvat nos omnipotens & miséricors Dominus. *R.* Amen.

V. Jube domne benedícere. *Benedictio.* Evangelica lectio sit nobis salus & protéctio. *R.* Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 12. e

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ.

Homilia 13. in Evangelia.

Sancti Evangelii, fratres charissimi, apèrta vobis est lectio

re-

recitata. Sed ne aliquibus ipsa ejus planities alta fortassè videatur, eam sub brevitate transcurrimus, quatenus ejus expositio ita nescientibus fiat cognita, ut tamen scientibus non sit onerosa. Dominus dicit: Sint lumbi vestri præcincti. Lumbos enim præcingimus, cum carnis luxuriam per continentiam coarctamus. Sed quia minus est mala non ágere, nisi étiam quisque studeat & bonis opéribus insudare prótinus ádditur: Et lucernæ ardentes in manibus vestris. Lucernas quippe ardentes in manibus tenemus, cum per bona opera próximis nostris lucis exémpa monstramus. De quibus profectò opéribus Dominus dicit: Luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est. Tu autem Dómine miserere nobis.

R. Deo grátias.

R. Amavit eum Dominus, & or-

R 4

nâ-

nâvit eum, stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradisi coronâvit eum. **ÿ.** Induit eum Dóminus lorícã fidei, & ornâvit eum. Et ad portas paradisi coronâvit eum.

ÿ. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Cujus festum colimus, ipse intercêdat pro nobis ad Dóminum.

R. Amen.

Lectio viij.

Duo autem sunt, quæ jubentur, & lumbos restringere, & lucernas tenere: ut & munditia sit castitatis in corpore, & lumen veritatis in operatione. Redemptóri etenim nostro unum sine áltero placere nequâquam potest: si aut is qui bona agit, adhuc luxuriæ inquinaménta non deserit: aut is qui castitate præminet, necdum se per bona ópera exercet. Nec castitas ergo magna est sine bono ópere, nec opus bonum est aliquod sine castitate. Sed & si

utrum-

utrumque ágitur, restat, ut quisquis ille est, spe ad supérnam patriam tendat, & nequaquam se à vitiis pro mundi hujus honestate contineat. Tu autem Dómine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectantibus dominum suum, quando revertatur à nuptiis. **ÿ.** Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. Et vos símiles homínibus expectantibus dominum suum, quando revertatur à nuptiis. **G**loria Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. Et vos símiles homínibus expectantibus dominum suum, quando revertatur à nuptiis.

ÿ. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ad societatem civium superñorum perdúcat nos rex Angelòrum. **R.** Amen.

Lectio ix.

ET vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis, ut cum venerit, & pulsaverit, confestim aperiant ei. Venit quippe Dominus, cum ad iudicium properat: pulsat vero, cum jam per ægritudinis molestias esse mortem vicinam designat. Cui confestim aperimus, si hunc cum amore suscipimus. Aperire enim iudici pulsanti non vult, qui exire de corpore trepidat: & videre eum, quem contempsisse se meminit, iudicem formidat. Qui autem de sua spe & operatione securus est, pulsanti confestim aperit, quia lætus iudicem sustinet: & cum tempus propinquæ mortis advenerit, de gloria retributionis hilarëscit. Tu autem Domine miserere nobis. *Deo gratias.*

Te Deum laudamus. 65.

AD

AD LAUDES.

Versus.

DEus in adiutorium meum intende. *Antiphona.* Domine ad adjuvandum me festina. Gloria Patri. Scut erat. Alleluia. *Antiphona.* Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo, & inventus est justus. *Psalmus.* Dominus regnavit. *cum reliquis, 69.* *Antiphona.* Non est inventus similis illi, qui conservaret legem Excelsi. *Antiphona.* Ideo iurejurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam. *Antiphona.* Sacerdotes Dei benedicite Dominum: servi Domini hymnum dicite Deo, alleluia. *Antiphona.* Serve bone & fidelis intra in gaudium Domini tui.

Capitulum. Eccli. 44. c

ECce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo, & inventus est justus: & in tempore iracundiæ factus est reconciliatio.

26

Hym.

Hymnus.

Jesu Redemptor omnium,
Perpes corona Præsulum,
In hac die clementius
Indulgeas precantibus.

Tui sacri qua nominis
Confessor almus claruit:
Hujus celebrat annua
Devota plebs solœmnia.

Qui rite mundi gaudia
Hujus caduca respuens,
Æternitatis premio
Potitur inter Angelos.

Hujus benignus annue,
Nobis sequi vestigia:
Hujus precati servulis
Dimitte noxam criminis.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, & almo Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

¶ Justum deduxit Dominus per
vias rectas. **R.** Et ostendit illi reg-
num Dei.

Ad

Ad Benedictus, Antiphona.

Euge serve bone & fidelis, quia
in pauca fuisti fidelis, supra multa
te constituam, dicit Dominus.
¶ Dominus vobiscum. **R.** Et cum
spiritu tuo.

O rēmus.

- Oratio.

DA quæsumus omnipotens
Deus: ut beati Sylvestri
confessoris tui atque Pontificis ve-
neranda solœmnitatis, & devotiōnem
nobis augeat & salutem. Per Do-
minum nostrum Jesum Christum
Filiū tuum: Qui tecum vivit &
regnat in unitate Spiritus sancti
Deus, per omnia secula seculōrum.

R. AmenDeinde fit commemoratio de Octa-
vis.

De Nativitate, Antiphona.

Gloria in excelsis Deo, & in terra
pax hominibus bonæ voluntatis,
alleluia, alleluia. **¶** Notum fecit
Dominus, alleluia. **R.** Salutare
suum, Alleluia.

O rē-

Orémus. *Oratio.*

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigeniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccati iugo vetusta servitus tenet.

Pro S. Stephano, Antiphona.

Stéphanus autem plenus gratia & fortitudine, facièbat signa magna in populo. *v.* Sepelièrunt Stephanum viri timorati. *R.* Et fecerunt planctum magnum super eum.

Orémus. *Oratio.*

DA nobis, quæsumus Domine, imitari quod colimus, ut discamus & inimicos diligere; quia ejus natalitia celebrâmus, qui novit etiam pro persecutoribus exorâre Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Pro S. Joanne, Antiphona.

Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in coena recubuit: beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. *v.* Hic est discipu-

lus ille, qui testimonium perhibet de his. *R.* Et scimus quia verum est testimonium ejus.

Oremus. *Oratio.*

Ecclésiâ tuam, Domine, benignus illústra: ut beati Joannis Apóstoli tui & Evangelistæ illuminata doctrinis, ad dona perveniat sempiterna.

Pro SS. Innocentibus, Antiphona.

Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Virgines enim sunt, & sequuntur Agnum quocúmque ierit. *v.* Heródes iratus occidit multos púeros. *v.* In Béthlehem Judæ civitate David.

Orémus. *Oratio.*

Deus, cujus hodierna die præconium Innocentes mártires non loquendo, sed moriendo confessi sunt: omnia in nobis vitiorum mala mortifica, ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, etiam moribus vita fateatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum

tum Filium tuum: Qui tecum vivit
& regnat in unitate Spiritus sancti
Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum
spiritu tuo. **V.** Benedicamus Domi-
no. **R.** Deo gratias. **V.** Fidelium
animæ per misericordiam Dei re-
quiescant in pace. **R.** Amen.

AD PRIMAM.

Pater noster. **A**ve Maria. **C**redo.

Post V. Deus in adjutorium.

Gloria Patri. & **Hymnus.** **J**am lu-
cis orto sidere. *ut supra* 84.

Añã. Ecce sacerdos. **Psalmi.** **D**eus
in nomine tuo. **B**eati immaculati.

& **R**etribue. 85. **Añã.** Ecce sa-
cerdos magnus, qui in diebus suis
placuit Deo, & inventus est justus.

Capitulum. **R**egi seculorum. *cum*
reliquis ut supra in festo Nativitatis
Domini. 90.

Pro Lectione brevi dicitur Ca-
pitulum Nonæ.

AD

AD TERTIAM.

Pater noster. **A**ve Maria.

Post V. Deus in adjutorium. **G**lo-
ria Patri. & **Hymn.** **N**unc sanc-
te nobis Spiritus. *ut supra.* 94.

Ana. Non est inventus. **Psalmi.**
Legem pone. **M**emor esto. **B**e-
nitatem fecisti. *ibidem.* folio 95.

Aria. Non est inventus similis
illi, qui conservaret legem Excelsi.

Capitulum. *Eccli.* 44.

Ecce sacerdos magnus, qui in
diebus suis placuit Deo, &
inventus est justus: & in tempore
iracundiæ factus est reconciliatio.

R. br. Amavit eum Dominus, * Et
ornavit eum. Amavit eum Domi-
nus, & ornavit eum. **V.** Stola
gloriæ induit eum. Et ornavit eum.
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui
sancto. Amavit eum Dominus, &
ornavit eum. **V.** Elegit eum Do-
minus sacerdotem sibi. **R.** Ad sa-
crificandum ei hostiam laudis.

V. Dó-

V. Dominus vobiscum **R.** Et cum spiritu tuo.

Oremus. **Oratio.**

DA quæsumus omnipotens Deus: ut beati Sylvestri Confessoris tui atque Pontificis veneranda sollemnitas, & devotiõnem nobis augeat & salutem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo. **V.** Benedicamus Domino. **R.** Deo gratias. **V.** Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. **R.** Amen.

A D S E X T A M.

Pater noster. Ave Maria.

Post **V.** Deus in adiutorium. Gloria Patri. & Hymn. Rector potens verax Deus. ut supra. 102. **Ant.** Ideo jurejurando. Psalms. Defecit. Quo-

Quomodo dilexi. iniquos odio habui. ut ibid. 103. **Ant.** Ideo jurejurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam.

Capitulum. *Ecclesi. 44. c*

Non est inventus similis illi, qui conservaret legem Excelsi: ideò jurejurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam. **R. br.** Elegit eum Dominus, * Sacerdotem sibi. Elegit eum Dominus sacerdotem sibi. **V.** Ad sacrificandum ei hostiam laudis. Sacerdotem sibi. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Elegit eum Dominus sacerdotem sibi. **V.** Tu es sacerdos in æternum. **R.** Secundum ordinem Melchisedech.

V. Dominus vobiscum.

Oratio. Da quæsumus omnipotens. ut supra ad Tertiam 402.

A D N O N A M.

Pater noster. Ave Maria.

Post **V.** Deus in adiutorium. Gloria

404 In festo S. Sylvestri.
ria Patri. & **Hymn.** **R.** erum Deus
tenax vigor, ut supra 109. **Ana.**
Serve bone. **Psalmi.** Mirabilia tes-
timonia tua. Clamavi in toto cor-
de meo. **Principes.** 110. **Antipho-
na.** Serve bone & fidelis, intra in
gaudium Domini tui.

Capitul. *Eccli. 45. c*

Fungi sacerdotio, & habere
laudem in nomine ipsius, &
offerre illi incensum dignum in
odorem suavitatis.

R. br. Tu es sacerdos, * In æter-
num. Tu es sacerdos, in æternum.

Y. Secundum ordinem Melchise-
dech. In æternum. Gloria Patri,
& Filio, & Spiritui sancto. Tu es
sacerdos in æternum. **Y.** Justum
deduxit Dominus per vias rectas.

R. Et ostendit illi regnum Dei.

Y. Dominus vobiscum.

Oratio. Da quæsumus omnipo-
tens. ut supra ad Tertiam. 402.

IN

405
**IN CIRCUMCISIONE
DOMINI,**

**ET OCTAVA NATIVITATIS.
Ad Vesperas, Antiphona.**

O admirabile commercium! Crea-
tor generis humani, animatum
corpus sumens, de Virgine nas-
ci dignatus est: & procedens ho-
mo sine semine largitus est nobis
suam Deitatem.

Psalmus 109.

Dixit Dominus Domino meo: *
Sede à dextris meis:

Donec ponam inimicos tuos, *
scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Do-
minus ex Sion: * dominare in
medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis
tuæ in splendoribus sanctorum: *
ex utero ante luciferum genui te.
Juravit Dominus, & non peni-
tebit eum: * Tu es sacerdos in
æternum secundum ordinem Mel-
chisedech.

D 6-

406 In Circumcis. Domini.

Dominus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicâbit in nationibus, implêbit ruínas : * conquassâbit cåpita in terra multòrum.

De torrente in via bibet : * propèterea exaltâbit caput.

Gloria Patri. Sicut erat.

Aña. O admiråbile commercium! Creator generis humani, animatum corpus sumens, de Virgine nasci dignåtus est : & procedens homo sine semine, largitus est nobis suam Deitåtem.

Aña. Quando natus es ineffåbilitèr ex Virgine, tunc implètæ sunt Scripturæ : sicut pluvia in vellus descendisti, ut salvum faceres genus humanum : te laudåmus Deus noster.

Psalmus 112.

Laudåte pueri Dominum : * laudåte nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum : * ex hoc nunc, & usque in sæculum.

A

In Circumcis. Domini. 407

A solis ortu usque ad occåsum, * laudabile nomen Dómini.

I. xcelsus super omnes Gentes Dóminus, * & super cœlos glória ejus. Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, * & humília respicit in cœlo & in terra?

Súscitans à terra inopem, * & de stercore érigens pauperem:

Ut collocet eum cum principibus, * cum principibus pópuli sui.

Qui habitåre facit stérilem in domo, * matrem filiòrum lætantem.

Gloria Patri. Sicut erat.

Aña. Quando natus es ineffåbilitèr ex Virgine, tunc implètæ sunt Scripturæ : sicut pluvia in vellus descendisti, ut salvum faceres genus humanum : te laudåmus Deus noster.

Aña. Rubum quem viderat Móyses incombústum, conservatam agnóvimus tuam laudabilem virginitatem : Dei génitrix intercède pro nobis.

Psalmus

Letatus sum in his, quæ dic-
ta sunt mihi: * In domum
Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in
átriis tuis Jerusalem.

Jerusalem, quæ ædificatur ut ci-
vitas: * cujus participatio ejus in
idípsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tri-
bus Domini, * testimonium Israel
ad confiténdum nomini Dómini.

Quia illic sederunt sedes in judi-
cio, * sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Je-
rusalem: * & abundantia diligen-
tibus te.

Fiat pax in virtute tua: * &
abundantia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, & próximos
meos: * loquēbar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nos-
tri, * quasívi bona tibi.

Glória Patri, & Fílio.

Ana. Rubum quem víderat Moy-

ses incumbustum, conservâtam
agnóvimus tuam laudábilem virgi-
nitatem: Dei génitrix intercède pro
nobis.

Ana. Germinâvit radix Jesse: or-
ta est stella ex Jacob: Virgo pépe-
rit Salvatorem: te laudâmus Deus
noster.

Psalmus 126.

Nisi Dominus ædificáverit do-
mum, * in vanum labora-
verunt qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodíret civitâ-
tem, * frustrá vígilat qui custôdit
eam.

Vanum est vobis ante lucem sur-
gere: * súrgite postquam sedéritis,
qui manducâtis panem dolôris.

Cùm déderit diléctis suis somnum: *
ecce hæreditas Domini, filii: mer-
ces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu poténtis: *
ità filii excussorum.

Beátus vir qui implêvit desidérium
suum ex ipsis: * non confudêtur

410 **In Circumcis. Domini.**

cum loquétur inimícis suis in porta:
Gloria Patri. Sicut erat.

Aña. Germinâvit radix Jesse: orta
est stella ex Jacob: Virgo péperit
Salvatôrem: te laudâmus Deus nos-
ter.

Aña. Ecce Mariâ genuit nobis Sal-
vatôrem, quem Joannes videns ex-
clamâvit, dicens: Ecce Agnus Dei,
ecce qui tollit peccata mundi, alle-
luia. **Psalmus 147.**

Lauda Jerusalem Dominum: *
lauda Deum tuum Sion.
Quóniam confortâvit seras portâ-
rum tuârum: * benedíxit filiis tuis
in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * &
adipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum ter-
ræ: * velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * né-
bulam sicut cinerem spargit.

Míttit crystállum suum sicut buc-
cèllas: * ante fáciem frígoris ejus
quis sustinêbit?

Emít-

In Circumcis. Domini.

411

Emíttet verbum suum, & liquefa-
ciet ea: * flabit spíritus ejus &
fluent aquæ.

Qui annúnciat verbum suum Ja-
cob: * justítias & judícia sua Israel.
Non fecit táliter omni nationi: *
& judícia sua non manifestâvit eis.
Gloria Patri. Sicut erat.

Aña. Ecce Mariâ genuit nobis Sal-
vatôrem, quem Joannes videns ex-
clamâvit, dicens: Ecce Agnus Dei,
ecce qui tollit peccata mundi, alle-
luia.

Capitulum.

Tit. 2. c

Appáruit grátia Dei Salvatôris
nostri ómnibus homínibus,
erúdiens nos, ut abnegátes impie-
tâtem, & secularia desidéria, sóbriè,
& justè, & pie vivâmus in hoc sé-
culo. **Deo grátias.**

Hymnus.

Jesu Redémptor ómnium,
Quem lucis ante originem
Parem Patérnæ glóriæ
Pater suprémus édedit:

s 2

Tu

412 **In Circumcis. Domini.**

Tu lumen & splendor Patris,
Tu spes perennis omnium,
Intende quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Memento, rerum Cónditor,
Nostri quòd olim corporis,
Sacrata ab alvo Vírginis
Nascendo, formam sumpseris,

Testatur hoc præsens dies
Currrens per anni círculum,
Quòd solus è sinu Patris
Mundi salus advéneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne, quod cœlo subest,
Salûtis Auctôrem novæ
Novo salûtat cantico.

Et nos, beata quos sacri
Rigavit unda sanguinis,
Natâlis ob diem tui
Hymni tribûtum sólvimus.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, & almo Spírítu,
In sempiterna sécula. Amen.

¶ Verbum caro factum est, alleluia.

℞. Et

In Circumcis. Domini. 413

℞. Et habitavit in nobis, alleluia.

Ad Magnificat, Antiphona.

Propter nímiã charitâtem suã,
qua diléxit nos Deus, Fílium suum
n'isit in similitudinem carnis peccati,
alleluia.

Oratio.

O rêmus.

DEus, qui salûtis æternæ,
beatæ Mariæ virginitâte fœ-
cunda, humano generi præmia
præstitisti: tribue quæsumus; ut
ipsam pro nobis intercédere sen-
tiâmus, per quam meruimus auctô-
rem vitæ suscipere, Dominum nos-
trum Jesum Christum Fílium
tuum: Qui tecum vivit & regnat
in unitâte Spírítus sancti Deus,
per omnia sécula seculôrum.

℞. Amen.

Et non sit aliqua commemoratio.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Christus natus est nobis, * Veníte,
adorémus. **Psalmus.** Veníte, exul-
témus. 24. **Hymnus.** Jesu Re-
demptor, ut supra. 411.

3

In

414 In Circumcis. Domini.

In primo Nocturno, Antiphona.
Dominus dixit ad me: Filius meus
es tu, ego hodie genui te.

Psalmus 2.

Quare fremuerunt Gentes, *
& populi meditati sunt inania?

Astiterunt reges terræ, & principes
convenērunt in unum: * adversus
Dominum, & adversus Christum
ejus.

Dirumpāmus vincula eōrum: * &
projiciāmus a nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in cœlis iridebit eos: *
& Dominus subsannābit eos.

Tunc loquētur ad eos in ira sua, *
& in furore suo conturbābit eos.

Ego autem constitūtus sum Rex
ab eo super Sion montem sanctum
ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me: * Filius
meus es tu, ego hodie genui te.

Postula a me, & dabo tibi Gen-
tes hæreditātem tuam, * & posses-
sionem tuam terminos terræ.

Re-

In Circumcis. Domini. 415

Reges eos in virga ferrea, * &
tamquam vas figuli confringēs eos:

Et nunc reges intelligite: * eru-
dīmini qui judicātis terram.

Servite Domino in timore: * &
exultate ei cum tremore.

Apprehēdite disciplinam, ne-
quādo irascatur Dominus, * &
pcreātis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus, *
beati omnes qui confidunt in eo.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Dominus dixit ad me: Fi-
lius meus es tu, ego hodie genui
te.

Aña. In sole pósuit tabernaculum
suum: & ipse tamquam sponsus
procédens de thalamo suo.

Psalmus 18.

Cœli enarrant gloriam Dei, *
& opera manuum ejus annū-
nciat firmamentum.

Dies diēi eructat verbum, * &
nox nocti indicat sciēntiam.

Non sunt loquēlæ, neque sermo-

s 4

des,

416 **In Circumcis. Domini.**

nes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * & ipse tamquàm sponsus procedens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * à summo cœlo egressio ejus: Et occursum ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Lex Domini immaculáta, convertens ánimas: * testimonium Domini fidèle, sapiéntiam præstans parvulis.

Justitiæ Domini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Domini lucidum, illúminans óculos.

Timor Domini sanctus, permanens in séculum séculi: * judicia Domini vera, justificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum & lapideum.

In Circumcis. Domini. 417

pidem pretiósium multum: * & dulcióra super mel & favum.

Et enim servus tuus custôdit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa. Delicta quis intélligit? ab occultis meis munda me: * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculátus ero: * & emundabor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditatio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjûtor meus, * & redemptor meus.

Glória Patri. Sicut erat.

Ana. In sole pósuit tabernáculum suum: & ipse tamquàm sponsus procedens de thálamo suo.

Ana. Elevámini portæ æternáles, & introíbit rex gloriæ.

Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitúdo ejus: * orbis terrárum, & universi qui habitant in eo.

418 **In Circumcis. Domini.**

Quia ipse super maria fundavit eum : * & super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini ? * aut quis stabit in loco sancto eius ?

Innocens manibus & mundo corde , * qui non accipit in vano animam suam , nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino : * & misericordiam à Deo salutari suo.

Hæc est generatio quærentium eum , * quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas principes vestras , & elevamini portæ æternales : * & introibit rex gloriæ.

Quis est iste rex gloriæ ? * Dominus fortis & potens , Dominus potens in prælio.

Attollite portas principes vestras , & elevamini portæ æternales : * & introibit rex gloriæ.

Quis

In Circumcis. Domini. 419

Quis est iste rex gloriæ ? * Dominus virtutum ipse est rex gloriæ.

Glória Patri. Sicut erat.

Ana. Elevamini portæ æternales , & introibit rex gloriæ.

Ps. Tamquàm sponsus. **R.** Dominus procedens de thalamo suo. Pater noster. **secretò.** **Ps.** Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed libera nos à malo. **Absolutio.** Exaudi Dómine Jesu Christe preces servorum tuorum , & miserere nobis , qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas in sæcula seculorum.

R. Amen.

Ps. Jube domne benedícere. **Benedictio.** Benedictione perpetua benedicat nos Pater æternus. **R.** Amen.

De Epístola beati Pauli Apóstoli ad Romanos.

Lectio j. *Cap. 3. & 4.*

Quid ergo amplius Judæo est ? aut quæ utilitas circumcisiõnis ? Multum per omnem modum. Primum quidem , quia credita sunt

s 6

illis

illis eloquia Dei. Quid enim si quidam illorum non crediderunt? Numquid incredulitas illorum fidem Dei evacuabit? Absit. Est autem Deus verax: omnis autem homo mendax, sicut scriptum est: Ut justificeris in sermonibus tuis, & vincas cum iudicaris. Si autem iniquitas nostra iustitiam Dei commendat, quid dicemus? Numquid iniquus est Deus, qui infert iram? (secundum hominem dico.) Absit. Alioquin quomodo iudicabit Deus hunc mundum? Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi: ecce de quo dicebam vobis: Qui post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrigiam calceamenti solvere. *ψ.* Qui de terra est, de terra loquitur: qui de caelo venit, super omnes est. Cujus non sum dignus corrigiam calceamenti

ti solvere. *ψ.* Jube domne benedicere. *Benedictio.* Unigenitus Dei Filius nos benedicere & adjuvare dignetur. *R.* Amen.

Lectio ij.

AN Judæorum Deus tantum? nonne & Gentium? Immo & Gentium. Quoniam quidem unus est Deus, qui iustificat circumcisionem ex fide, & praeputium per fidem. Legem ergo destrui-mus per fidem? Absit: sed legem statui-mus. Quid ergo dicemus invenisse Abraham patrem nostrum secundum carnem? Si enim Abraham ex operibus iustificatus est, habet gloriam, sed non apud Deum. Quid enim dicit Scriptura? Credidit Abraham Deo: & reputatum est illi ad iustitiam. Ei autem, qui operatur, merces non imputatur secundum gratiam, sed secundum debitum. Ei vero, qui non operatur, credenti autem in eum qui iustificat impium, reputatur

fides ejus ad justitiam secundum propositum gratiæ Dei. Sicut & David dicit beatitudinem hominis, cui Deus accepto fert justitiam sine opëribus: Beati quorum remissæ sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo grátias.

R. Dies sanctificátus illuxit nobis: veníte Gentes, & adorete Dominum: * Quia hodiè descendit lux magna in terris. *ψ.* Hæc dies quam fecit Dominus, exultemus & lætémur in ea. Quia hodiè descendit lux magna in terris.

ψ. Jube domne benedfcere. *Benedictio.* Spíritus sancti gratia illúminet sensus & corda nostra. *R.* Amen.

Lectio. iij.

Beatitudo ergo hæc in circumcisiõne tantum manet, an etiã in præputio? Dicimus enim quia reputata est Abrahæ fides ad justitiam. Quomodo ergo reputata est,

est, in circumcisiõne, an in præputio? Non in circumcisiõne, sed in præputio. Et signum accepit circumcisiõnis, signaculum justitiæ fidei, quæ est in præputio: ut sit pater omnium credentium per præputium, ut reputetur & illis ad justitiam: & sit pater circumcisiõnis, non iis tantum qui sunt ex circumcisiõne, sed & iis qui sectantur vestigia fidei, quæ est in præputio patris nostri Abrahæ. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo grátias.

ψ. Benedíctus, qui venit in nomine Domini, Deus Dominus, & illuxit nobis: * Alleluia, alleluia.

ψ. Hæc dies quam fecit Dominus, exultemus & lætemur in ea. Alleluia, alleluia. Glória Patri, & Filio, & Spíritui sancto. Alleluia, alleluia.

In secundo Nocturno, Antiphona. Speciosus forma præ filis hominum, diffusa est gratia in labus tuis.

Psal-

ERuctavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea calamus scribæ, * velóciter scribentis.

Speciosus forma præ filius hominum, diffusa est grátia in lábiis tuis: * propterea benedixit te Deus in ætérnum.

Accingere gládio tuo super femur tuum, * potentissime,

Spécie tua, & pulchritudine tua * intende, prospere procéde, & regna.

Propter veritatem, & mansuetudinem, & justitiam: * & deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittæ tuæ acutæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum reois.

Sedes tua Deus in séculum séculi: * virga directiõnis virga regni tui.

Dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem: * propterea unxit te Deus,

Deus tuus oleo lætitiæ præ consórtibus tuis.

Myr-

Myrria, & gutta, & casia a vestimentis tuis, a domibus ebúrneis: * ex quibus delectaverunt te filiæ regum in honore tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestitu deaurato: * circumdata varietate.

Audi filia, & vide, & inclina aurem tuam: * & obliviscere populum tuum, & domum patris tui.

Et concupiscet rex decorem tuum: * quoniam ipse est Dominus Deus tuus, & adorabunt eum.

Et filiæ Tyri in muneribus * vultum tuum deprecabuntur, omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis aureis circumamicta varietatibus.

Adducentur Regi vírgines post eam: * proximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætitia & exultatione: * adducentur in templum Regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: * constitues eos príncipes super omnem terram.

Me

426 *In Circumcis. Domini.*

Memores erunt nominis tui * in
omni generatione & generationem.
Propterea populi confitebuntur
tibi in æternum, * & in sæculum
sæculi.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Speciosus forma præ filiis ho-
minum, diffusa est gratia in labiis
tuis.

Ana. Homo natus est in ea, & ipse
fundavit eam Altissimus.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus
sanctis: * diligit Dominus
portas Sion super omnia tabernacula
Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas
Dei.

Memor ero Rahab & Babylonis, *
scientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & po-
pulus Æthiopum, * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, &
homo natus est in ea: * & ipse
fundavit eam Altissimus.

Do-

In Circumcis. Domini. 427

Dominus narrabit in scripturis po-
pulorum, & principum, * horum,
qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium * habita-
tio est in te.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Homo natus est in ea, & ipse
fundavit eam Altissimus.

Ana. Exultabunt omnia ligna syl-
varum ante faciem Domini, quo-
niam venit.

Psalmus 95.

Cantate Domino canticum
novum: * cantate Domino
omnis terra.

Cantate Domino, & benedicite
nomini ejus: * annuntiâte de die in
diem salutare ejus.

Annuntiâte inter Gentes gloriâ
ejus, * in omnibus populis mirabi-
lia ejus.

Quoniam magnus Dominus, &
laudabilis nimis: * terribilis est su-
per omnes deos.

Quoniam omnes dii Gentium dæ-
mo-

428 **In Circumcis. Domini.**

monia: * Dominus autem cœlos fecit.

Confessio & pulchritudo in conspectu ejus: * sanctimonia & magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Domino patriæ Gentium, afferte Domino glóriam & honorem: * afferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, & introite in atria ejus: * adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur à facie ejus universa terra: * dicite in Géntibus quia Dominus regnâvit.

Etenim corrêxit orbem terræ, qui non commovêbitur: * judicabit populos in æquitate.

Lætentur cœli, & exultet terra, commoveatur mare, & plenitudo ejus: * gaudêbunt campi, & omnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna sylvârûm à facie Domini, quia venit: * quóniam venit judicare terram.

Ju-

In Circumcis. Domini. 429

Judicabit orbem terræ in æquitate, * & populos in veritate sua.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Exultabunt omnia ligna sylvârûm ante faciem Dómini, quóniam venit. **Ÿ.** Speciôsus forma præ filiis hóminum. **R.** Diffusa est gratia in labiis tuis. Pater noster. **secretò.**

Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed libera nos à malo. **Ab-solutio.** Ipsius pietas & misericordia nos adjuvet, qui cum Patre, & Spíritu sancto vivit & regnat in sæcula seculórum. **R.** Amen.

Ÿ. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Deus Pater omnipotens sit nobis propitius & clemens.

R. Amen.

Sermo sancti Leônis Papæ.

Sermone 7. de Nativitate Dómini.

Lectio iv.

Festivitatis hodiernæ, dilectissimi mi, verus venerator est, & pius cultor, qui nec de Incarnatione Domini aliquid falsum, nec de

Dei-

Deitate aliquid sentit indignum. Paris enim periculi malum est, si illi aut naturæ nostræ veritas, aut paternæ gloriæ negatur æqualitas. Cum ergo ad intelligendum sacramentum nativitatis Christi, qua de matre virgine est ortus, accedimus, abigatur procul terrenarum caligo rationum, & ab illuminatæ fidei oculo, mundanæ sapientiæ fumus abscedat. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Congratulamini mihi omnes qui diligitis Dominum: Quia cum essem parvula, placui Altissimo, & de meis visceribus genui Deum & hominem. *V.* Beatum me dicent omnes generationes, quia ancillam humilem respexit Deus. Quia cum essem parvula, placui Altissimo, & de meis visceribus genui Deum & hominem.

V. Jube domne benedicere. *Benedictio.* Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ. *V.* Amen.

Lec-

Lectio v.

Divina est enim auctoritas, cui credimus: divina est doctrina, quam sequimur. Quoniam si ve legis testimonio, si ve oraculis Prophetarum, si ve Evangelicæ tubæ interiorem admoveamus auditum; verum est, quod Joannes plenus Spiritu sancto intonuit: In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil. Et similiter verum est, quod idem prædicator adjecit: Verbum caro factum est, & habitavit in nobis: & vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Confirmatum est cor Virginis, in quo divina mysteria Angelo nuntiante concipit: tunc speciosum forma præ filiis hominum castis

tis

432 **In Circumcis. Domini.**

tis suscepit visceribus: * Et benedicta in ætèrnum, Deum nobis protulit & hominem. *Ps.* Domus pudici pectoris, templum repente fit Dei, intacta nesciens virum, verbo concepit Filium. Et benedicta in ætèrnum, Deum nobis protulit & hominem.

Ps. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris.

R. Amen.

Lectio vi.

IN utraq[ue] ergo natura idem est Dei Filius, nostra suscipiens, & propria non amittens: in homine hominem renovans, in se incommutabilis perseverans: Deitas enim quæ illi cum Patre communis est, nullum detrimentum omnipotentia subit, nec Dei formam servi forma violavit: quia summa & sempiterna essentia, quæ se ad humani generis inclinavit salutem, nos quidem in suam

gló-

In Circumcis. Domini. 433

gloriam transtulit; sed quod erat, esse non destitit. Unde cum Unigenitus Dei minorem se Patre confitetur, cui se dicit æqualem, veritatem in se formæ utriusque demonstrat: ut & humanam probet imparitas, & divinam d. claret æqualitas. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Benedicta, & venerabilis es virgo Maria, quæ sine tactu pudoris inventa es mater Salvatoris:

* Jacēbat in præsepio, & fulgēbat in cœlo. *Ps.* Domine audivi auditum tuum, & timui: consideravi opera tua, & expavi: in medio duorum animalium. Jacēbat in præsepio, & fulgēbat in cœlo. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Jacēbat in præsepio, & fulgēbat in cœlo.

In tertio Nocturno, Antiphona.

In principio, & ante sæcula Deus erat Verbum, & ipse natus est hodie Salvator mundi.

R.

Psal-

434 In Circumcis. Domini.
Psalmus 96.

Dominus regnavit, exultet
terra: * lætèntur insulæ
multæ.

Nubes, & caligo in circuitu ejus: *
justitia, & judicium correctio se-
dis ejus.

Ignis ante ipsum præcèdet, * &
inflammabit in circuita inimicos
ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terræ, *
vidit, & commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt à fa-
cie Domini: * à facie Domini om-
nis terra.

Annuntiaverunt cœli justitiam
ejus: * & viderunt omnes populi
gloriam ejus.

Confundantur omnes, qui adorant
sculptilia: * & qui gloriantur in
simulacris suis.

Adorate eum omnes Angeli ejus: *
audivit, & lætata est Sion.

Et exultaverunt filia Judæ, *
propter judicia tua Domine:

Q. MÓ.

In Circumcis. Domini. 435

Quoniam tu Dominus altissimus
super omnem terram: * nimis exal-
tatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite
malum: * custodit Dominus ani-
mas sanctorum suorum, de manu
peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo, * & rectis cor-
de lætitia.

Lætamini justi in Domino: * &
confitemini memoriæ sanctificati-
onis ejus.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui
sancto, sicut erat.

Añ. In principio, & ante sæcula
Deus erat Verbum, & ipse natus
est hodiè Salvator mundi.

Añ. Ante luciferum genitus, &
ante sæcula, Dominus Salvator
noster hodiè nasci dignatus est.

Psalmus 97.

Cantate Domino canticum
novum: * quia mirabilia fecit.
Salvavit sibi dextera ejus, * &
brachium sanctum ejus.

T 2

N O-

426 **In Circumcis. Domini.**
Notum fecit Dōminus salutare
suum : * in conspēctu Gēntium re-
velavit justitiam suam.

Recordātus est misericordiæ suæ, *
& veritātis suæ domui Israel.

Viderunt omnes termini terræ *
salutare Dei nostri.

Jubilate Deo omnis terra : * can-
tate, & exultate, & psallite.

Psallite Dōmino in cithara, in ci-
thara & voce psalmi : * in tubis
ductilibus, & voce tubæ corneæ.

Jubilate in conspēctu Regis Do-
mini : * moveatur mare, & pleni-
tudo ejus ; orbis terrarum, & qui
habitant in eo.

Flumina plaudent manu, simul
montes exultabunt à conspēctu
Domini : * quoniam venit judicare
terram.

Judicabit orbem terrarum in jus-
titia, * & populos in æquitate.

Gloria Patri. Sicut erat.

Añā. Ante luciferum gēnitus, &
ante secula, Dōminus Salvator

nos-

In Circumcis. Domini. 437
noster hodiē nasci dignatus est.
Añā. Nato Dōmino Angelōrum
chorus canēbat, dicens : Salus Deo
nostro, sedenti super thronum, &
Agno.

Psalmus 98.

Dominus regnavit, irascantur
populi : * qui sedet super
Chérubim, moveatur terra.

Dōminus in Sion magnus : * &
excelsus super omnes populos.

Confiteantur nomini tuo magno,
quoniam terribile, & sanctum est : *
& honor regis judicium diligit.

Tu parasti directiones : * judicium
& justitiam in Jacob tu fecisti.

Exaltate Dōminum Deum nos-
trum, & adorare scabellum pedum
ejus : * quoniam sanctum est.

Moyes & Aaron in sacerdotibus
ejus : * & Samuel inter eos, qui
invocant nomen ejus.

Invocabant Dōminum, & ipse
exaudiēbat eos : * in columna nu-
bis loquebatur ad eos.

T 3

C us-

Custodiébant testimonia ejus, * & præceptum quod dedit illis.

Domine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, & ulciscens in omnes adinventiones eórum.

Exaltate Dominum Deum nostrum, & adorare in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dominus Deus noster.

Gloria Patri: Sicut erat.

Añã. Nato Domino Angelórum chorus canébat, dicens: Salus Deo nostro, sedenti super thronum, & Agno. *Ps.* Notum fecit Dominus, alleluia. *R.* Salutare suum, alleluia. *Vater noster.* *secretò.* *Ps.* Et ne nos indúcas in tentatióem. *R.* Sed libera nos à malo. *Absolutio.*

A vinculis peccatórum nostrórum absolvat nos omnipotens & misericors Dominus. *R.* Amen.

V. Jube domne benedícere. *Genedictio.* Evangelica léctio sit nobis salus & protéctio. *R.* Amen.

Léc-

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 2. 6*

IN illo tempore: Postquam consummáti sunt dies octo, ut circumciderétur puer: vocátum est nomen ejus Jesus. Et reliqua.

Homilía sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 2. in cap. 2. Lucæ, circa médium.

Circumciditur itaque puer. Quis est iste puer, nisi ille, de quo dictum est: Puer natus est nobis, filius datus est nobis? Factus est enim sub lege, ut eos qui sub lege essent, lucrifáceret. Ut sístèrent eum Dómino. Quid sit autem in Jerusalem sisti Dómino, dicerem, nisi in Isaíæ commentis ante dixíssem. Circumcísus enim vitiis, Dóminico dignus judicátur obtutu: quia óculi Dómini super justos. Vides omnem legis véteris sériem fuisse typum futuri: nam &

T 4

cir-

circumcisio purgationem significat delictorum. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Sancta & immaculata virginitas, quibus te laudibus efferam, nescio: * Quia quem cœli capere non poterant, tuo gremio contulisti. *V.* Benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui. Quia quem cœli capere non poterant, tuo gremio contulisti.

V. Jube domne benedicere. *Benedictio.* Divinum auxilium maneat semper nobiscum. *R.* Amen.

Lectio viij.

Sed quoniam prona quadam cupiditate peccandi humanæ carnis & mentis fragilitas inextricabilibus vitiis implicatur, eo per octavum circumcisiōnis diem culpæ totius futura purgatio, resurrectionis præfigurabatur ætate. Hoc est enim illud: Quia omne masculinum adaperiens vulvam, sanctum Domino vocabitur. Verbis enim Legis

gis promittebatur Virginis partus. Et verè sanctus, quia immaculatus. Denique ipsum esse, qui Legge signetur, in eundem modum ab Angelo repetita verba declarant: Quod nascetur, inquit, Sanctum, vocabitur Filius Dei. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Nesciens mater virgo virum, peperit sine dolore: * Salvatorem seculorum, ipsum Regem Angelorum, sola virgo lactabat ubere de cœlo pleno. *V.* Domus pudici pectoris templum repente fit Dei: intacta nesciens virum, verbo concepit Filium. Salvatorem seculorum, ipsum Regem Angelorum, sola virgo lactabat ubere de cœlo pleno. *G*loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Salvatorem seculorum, ipsum Regem Angelorum, sola virgo lactabat ubere de cœlo pleno. *V.* Jube domne benedicere. *Benedictio.* Ad societatem civium

supernorum perducatur nos Rex
Angelorum. *R.* Amen.

Lectio ix.

Solus enim per omnia ex natis
de femina sanctus Dominus
Jesus, qui terrænæ contagia cor-
ruptelæ, immaculati partus novi-
tate non senserit, & cœlesti ma-
jestate depulerit. Nam si litteram
sequamur: quomodo sanctus omnis
masculus, cum multos sceleratissi-
mos fuisse non lateat? Numquid
sanctus Achab? Numquid sancti
pseudoprophætæ, quos ad Eliæ
preces ultor cœlestis injuriæ ignis
absumpsit? Sed ille sanctus, quem
in figura futuri mysterii pia legis
divinæ præscripta signabant: eò
quod solus sanctæ Ecclesiæ virgi-
nis ad generandos populos Dei,
immaculæ fecunditatis aperiret
genitale secretum. Tu autem Do-
mine miserere nobis. *R.* Deo gra-
tias.

Te Deum laudamus. 65.

AD

AD LAUDES.

Versus.

Deus in adiutorium meum in-
tende. *R.* Domine ad adju-
vandum me festina. Gloria Patri.
Sicut erat. Alleluia.

Añã. O admirabile commercium!
Creator generis humani, animatum
corpus sumens, de Virgine nasci
dignatus est: & procedens homo
sine semine, largitus est nobis
suam Deitatem. *Psalmus.* Do-
minus regnavit. *cum reliquis.* 83.

Ana. Quando natus es ineffabiliter
ex Virgine, tunc implētæ sunt
Scripturæ: sicut pluvia in vellus
descendisti, ut salvum faceres ge-
nus humanum: te laudamus Deus
noster. *Ana.* Rubum quem vide-
rat Moyses incombustum, conser-
vātam agnovimus tuam laudabilem
virginitatem: Dei genitrix interce-
de pro nobis. *Añã.* Germinavit ra-
dix Jesse, orta est stella ex Jacob:
Virgo peperit Salvatorem: te lau-

T 6 dā-

dâmus Deus noster. *Añã.* Ecce
María genuit nobis Salvatorem;
quem Joannes videns exclamavit,
dicens: Ecce Agnus Dei, ecce
qui tollit peccata mundi, alleluia.

*Capitulum.**Tit. 2.*

Apparuit gratia Dei Salvatō-
ris nostri omnibus homini-
bus, erudiens nos, ut abnegantes
impietatem, & secularia desideria,
sobrie, & justè, & piè vivâmus in
hoc século. *R.* Deo grâcias.

Hymnus.

A Solis ortus cardine
Ad usque terræ lîmitem,
Christum canâmus Prîncipem,
Natum Mariâ vîrgine.

Beâtus Auctor século
Servîle corpus induit:
Ut carne carnem liberans;
Ne pèrderet quos condidit.

Castæ paréntis viscera
Cœlestis intrat grâtia:
Venter Puëllæ bájulat
Secrêta, quæ non nóverat.

D o-

Domus pudîci pectoris
Templum repente fit Dei:
Intacta nesciens virum,
Concepit alvo Fîlium.

Enîtitur puérpera,
Quem Gabriel prædixerat;
Quem ventre matris géstiens
Baptista clausum sènserat.

Fœno jacere pèrtulit:
Præsèpe non abhorrui:
Et lacte modico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.

Gaudet chorus cœlestium,
Et Angeli canunt Deo;
Palámque fit Pastóribus
Pastor, Creator omnium.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Vîrgine,
Cum Patre, & almo Spîritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Y. Verbum caro factum est, alle-
luia. *R.* Et habitâvit in nobis, al-
leluia.

Ad Benedictus, Antiphona.

Mirabile mystérium declaratur hód-
diè:

die : innovantur naturæ : Deus homo factus est : id quod fuit permansit , & quod non erat assumpsit ; non commixtionem passus , neque divisionem.

Orémus.

DEUS , qui salutis æternæ , beatæ Mariæ virginitate fecunda , humano generi præmia præstitisti : tribue quæsumus ; ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus , per quam meruimus auctorem vitæ suscipere , Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula seculorum. *R. Amen.*

V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo. V. Benedicamus Domino. R. Deo gratias. V. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. R. Amen.

Ad Primam , Tertiam , Sextam , & Nonam , Hymnus , & Psalmi dicuntur per ordinem , ut in festo

Nativitatis : Antiphonæ autem Capitulum , & RR. breviam , ut infra.

Ad Tertiam , Añã. Quando natus es. Capitulum. Apparuit gratia Dei , ut supra *AAA. R. br.* Verbum caro factum est , * Allelúia , allelúia. Verbum caro factum est. Allelúia , allelúia. *V.* Et habitavit in nobis. Alleluia , allelúia. Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto. Verbum caro factum est. Allelúia , allelúia. *V.* Ipse invocabit me , alleluia. *R. Pater meus es tu , allelúia.*

Ad Sextam , Antiphona.

Rubum quem viderat Moyses.

Capitulum. Hebr. 1. c

ET : Tu in principio Domine terram fundasti : & opera manuum tuarum sunt cœli.

R. breve. Notum fecit Dominus , * Allelúia , allelúia. Notum fecit Dominus. Allelúia , alleluia. *V.* Salvatæ suum. Allelúia , allelúia. Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto. Notum fecit Dominus. Allelúia ,

448 *In Circumcis. Domini.*
lúia, alleluia. *ψ.* Vidérunt omnes
fines terræ, alleluia. *R.* Salutare
Dei nostri, alleluia.

Ad Nonam, Antiphona.

Ecce Maria.

Capitulum. Hebr. i. d

Ipsi peribunt, tu autem perma-
nēbis, & omnes sicut vesti-
mētum veterāscēt: & velut
amīctum mutābis eos, & muta-
būntur: tu autem idem ipse es, &
anni tui non deficient.

R. Or. Vidérunt omnes fines terræ,

* Allelúia, alleluia. Vidérunt om-
nes fines terræ, Allelúia, alleluia.

ψ. Salutare Dei nostri. Allelúia, al-
leluia. *G*loria Patri, & Fílio, &
Spirítui sancto. Vidérunt omnes
fines terræ, alleluia, alleluia. *ψ.* Ver-
bum caro factum est, alleluia. *R.* Et
habitāvit in nobis, alleluia.

Ad Vesperas, Antiphona.

O admirabile cum reliq. de Laudib.
Psalmi, Capitulum, & Hymnus,
ut supra in primis Vesperis. 405.

ψ. No-

In Circumcis. Domini. 449
ψ. Notum fecit Dominus, alleluia.
R. Salutare suum, alleluia.

Ad Magnificat, Aña. Magnum
hæreditātis mystérium: templum
Dei factus est úterus nescientis vi-
rum: non est pollútus ex ea car-
nem assúmens: omnes Gentes vé-
nient, dicētes: Gloria tibi Do-
mine.

O rēmus.

Oratio.

Deus, qui salutis æternæ,
beatæ Mariæ virginitate foc-
cunda, humano géneri præmia
præstitisti: tribue quæsumus; ut
ipsam pro nobis intercédere sentiā-
mus, per quam meruimus auctōrem
vitæ suscipere, Dominum nostrum
Jesum Christum Fílium tuum:
Qui tecum vivit & regnat in uni-
tate Spíritus sancti Deus, per om-
nia sécula seculōrum. *R.* Amen.

Deinde pro S. Stephano,

Aña. Stéphanus autem plenus grá-
tia & fortitúdine, faciēbat signa
magna in pópulo. *ψ.* Stéphanus
vi-

450 **In Circumcis. Domini.**
vidit cœlos apertos. *R.* Vidit & introiit: beatus homo, cui cœli patébant.

Oratio.

CMnipotens sempiternè Deus, qui primitias martyrum in beati levitæ Stéphani sanguine dedicasti: tribue quæsumus; ut pro nobis intercessor existat, qui pro suis etiã persecutoribus exoravit Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sœcula seculorum. *R.* Amen.

V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *V.* Benedicamus Domino. *R.* Deo gratias. *V.* Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. *R.* Amen.

De aliis Octavis in his Vesperis nihil fit.

IN OCTAVA

SANCTI STEPHANI.

Duplex.

Om-

In Octav. S. Stephani. 451
Omnia fiunt sicut in die Festo.
160. præter Lectiones & Orationem.

Et fit commemoratio de aliis Octavis.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. 7. f. & 8.

Dura eervice, & incircumcisis cordibus & auribus, vos semper Spiritui sancto resistitis: sicut patres vestri, ita & vos. Quem Prophetarum non sunt persecuti patres vestri? & occiderunt eos, qui prænuntiabant de adventu justi; cujus vos nunc proditores & homicidæ fuistis: qui accepistis legem in dispositione Angelorum, & non custodistis. Audièntes autem hæc, dissecabantur cordibus suis, & stridébant dentibus in eum. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Stéphanus autem plenus gratia, & fortitudine, Facièbat prodigia &

452 In Octav. S. Stephani.

& signa magna in populo. *ψ.* Surrexerunt quidam de Synagoga disputantes cum Stéphano, & non poterant resistere sapientiæ, & spiritui qui loquebatur. Faciebat prodigia & signa magna in populo.

ψ. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Unigenitus Dei Filius nos benedicere & adjuvare dignetur. **R.** Amen.

Lectio ij.

Cum autem esset plenus Spiritu sancto, intendens in cœlum, vidit gloriam Dei, & Jesum stantem à dextris Dei. Et ait: Ecce video cœlos apertos, & Filium hominis stantem à dextris Dei. Exclamantes autem voce magna, continuèrunt aures suas, & impetum fecerunt unanimiter in eum. Et eicientes eum extra civitatem lapidabant: & testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis, qui vocabatur Saulus. Et lapidabant Stéphanium invocantem,

In Octava S. Stephani. 453

tem, & dicentem: Domine Jesu, suscipe spiritum meum. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo grátias.

R. Vidébant omnes Stéphanium, qui erant in concilio: * Et intuebantur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos. *ψ.* Plenus gratia & fortitudine faciebat prodigia & signa magna in populo. Et intuebantur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos.

ψ. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Spiritus sancti gratia illuminet sensus & corda nostra. **R.** Amen.

Lectio iij.

Positis autem génibus, clamavit voce magna, dicens: Domine, ne statuas illis hoc peccatum. Et cum hoc dixisset, obdormivit in Domino. Saulus autem erat consentiens neci ejus. Facta est autem in illa die persecutio mag-

magna in Ecclesia, quæ erat Jerosolymis, & omnes dispersi sunt per regiones Judææ & Samariæ, præter Apóstolos. Curavérunt autem Stéphanum viri timorati, & fecérunt planctum magnum super eum. Tu autem Domine miserere nobis. *Deo gratias.*

R. Intuens in cælum beátus Stéphanus, vidit gloriam Dei, & ait: * Ecce video cælos apértos, & Fílium hominis stantem à dextris virtútis Dei. *v.* Cum autem esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, inténdens in cælum vidit gloriam Dei, & ait. Ecce video cælos apertos. Gloria Patri, & Fílio, & Spíritui sancto. Ecce video.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustíni Epíscopi.
Sermone 2. de S. Stéphanano.

Lectio iv.

Post hestérnum festivíssimum diem, quo Salvatôris nostri Christi nobis natívitatis illuxit, étiam ho-

hodiérnus dies beati mártiris Stéphanani coròna illustrátur. Mártiris illius mérita nulla pars orbis ignorat: passus enim est in ipso principio Ecclesiæ, id est, in ipsa urbe Jerosolyma. Ibi enim Diáconus ministrávit: & in ipso juventútis flore decòrem ætátis suæ sanguine purpurávit. Pássio ejus insignis est, multumque mirabilis. Hanc modo de libro Actuum Apóstolorum, cum legerétur, non solum audívimus, sed étiam óculis spectávimus. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Lapidábant Stéphanum invocántem & dicéntem: * Dómine Jesu Christe, áccipe spíritum meum: & ne statuas illis hoc peccátum. *v.* Pósitis autem génibus clamávit voce magna, dicens. Dómine Jesu Christe, áccipe spíritum meum: & ne statuas illis hoc peccátum.

v. Jube domne benedícere. *Benedic-*

dictio. Christus perpétuæ det nobis gaudia vitæ. *v.* Amen.

Lectio v.

Christus ergo caput Martyrum prior passus est pro nobis, relinquens vobis exemplum, ut sequamini vestigia ejus. Cujus passionis vestigia persecutus beatissimus Stephanus, confitendo Christum lapidatus à Judæis, coronam meruit tamquam suo sibi nomine positam. Stephanus enim Græce, Latine corona appellatur. Jam corona nomen habebat, & ideo palmam martyrii suo nomine præferēbat. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Impetum fecerunt unanimiter in eum, & ejecerunt eum extra civitatem, invocantem & dicentem: * Domine Jesu accipe spiritum meum. *v.* Et testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis, qui vocabatur Saulus:

lus: & lapidabant Stephanum invocantem & dicentem: Domine Jesu accipe spiritum meum.

v. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris. *R.* Amen.

Lectio vj.

Qui cum lapidaretur, non solum non expectabat de persecutoribus reportare vindictam, sed eis potius de Deo veniam postulabat. Meminerat enim dixisse Dominum: Mihi vindicta, ego retribuam, dicit Dominus. Et iterum: Ne dixeris, Ulciscar me de inimicis meis, sed expecta Dominum, ut tibi auxilio sit. Expectare nos jubet Dominus Deus, ut in die futuræ retributionis cum sanctis Martyribus vindicemur. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Impii super jacturam fecerunt, ut eum morti traderent: * At ille gaudens suscepit lapides, ut

458. *In Octav. S. Stephani.*

ut mereretur accipere coronam gloriæ. *V.* Continuérunt aures suas, & ímpetum fecérunt unánimíter in eum. At ille gaudens suscepit lapides, ut mereretur accipere coronam gloriæ. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto. At ille gaudens suscepit lapides, ut mereretur accipere coronam gloriæ.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti *E*vangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 23. d

In illo tempore: Dicébat Jesus Scribis & Pharisæis: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, & sapientes, & Scribas, & ex illis occidétis, & crucifigétis. Et reliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. Commentar. in capit. 23. Matth.

Jerúsalem, Jerúsalem quæ occidís Prophétas. Jerúsalem, non saxa & ædificia civitatis, sed ha-

In Octav. S. Stephani. 459

habitatóres vocat: quam plangit patris affectu, sicut & in alio loco legimus, quòd videns eam fleverit. In eo autem quòd dicit: Quoties volui congregare filios tuos: omnes retrò Prophetas à se missos esse testatur. Gallinæ quoque similitudinem congregantis sub alas pullos suos, in canticò Deuteronomii legimus: Sicut aquila prótegit nidum suum, & super pullos suos desideravit: expandens alas suas, suscepit eos, & tulit super pennas suas. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Stephanus servus Dei, quem lapidabant Judæi, vidit cœlos apertos: vidit & introivit: * Beatus homo, cui cœli patebant.

V. Cum igitur saxorum crepitantium turbine quateretur, inter æthereos aulae cœlestis sinus divína ei claritas fulsit. Beatus homo, cui cœli patebant.

V. Jube domne benedicere. *Benedic-*

dictio. Cujus festum colimus, ipse
intercedat pro nobis ad Dominum.
R. Amen.

Lectio viii.

ECce relinquetur vobis domus
vestra deserta. Hoc ipsum
ex persona Jeremiæ jam ante dix-
erat: Reliqui domum meam, dimi-
si hereditatem meam: facta est
mihi hereditas mea quasi spelunca
hyænæ. Desertam Judæorum do-
mum, id est, templum illud, quod
fulgebatur augustius, oculis compro-
bamus, qui habitatorem Christum
perdidit, & hereditatem præripere
gestiens, occidit heredem. Tu au-
tem Domine miserere nobis. **R.** Deo
gratias.

R. Patefactæ sunt januæ cœli Chris-
ti martyri beato Stéphano, qui in
numero martyrum inventus est pri-
mus: * Et ideo triumphat in cœlis
coronatus. **V.** Mortem enim quam
Salvator noster dignatus est pro
nobis pati, hanc ille primus red-
di-

didit Salvatori. Et ideo triumphat
in cœlis coronatus. Glória Patri,
& Filio, & Spiritui sancto. Et ideo
triumphat in cœlis coronatus.

V. Jube domne benedicere. **Bene-
dictio.** Ad societatem civium su-
pernorum perducatur nos rex Ange-
lorum. **R.** Amen.

Lectio ix.

Dico enim vobis, non me vi-
debitis amodò, donec dicatis:
Benedictus qui venit in nòmi-
ne Domini. Ad Jerusalem loqui-
tur, & ad pòpulum Judæorum.
Versiculum autem istum, quo &
parvuli atque lactentes in ingressu
Jerusalem Domini Salvatoris usi
sunt, quando dixerunt: Benedic-
tus qui venit in nomine Domini,
hosanna in excelsis: sumpsit de
centesimo decimo septimo Psalmo,
qui manifeste de adventu Domini
scriptus est. Tu autem Domine mi-
serere nobis. **R.** Deo gratias.

Te Deum laudamus. 65.

462 In Octav. S. Stephani.

Ad Laudes & per Horas, Aña.
Lapidaverunt. cum reliquis. 188.

Capitulum, Hymnus, *ψ.* &
Antiphona ad Benedictus, ut ibi-
dem. Oratio autem, ut supra 449.

Pro commemoratione sancti
Joannis, Antiphona. Iste est Joan-
nes, qui supra pectus Domini in
coena recubuit: beatus Apostolus,
cui revelata sunt secreta coelestia.

ψ. Hic est discipulus ille, qui tes-
timonium perhibet de his. *R.* Et
scimus quia verum est testimonium
ejus.

Orémus.

Oratio.

Ecclesiam tuam, Domine, be-
nignus illustra: ut beati Joan-
nis Apostoli tui & Evangelistae
illuminata doctrinis, ad dona per-
veniat sempiterna.

Pro SS. Innocentibus, Aña.

Hi sunt, qui cum mulieribus non
sunt coinquinati: Virgines enim
sunt, & sequuntur Agnum quo-
cumque ierit. *ψ.* Herodes iratus

oc-

In Octav. S. Stephani. 463
occidit multos pueros. *R.* In Beth-
lehem Judae civitate David.

Oratio.

Deus, cujus hodierna die pra-
conium Innocentes marty-
res non loquendo, sed moriendo
confessi sunt: omnia in nobis viti-
orum mala mortifica; ut fidem tuam,
quam lingua nostra loquitur, etiam
morbis vita fateatur. Per Domi-
num nostrum Jesum Christum Fi-
lium tuum: Qui tecum vivit & reg-
nat in unitate Spiritus sancti Deus,
per omnia secula seculorum.

R. Amen.

ψ. Dominus vobiscum. *R.* Et cum
spiritu tuo. *ψ.* Benedicamus Domi-
no. *R.* Deo gratias. *ψ.* Fidelium
animae per misericordiam Dei re-
quiescant in pace. *R.* Amen.

Ad Horas omnia, ut in die festi,
sed Oratio, ut supra. 192.

In secundis Vesperis Antiph-
onae de Laudibus Festi. Lapidave-

runt,

464 **In Octav. S. Stephani.**
runt, cum reliq. 188. Psalmi ut in
primis Vesperis diei Nativitatis,
& loco ultimi dicitur sequens

Psalmus 115.

CRédidi, propter quod locutus
sum: * ego autem humiliá-
tus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * Om-
nis homo mendax.

Quid retribuam Dómino, * pro
omnibus, quæ retribuit mihi?

Calicem salutáris accípiam: * &
nomen Domini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram
omni pópulo ejus: * pretiosa in
conspéctu Dómini mors sanctorum
ejus.

O Domine, quia ego servus tuus: *
ego servus tuus, & filius ancillæ
tuæ.

Dirupísti víncula mea: * tibi sacri-
ficabo hóstiam laudis, & nomen
Domini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in
conspéctu omnis pópuli ejus: * in
atriis

In Octav. S. Stephani. 465
atriis domus Dómini, in medio tui
Jerusalem.

Gloria Patri. Sicut erat.

Deinde fit de sancto Joanne.

Capitulum. *Eccli. 15.*

Qui timet Deum, fáciat bona:
& qui cóntinens est justiciæ,
apprehéndet illam, & obviábit illi
quasi mater honorificáta.

Hymnus.

EXúltet orbis gáudiis:
Cælum resúltet laudibus:

Apostolôrum glóriam
Tellus & astra cóncinunt.

Vos seculôrum Júdices,
Et vera mundi lumina,
Votis precámur córdium;
Audíte voces súpplicum.

Qui templa cœli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos à reátu noxios
Solvi jubete quæsumus.

Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt;
Sanate mentes lánguidas:

v 5

Au-

466 *In Octav. S. Stephani.*

Augête nos virtutibus.
Ut cum redibit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempiterni gaudii
Concêdat esse compotes.
Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus est de Virgine,
Cum Patre, & almo Spiritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

Ÿ. Valde honorandus est beatus
Joannes. R. Qui supra pectus Do-
mini in cœna recubuit.

Ad Magnificat, Antiphona.

Iste est Joannes, qui supra pectus
Domini in cœna recubuit: Beatus
Apostolus, cui revelata sunt secre-
ta cœlestia.

Oratio.

Ecclésiã tuã, Domine, be-
nignus illustra: ut beati
Joannis Apostoli tui & Evangelis-
tæ illuminata doctrinis, ad dona
perveniãt sempiterna. Per Domi-
num nostrum Jesum Christum Fi-
lium tuum: Qui tecum vivit &

reg-

In Octav. S. Stephani. 467

regnat in unitate Spiritus sancti
Deus, per omnia secula seculorum.

R. Amen.

Pro S. Stephano, Antiphona.

Sepelierunt Stéphanum viri timo-
rati, & fecerunt planctum magnum
super eum. Ÿ. Stéphanus vidit cœ-
los apertos. R. Vidit & introivit:
beatus homo, cui cœli patébant.

Oratio.

OMnipotens sempiterne Deus,
qui primitias martyrum in
beati Levitæ Stéphanii sanguine de-
dicasti: tribue quæsumus; ut pro
nobis intercessor existat, qui pro
suis etiam persecutoribus exoravit
Dominum nostrum Jesum Chris-
tum Filium tuum.

Pro SS. Innocentibus, Antiphona.

Innocentes pro Christo infantes
occisi sunt, ab iniquo rege lacten-
tes interfecit: ipsum sequun-
tur Agnum sine macula, & dicunt
semper: Gloria tibi Domine. Ÿ. Sub
throno Dei omnes sancti clamant.

v 6

Ÿ.

R. Vindica sanguinem nostrum
Deus noster.

Oratio.

Deus, cujus hodierna die
præconium Innocentes mar-
tyres non loquendo, sed moriendo
confessi sunt: omnia in nobis vitiõ-
rum mala mortifica; ut fidem tuam,
quam lingua nostra loquitur, etiam
moribus vita fateatur. Per Dõmi-
num nostrum Jesum Christum Fí-
lium tuum: Qui tecum vivit &
regnat in unitate Spíritus sancti
Deus, per omnia sæcula seculõrum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum
spíritu tuo. **V.** Benedicamus Do-
mino. **R.** Deo gratias. **V.** Fidélium
animæ per misericordiam Dei re-
quiescant in pace. **R.** Amen.

IN OCTAVA

Sancti Joannis. Duplex.

Omnia dicuntur sicut in die 199.
præter Lectiones.

Is

In primo Nocturno.
De libro Apocalypsis beati Joannis
Apostoli.

Lectio j. Cap. 4.

Post hæc vidi: & ecce ostium
apertum in cœlo: & vox pri-
ma, quam audivi, tamquam tubæ
loquentis mecum, dicens: Ascen-
de huc, & ostendam tibi quæ
oportet fieri post hæc. Et statim
fui in spíritu: & ecce sedes posita
erat in cœlo, & supra sedem se-
dens. Et qui sedebat, similis erat
aspèctui lapidis jaspidis & sardinis:
& iris erat in circuitu sedis, similis
visióni smaragdinæ. Et in circuitu
sedis sedilia viginti quatuor: & su-
per thronos viginti quatuor senio-
res sedentes, circumamicti vesti-
mentis albis, & in capitibus eõrum
coronæ aureæ. Tu autem Dõmine
miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Valde honorandus est beatus
Joannes, qui supra pectus Domi-
ni in cœna recubuit: * Cui Chris-

tus

tus in cruce matrem Virginem virgini commendavit. *Ps.* Virgo est electus à Domino, atque inter cæteros magis dilectus. Cui Christus in cruce matrem virginem virgini commendavit. *Ps.* Jube domne benedicere. **Benedictio.** Unigenitus Dei Filius nos benedicere & adjuvare dignetur. *R.* Amen.

Lectio ij.

ET de throno procedebant fulgura, & voces, & tonitruas: & septem lampades ardentes ante thronum, qui sunt septem Spiritus Dei. Et in conspectu sedis tamquam mare vitreum simile crystallo: & in medio sedis, & in circuitu sedis, quatuor animalia plena oculis ante & retro. Et animal primum simile leóni, & secundum animal simile vitulo, & tertium animal habens faciem quasi hominis, & quartum animal simile aquilæ volanti. Et quatuor animalia singula eorum habebant alas

se-

nas: & in circuitu, & intus plena sunt oculis. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his, & scripsit hæc: *Ps.* Et scimus quia verum est testimonium ejus. *Ps.* Fluente Evangelii de ipso sacro Domini pectoris fonte potavit. Et scimus quia verum est testimonium ejus. *Ps.* Jube domne benedicere. **Benedictio.** Spiritus sancti gratia illuminet sensus & corda nostra. *R.* Amen.

Lectio iij.

ET requiem non habebant die hac nocte, dicentia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus omnipotens, qui erat, & qui est, & qui venturus est. Et cum darent illa animalia gloriam, & honorem, & benedictionem sedenti super thronum, viventi in sæcula sæculorum, procidebant viginti quatuor seniores ante sedentem in throno, & adorabant viventem in sæcula

se-

seculorum, & mittebant coronas suas ante thronum, dicentes: Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam, & honorem & virtutem: quia tu creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant, & creata sunt. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Hic est beatissimus Evangelista & Apostolus Joannes, * Qui privilegio amoris precipui, cæteris altius à Domino meruit honorari.

V. Hic est discipulus ille quem diligebat Jesus, qui supra pectus Domini in cœna recubuit. Qui privilegio amoris precipui. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Qui privilegio amoris precipui.

In secundo Nocturno.

Ex Tractatu sancti Augustini Episcopi in Joannem.

Lectio. iv. Tractatu 36.

IN quatuor Evangeliiis, vel potius quatuor libris unius Evangelii, sanctus Joannes Apostolus non

non immèritò secundum intelligentiam spiritalem aquilæ comparatus, altius multoque sublimius aliis tribus erexit prædicationem suam: & in ejus erectione etiam corda nostra erigi voluit. Nam cæteri tres Evangelistæ tamquam cum homine Domino in terra ambulabant, & de divinitate ejus pauca dixerunt: istum autem quasi piguerit in terra ambulare, sicut ipso exordio sui sermonis intonuit, erexit se non solum super terram, & super omnem ambitum aeris & cœli, sed super omnem etiam exercitum Angelorum, omnemque constitutionem invisibilium potestatum: & pervenit ad eum, per quem facta sunt omnia, dicendo: In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Qui viderit, faciam illum colum-

luminam in templo meo, dicit Dominus: * Et scribam super eum nomen meum, & nomen civitatis novæ Jerusalem. *Ps.* Vincenti dabo edere de ligno vitæ, quod est in paradiso Dei mei. Et scribam super eum nomen meum, & nomen civitatis novæ Jerusalem. *Ps.* Jube domne benedicere. **Benedictio.** Christus perpétuæ det nobis gaudia vitæ. *R.* Amen.

Lectio v.

Huic tantæ sublimitati principii étiam cætera congrua prædicavit, & de Domini divinitate, quomodò nullus alius, est locutus: hoc ructabat, quod biberat. Non enim sine causa de illo in isto ipso Evangelio narratur, quia in convivio super pectus Domini discumbêbat. De illo ergo pectore in secreto bibêbat; sed quod in secreto bibit, in manifesto eructavit: ut perveniat ad omnes Gentes non solum incarnatio

Fí-

Filii Dei, passio, & resurrectio, sed étiam quod erat ante incarnationem unicus Patri, Verbum Patris, coæternus generanti, æquâlis ei, à quo missus est. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Diligêbat autem eum Jesus, quoniam specialis prærogativa castitatis, ampliôri dilectione facerat dignum: * Quia virgo electus ab ipso, virgo in ævum permansit. *Ps.* In cruce denique moriturus, huic matrem suam virginem virgini commendavit. Quia virgo electus ab ipso, virgo in ævum permansit.

Ps. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris. *R.* Amen.

Lectio vj.

Aquila ipse est Joannes, sublimium prædicator, & lucis internæ atque æternæ fixis oculis contemplator. Dicuntur enim

&

& pulli aquilârum à paréntibus sic probâri, patris scilicet ungue suspendi, & rádiis solis opponi. Qui firmè contemplâtus fuerit, filius agnoscitur: si ácie palpitâverit, tamquam adulterînus ab ungue dimittitur. Jam ergo vidête, quàm sublimia loqui débuit, qui est aquilæ comparâtus: & tamen étiam nos humi repentes, infirmi, & vix ullius moménti inter homines. audêmus tractâre ista, & ista exponere: & putâmus nos aut capere posse cùm cogitâmus, aut capidum dícimus. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. In médio Ecclesiæ apêruit os ejus, * Et implêvit eum Dominus spíritu sapiéntiæ & intelléctus.

R. Jucunditâtem & exultatiônem thesaurizavit super eum. Et implêvit eum Dominus spíritu sapiéntiæ & intelléctus. *G*loria Patri, & Fílio, & Spírítui sancto. Et implêvit.

In

Lectio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. *Cap. 21. d*

In illo tēpore: Dixit Jesus Petro: Séquere me. Convēsus Petrus, vidit illum discipulum, quem diligēbat Jesus, sequētem. Et reliqua.

Homilía sancti Joannis Chrysostomi.

Homilia 87. in Joannem, circa médium.

Cum magna Christus Petro communicasset, orbis terrarum curam demandasset, martyrium prædixisset, & majorem erga eum dilectiōnem testatus esset: cùm vellet Petrus Joannem socium & collégam, inquit: Hic autem quid? Numquid eandem viam aggrediētur? Et quemadmodum in coena interrogare non ausus, Joannem suffécit; ita nunc vicem reddit, arbitrâtus eum velle, sed

sed non audere de se sciscitari.
Tunc Christus: Si eum volo manere donec veniam, quid ad te? Tu autem Domine miserere nobis.
R. Deo gratias.

R. In illum diem suscipiam te servum meum, & ponam te sicut signaculum in conspectu meo:
* Quoniam ego elegeri te, dicit Dominus. *Ps.* Esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ. Quoniam ego elegeri te, dicit Dominus.

Ps. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Cujus festum colimus, ipse intercédât pro nobis ad Dominum. R. Amen.

Lectio viij.

NAM cum nimia id charitate diceret Petrus, nec ab eo dividi vellet, ostendens Christus, quod quantavis eum dilectione prosequeretur, suam assidue non posset, inquit: Si eum volo manere, quid ad te? His
ver-

verbis nos erudiens, neque dolendum, neque curiosius præter divinam voluntatem investigandum. Nam cum Petrus semper in hujusmodi interrogationes ferventius prosiliret, iterum ejus fervorem retundens, quod non sit ulterius inquirendum, in hunc modum respondit. Tu autem Domine miserere nobis. R. Deo gratias.

R. Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit:
* Beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. *Ps.* Fluente Evangelii de ipso sacro Domini pectoris fonte potavit. Beatus Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. Glória Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Beatus Apóstolus, cui revelata sunt secreta cœlestia.

Lectio ix.

EXiit ergo sermo iste inter fratres, quod discipulus ille non moritur: & non dixit ei Jesus,
sus,

sus, quia non moritur; sed, Si eum volo manere, donec veniam, quid ad te? Noli arbitrari, inquit, eodem modo me de vobis disposuisse. Hoc autem dixit, ut intempestivum affectum, & consuetudinis desiderium tolleret.

Cum enim essent orbis terrarum curam suscepturi, simul amplius esse non oportebat: magnum enim fuisset mundo detrimentum. Idcirco inquit: Opus suscepisti, id considera, perfice, labora, & te certaminibus expone. Quid ad te, si volo eum manere hic? tu officium tuum cura, & exequere. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

Te Deum laudamus. 65.

Ad Laudes, Valdè honorandus. cum reliq. 229. Capitulum, Hymnus, ψ. & Antiphona ad Benedictus, & Oratio ut ibidem.

Pro commemor. SS. Innocent.

Ana. Hi sunt, qui cum mulieribus

bus non sunt coinquinati: Virgines enim sunt, & sequuntur Agnum quocumque ierit. *ψ.* Herodes iratus occidit multos pueros. *R.* In Bethlehem Judæ civitate David.

Oratio.

Deus, cujus hodierna die præconium Innocentes martyres non loquendo, sed moriendo confessi sunt: omnia in nobis vitiorum mala mortifica; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, etiam moribus vita fateatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

ψ. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo. *ψ.* Benedicamus Domino. *R.* Deo gratias. *ψ.* Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. *R.* Amen.

Ad Horas omnia ut in die Festi. 234.

x

In

Ana. Valdè honorandus est beátus Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit.

Psalmus 109.

Dixit Dominus Domino meo: *
Sede à dextris meis:
Donec ponam inimicos tuos, *
scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion: * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum: *
ex utero ante luciferum genui te.
Juravit Dominus, & non poenitebit eum: * Tu es sacerdos in ætèrnum secundum ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, * confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implèbit ruinas: * conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibit: *
prop-

proptèrèa exaltabit caput.

Gloria Patri Sicut erat.

Ana. Valdè honorandus est beátus Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit.

Ana. Hic est discipulus ille, qui testimonium pèrhibet de his: & scimus quia verum est testimonium ejus.

Psalmus 112.

Laudate pueri Dominum: *
laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum: *
ex hoc nunc, & usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occasum: *
laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes Gentes Dominus, * & super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, * & humilia respicit in cœlo & in terra?

Suscitans à terra inopem, * & de stercore erigens pauperem:

Ut collocet eum cum principibus:

bus : * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitare facit stérilem in do-
mo , * matrem filiôrum lætântem.
Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Hic est discipulus ille , qui
testimonium pèrhibet de his : &
scimus quia verum est testimonium
ejus.

Ana. Hic est discipulus meus : sic
eum volo manere donec véniam.

Psalmus 115.

Rédidi , propter quod locu-
tus sum : * ego autem hu-
miliâtus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo : * Om-
nis homo mendax.

Quid retríbuaam Dómino , * pro
omnibus , quæ retríbuit mihi?

Calicem salutâris accípiam : * &
nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram
omni pópulo ejus : * pretiôsa in
conspéctu Dómini mors sancto-
rum ejus.

O Domine quia ego servus tuus : *
ego

ego servus tuus , & filius ancillar
tuæ.

Dirupísti víncula mea : * tibi sa-
crificábo hóstiam láudis , & no-
men Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in
conspéctu omnis pópuli ejus : * in
átriis domus Dómini , in médio
tui Jerúsalem.

Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Hic est discipulus meus : sic
eum volo manere donec véniam.

Ana. Sunt de híc stantibus , qui
non gustábunt mortem , donec vi-
deant Filium hominis in regno suo.

Psalmus 125.

IN converténdo Dóminus cap-
tivitâtem Sion , * facti sumus
sicut consolâti:

Tunc replétum est gáudio os nos-
trum : * & lingua nostra exulta-
tiône.

Tunc dicent inter Gentes : *
Magnificávit Dóminus fácere cum
eis.

Magnificavit Dominus facere nobiscum : * facti sumus lætantes.

Converte Domine captivitatem nostram, * sicut torrens in Austro.

Qui seminant in lacrymis, * in exultatione metent.

Euntes ibant & flebant, * mittentes semina sua.

Venientes autem venient cum exultatione, * portantes manipulos suos.

Gloria Patri. *S*icut erat.

Añã. Sunt de his stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis in regno suo.

Añã. Ecce puer meus electus, quem elegeri, posui super eum spiritum meum.

Psalmus 138.

Domine probasti me, & cognovisti me : * tu cognovisti sessionem meam, & resurrectionem meam.

Intellexisti cogitationes meas de longè : * semitam meam, & fu-

ní-

niculum meum investigasti.

Et omnes vias meas previdisti : *

quia non est sermo in lingua mea.

Ecce Domine tu cognovisti omnia novissima & antiqua : *

tu formasti me, & posuisti super me

manum tuam.

Mirabilis facta est scientia tua ex

me : * confortata est, & non poterò ad eam.

Quò ibo à spiritu tuo ? * & quo

à facie tua fugiam?

Si ascenderò in cœlum, tu illic

es : * si descenderò in infèrnum,

ades.

Si sumpserò pennas meas diluculo,

* & habitavero in extremis

maris:

Etenim illuc manus tua deducet

me : * & tenèbit me dextera tua.

Et dixi : Fòrsitan tenebræ conculcabunt me : *

& nox illuminatio mea in deliciis meis.

Quia tenebræ non obscurabuntur

à te, & nox sicut dies illuminabitur

bitur : * sicut tenebræ ejus , ita
& lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos : *
suscepisti me de útero matris meæ.
Confitêbor tibi , quia terribiliter
magnificatus es : * mirabilia opera
tua , & anima mea cognôscit nimis.
Non est occultatum os meum à
te , quod fecisti in occulto : * &
substantia mea in inferioribus
terræ.

Imperfectum meum viderunt ócu-
li tui , & in libro tuo omnes scri-
bentur , * dies formabuntur , &
nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificati
sunt amici tui , Deus : * nimis
confortatus est principatus eorum.
Dinumerabo eos , & super arê-
nam multiplicabuntur : * exurre-
xi , & adhuc sum tecum.

Si occideris Deus peccatores : *
viri sanguinum declinate à me:

Quia dicitis in cogitatione : * Ac-
cipient in vanitate civitates tuas.

Non-

Nonne qui oderunt te Domine,
oderam : * & super inimicos tuos
tabescebam?

Perfecto odio oderam illos : * &
inimici facti sunt mihi.

Proba me Deus , & scito cor
meum : * interroga me , & cog-
nosce semitas meas.

Et vide , si via iniquitatis in me
est , * & deduc me in via æterna.
Gloria Patri. Sicut erat.

Ana. Ecce puer meus electus,
quem elegi , posui super eum spi-
ritum meum.

*Capitulum & alia, ut in die 238.
cum commemoratione SS. Inno-
centium.*

Aña. Hi sunt , qui cum mulieri-
bus.

Oratio. Deus
cujus hodierna die. ut *supra.* 481.

IN OCTAVA

Sanctorum Innocentium.

Duplex.

x 5 Om-

490 In Oct. SS. Innocent.

Omnia dicuntur sicut in Festo, 242. præter Lectiones: & omittitur nonum R. cujus loco dicitur.

Te Deum laudamus. 83.

In primo Nocturno.

De Epistola ad Romanos.

Lectio j. Cap. 5.

Justificati ergo ex fide, pacem habeamus ad Deum per Dóminum nostrum Jesum Christum: per quem & habemus accessum per fidem in gratiam istam, in qua stamus, & gloriámur in spe glóriæ filiôrum Dei. Non solum autem, sed & gloriámur in tribulatiônibus: sciéntes quòd tribulatio patientiam operâtur, patientia autem probatiônem, probatio vero spem, spes autem non confundit: quia charitas Dei diffusa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis. Tu autem Dómine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Centum quadraginta quatuor mil-

In Oct. SS. Innocent. 491

mília, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati; * Virgines enim permanserunt, ideò regnant cum Deo, & Agnus Dei cum illis.

y. Isti sunt qui venerunt ex magna tribulatiône, & laverunt stolas suas in sanguine Agni. Virgines enim permanserunt, ideò regnant cum Deo, & Agnus Dei cum illis.

y. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Unigénitus Dei Fílius nos benedicere & adjuvâre dignetur.

R. Amen.

Lectio ij.

TTT quid enim Christus, cùm adhuc infirmi essêmus, secundum tempus pro impiis mórtuus est? Vix enim pro justo quis móritur: nam pro bono forsitan quis audeat, mori. Comméndat autem charitâtem suam Deus in nobis: quóniam cùm adhuc peccatóres essêmus, secundum tempus Christus pro nobis mórtuus

x 6

est:

est : multò igitur magis nunc iustificati in sanguine ipsius , salvi érimus ab ira per ipsum. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Sub altare Dei audívi voces occisórum dicéntium : * Quare non deféndis sanguinem nostrum? & accepérunt divínium respónsum: Adhuc sustinête modicum tempus, donec impleatur numerus fratrum vestrórum. **V.** Vidi sub altare Dei animas interfectórum propter verbum Dei , & propter testimonium quod habébant , & clamabant voce magna , dicéntes. Quare non deféndis sanguinem nostrum? Et accepérunt divínium respónsum: Adhuc sustinête modicum tempus , donec impleátur numerus fratrum vestrórum.

V. Jube domne benedícere. **Benedictio.** Spíritus sancti gratia illuminet sensus & corda nostra.

R. Amen.

Lec-

Lectio iij.

SI enim cùm inimíci essémus, reconciliati sumus Deo per mortem Fílii ejus : multò magis reconciliáti , salvi érimus in vita ipsíus. Non solum autem , sed & gloriámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum , per quem nunc reconciliatióem accépipimus. Proptérea , sicut per unum hominem peccátum in hunc mundum intrávit , & per peccátum mors , & ita in omnes homines mors pertransiit , in quo omnes peccavérunt. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Adoravérunt vivéntem in sécula seculórum. * Mitténtes coronas suas ante thronum Domini Dei sui.

V. Et cecidérunt in conspéctu throni in facies suas : & benedixérunt vivéntem in sécula seculórum. Mitténtes coronas suas ante thronum Domini Dei sui. **G**loria Patri , & Fílio , & Spíritui sancto.

Mit-

494 **In Oct. SS. Innocent.**
Mittentes coronas suas ante thronum Domini Dei sui.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.
Serm. I. de Innocentibus.

Lectio iv.

NAscēte Dōmīno luctus cōepit, non cōelo, sed mūdo: indicitur matribus lamentatio, Angelis exultatio, infantibus transmigratio. Deus est, qui natus est: Innocentes illi debentur vīctima, qui venit damnare mundi malitiam. Agnelli debent immolari, quia Agnus futurus est crucifigi, qui tollit peccata mundi. Sed oves ululant matres, quia agnos perdunt sine voce balantes. Grande martyrium, crudele spectāculum! Eximitur machera, & nulla intervenit causa: sola stridet invidia, cum qui natus est, nulli faciat violentiam. Sed oves cernimus matres, quæ super agnos lugent. Vox in Rama audita est, ploratus & ululabat,

In Oct. SS. Innocent. 495
latus magnus. Pignora sunt, non credita, sed creata: non deposita, sed expōsita. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo grātias.

R. Effuderunt sanguinem sanctorum velut aquam in circuitu Jerusalem: * Et non erat qui sepeliret. **V.** Posuerunt mortalia servorum tuorum escas volatilibus cœli, carnes sanctorum tuorum bestiis terræ. Et non erat qui sepeliret. **V.** Jube domne benedicere. **Benedictio.** Christus perpētue det nobis gaudia vitæ. **R.** Amen.

Lectio v.

TEstis est ipsa natura, quæ pugnabat in martyres, cum tyrannus jactaret infantes. Mater crines capitis dissipabat, quæ ornamentum capitis amittēbat. Quantis modis infantem volēbat abscondere, & ipse se infantulus publicābat! Nesciēbat tacere, quia necdum didicerat formidare. Pugnabat mater, & carnifex: ille trahēbat,

bat, illa tenêbat. Ad carnificem mater clamâbat: Quid sêparas à me, quem genui ex me? Uterus gènuit, non mansit ille, cùm vixit, úbera mea frustra lacte contorquens. Cautè portavi, quem à te vídeo manu crudeli jactâri. Modo eum effuderunt viscera mea, & tu elidis ad terram. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Isti sunt sancti, qui passi sunt propter te Domine: vindica eos,

* Quia clamant ad te quotidie.

ψ. Vindica Domine sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. Quia clamant ad te quotidie.

ψ. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris. **R.** Amen.

Lectio vj.

Alia acclamabat mater, cum exactor latro non compelleret simul occidi cum parvulo matrem: Ut quid me dimittis in-

nem?

nem? Si culpa est, mea est: si non est crimen, junge mortem, & libera matrem. Alia dicebat: Quid quæritis? Unum quæritis, & multos occiditis; & ad unum, qui unus est, attingere non potestis. Alia contra clamabat: Veni jam, veni Salvator mundi, quamdiu quæretis? Nullum times: videat te miles, & nostros non occidat infantes. Miscebatur lamentatio matrum, & ad cælum transibat oblatio parvulorum. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Isti sunt, qui non inquinaverunt vestimenta sua: * Ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. ψ. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Virgines enim sunt. Ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. **G**loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt.

In

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum
Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2. c

In illo tempore: Angelus Do-
mini apparuit in somnis Jo-
seph, dicens: Surge, & accipe
puerum, & matrem ejus, & fuge
in Ægyptum, & esto ibi usque
dum dicam tibi. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chry-
sostomi.

Ex Homilia 8. in Matth. ante
medium.

Quæ cum audisset Joseph, ne-
quâquam passus est scanda-
lum, neque dixit: Incerta ista res
est, ac prorsus ambigua. Tu pau-
lò antè dicébas, quia salvabit pó-
pulum suum, & nunc seípsum
quidem non potest de periculis
liberare: sed fuga nobis est neces-
saria, & peregrinatio, ac transmi-
gratio longínqua. Contrária omni-

no

no sunt facta promíssis. Sed horum
nihil prorsus oppônit: vir enim
erat fidêlis, neque reversiõnis
tempus curiosè inquirit, quod úti-
què ab Angelo non signate fuerat
expressum: sed, Esto ibi, inquit,
úsquequò dicam tibi. Tu autem
Dómine miserere nobis. **R.** Deo
grátias.

R. Cantábant sancti cánticum
novum ante sedem Dei & Agni:
* Et resonábat terra in voces eõ-
rum. **V.** Hi empti sunt ex homíni-
bus primitiæ Deo & Agno, & in
ore ipsõrum non est invéntum
mendácium. Et resonábat terra in
voces eõrum.

V. Jube domne benedícere. Bene-
dício. Quorum festum cólimus
ipsi intercédant pro nobis ad Dõ-
minum. **R.** Amen.

Lectio viij.

Verùm ille nec per ista qui-
dem factus est ségnior, sed
obedívit libéntè, & crédidit, om-

nes

nes prorsus tribulationes cum gaudio sustinendo. Enimvero misericors Deus moestis rebus quaedam etiam jucunda permiscuit. Quod certe in sanctis omnibus facit, quos neque tribulationes, neque jucunditates sinit habere continuas; sed tum de adversis, tum ex prosperis justorum vitam quasi admirabili varietate contexit. Quod hic quoque eum fecisse considera. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Vidi sub altare Dei animas interfectorum propter verbum Dei quod habebant, & clara voce dicebant: * Vindica Domine sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. **ψ.** Sub throno Dei omnes sancti clamant. Vindica Domine sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Vindica Domine sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est.

ψ.

ψ. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ad societatem civium supernorum perducat nos Rex Angelorum. **R.** Amen.

Lectio ix.

Videndo quippe sanctus Joseph gravidam Virginem, in conturbationem incidit maximam: sed adfuit repente Angelus, timorem prorsus extinguens. Deinde videns puerum natum, maxima exultatione replatus est: sed rursus huic etiam gaudio periculum grande successit, cum tota utique civitas turbaretur, ipse rex fureret, & ad necem puerum quareret. Sed & hunc moerorem alia rursus laetitia subsecuta est, apparitio videlicet stellae, & adoratio Magorum. Post hanc quoque jucunditatem iterum periculum, iterumque formido. Quærit, inquit, Herodes animam pueri, & fugere necesse est, & in longinqua transire. Tu autem Domine

ne

502 In Oct. SS. Innocent.

ne miserere nobis. & Deo gratias.
Te Deum laudamus. 65.

Ad Laudes & per Horas omnia
ut in die Festi, 272. omissis Com-
memorationibus.

In secundis Vesperis Antiphona
de Laudibus, ibidem. Psalmi
ut in primis Vesperis diei festi Na-
tivitatis, & loco ultimi dicitur se-
quens

Psalmus 115.

Credidi, propter quod locu-
tus sum: * ego autem hu-
miliatus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * Om-
nis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro
omnibus, quæ retribuit mihi?

Calicem salutáris accípíam: * &
nomen Dómini invocabo.

Vota mea Domino reddam co-
ram omni pópulo ejus: * pretiosa
in conspectu Domini mors sanc-
torum ejus.

O Domine, quia ego servus tuus: *
ego

In Oct. SS. Innocent. 503

ego servus tuus, & filius ancíllæ
tuæ.

Dirupísti víncula mea: * tibi sa-
crificábo hóstiám laudis, & no-
men Domini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in
conspectu omnis pópuli ejus: * in
átriis domus Dómini, in médio
tui Jerusalem.

Glória Patri. Sicut erat.

Post Orationem SS. Innocen-
tium fit commemor. de Vigilia
Epiphaniæ, Antiphona. Puer Je-
sus proficiébat ætate & sapiéntia
coram Deo & homínibus. &. No-
tum fecit Dóminus, allelúia.
&. Salutare suum, allelúia.

O rêmus.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus,
dirige actus nostros in bene-
plácito tuo: ut in nómine dilécti
Fílii tui mereámar bonis opéribus
abundare.

Deinde fit commemoratio sanc-
ti Telesphori Papæ & Martyris.

Aña.

Añã. Iste sanctus pro lege Dei sui certavit usque ad mortem, & à verbis impiõrum non tímuit: fundatus enim erat supra firmam petram. **Ps.** Gloria & honore coronasti eum Domine. **R.** Et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Oremus.

Oratio.

DEus, qui nos beati Telésphori mártiris tui atque Pontíficis annua solemnitate lætificas: concède propítius; ut cujus natalitia colimus, de ejusdem étiam protectiõne gaudeamus. Per Dominiuum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus, per omnia sécula seculõrum. **R.** Amen.

Ps. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spíritu tuo. **Ps.** Benedicamus Domino. **R.** Deo grátias. **Ps.** Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. **R.** Amen.

IN

IN VIGILIA

Epiphaniæ.

Officium sit Semiduplex.

Ad Matutinum omnia dicuntur ut in Octava Nativitatis, 405. exceptis Lectionibus, & alius quæ infra ponuntur.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romanos.

Lectio j.

Cap. 7.

AN ignoratis fratres (sciéntibus enim legem loquor) quia lex in homine dominatur, quanto tempore vivit? Nam quæ sub viro est mulier, vivente viro, alligata est legi: si autem mortuus fuerit vir ejus, soluta est à lege viri. Igitur, vivente viro, vocabitur adultera, si fuerit cum alio viro: si autem mortuus fuerit vir ejus, liberata est à lege viri, ut non sit adultera, si fuerit cum alio viro. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo grátias.

r

R.

506 In Vigilia Epiphaniæ.

R. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi: ecce de quo dicebam vobis: Qui post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrigiam calceamenti solvere. **V.** Qui de terra est, de terra loquitur: qui de cælo venit, super omnes est. Cujus non sum dignus corrigiam calceamenti solvere.

V. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Unigenitus Dei Filius nos benedicere & adjuvare dignetur.

R. Amen.

Lectio ij.

ITaque fratres mei, & vos mortificati estis legi per corpus Christi: ut sitis alterius, qui ex mortuis resurrexit, ut fructificemus Deo. Cum enim essemus in carne, passiones peccatorum, quæ per legem erant, operabantur in membris nostris, ut fructificarent morti. Nunc autem soluti sumus à lege mortis, in qua detinebamur,

In Vigilia Epiphaniæ. 507

mur, ita ut serviamus in novitate spiritus, & non in vetustate litterarum. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Dies sanctificatus illuxit nobis: venite Gentes, & adorâte Dominum: * Quia hodiè descendit lux magna in terris. **V.** Hæc dies, quam fecit Dominus; exultemus & lætémur in ea. Quia hodiè descendit lux magna in terris.

V. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Spiritus sancti gratia illuminet sensus & corda nostra. **R.** Amen.

Lectio iij.

Quid ergo dicemus? lex peccatum est? Absit. Sed peccatum non cognovi, nisi per legem: nam concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret: Non concupisces. Occasione autem accepta, peccatum per mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam. Sine lege enim pec-

câtum mortuum erat. Ego autem vivëbam sine lege aliquandò. Sed cum venisset mandâtum, peccâtum revixit. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Benedictus qui venit in nômine Domini, Deus Dominus & illuxit nobis: * Alleluia, alleluia. *Ï.* Hæc dies quam fecit Dominus; exultemus & lætëmur in ea. Alleluia, alleluia. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Alleluia, alleluia.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

*Sermone 13. de Tempore.**Lectio iv.*

Dominus noster Jesus Christus, fratres charissimi, qui in ætërnũ est cunctõrum creator, hodiè de matre nascendo factus est nobis Salvator. Natus est nobis hodiè in tempore per voluntatem; ut nos perducatur ad Patris æternitatem. Factus est Deus homo, ut homo fieret Deus: ut panem An-
gc-

gelõrum manducaret homo, Dominus Angelõrum hodiè factus est homo. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

R. Congratulamini mihi omnes qui diligitis Dominum: * Quia cum essem pãrvula, placui Altissimo, & de meis visceribus genui Deum & hominem. *Ï.* Beãtam me dicent omnes generationes, quia ancillam humilem respexit Deus. Quia cum essem pãrvula, placui Altissimo, & de meis visceribus genui Deum & hominem. *Ï.* Jube domine benedicere. *Benedictio.* Christus perpëtue det nobis gaudia vitæ. *R.* Amen.

Lectio v.

Hodiè implèta est Prophetia illa, quæ dicit: Rorãte cœli desuper, & nubes pluant justum: aperiãtur terra, & germinet Salvatorem. Factus est igitur qui fecerat, ut invenirëtur qui perierat. Sic enim in Psalmis homo

510 **In Vigilia Epiphaniæ.**

confitetur : Priusquam humiliarer, ego peccavi. Peccavit homo, & factus est reus: natus est homo Deus, ut liberaretur reus. Homo igitur cecidit, sed Deus descendit. Cecidit homo miserabiliter, descendit Deus misericorditer. Cecidit homo per superbiam, descendit Deus cum gratia. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Confirmatum est cor Virginis, in quo divina mysteria Angelo nuntiante concipit: tunc speciosum forma præ filiis hominum castis suscepit visceribus: * Et benedicta in æternum, Deum nobis protulit & hominem. **V.** Domus pudici pectoris, templum repente fit Dei, intacta nesciens virum, verbo concipit Filium. Et benedicta in æternum, Deum nobis protulit & hominem.

V. Jube domne benedicere, **Benedictio.** Ignem sui amoris accendat
Deus

In Vigilia Epiphaniæ. 511
Deus in cordibus nostris. **R.** Amen.

Lectio vj.

O Miracula, ð prodigia, fratres mei, naturæ jura mutantur in homine! Deus nascitur, virgo sine viro gravidatur, viri nesciam sermo Dei maritat; simul facta est mater & virgo; mater facta, sed incorrupta; virgo habens filium, nesciens virum; semper clausa, sed non infœcunda. Solus enim sine peccato est natus, quem sine virili complexu non concupiscencia carnis, sed obedientia genuit mentis. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

R. Benedicta & venerabilis es virgo Maria, quæ sine tactu pudoris inventa es mater Salvatoris: * Jacēbat in præsepio, & fulgēbat in cœlo. **V.** Domine audivi auditum tuum, & timui: consideravi opera tua, & expavi: in medio duorum animalium. Jacēbat in præse-

pio,

512 **In Vigilia Epiphaniæ.**
pio, & fulgêbat in cœlo. **G**loria
Patri, & Filio, & Spiritui sancto.
Jacêbat in præsepio, & fulgêbat
in cœlo.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangelii secun-
dum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 2. d*

IN illo tempore: Defuncto
Herôde, ecce Angelus Dô-
mini apparuit in somnis Joseph in
Ægypto, dicens: Surge, & acci-
pe puerum, & matrem ejus, &
vade in terram Israel. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi
Presbyteri.

*Lib. 1. Comment. in cap. 2.
Matth.*

EX hoc loco intelligimus, non
solum Herôdem, sed & sa-
cerdotes & scribas eôdem tempo-
re necem Domini fuisse meditados.
Qui surgens, accêpit puerum, &
matrem ejus. Non dixit, Accêpit
filium suum, & uxorem suam:
sed

In Vigilia Epiphaniæ. 513
sed puerum & matrem ejus, quasi
nutritius, non maritus. Tu autem
Domine miserere nobis. **R.** Deo
gratias.

R. Sancta & immaculata virginitas,
quibus te laudibus éfferam nescio:

* Quia quem cœli capere non po-
terant, tuo grémio contulisti.

V. Benedicta tu in mulieribus, &
benedictus fructus ventris tui. Quia
quem cœli capere non poterant,
tuo grémio contulisti.

V. Jube domne benedicere. **Bene-
dictio.** Divinum auxilium maneat
semper nobiscum. **R.** Amen.

Lectio viij.

Audiens autem, quod Arche-
lâus regnaret in Judæa pro
Herôde patre suo, timuit illo ire.
Multi labuntur errore propter ig-
norantiam historiæ, putantes eum-
dem esse Herôdem, à quo in pas-
sione sua Dominus irridetur, &
qui nunc mortuus esse referatur.
Ergo Herôdes ille, qui cum Pilá-

514 **In Vigilia Epiphaniæ.**

to postea amicitias fecit, hujus Herôdis filius est, frater Archelai. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Nesciens mater virgo virum, peperit sine dolore, * Salvatorem seculorum, ipsum Regem Angelorum, sola virgo lactabat, ubere de celo pleno. **Ps.** Domus pudici pectoris templum repente fit Dei: intacta nesciens virum, verbo concepit Filium. Salvatorem seculorum, ipsum Regem Angelorum, sola virgo lactabat ubere de celo pleno. **Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.** Salvatorem seculorum, ipsum Regem Angelorum. **Ps.** Jube domne benedicere. **Benedictio.** Ad societatem civium supernorum perducatur nos Rex Angelorum. **R.** Amen.

Lectio ix.

Quoniam Nazareus vocabitur. Si fixum de Scripturis posuisset exemplum, numquam diceret:

In Vigilia Epiphaniæ. 515

ret: Quod dictum est per Prophetas; sed simpliciter: Quod dictum est per Prophetam: nunc autem pluraliter Prophetas vocans, ostendit se non verba de Scripturis sumpsisse, sed sensum. Nazareus sanctus interpretatur. Sanctum autem Dominum futurum, omnis Scriptura commemorat. Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

Te Deum laudamus. 65.

AD LAUDES,

& per Horas, Antiphona.

O Admirabile commercium! Creator generis humani, animatum corpus sumens, de Virgine nasci dignatus est: & procedens homo sine semine, largitus est nobis suam Deitatem. **Psalm.**

Dominus regnavit. cum reliq. 69.

Ana. Quando natus es ineffabiliter ex Virgine, tunc implere sunt Scriptura: Sicut pluvia in vellus descendisti, ut salvum faceres ge-

516 In Vigilia Epiphaniæ.

nus humanum: te laudamus Deus noster. *Añã.* Rubum quem viderat Moyses incombustum, conservatam agnovimus tuam laudabilem virginitatem: Dei genitrix intercede pro nobis. *Añã.* Germinavit radix Jesse, orta est stella ex Jacob: Virgo peperit Salvatorem: te laudamus Deus noster. *Añã.* Ecce Maria genuit nobis Salvatorem, quem Joannes videns exclamavit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi, alleluia.

Capitulum. Galat. 4.

Fratres, Quanto tempore hæres parvulus est, nihil differt à servo, cum sit Dominus omnium: sed sub tutoribus & actoribus est usque ad præfinitum tempus à patre.

Hymnus.

A Solis ortus cardine

A Ad usque terræ litem,
Christum canamus Principem,

Na-

In Vigilia Epiphaniæ. 517

Natum Maria virgine.
Beatus Auctor sæculi
Servile corpus induit:
Ut carne carnem liberans;
Ne perderet quos condidit.
Castæ parentis viscera
Cœlestis intrat gratia:
Venter puellæ bajulat
Secreta, quæ non noverat.
Domus pudici pectoris
Templum repente fit Dei:
Intacta nesciens virum,
Concepit alvo Filium.
Enititur puerpera,
Quem Gabriel prædixerat;
Quem ventre matris gestiens
Baptista clausum senserat.
Fœno jacere pertulit:
Præsêpe non abhorruit:
Et lacte modico pastus est,
Per quem nec ales esurit.
Gaudet chorus cœlestium,
Et Angeli canunt Deo,
Palamque fit pastoribus
Pastor, Creator omnium.

Je

518 **In Vigilia Epiphaniæ.**

Jesu , tibi sit glória,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre , & almo Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.
V. Verbum caro factum est , alle-
luia. R. Et habitâvit in nobis,
alleluia.

Ad Benedictus , Antiphona.

Dum médium siléntium tenérent
omnia , & nox in suo cursu me-
dium iter perágeret , omnipotens
sermo tuus Domine à regalibus
sédibus venit , alleluia.

Orémus.

Oratio.

OMnipotens sempitérne Deus,
dirige actus nostros in be-
neplacito tuo : ut in nómine diléc-
ti Fílii tui mereámur bonis opéri-
bus abundâre : Qui tecum vivit &
regnat in unitâte Spíritus sancti
Deus , per omnia sécula seculô-
rum. R. Amen.

**Et fit commemoratio sancti
Telesphori Papæ & martyris,
Ana.** Qui odit animam suam in
hoc

In Vigilia Epiphaniæ. 519
hoc mundo , in vitam atérnam
custôdit eam. V. Justus ut palma
florébit. R. Sicut cedrus Libani
multiplicábitur.

Orémus.

Oratio.

DEus , qui nos beati Telés-
phori mártiris tui atque
Pontíficis annua solemnitâte læ-
tíficas : concède propitius ; ut cu-
jus natalítia cólimus , de ejusdem
étiam protectiône gaudeámus. Per
Dóminum nostrum Jesum Chris-
tum Fílium tuum : Qui tecum vi-
vit & regnat in unitâte Spíritus
sancti Deus , per omnia sécula
seculôrum. R. Amen.

V. Dóminus vobíscum. R. Et cum
spíritu tuo. V. Benedicámus Do-
mino. R. Deo grátias.

V. Fidélium ánimæ per misericor-
diam Dei requiescant in pace.
R. Amen.

Ad Primam , Añã. O admirábi-
le. **Capitul.** Regi seculôrum. 90.
R. br. Christe Fili Dei vivi , * Mi-

se-

520 **In Vigilia Epiphaniæ.**
serère nobis. *ψ.* Qui natus es de
Mariâ virgine.

Et non dicuntur Preces.

Ad absolutionem Capituli di-
citur Capitulum Nonæ Itaque
jam non est. 521.

Ad Tertiam Añã. Quando na-
tus es. **Capitulum.** Fratres, Quan-
to tempore hæres pãrvulus est. *ut*
supra. 516.

R. br. Verbum caro factum est.
* Allelúia, allelúia. Verbum caro
factum est, allelúia, allelúia. *ψ.* Et
habitavit in nobis. Allelúia, alle-
lúia. Glória Patri, & Fílio, &
Spirítui sancto. Verbum caro fac-
tum est, allelúia, allelúia. *ψ.* Ip-
se invocábit me, allelúia. **R.** Pater
meus es tu, allelúia.

Ad Sextam, Antiphona.

Rubum quem viderat.

Capitulum. *Galat. 4.*

AT ubi venit plenitudo tẽm-
poris, misit Deus Fílium
suum factum ex muliere, factum
sub

In Vigilia Epiphaniæ. 521

sub lege, ut eos, qui sub lege
erant, redimeret, ut adoptiõnem
filiõrum reciperẽmus.

R. brev. Notum fecit Dóminus,
* Allelúia, allelúia. Notum fecit
Dóminus, allelúia, allelúia. *ψ.* Sa-
lutare suum. Allelúia, allelúia.
Glória Patri, & Fílio, & Spiri-
tui sancto. Notum fecit Dóminus,
allelúia, allelúia. *ψ.* Vidérunt om-
nes fines terræ, allelúia. **R.** Salutare
Dei nostri, allelúia.

Ad Nonam, Antiphona.

Ecce Marra.

Capitulum. *Galat. 4.*

ITaque jam non est servus, sed
filius. Quod si filius, & hæres
per Deum.

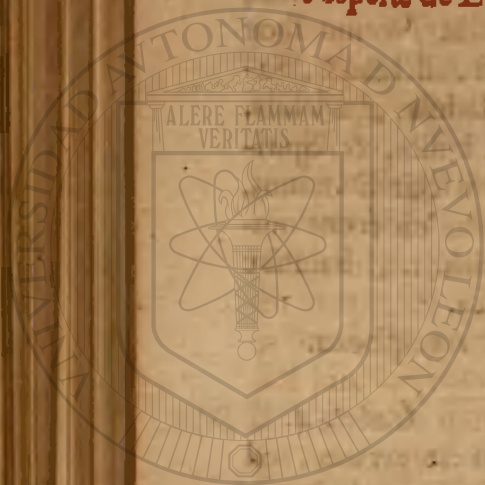
R. br. Vidérunt omnes fines terræ,
* Allelúia, allelúia. Vidérunt om-
nes fines terræ, allelúia, allelúia.
ψ. Salutare Dei nostri. Allelúia,
allelúia. Glória Patri, & Fílio,
& Spirítui sancto. Vidérunt om-
nes fines terræ, allelúia, allelúia.

ψ.

522 **In Vigilia Epiphaniæ.**

V. Verbum caro factum est, alleluia. **R.** Et habitavit in nobis, alleluia.

Vesperæ de Epiphania, Duplex.

NOS

LICENCIA.

NOS DON JOSEPH GARCIA HERREROS, Caballero de la Real distinguida Orden de Carlos III. Canónigo, y Dignidad de la Santa Iglesia Metropolitana de Valencia, del Consejo de S. M. y Comisario Apostólico General de la Santa Cruzada, y demás Gracias en todos sus Reynos, y Señorios, y Juez Privativo Apostólico, y Real para todo lo tocante al Nuevo Rezado, su impresion, tasa, y distribucion, &c. Por la presente damos licencia á la Real Compañía de Impresores, y Libreros establecida en esta Corte, para que pueda vender á el Padre Administrador General del Nuevo Rezado, que reside en ella por el Real Monasterio de San Lorenzo del Escorial, el Oficio de la Fiesta de la Natividad de Nuestro Señor Jesu-Christo, impreso en la Im-
pren-

prenta de la viuda de Don Pedro Marin en este año de la fecha, á quince reales y veinte y seis maravedis de vellon cada exemplar en papel; y el referido Padre Administrador al público á precio de diez y nueve reales y veinte y quatro maravedis de la propia moneda, y tambien en papel, en cuya cantidad va comprehendida la quarta parte de aumento que por su regalía corresponde á dicho Real Monasterio. Y mandamos, que esta nuestra licencia se ponga al principio de cada uno de los referidos exemplares, y que ningun Impresor, Librero, ni otra persona alguna pueda imprimirlos, ni reimprimirlos sin expreso permiso nuestro por escrito, pena de perder la impresion, y doscientos ducados de multa que se exigirán lo contrario haciendo aplicados por mitad á dicho Real Monasterio y Santos fines de Cru-

Cruzada. Dada en Madrid á catorce de Octubre de mil setecientos y noventa.

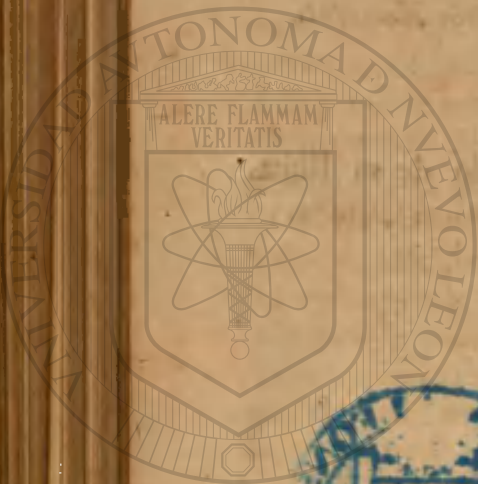
D. Joseph Garcia Herreros,

Por mandado de su Illma.
D. Antonio de Quadra.

FONDO BIBLIOTECA PÚBLICA
CALLE DE ALBAZAN 12 MADRID

Faint handwritten text at the top of the left page, possibly bleed-through from the reverse side.

UANL

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

®

ONOMAS DE NUE
BLIOTE